

Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W RZESZOWIE
STATISTICAL OFFICE
IN RZESZÓW

Statistical
Yearbook
Podkarpackie
Voivodship

2016

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD

Przewodniczący President

Marek Cierpiał-Wolan

Członkowie Members

Edyta Giełbaga, Dorota Jasiukiewicz, Teresa Krzemińska,
Irena Polak, Anna Tworek-Ptak, Beata Rajca,
Jadwiga Uchman, Elżbieta Wojnar, Józef Wojtak, Sebastian Wójcik

Sekretarz Secretary

Barbara Błachut

Redakcja merytoryczna i techniczna
Zespół pracowników Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

*Editors and technical supervision
Team of the Statistical
Office in Rzeszów*

Projekt okładki Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Druk okładki Printing of cover

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 1640-0062

Cena 25 zł

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

ul. Jana III Sobieskiego 10, 35-959 Rzeszów

tel.: 17 8535210, 8535219; fax: 17 8535157

<http://rzeszow.stat.gov.pl/>

e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do rąk Państwa siedemnastą edycję Rocznika Statystycznego Województwa Podkarpackiego.

Pod względem zakresu tematycznego Rocznik Statystyczny stanowi kontynuację poprzedniej edycji. Zawiera szeroki zestaw informacji statystycznych opisujących zjawiska i procesy zachodzące w województwie, charakteryzujących stan gospodarki i poziom życia mieszkańców Podkarpacia. Wybrane dane o województwie podkarpackim zostały zaprezentowane na tle kraju oraz w retrospekcji sięgającej 2000 roku.

W obecnej edycji Rocznika dotychczasowy zakres tematyczny działu „Ludność” poszerzono o podstawowe informacje dotyczące prognozy gospodarstw domowych do 2050 r., natomiast zakres działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” – o wyniki Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (EHIS). Ponadto w dziale „Rachunki regionalne” dane za lata 2010-2013 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, dokonaną stosownie do standardowej procedury dotyczącej nadmiernego deficytu (tzw. notyfikacja fiskalna).

Rocznik, poza wydaniem książkowym, dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie Internetowej Urzędu oraz na płycie CD-ROM.

Przekazując Państwu „Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2016”, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpień-Wolan

Rzeszów, grudzień 2016 r.

PREFACE

The Statistical Office in Rzeszów is pleased to introduce you the seventeenth edition of the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship.

As far as the scope of subjects is concerned, the Statistical Yearbook is a continuation of the previous edition. It contains a large extent of statistical data describing phenomena and processes occurring in the voivodship, which characterize the economic situation as well as living standard of the society in Podkarpacie. Selected data on Podkarpackie Voivodship are presented compared to the country as well as in retrospect from the year 2000.

In the present edition of the Yearbook, the previous thematic scope of the "Population" chapter has been widened by basic information on household projection up to 2050, and thematic scope of "Health care and social welfare" chapter – by results of The European Health Interview Survey (EHIS). Moreover in the "Regional Accounts" chapter, data for 2010–2013 were changed in relation to those published in the previous edition as a consequence of revision in the annual national accounts, due to the standard excessive deficit procedure (the so-called fiscal notification).

This Yearbook, apart from printed edition, is also available on the Office's website and on the CD-ROM.

Giving you the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship 2016, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for assistance in providing information, which has contributed to enriching its contents.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Rzeszów, December 2016

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis map i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2015 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2009–2015)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ..
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo in- formacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport. Telekomunikacja
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Strona Page
Preface	3— 4
List of tables	6— 24
List of maps and graphs	25
Symbols. Abbreviations	26— 27
General notes	28— 33

REVIEW TABLES

<i>Voivodship compared to the country in 2015</i>	34— 39
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2009–2015)</i>	40— 57

CHAPTERS

<i>Geography</i>	58— 61
<i>Environmental protection</i>	62— 84
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	85— 91
<i>Public safety. Justice</i>	92—100
<i>Population</i>	101—128
<i>Labour market</i>	129—162
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	163—173
<i>Household budgets</i>	174—182
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	183—197
<i>Education</i>	198—227
<i>Health care and social welfare</i>	228—245
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	246—261
<i>Science and technology. Information society</i>	262—276
<i>Prices</i>	277—281
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	282—310
<i>Industry and construction</i>	311—326
<i>Transport. Telecommunications</i>	327—335
<i>Trade and catering</i>	336—342
<i>Finances of enterprises</i>	343—356
<i>Public finance</i>	357—365
<i>Investments. Fixed assets</i>	366—375
<i>Regional accounts</i>	376—381
<i>Entities of the national economy</i>	382—388

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1	58
Powierzchnia i granice w 2015 r.	<i>Area and borders in 2015</i>	2	58
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3	59
Wyższe szczyty górskie	<i>Highest mountain peaks</i>	4	59
Większe sztuczne zbiorniki wodne	<i>Major artificial reservoirs</i>	5	60
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	6	60
Temperatury powietrza (1971-2015)	<i>Air temperatures (1971-2015)</i>	7	61
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie (1971- 2015)	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, in- solation and cloudiness (1971-2015)</i>	8	61
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODO- WISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	62
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany wykorzy- stania powierzchni województwa (2010, 2015, 2016)	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use (2010, 2015, 2016)</i>	1 (9)	69
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Agricultural land designated for non-agricul- tural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (10)	70
Grunty zdewastowane i zdegradowane wy- magające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospoda- rowane (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (11)	71
Pobór wody na potrzeby gospodarki naro- dowej i ludności (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (12)	71
Zużycie wody na potrzeby gospodarki naro- dowej i ludności (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (13)	72
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agri- culture and forestry as well as water for filling up and completing fish ponds (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (14)	72
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	7 (15)	73
Zakłady odprowadzające ścieki według miej- sca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (16)	73

		Tablica Table	Strona Page
Oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2014, 2015)	Wastewater treatment plants (2005, 2010, 2014, 2015)	9 (17)	74
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2014, 2015)	Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2014, 2015)	10 (18)	75
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2014, 2015)	Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2014, 2015)	11 (19)	76
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2005, 2010, 2014, 2015)	Area of special nature value under legal protection (2005, 2010, 2014, 2015)	12 (20)	77
Parki narodowe (2005, 2010, 2014, 2015)	National parks (2005, 2010, 2014, 2015)	13 (21)	77
Rezerваты przyrody (2005, 2010, 2014, 2015)	Nature reserves (2005, 2010, 2014, 2015)	14 (22)	78
Parki krajobrazowe (2005, 2010, 2014, 2015)	Landscape parks (2005, 2010, 2014, 2015)	15 (23)	78
Pomniki przyrody (2005, 2010, 2014, 2015)	Nature monuments (2005, 2010, 2014, 2015)	16 (24)	79
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2005, 2010, 2014, 2015)	Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as their storage yards areas (2005, 2010, 2014, 2015)	17 (25)	79
Odpady według rodzajów w 2015 r.	Waste by type in 2015	18 (26)	80
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]	19 (27)	80
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2014, 2015)	Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2005, 2010, 2014, 2015)	20 (28)	82
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2014, 2015)	Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund (2005, 2010, 2014, 2015)	21 (29)	84
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2014, 2015)	Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds (2005, 2010, 2014, 2015)	22 (30)	84
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	85
Jednostki administracyjne województwa (2005, 2010, 2014, 2015)	Administrative units of the voivodship (2005, 2010, 2014, 2015)	1 (31)	88
Gminy w 2015 r.	Gminas in 2015	2 (32)	88

		Tablica Table	Strona Page
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2015 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2015</i>	3 (33)	89
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2015</i>	4 (34)	89
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (35)	91
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	92
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (36)	95
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (37)	98
Wpływ spraw do sądów powszechnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Incoming cases in the common courts (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (38)	98
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (39)	99
Załatwione sprawy rodzinne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Resolved family cases (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (40)	100
Podmioty w krajowym rejestrze sądowym (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Entities in the national judicial register (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (41)	100
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	101
Ludność (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (42)	106
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Working and non-working age population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (43)	106
Ludność według płci i wieku (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Population by sex and age (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (44)	107
Miasta i ludność w miastach (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Towns and urban population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (45)	108
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Gminas inhabited by rural population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (46)	108
Mediana wieku według płci (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Median age by sex (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (47)	109
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	7 (48)	109
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (49)	110

	Tablica Table	Strona Page
Małżeństwa zawarte w 2015 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages contracted in 2015 by age of bridegrooms and brides</i>	9 (50) 111
Małżeństwa zawarte w 2015 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages contracted in 2015 by previous marital status of bridegrooms and brides</i>	10 (51) 112
Małżeństwa wyznaniowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Church or religious marriages (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	11 (52) 113
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2015 r.	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2015</i>	12 (53) 114
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13 (54) 115
Urodzenia (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Births (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	14 (55) 115
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	15 (56) 116
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	16 (57) 117
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	17 (58) 117
Zgony według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Deaths by selected causes (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	18 (59) 118
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	19 (60) 119
Zgony niemowląt według przyczyn (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Infant deaths by causes (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	20 (61) 120
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Suicides registered by the Police (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	21 (62) 121
Przeciętne dalsze trwanie życia (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Life expectancy (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	22 (63) 121
Prognoza ludności (2016-2050)	<i>Population projection (2016-2050)</i>	23 (64) 122
Prognoza gospodarstw domowych (2016-2050)	<i>Households projection (2016-2050)</i>	24 (65) 124
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	25 (66) 124
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	26 (67) 125
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	27 (68) 126
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2014)	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2014)</i>	28 (69) 126
Rezydenci (2010, 2014, 2015)	<i>Usual residence population (2010, 2014, 2015)</i>	29 (70) 127
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2014, 2015)	<i>Working and non-working age usual residence population (2010, 2014, 2015)</i>	30 (71) 127
Kościół i związki wyznaniowe (2014, 2015)	<i>Churches and religious associations (2014, 2015)</i>	31 (72) 128

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	General notes	x 129
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – na podstawie BAEL (2010, 2014, 2015)	Economic activity of the population aged 15 and more – on the LFS basis (2010, 2014, 2015)	1 (73) 138
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2015 r. – na podstawie BAEL	Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2015 on the LFS basis	2 (74) 139
Pracujący	Employment	
Pracujący (2005, 2010, 2014, 2015)	Employed persons (2005, 2010, 2014, 2015)	3 (75) 140
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2014, 2015)	Employed persons by employment status (2005, 2010, 2014, 2015)	4 (76) 141
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2014, 2015)	Average paid employment (2005, 2010, 2014, 2015)	5 (77) 142
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2014, 2015)	Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2014, 2015)	6 (78) 143
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2014, 2015)	Hires (2005, 2010, 2014, 2015)	7 (79) 144
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2014, 2015)	Terminations (2005, 2010, 2014, 2015)	8 (80) 145
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2005, 2010, 2014, 2015)	The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time (2005, 2010, 2014, 2015)	9 (81) 147
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2015 r.	Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2015	10 (82) 148
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2014, 2015)	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2005, 2010, 2014, 2015)	11 (83) 149
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2014, 2015)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2005, 2010, 2014, 2015)	12 (84) 149
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2014, 2015)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2014, 2015)	13 (85) 150
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2005, 2010, 2014, 2015)	Registered unemployed persons benefiting from labour market programme as well as job offers (2005, 2010, 2014, 2015)	14 (86) 152
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2014, 2015)	Labour Fund expenditures (2005, 2010, 2014, 2015)	15 (87) 152

	Tablica Table	Strona Page
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	16 (88) 153
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	17 (89) 155
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	18 (90) 157
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Persons working in hazardous conditions (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	19 (91) 157
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2015 r.	<i>Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2015</i>	20 (92) 159
Choroby zawodowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Occupational diseases (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	21 (93) 160
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	22 (94) 161
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	23 (95) 162
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 163
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (96) 166
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2014</i>	2 (97) 167
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2014</i>	3 (98) 168
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	<i>Average gross wages and salaries for October 2014</i>	4 (99) 170

	Tablica Table	Strona Page
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	<i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile) paid employment by great occupational groups for October 2014</i> 5 (100)	172
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits	
Emeryci i renciści (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Retirees and pensioners (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 6 (101)	173
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Gross retirement and other pension benefits (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 7 (102)	173
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	174
Gospodarstwa domowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Households (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 1 (103)	179
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average monthly per capita available income of households (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 2 (104)	179
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 3 (105)	180
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 4 (106)	180
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Households furnished with selected durable goods (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 5 (107)	181
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>At-risk of poverty rates in households (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 6 (108)	182
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	183
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2014, 2015)....	<i>Water supply and sewage systems (2010, 2014, 2015)</i> 1 (109)	188

	Tablica Table	Strona Page
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (110) 189
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (111) 189
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>House-heating (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (112) 190
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Population using water supply, sewage and gas supply systems (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (113) 190
Odpady komunalne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Municipal waste (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (114) 191
Nieczystości ciekłe (2010, 2014, 2015)	<i>Liquid waste (2010, 2014, 2015)</i>	7 (115) 191
Składowiska odpadów komunalnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Landfill sites with municipal waste (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (116) 192
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Generally accessible and estate area green belts (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	9 (117) 192
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Dwelling stocks (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	10 (118) 193
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2010, 2014, 2015)	<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2010, 2014, 2015)</i>	11 (119) 193
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2015 r. ...	<i>Housing allowances paid out in 2015</i>	12 (120) 194
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Administration of grounds for dwelling construction (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13 (121) 195
Mieszkania których budowę rozpoczęto (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Dwellings in which construction has begun (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	14 (122) 195
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	15 (123) 196
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	16 (124) 197
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 198
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16).....	<i>Education by level (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16).....</i>	1 (125) 203
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16).....	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16).....</i>	2 (126) 206
Uczniowie według grup wieku (2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Pupils and students by age groups (2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	3 (127) 209

		Tablica Table	Strona Page
Współczynnik skolaryzacji (2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Enrolment rate (2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	4 (128)	209
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	5 (129)	210
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Students studying foreign languages in schools for adults (2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	6 (130)	212
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	7 (131)	212
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Special educational centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (132)	213
Wychowanie pozaszkolne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Extracurricular education (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	9 (133)	214
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	10 (134)	214
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	11 (135)	215
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	12 (136)	215
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	13 (137)	216
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	14 (138)	217
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/14, 2015/15]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/14, 2015/15]</i>	15 (139)	218
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia [2014/15, 2015/16]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2014/15, 2015/16]</i>	16 (140)	218
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	17 (141)	219

	Tablica Table	Strona Page
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>Technical secondary schools as well as general art schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	18 (142) 219
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>Technical schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	19 (143) 219
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	20 (144) 220
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Art schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	21 (145) 220
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16]</i>	22 (146) 221
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2014/15, 2015/16)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2014/15, 2015/16)</i>	23 (147) 222
Szkoły wyższe (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	24 (148) 222
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	25 (149) 223
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2014/15)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2014/15)</i>	26 (150) 223
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych (2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Academic teachers in higher education institutions (2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	27 (151) 224
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Foreigners — students and graduates by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	28 (152) 224
Studia podyplomowe i doktoranckie (2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	29 (153) 225
Studia podyplomowe według kierunków kształcenia w roku akademickim 2015/16	<i>Postgraduate studies by fields of education in the 2015/16 academic year</i>	30 (154) 225
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Schools for adults (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i>	31 (155) 226
Wychowanie przedszkolne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Pre-primary education (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	32 (156) 227

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	General notes x	228
Pracownicy medyczni (2014, 2015)	Medical personnel (2014, 2015) 1 (157)	234
Lekarze specjaliści (2014, 2015)	Doctors specialists (2014, 2015) 2 (158)	234
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2014, 2015)	Out-patient health care (2014, 2015) 3 (159)	235
Stacjonarna opieka zdrowotna (2014, 2015) ..	In-patient health care (2014, 2015) 4 (160)	236
Szpitala ogólne (2014, 2015)	General hospitals (2014, 2015) 5 (161)	237
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2010, 2014, 2015)	Emergency medical services and first aid (2010, 2014, 2015) 6 (162)	238
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2005, 2010, 2014, 2015)	Generally available pharmacies and phar- maceutical outlets (2005, 2010, 2014, 2015) 7 (163)	238
Krwiodawstwo (2005, 2010, 2014, 2015).....	Blood donation (2005, 2010, 2014, 2015) 8 (164)	239
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2010, 2014, 2015).....	Incidence of infectious diseases and poison- ings (2005, 2010, 2014, 2015) 9 (165)	239
Ocena stanu zdrowia ludności (2004, 2009, 2014)	Perceived health status of population (2004, 2009, 2014) 10 (166)	241
Ludność w wieku 15 lat i więcej według wa- gi ciała (2004, 2009, 2014)	Population at the age of 15 and more by body weight (2004, 2009, 2014) 11 (167)	241
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2014, 2015)	Nurseries and children's clubs (2005, 2010, 2014, 2015) 12 (168)	242
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2014, 2015)	Day-support centres (2005, 2010, 2014, 2015) 13 (169)	242
Rodzinna piecza zastępcza (2005, 2010, 2014, 2015).....	Family foster care (2005, 2010, 2014, 2015).... 14 (170)	243
Instytucjonalna piecza zastępcza (2005, 2010, 2014, 2015)	Institutional foster care (2005, 2010, 2014, 2015) 15 (171)	243
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2014, 2015)	Stationary social welfare (2005, 2010, 2014, 2015) 16 (172)	244
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2005, 2010, 2014, 2015)	Stationary social welfare facilities by groups of residents (2005, 2010, 2014, 2015) 17 (173)	244
Świadczenia pomocy społecznej (2005, 2010, 2014, 2015)	Social assistance benefits (2005, 2010, 2014, 2015) 18 (174)	245
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	General notes x	246
Kultura	Culture	
Książki i broszury wydane (2005, 2010, 2014, 2015)	Books and pamphlets published (2005, 2010, 2014, 2015) 1 (175)	250
Gazety i czasopisma wydane (2005, 2010, 2014, 2015)	Newspapers and magazines published (2005, 2010, 2014, 2015) 2 (176)	250

	Tablica Table	Strona Page
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	3 (177) 251
Muzea (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Museums (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (178) 251
Galerie sztuki (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Art galleries (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (179) 252
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (180) 252
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Centres of cultural, cultural centres and establishments, clubs and community centres (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	7 (181) 253
Kina stałe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (182) 253
Abonenci telewizji kablowej (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Cable television subscribers (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	9 (183) 254
Abonenci radiowi i telewizyjni (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Radio and television subscribers (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	10 (184) 254
Turystyka	Tourism	
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	11 (185) 255
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	12 (186) 257
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Occupancy in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13 (187) 258
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2005, 2010, 2014, 2015) ..	<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	14 (188) 258
Sport	Sport	
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2006, 2010, 2014)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2006, 2010, 2014)</i>	15 (189) 259
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014</i>	16 (190) 260
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Selected sports facilities in 2014</i>	17 (191) 261
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 262
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Units and employment in research and development activity (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (192) 267

	Tablica Table	Strona Page
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (193) 268
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	3 (194) 269
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauki (ceny bieżące) [2010, 2014, 2015]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2010, 2014, 2015]</i>	4 (195) 269
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2010, 2014, 2015]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices) [2010, 2014, 2015]</i>	5 (196) 270
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	6 (197) 270
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	7 (198) 270
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2015 r.	<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2015</i>	8 (199) 271
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2012–2015	<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2012–2015</i>	9 (200) 272
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	10 (201) 273
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	11 (202) 274
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Resident inventions and utility models (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	12 (203) 275
Spółeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno – telekomunikacyjne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Enterprises using selected information and communication technologies (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13 (204) 276
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Purpose of using the Internet by enterprises (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	14 (205) 276
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 277
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Price indices of consumer goods and services (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (206) 278

	Tablica Table	Strona Page
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Retail prices of selected goods and services (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (207) 278
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (208) 281
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average market-place prices received by farmers (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (209) 281
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 282
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (210) 288
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2010, 2014, 2015)	<i>Agricultural land area by land type (2010, 2014, 2015)</i>	2 (211) 289
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych (2010, 2013)	<i>Farms by area groups (2010, 2013)</i>	3 (212) 289
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2014]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2014]</i>	4 (213) 290
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	5 (214) 290
Powierzchnia zasiewów (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Sown area (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (215) 292
Zbiory i plony wybranych ziemioplodów (2006-2010, 2010, 2014, 2015)	<i>Selected crop production and yields (2006-2010, 2010, 2014, 2015)</i>	7 (216) 293
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2006-2010, 2010, 2014, 2015)	<i>Area and production of ground vegetables (2006-2010, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (217) 294
Powierzchnia i zbiory owoców z drzew (2006-2010, 2010, 2014, 2015)	<i>Area and production of tree fruit (2006-2010, 2010, 2014, 2015)</i>	9 (218) 295
Powierzchnia i zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2006- 2010, 2010, 2014, 2015)	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fields (2006-2010, 2010, 2014, 2015)</i>	10 (219) 296
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	11 (220) 297
Drób (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Poultry (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	12 (221) 298
Produkcja żywca rzeźnego (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Production of animals for slaughter (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13 (222) 298
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Production of meat, fats and pluck (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	14 (223) 299
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	15 (224) 299
Ciągniki rolnicze (2005, 2010, 2014)	<i>Agricultural tractors (2005, 2010, 2014)</i>	16 (225) 300

	Tablica Table	Strona Page
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2004/05, 2009/10, 2013/14, 2014/15)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2004/05, 2009/10, 2013/14, 2014/15)</i> 17 (226)	300
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i> 18 (227)	301
Skup ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Procurement of major agricultural products (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 19 (228)	302
Ekologiczne gospodarstwa rolne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Organic farms (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 20 (229)	303
Łowiectwo	Hunting	
Ważniejsze zwierzęta łowne (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Major game species (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 21 (230)	303
Odrztał ważniejszych zwierząt łownych (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)	<i>Shot of main game species (2005/06, 2010/11, 2014/15, 2015/16)</i> 22 (231)	304
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 23 (232)	304
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Forest land (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 24 (233)	305
Powierzchnia lasów (2010–2015)	<i>Forest areas (2010–2015)</i> 25 (234)	306
Zasoby drzewne na pniu (2010–2015).....	<i>Growing stock of standing wood (2010–2015).....</i> 26 (235)	307
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 27 (236)	308
Pozyskanie drewna (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Removals (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 28 (237)	309
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 29 (238)	310
Pożary w lasach (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Forest fires (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 30 (239)	310
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	311
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Sold production of industry (2005, 2010, 2014, 2015)</i> 1 (240)	314
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i> 2 (241)	315

	Tablica Table	Strona Page
Produkcja wybranych wyrobów (2010, 2014, 2015)	<i>Production of selected products (2010, 2014, 2015)</i>	3 (242) 316
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average paid employment in industry (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (243) 317
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (244) 319
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	6 (245) 321
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]</i>	7 (246) 321
Budynki oddane do użytkowania (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Buildings completed (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (247) 323
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Buildings completed by type of buildings (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	9 (248) 324
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	10 (249) 326
DZIAŁ XVII. TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA	CHAPTER XVII. TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 327
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Railway lines operated (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (250) 330
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Hard surface public roads (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (251) 330
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (252) 331
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Regular bus communication lines (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (253) 331
Transport samochodowy zarobkowy (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Hire or reward road transport (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (254) 332
Komunikacja miejska (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Urban transport (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	6 (255) 332
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Rzeszów (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Passenger traffic in Rzeszów Airport (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	7 (256) 332
Przeładunek ładunków w portach lotniczych (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Freight loaded and unloaded at airports (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (257) 333
Wypadki drogowe i ich ofiary (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Road traffic accidents and their casualties (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	9 (258) 333
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów (2014, 2015)	<i>Road accidents by culprits, major causes and types of vehicles (2014, 2015)</i>	10 (259) 334

		Tablica Table	Strona Page
Telekomunikacja	Telecommunications		
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2005, 2010, 2014, 2015)	Telephone subscribers and telephone sets (2005, 2010, 2014, 2015)	11 (260)	335
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	336
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]	1 (261)	339
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	Retail sales by groups (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]	2 (262)	339
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2014, 2015]	Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2005, 2010, 2014, 2015]	3 (263)	340
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2010, 2014, 2015)	Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2010, 2014, 2015)	4 (264)	340
Gastronomia (2005, 2010, 2014, 2015)	Catering (2005, 2010, 2014, 2015)	5 (265)	341
Magazyny handlowe (2005, 2009, 2012)	Trade warehouses (2005, 2009, 2012)	6 (266)	341
Targowiska (2005, 2010, 2014, 2015)	Marketplaces (2005, 2010, 2014, 2015)	7 (267)	342
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	General notes	x	343
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2014, 2015)	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2014, 2015)	1 (268)	348
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2014, 2015)	Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2010, 2014, 2015)	2 (269)	349
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2014, 2015)	Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2014, 2015)	3 (270)	350
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2014, 2015)	Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2014, 2015)	4 (271)	351
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2014, 2015)	Current assets of enterprises (2005, 2010, 2014, 2015)	5 (272)	352
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2014, 2015)	Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2014, 2015)	6 (273)	354

	Tablica Table	Strona Page
Kapitał zakładowy spółek (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Share capital of companies (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	7 (274) 355
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	8 (275) 356
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 357
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Revenue of local government units budgets by type (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (276) 360
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.	<i>Revenue of local government units budgets by divisions in 2015</i>	2 (277) 362
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Expenditure of local government units budgets by type (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (278) 363
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2015 r.	<i>Expenditure of local government units budgets by divisions in 2015</i>	4 (279) 364
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych (2014, 2015)	<i>Revenue and costs of self-government budgetary establishments (2014, 2015)</i>	5 (280) 365
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 366
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2014, 2015]	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2014, 2015]</i>	1 (281) 369
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2014, 2015]	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) [2010, 2014, 2015]</i>	2 (282) 371
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2010, 2014, 2015]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2010, 2014, 2015]</i>	3 (283) 372
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2014, 2015]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2014, 2015]</i>	4 (284) 373
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2014, 2015]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2014, 2015]</i>	5 (285) 375

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	376
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross domestic product (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	1 (286)	380
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	2 (287)	381
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2010, 2013, 2014)	<i>Nominal income in the households sector (2010, 2013, 2014)</i>	3 (288)	381
DZIAŁ XXIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	382
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	1 (289)	383
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	2 (290)	383
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	3 (291)	386
Podmioty gospodarki narodowej nowo rejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	4 (292)	387
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	5 (293)	388

SPIS MAP I WYKRESOW**LIST OF MAPS AND GRAPHS**

		Strona Page
Podział administracyjny województwa podkarpackiego w 2015 r.	<i>Administrative division of Podkarpackie voivodship in 2015</i>	182-183
Podział województwa podkarpackiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) w 2016 r.	<i>Division of Podkarpackie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) in 2016</i>	182-183
Ludność według płci i wieku w 2015 r.	<i>Population by sex and age in 2015</i>	182-183
Ruch naturalny ludności (2000-2015)	<i>Vital statistics (2000-2015)</i>	182-183
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat (2000-2015)	<i>Life expectancy at 0 age (2000-2015)</i>	182-183
Struktura pracujących w 2015 r.	<i>Structure of employed persons in 2015</i>	182-183
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2015 r.	<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2015</i>	182-183
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (2005, 2010, 2015)	<i>Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the national economy (2005, 2010, 2015)</i>	182-183
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2015 r.	<i>Dwellings fitted with installations in 2015</i>	182-183
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2015)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2015)</i>	182-183
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2015/2016	<i>Education by educational level in the 2015/2016 school year</i>	182-183
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2015 r.	<i>Land use in agricultural holdings in 2015</i>	182-183
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2014 r. (ceny stałe)	<i>Structure of market agricultural output in 2014 (constant prices)</i>	182-183
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2015]	<i>Structure of construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2015]</i>	182-183
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca (2005, 2010, 2015)	<i>Revenue and expenditure of local self-government units budgets per capita (2005, 2010, 2015)</i>	182-183
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	182-183
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2015 r.	<i>Structure of entities of the national economy in 2015</i>	182-183

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 31. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 31.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty <i>= zloty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>

m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	poz.	= pozycja
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	pkt	= punkt
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt·hour</i>	ust.	= ustęp
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt·hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt·hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>inter alia</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
r.	= rok	tw.	= tak zwany
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
Kk	= Kodeks karny	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
kl.	= klasa	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.

The item **“Industry”** was introduced as an additional grouping, including sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”;

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of national accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **private sector** — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, PKD, działów opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 I 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. poz. 1145) w miejsce obowiązującej do dnia 31 XII 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dnia 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) z późniejszymi zmianami, w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councilors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) was introduced on 1 I 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 7 VIII 2014 (Journal of Laws item 1145) replacing the classification valid until 31 XII 2014;

2) the **Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) with later amendments, in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008;

3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products

(wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;

(goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which types of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;

5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Information on the voivodship and information divided into **urban areas and rural areas**, unless otherwise indicated, is given according to the administrative division at a given period. The term "**urban areas**" is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term "**rural areas**" is understood as rural gminas and rural areas in urban-rural gminas.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in busses with foreign registration).

10. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;

- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
— ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
— ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Do przeliczeń danych według liczby ludności — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

- 2) *sold production of industry:*
— *2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,*
— *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. Unless otherwise indicated, the number of population according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted for the purpose of calculating data by the number of population.

When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) — as of 30 VI.

For calculations it was assumed to use the number of population calculated — unless otherwise indicated — up to 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, with calculations for the years 2000 and 2001 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011, with calculations for 2010 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2011.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information for the last year were presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)

Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych niesklasyfikowane gdzie indziej <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

**skrót
abbreviation**
**pełna nazwa
full name**

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

**działy
divisions**

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R.
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	17846	5,7	Area in km ²
Powiaty	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2478	160	6,5	Gminas
Miasta	915	51	5,6	Towns
Miejscowości wiejskie	52529	1664	3,2	Rural localities
Sołectwa	40688	1552	3,8	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:
pyłowych	44,3	1,4	3,1	particulates
gazowych	211566,3	3053,4	1,4	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3268	228	7,0	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2423	188	7,8	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	825	40	4,8	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	130985,2	2329,5	1,8	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	10863,5	417,5	3,8	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące:				Outlays on fixed assets (current prices) in:
ochronie środowiska:				environmental protection:
w mln zł	15160,0	495,7	3,3	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,6	4,5	x	in % of total investment outlays
gospodarce wodnej:				water management:
w mln zł	3294,6	133,2	4,0	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,2	1,2	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE ^c
PUBLIC SAFETY ^c

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	799779	27487	3,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	129,2	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	64,7	71,6	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a Working on sewage network. ^b Estimated data. ^c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA Poland		WOJEWÓDZTWO Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38437,2	2127,7	5,5	Population (as of 31 XII) in thous.	
miasta	23166,4	877,7	3,8	urban areas	
wieś	15270,8	1250,0	8,2	rural areas	
w tym kobiety	19839,2	1085,9	5,5	of which females	
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	119	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	60,1	58,1	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)	
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,7	0,1	x	Natural increase per 1000 population	
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ^a na 1000 ludności	-0,4	-1,3	x	Internal and international net migration for permanent residence ^a per 1000 population	
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14504,3	809,7	5,6	Employed persons ^{bc} (as of 31 XII) in thous.	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3907,85	3371,47	86,3	Average monthly gross wages and salaries in zł	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1563,3	123,5	7,9	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (stan w dniu 31 XII) w %	9,7	13,2	x	Registered unemployment rate ^c (as of 31 XII) in %	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS					
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:	
wodociągowej rozdzielczej	297871,1	14765,1	5,0	water supply distribution	
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	149668,0	16238,4	10,8	sewage distribution ^d	
gazowej	145986,7	19153,5	13,1	gas supply	
Zasoby mieszkaniowe ^e (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^e (as of 31 XII):	
mieszkania: w tysiącach	14119,5	648,5	4,6	dwellings: in thousands	
na 1000 ludności	367,3	304,8	x	per 1000 population	
izby: w tysiącach	53961,3	2649,7	4,9	rooms: in thousands	
na 1000 ludności	1403,9	1245,4	x	per 1000 population	
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	1039071,3	52615,6	5,1	useful floor area of dwellings: in thousands m ²	
na 1000 ludności w m ²	27032,9	24729,3	x	per 1000 population in m ²	
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:	
w tysiącach	147,7	7,6	5,2	in thousands	
na 1000 ludności:				per 1000 population:	
mieszkania	3,8	3,6	x	dwellings	
izby	15,9	16,8	x	rooms	
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	383,3	389,3	x	useful floor area of dwellings in m ²	

^a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
^d Łącznie z kolektorami. ^e Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

^a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. ^b By actual workplace and kind of activity. ^c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^d Including collectors. ^e Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students of schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2480,8	133,9	5,4	<i>primary</i>
gimnazjalnych	1073,6	64,0	6,0	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	189,6	11,0	5,8	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących	501,2	31,0	6,2	<i>general secondary</i>
technikach	506,2	34,6	6,8	<i>technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,6	0,9	6,9	<i>general art^d</i>
policealnych	255,1	12,3	4,8	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				<i>Children attending pre-primary education establishments^e:</i>
w tysiącach	1140,6	61,5	5,4	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–5 lat	842	793	x	<i>per 1000 children aged 3–5</i>

OCHRONA ZDROWIA^f I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^f AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze	88437	4467	5,1	<i>doctors</i>
dentyści	12603	1006	8,0	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	197381	12400	6,3	<i>nurses^h</i>
Przychodnie	20412	1137	5,6	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne	956	41	4,3	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	187,0	10,2	5,5	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	12740	655	5,1	<i>Generally available pharmaciesⁱ</i>

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8050	679	8,4	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	129904,4	8617,6	6,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. ^d Dających uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^f Łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^g Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ⁱ Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 13.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including students special job-training schools. ^d Leading to professional certification. ^e Including children attending the units performing health care activities for all school year. ^f Data include health care of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^g Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and Nationale Health Fund. ^h Including master nurses. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 13.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem	Polska = 100		
	total	Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)				
CULTURE. TOURISM (cont.)				
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	926	54	5,8	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	33271,3	1459,6	4,4	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	444	27	6,1	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	45681,5	1511,7	3,3	Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	710,3	28,7	4,0	Tourist accommodation establishments ^a in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	26942,1	957,7	3,6	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO				
AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	14398,2	555,9	3,9	Agricultural land in good agricultural condition (as of June ^b in thous. ha
pod zasiewami ^c	10753,0	320,2	3,0	sown area ^c
grunty ugorowane	134,1	11,3	8,4	fallow land
uprawy trwałe	391,0	10,9	2,8	permanent crops
w tym sady	349,9	8,7	2,5	of which orchards
ogrody przydomowe	27,4	3,9	14,2	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3092,8	209,6	6,8	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:				Sown area (as of June) ^c in thous. ha:
zboża	7511,8	233,7	3,1	cereals
ziemniaki	292,5	20,6	7,0	potatoes
warzywa gruntowe ^d	175,7	4,8	2,7	field vegetables ^d
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	28002,7	809,3	2,9	cereals
ziemniaki	6151,8	463,8	7,5	
warzywa gruntowe ^d	3792,8	81,7	2,2	field vegetables ^d
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	37,3	34,6	92,8	cereals
ziemniaki	210	225	107,1	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9214,9	679,6	7,4	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO				
INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w mln zł	1255515,6	39435,6	3,1	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	32649	18538	56,8	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^e (current prices):
w mln zł	171302,5	6515,4	3,8	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	4455	3063	68,8	per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA— stan w dniu 31 XII
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS — as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ...	290919,1	16455,6	5,7	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	93,9	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt:				Registered cars ^a in thous. units:
osobowe	20723,4	1024,7	4,9	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	3428,0	157,5	4,6	lorries and road tractors ^b
Placówki dla usług pocztowych ^c	7387	389	5,3	Postal service offices ^c
Telefoniczne łącza główne ^d :				Fixed main line ^d :
w tysiącach	4947,9	237,2	4,8	in thousands
w tym standardowe łącza główne na 1000 ludności	4221,9	210,1	5,0	of which standard main line per 1000 population
	128,7	111,5	x	

HANDEL — stan w dniu 31 XII
TRADE — as of 31 XII

Sklepy	360750	17735	5,0	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	107	120	x	Population per 1 shop
Targowiska stałe	2222	132	6,0	Permanent marketplaces

FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE

Budżety gmin ^e				Budgets of gminas ^e
Dochody:				Revenue:
w mln zł	87667,2	5601,8	6,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	3396	3140	92,5	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł	85944,4	5421,1	6,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	3329	3039	91,3	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w mln zł	70560,1	1855,9	2,6	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	5583	5403	96,8	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł	69824,2	2031,8	2,9	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	5525	5914	107,1	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w mln zł	23681,5	1587,8	6,7	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	917	890	97,0	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł	23444,1	1572,4	6,7	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	908	881	97,1	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w mln zł	17110,1	1243,6	7,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	445	585	131,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w mln zł	17202,7	1326,5	7,7	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	447	624	139,4	per capita in zł

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą operatora wyznaczonego (obecnie jest to Poczta Polska S.A.). ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern operators (currently Poczta Polska S.A.). ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2015 R. (dok.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2015 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w mln zł	271839,3	11001,6	4,0	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	7069	5172	73,2	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w mln zł	3471800,9	152880,4	4,4	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	90324	71854	79,6	per capita in zł

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^a (stan w dniu 31 XII)	4184409	165155	3,9	Entities of the national economy recorded in the REGON register ^a (as of 31 XII)
sektor publiczny	121768	5994	4,9	public sector
sektor prywatny	4028506	158141	3,9	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2014 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2014

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w mln zł	1719704	67350	3,9	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	44686	31642	70,8	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w mln zł	1524940	59719	3,9	in mln zł
na 1 pracującego w zł	109899	81151	73,8	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w mln zł	1035025	44918	4,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	26895	21103	78,5	per capita in zł

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; by ownership sectors – excluding entities for which the information on the form of ownership does not occur in the REGON register.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000, 2005, 2009 dokonano przy przyjęciu od 2010 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000, 2005, 2009 are based on the revised and since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
POWIERZCHNIA						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	17926	17844	17845	17846	17846
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA						
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:						
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	57,6	58,4	53,1	53,2	56,6
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	29,8	23,8	27,2	27,4	27,2
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	14,6	17,3	15,3	15,2	15,5
5	w tym do produkcji przemysłowej	8,9	10,5	8,5	8,5	9,3
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi:						
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania	90,9	92,8	97,6	98,7	98,2
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,5	0,3	0,1	0,1	0,1
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c ..	40,9	52,1	61,1	63,4	66,2
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:						
9	pyłowych	4,3	3,9	2,0	2,0	2,0
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	28,1	26,7	18,5	21,1	20,5
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych	98,0	98,6	98,7	99,4	99,5
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,2	13,8	35,6	32,4	38,2
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
13	w % powierzchni ogólnej	47,9	47,7	44,5	44,7	44,7
14	na 1 mieszkańca w m ²	4084	4058	3781	3748	3747
15	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^d na 1 km ² w t	75,3	69,3	54,4	58,8	117,3
16	Odpady komunalne zebrane przez zakłady oczyszczania ^e na 1 mieszkańca w kg	240	165	171	169	177
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową:						
17	służące ochronie środowiska	8,2	5,4	4,0	6,0	3,9
18	służące gospodarce wodnej	1,8	1,2	1,4	1,5	1,0
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE						
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
19	w liczbach bezwzględnych	34695	43909	38702	36885	38790
20	na 10 tys. ludności	165,2	209,3	187,3	173,4	182,3
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	60,1	69,7	72,2	73,3	73,8

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Ludność korzystająca — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów. z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów. ^f Do 2012 r. — łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

^a From own intakes. ^b Water withdrawn at intakes before entering the water network. ^c Population connected to — estimated data, the total population — based on balances for previous years due to a change in the catalogue of waste. ^f Until 2012 — including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002,
number of population, which includes the results of the Population and Housing Census 2002,

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
AREA					
17846	17846	17846	17846	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ENVIRONMENTAL PROTECTION					
				Water withdrawal – in % of total withdrawal - for purposes of:	
54,2	55,3	53,9	58,8	production ^a (excluding agriculture forestry and fishing)	2
31,4	29,9	30,5	29,0	exploitation water supply network ^b	3
13,5	14,2	13,8	14,9	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
7,9	8,5	8,0	9,4	of which for industrial production	5
				Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:	
98,8	98,1	98,3	98,4	treated in % of requiring treatment	6
0,0	0,1	0,1	0,1	untreated per 1 km ² in dam ³	7
68,7	69,9	71,5	72,4	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c	8
				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:	
1,7	1,7	1,4	1,4	particulates	9
18,1	19,9	14,6	19,1	gases (excluding carbon dioxide)	10
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,5	99,3	98,9	99,3	particulates	11
34,7	26,3	31,6	19,8	gases (excluding carbon dioxide)	12
				Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):	
44,7	44,9	44,9	44,9	in % of total area	13
3745	3760	3761	3766	per capita in m ²	14
80,6	92,4	61,6	130,5	Generated waste (excluding municipal waste) ^d (during the year) per 1 km ² in t	15
173	168	179	196	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg	16
				Outlays on fixed assets (current prices) – in % of total outlays:	
3,7	4,8	3,1	4,5	in environmental protection	17
1,2	1,5	1,7	1,2	in water management	18
PUBLIC SAFETY					
				Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:	
38152	35681	27908	27487	in absolute numbers	19
179,2	167,6	131,1	129,2	per 10 thous. population	20
72,2	71,0	69,7	71,6	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %	21

^d Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”. ust. 7. ^e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne

^d See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7. ^e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
LUDNOŚĆ ^a						
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2101375	2098263	2101732	2127948	2128687
2	miasta	854767	846826	863096	882262	880736
3	wieś	1246608	1251437	1238636	1245686	1247951
4	w tym kobiety	1072759	1071981	1074154	1086326	1086587
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104	104	105	104	104
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	117	118	118	119	119
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
7	przedprodukcyjnym	578421	484527	429414	431007	422157
8	produkcyjnym	1222021	1301539	1341630	1358887	1360176
9	poprodukcyjnym	300933	312197	330688	338054	346354
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	5,6	6,6	6,2	5,8
11	Rozwody na 1000 ludności	0,7	1,3	1,1	1,0	1,1
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,2	9,7	10,6	10,3	9,9
13	Zgony ^b na 1000 ludności	8,6	8,7	8,9	8,6	8,6
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	2,6	1,1	1,8	1,7	1,4
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,2	7,3	5,5	5,2	5,3
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
16	mężczyźni	71,2	72,0	73,2	73,7	74,1
17	kobiety	79,0	80,3	81,1	81,8	82,0
18	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,9	-1,1	-0,9	-0,9	-1,0
RYNEK PRACY						
Pracujący ^{de} (stan w dniu 31 XII):						
19	w tysiącach	945,6	639,1	667,3	781,8	794,7
20	w tym kobiety	465,2	295,8	308,1	371,0	375,6
21	na 1000 ludności	450,1	304,6	317,5	367,4	373,3
22	w sektorze prywatnym w %	77,3	72,5	75,0	78,8	79,5
według rodzajów działalności w %:						
23	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	24,9	23,8	33,2	32,7
24	przemysł i budownictwo	.	27,9	27,7	24,5	24,8
25	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	.	20,0	20,6	18,0	18,3
26	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	.	2,5	2,3	2,0	2,0
27	pozostałe usługi ^f	.	24,8	25,6	22,3	22,3

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Powierzchnia i ludność”. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. danych indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. Powszechnego Rolnego 1996, w latach 2005-2009 — Narodowego Spisu należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”, „Administracja publiczna i obrona”, „Pozostała działalność usługowa”.

^a See general notes to the chapter “Area and population”. ^b Including infant deaths. ^c For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005-2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 activities”, “Public administration and defense; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>POPULATION^a</i>					
2129951	2129294	2129187	2127657	Population (as of 31 XII)	1
880726	878297	880328	877671	urban areas	2
1249225	1250997	1248859	1249986	rural areas	3
1087004	1086692	1086504	1085878	of which females	4
104	104	104	104	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
119	119	119	119	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
<i>Population of age (as of 31 XII):</i>					
414324	407577	400847	394644	pre-working	7
1359605	1355579	1351342	1345402	working	8
356022	366138	376998	387611	post-working	9
5,6	5,0	5,3	5,1	Marriages per 1000 population	10
1,0	1,1	1,1	1,2	Divorces per 1000 population	11
9,9	9,6	9,4	9,2	Live births per 1000 population	12
8,6	8,7	8,6	9,1	Deaths ^b per 1000 population	13
1,3	0,8	0,7	0,1	Natural increase per 1000 population	14
5,1	4,5	5,0	4,1	Infant deaths per 1000 live births	15
<i>Life expectancy at the moment of birth:</i>					
74,3	74,8	75,1	74,9	males	16
82,1	82,4	82,8	82,5	females	17
-0,9	-1,5	-1,1	-1,3 ^c	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	18
<i>LABOUR MARKET</i>					
<i>Employed persons^{de} (as of 31 XII):</i>					
784,9	792,8	804,3	809,7	in thousands	19
376,1	382,0	388,0	390,6	of which women	20
368,5	372,3	377,8	380,6	per 1000 population	21
79,9	80,7	80,9	81,2	in private sector in %	22
<i>by kind of activities in %:</i>					
33,1	32,8	32,3	32,1	agriculture, forestry and fishing	23
24,1	24,2	24,3	24,4	industry and construction	24
17,7	17,5	17,6	17,9	trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	25
1,9	2,0	2,0	1,9	financial and insurance activities; real estate activities	26
23,2	23,5	23,8	23,7	other services ^f	27

i migracjach zagranicznych za 2014 r. d/ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). e Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospo-
Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. f Pod pojęciem "pozostałe usługi"
narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz.
migration for 2014 were used. d By actual workplace and kind of activity (since 2004). e Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated
— of the Agricultural Census 2010. f The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service
service activities".

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
RYNEK PRACY (dok.)						
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
1	w tysiącach	.	129,3	129,1	128,1	129,8
2	na 1000 ludności	.	61,6	61,5	60,2	61,0
	w budownictwie:					
3	w tysiącach	.	21,3	28,6	28,7	31,3
4	na 1000 ludności	.	10,2	13,6	13,5	14,7
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	182,2	164,0	141,9	142,3	146,2
6	2000 = 100	100,0	90,0	77,9	78,1	80,3
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
7	kobiety	53,4	53,4	50,1	51,6	52,9
8	w wieku 24 lata i mniej	32,8	25,0	25,3	24,5	23,8
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	50,4	52,4	33,6	37,4	41,6
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	1059	436	156	148	152
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	16,2	18,5	15,9	15,4	15,5
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1639,26	2001,53	2617,50	2753,12	2887,87
13	2000 = 100	100,0	122,1	159,7	167,9	176,2
14	w tym: w przemyśle	.	2017,80	2603,20	2742,92	2879,12
15	w budownictwie	.	1703,23	2266,43	2295,34	2406,67
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	510,9	487,0	481,2	472,2	466,5
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład					
	Ubezpieczeń Społecznych	377,6	374,3	385,8	380,8	379,1
18	rolników indywidualnych	133,3	112,7	95,4	91,4	87,4
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	719,64	955,13	1266,60	1351,01	1423,74
20	rolników indywidualnych ^b	562,19	722,98	880,67	925,13	958,23
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA						
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
21	wodociągowej	11252,2	12492,7	13139,6	13181,2	13460,9
22	kanalizacyjnej ^c	4096,4	8786,4	11182,0	12414,9	13780,0
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
23	w hektometrach sześciennych	49,5	47,3	46,6	46,9	47,3
24	na 1 mieszkańca w m ³	23,6	22,5	22,2	22,0	22,2
	energii elektrycznej w miastach ^d :					
25	w gigawatogodzinach	428,0	478,8	518,7	532,1	537,4
26	na 1 mieszkańca w kWh	499,7	564,6	600,5	602,8	609,6

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 Census 2010. ^b Including payments from non-agricultural social security system in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund.

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>LABOUR MARKET (cont.)</i>					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
127,1	124,6	127,1	127,7	<i>in thousands</i>	1
59,7	58,5	59,7	60,0	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
28,3	27,3	26,6	25,4	<i>in thousands</i>	3
13,3	12,8	12,5	11,9	<i>per 1000 population</i>	4
153,8	154,2	137,9	123,5	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
84,4	84,7	75,7	67,8	<i>2000 = 100</i>	6
				<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
50,6	50,2	51,0	51,5	<i>women</i>	7
22,7	21,2	19,3	17,7	<i>aged 24 years and less</i>	8
41,7	42,8	44,9	44,3	<i>out of work for longer than 1 year</i>	9
131	115	102	84	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
16,4	16,3	14,6	13,2	<i>Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %</i>	11
<i>WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS</i>					
3024,50	3147,19	3266,17	3371,47	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
184,5	192,1	199,4	205,8	<i>2000 = 100</i>	13
3008,20	3151,37	3292,46	3402,24	<i>of which: in industry</i>	14
2370,96	2562,98	2624,60	2665,26	<i>in construction</i>	15
463,0	458,4	452,8	451,7	<i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	16
				<i>receiving retirement pay and pensions paid by the Social</i>	17
379,2	378,1	375,6	376,4	<i>Insurance Institution</i>	
83,8	80,3	77,2	75,3	<i>farmers</i>	18
				<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	
1514,64	1600,77	1660,43	1720,93	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	19
1028,24	1091,30	1115,31	1150,49	<i>farmers ^b</i>	20
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>					
				<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
13747,7	14192,3	14409,2	14765,1	<i>water supply</i>	21
14482,4	15073,9	15679,2	16238,4	<i>sewage ^c</i>	22
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water supply systems:</i>	
47,7	47,5	47,6	49,3	<i>in cubic hectometre</i>	23
22,4	22,3	22,3	23,2	<i>per capita in m³</i>	24
				<i>electricity in urban areas ^d:</i>	
542,9	531,6	523,7	523,0	<i>in gigawatt-hour</i>	25
616,6	604,6	594,9	595,0	<i>per capita in kWh</i>	26

Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005–2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^c Łącznie z kolektorami. ^d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym

— of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural
^c Including collectors. ^d In 2000 excluding households, whose main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)						
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
1	w tysiącach	563,2	601,6	619,8	619,5	624,5
2	na 1000 ludności	268,0	286,7	294,9	291,1	293,4
3	izby na 1000 ludności	946,5	1130,1	1173,2	1178,8	1190,1
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
4	na 1000 ludności	17900,0	22102,7	23102,0	23178,4	23443,8
5	przeciętna 1 mieszkania	66,8	77,1	78,3	79,6	79,9
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
6	w tysiącach	2,9	4,1	5,5	5,0	5,7
7	na 1000 ludności	1,4	1,9	2,6	2,3	2,7
8	izby na 1000 ludności	6,8	10,5	12,8	11,9	13,4
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
9	na 1000 ludności	151,2	243,6	296,9	276,7	315,4
10	przeciętna 1 mieszkania	109,7	125,3	114,1	118,5	117,8
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE						
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
11	podstawowych ^d	201,8	158,4	135,1	130,9	128,6
12	gimnazjach	72,7	99,4	79,6	76,2	73,5
13	zasadniczych zawodowych ^e	26,1	14,5	15,9	14,7	13,1
14	liceach ogólnokształcących ^f	50,1	44,5	41,3	40,1	38,6
15	liceach profilowanych	x	12,0	2,7	1,9	1,4
16	technikach ^f	72,0	38,9	39,4	38,0	36,4
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9
18	policealnych	9,2	12,0	13,5	12,5	13,5
	Absolwenci szkół ^c w tys.:					
19	podstawowych	34,9 ^h	29,3	24,3	23,1	22,6
20	gimnazjów	x	33,6	27,4	25,2	25,3
21	zasadniczych zawodowych ^e	9,5	4,8	5,3	5,1	4,6
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	10,6	14,5	13,6	14,0	13,5
23	liceów profilowanych	x	4,2	1,1	0,7	0,6
24	techników ⁱ	13,9	8,1	9,2	9,4	9,1
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
26	policealnych	3,5	4,0	4,6	4,0	3,9
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{ik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	16,3	15,2	14,0	13,8	13,1

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^d Bez dzieci w wieku 6 lat niżej odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. ^g Łącznie z uzupełniami profilowanymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Based on balances. ^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^c Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^d Excluding children aged 6 technical secondary respectively. ^e Leading to professional certification. ^f Data include graduates of 8th and 6th grade. ^g Including supplementary general schools: general as well as special job-training schools.

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>					
				<i>Dwelling stocks^a (in 2000 - inhabited; as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
630,2	635,7	641,4	648,5	<i>in thousands</i>	1
295,9	298,5	301,3	304,8	<i>per 1000 population</i>	2
1202,2	1215,5	1229,2	1245,4	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>usful floor area of dwellings in m²:</i>	
23730,2	24041,2	24357,3	24729,3	<i>per 1000 population</i>	4
80,2	80,5	80,9	81,1	<i>average per dwelling</i>	5
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
6,5	6,2	6,4	7,6	<i>in thousands</i>	6
3,1	2,9	3,0	3,6	<i>per 1000 population</i>	7
14,9	14,8	15,2	16,8	<i>rooms per 1000 population</i>	8
				<i>usful floor area of dwellings in m²:</i>	
347,8	346,4	352,7	389,3	<i>per 1000 population</i>	9
113,5	119,0	116,6	108,4	<i>average per dwelling</i>	10
<i>EDUCATION^b</i>					
				<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
125,5	122,1	128,0	133,9	<i>primary^d</i>	11
70,6	68,3	65,8	64,0	<i>lower secondary</i>	12
12,1	11,3	11,6	11,0	<i>basic vocational^e</i>	13
36,7	34,3	32,8	31,0	<i>general secondary^f</i>	14
0,8	0,3	-	-	<i>specialized secondary</i>	15
35,3	35,0	34,6	34,6	<i>technical secondary^f</i>	16
0,9	0,9	0,9	0,9	<i>general art^g</i>	17
15,4	13,4	12,3	12,3	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
22,6	20,9	20,7	.	<i>primary</i>	19
24,0	22,8	22,0	.	<i>lower secondary</i>	20
4,2	2,8	3,7	.	<i>basic vocational^e</i>	21
13,3	12,3	11,2	.	<i>general secondaryⁱ</i>	22
0,4	0,3	-	.	<i>specialized secondary</i>	23
8,3	8,1	7,8	.	<i>technical secondaryⁱ</i>	24
0,2	0,1	0,2	.	<i>general art^g</i>	25
4,6	4,3	4,1	.	<i>post-secondary</i>	26
				<i>Graduates of basic vocational , general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^{jk} (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
12,4	11,1	10,8	.		

objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *e, f* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: *e* — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *f* — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. *k* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami

attending pre-primary education establishments. *e, f* Since 2004/05 school year including: *e* — special job-training schools, *f* — supplementary schools: general secondary and secondary since 2005/06 school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. *k* Since 2004/05 school year including specialized secondary schools

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	61,0	78,0	73,9	72,2	69,6
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	11,3	18,9	20,6	21,6	15,3
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	11,5	5,2	11,0	12,1	12,3
4	Absolwenci szkół dla dorosłych ^d w tys.	3,9	2,6	3,0	3,6	3,8
5	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	34,6	32,2	35,1	37,8	40,2
6	dzieci ^e w tys.: w przedszkolach	33,9	31,1	36,3	38,8	41,2
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	15,8	14,2	14,6	15,8	18,9
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat ^f	305	338	426	419	432
OCHRONA ZDROWIA ^g I POMOC SPOŁECZNA						
Pracownicy medyczni ^h (stan w dniu 31 XII):						
9	lekarze	3762	3872	3888	3982	4002
10	lekarze dentyści	751	691	891	1000	993
11	pielęgniarki ⁱ	10425	10198	10926	11074	11110
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^k (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	41,3	42,3	46,2	44,9	44,9
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności (bez między- oddziałowego ruchu chorych).....	1360,6	1766,7	1841,9	1879,4	1897,1
14	Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	487	738	884	898	1039
15	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	441	543	567	570	590
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę	4765	3864	3707	3733	3608
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
17	lekarskie	5,3	5,5	6,2	6,0	6,2
18	stomatologiczne	0,7	0,6	0,8	0,8	0,8
19	Dzieci w żłobkach ^l i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^m	16,1	18,2	24,1	22,7	30,3
KULTURA. TURYSTYKA						
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	715	700	690	690	679
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	4194	4214	4210	4141	4087
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	199	197	173	168	164
23	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol. ⁿ na 1 czytelnika	19,1	18,9	19,3	19,3	19,8
24	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6
25	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^o na 1000 ludności	120	91	118	105	115
26	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	29	34	40	44	41
27	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	245	371	444	420	447

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. - z roku kalendarzowego. ^d Z poprzedniego roku szkolnego. ^e Od 2008 r. łącznie z - nieuwzględnionymi działalnością leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). ^f W 2014 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie 3-6 w liczbie ludności w wieku 3-5 lat z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. ⁱ Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^k Bez miejsc dziennych z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. ^o Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Including branches, basic organizational units and teaching centres in another location of higher of Interior; excluding foreigners. ^c From the previous academic year, and in 2000 - from the calendar year. ^d From the previous school year. ^e Since 2008 including the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). ^f In 2014 the rate was calculated using the number of children aged 3-6 in the of Interior. ^h Since 2005 working directly with a patient; since 2006 including persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. ⁱ Including master in 2015 including interlibrary lending. ^o Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>EDUCATION ^a (cont.)</i>					
65,9	60,7	56,7	53,2	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
20,2	19,0	18,5	.	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
11,9	10,3	8,8	7,7	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
3,6	2,6	3,0	.	Graduates of schools for adults ^d in thous.	4
42,7	46,2	47,6	48,6	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous. children ^e in thous.:	5
44,7	47,7	47,3	46,5	in nursery schools	6
18,3	19,8	17,3	15,0	in pre-primary sections in primary schools	7
452	476	545	585	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6 ^f	8
<i>HEALTH CARE ^g AND SOCIAL WELFARE</i>					
4223	4294	4345	4467	Medical personnel ^h (as of 31 XII): doctors	9
1039	1030	1038	1006	dentists	10
12401	12166	12321	12400	nurses ⁱ	11
47,4	47,8	48,3	48,2	Beds in general hospitals ^k (as of 31 XII) per 10 thous. population	12
1941,8	1983,5	1986,3	2027,2	In-patients in general hospitals per 10 thous. population (excluding inter-ward patient transfers)	13
1068	1087	1125	1137	Out-patient departments (as of 31 XII)	14
600	629	639	655	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	15
3550	3385	3332	3248	Population (as of 31 XII) per 1 generally available pharmacy	16
				Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	
6,4	6,6	6,7	6,7	medical	17
0,8	0,8	0,8	0,8	dental	18
32,7	39,7	47,7	57,1	Children in nurseries ^l and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^m	19
<i>CULTURE. TOURISM</i>					
681	677	678	679	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
4101	4075	4072	4050	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	21
168	169	162	159	Public library borrowers per 1000 population	22
20,1	19,4	19,7	19,7	Public library loans in vol. ⁿ per borrower	23
0,7	0,7	0,7	0,7	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	24
104	106	106	88	Audience in theatres and music institutions ^o per 1000 population	25
43	47	49	54	Museums with branches (as of 31 XII)	26
474	494	669	686	Museum and exhibition visitors per 1000 population	27

dydaktycznymi szkoł mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem podkarpackim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez w podziale według rodzaju placówek - zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; w latach 2007-2012 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących i połowie rocznika 6-latków, a w 2015 r. - w wieku 3-5 lat. ^g Od 2012 r. łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^h Od 2005 r. pracujący bezpośrednio na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^m Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. ⁿ W 2015 r. łącznie

education institutions, which headquarters were located outside the territory of Podkarpackie Voivodship; excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry pre-primary education groups and pre-primary points, which were not included in division according to type of establishments; in 2007-2012 excluding pre-primary education in population aged 3-5 and in half of the 6-year old population, and in 2015 - aged 3-5. ^g Since 2012 data include health care of: the Ministry of National Defence and the Ministry nurses. ^k Excluding day places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. ^l Including nursery wards. ^m Until 2010 excluding children's clubs.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)						
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	44	39	30	30	30
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,7	5,5	5,0	4,9	5,4
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	268	316	445	424	510
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
4	radiowi	159	150	102	99	99
5	telewizyjni	154	144	98	95	95
6	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	354	312	369	379	429
7	w tym hotele	51	49	74	84	88
8	Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	102,7	87,9	105,9	106,1	108,1
9	Korzystający ^a z noclegów na 1000 ludności	268,7	260,6	311,8	327,7	345,5
ROLNICTWO ^b I LEŚNICTWO						
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	904,7	752,8	746,8	609,6	628,2
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	95,5	92,6	96,1
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	505,0	412,0	425,0	296,3	326,8
w tym w %:						
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	57,0	66,0	66,6	68,3	64,0
14	w tym: pszenica	27,0	31,1	32,0	30,0	31,4
15	żyto	9,9	6,0	6,1	5,2	4,3
16	ziemniaki	17,7	13,0	10,4	10,0	9,7
17	buraki cukrowe	1,6	1,8	1,1	1,5	1,0
Zbiory w tys. t:						
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	730,3	783,5	859,9	646,5	632,8
19	w tym: pszenica	380,9	394,2	449,9	352,9	337,3
20	żyto	101,8	60,5	63,6	38,8	34,3
21	ziemniaki ^f	1681,4	875,9	853,1	646,0	626,9
22	buraki cukrowe	251,8	259,4	225,4	174,3	160,5
Plony z 1 ha w dt:						
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	25,4	28,8	30,4	31,9	30,2
24	w tym: pszenica	27,9	30,7	33,1	39,7	32,9
25	żyto	20,5	24,3	24,6	25,3	24,4
26	ziemniaki ^f	188	164	178	217	198
27	buraki cukrowe	307	348	462	385	487
Zwierzęta gospodarskie ^d (stan w czerwcu):						
bydło:						
28	w tysiącach sztuk	289,0	177,6	146,0	113,8	104,3
29	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	31,9	23,6	19,6	18,7	16,6
trzoda chlewna (w latach 2000-2009 oraz 2011-2013 – stan w końcu lipca):						
30	w tysiącach sztuk	384,6	368,4	270,0	296,3	192,0
31	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	42,5	48,9	36,2	48,6	30,6
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :						
32	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg	106,2	135,9	131,3	146,9	129,5
33	mleka krowiego w l	762,6	612,0	450,0	446,0	403,9

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków chłopskich Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^e Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych.

^f Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^g Data are presented according to the official residence of land user. ^c Since 2010 excluding land of owners of the Agricultural Census. ^e Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^f Since 2010 excluding kitchen

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>CULTURE. TOURISM (cont.)</i>					
29	31	27	27	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
5,8	5,9	5,5	5,6	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
518	519	631	711	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
				Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	
99	101	100	100	radio	4
95	96	96	96	television	5
452	498	513	527	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	6
105	117	130	135	of which hotels	7
113,7	119,8	129,7	135,0	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
343,0	367,4	410,4	450,2	Tourists ^a accommodated per 1000 population	9
<i>AGRICULTURE ^b AND FORESTRY</i>					
611,1	584,1	574,8	574,2	Agricultural land (as of June) ^{cd} in thous. ha	10
91,0	95,6	97,7	96,8	of which in good agricultural condition in %	11
300,0	307,3	319,2	320,2	Sown area (as of June) ^{de} in thous. ha	12
				of which in %:	
67,9	64,2	65,9	63,8	basic cereals (including cereal mixed)	13
35,7	30,3	30,8	31,2	of which: wheat	14
3,0	4,6	4,3	2,7	rye	15
8,3	8,4	7,9	6,4	potatoes	16
1,3	1,2	1,1	1,1	sugar beets	17
				Crop production in thous. t:	
660,1	589,9	716,4	658,8	basic cereals (including cereal mixed)	18
377,6	311,7	369,9	354,8	of which: wheat	19
23,6	35,3	37,9	22,7	rye	20
551,1	490,1	729,1	463,8	potatoes ^f	21
218,5	212,7	269,4	194,8	sugar beets	22
				Yields per 1 ha in dt:	
32,4	29,9	34,1	32,3	basic cereals (including cereal mixed)	23
35,2	33,4	37,6	35,5	of which: wheat	24
25,8	24,8	27,4	26,0	rye	25
221	190	290	225	potatoes ^f	26
575	563	739	529	sugar beets	27
				Livestock ^d (as of June):	
				cattle:	
102,0	96,7	94,9	95,5	in thousand heads	28
16,7	16,6	16,5	16,6	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	29
				pigs (in years 2000-2009 and 2011-2013 – as of the end of July):	
186,3	175,1	192,4	166,9	in thousand heads	30
30,5	30,0	33,5	29,1	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	31
				Production per 1 ha of agricultural land ^c :	
131,2	140,5	127,8	131,9	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^g in kg	32
387,5	419,9	400,1	401,2	of cows' milk in l	33

rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^d W 2010 r. dane Powsze-
g. Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; ^d In 2010 data
gardens. ^g Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
ROLNICTWO ^a I LEŚNICTWO (dok.)						
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :						
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi) w kg	54	102	175	155	112
2	ziemniaki w kg	12	18	29	23	44
3	buraki cukrowe w kg	278	345	302	283	228
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	62	90	80	107	85
5	mleko krowie w l	137	172	148	166	155
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bde} w kg:						
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	49,5	66,1	55,4	65,1	65,2
7	wapniowych	63,2	74,5	15,4	17,0	14,1
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{be} w szt.	10,3	14,6	15,8	15,8	.
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	660,7	664,8	674,8	677,8	682,7
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
10	w tysiącach hektarów	650,0	653,6	663,8	666,8	671,6
11	na 1 mieszkańca w ha	0,31	0,31	0,32	0,31	0,32
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	36,3	36,6	37,2	37,4	37,6
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	293,7	279,3	312,3	328,3	358,7
PRZEMYSŁ						
Produkcja sprzedana przemysłu:						
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	.	24236,0	27635,5	30753,7	35391,6
15	rok poprzedni = 100 (ceny stałe) ^f	.	.	90,8	116,6	112,7
16	2005 = 100 (ceny stałe) ^f	.	100,0	113,0	131,8	148,5
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	187376	214073	240186	272722
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	11553	13157	14457	16633
BUDOWNICTWO						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):						
19	w milionach złotych	.	2472,3	4988,2	5649,8	8188,7
20	w tym sektor prywatny w %	.	95,9	98,7	97,7	98,6
21	na 1 mieszkańca w zł	.	1179	2375	2656	3848
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA — stan w dniu 31 XII						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :						
22	w kilometrach	992	929	972	981	978
23	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,5	5,2	5,4	5,5	5,5
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
24	w kilometrach	14511	14030,3	14737,6	15008,2	15148,6
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,9	78,6	82,2	84,1	84,9
Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :						
26	w tysiącach sztuk	474,1	627,4	803,9	841,2	888,5
27	na 1000 ludności	225,7	299,0	381,0	395,3	417,4

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy w wadze poubojowej ciepłej. ^c W roku gospodarczym. ^d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^e Dla lat 2006-2010 ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej. ^f Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe

^a Data are presented according to the official residence of land user. ^b Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and and poultry; in post-slaughter warm weight. ^d In farming year. ^e In 2010 data of the Agricultural Census. ^f For 2006-2010 constant prices 2005 (average current prices 2005), since 2011 well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure. ⁱ Since 2011 including cars having temporary permission given at the end of the year.

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
AGRICULTURE ^a AND FORESTRY (cont.)					
186	182	250	308	Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :	1
49	49	48	55	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	2
350	404	409	399	potatoes in kg	3
82	90	97	104	sugar beets in kg	4
179	189	211	201	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	5
				cows' milk in l	
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bde} in kg:	
60,9	74,9	80,1	70,6	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
7,5	21,0	18,9	19,7	lime	7
	16,4			Agricultural tractors (as of June, in 2000 – as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^{be} in units	8
684,7	685,9	688,2	689,7	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
				Forest areas (as of 31 XII):	
674,4	675,6	678,0	679,6	in thousand hectares	10
0,32	0,32	0,32	0,32	per capita in ha	11
37,8	37,9	38,0	38,1	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
358,6	374,1	379,1	365,0	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	13
INDUSTRY					
				Sold production of industry:	
37022,4	38187,7	38209,6	39435,6	in million zlotys (current prices)	14
103,1	107,3	101,4	103,6	previous year = 100 (constant prices) ^f	15
153,1	164,3	166,6	172,6	2005 = 100 (constant prices) ^f	16
291320	306485	300669	308768	per employee in zl (current prices)	17
17390	17939	17952	18538	per capita in zl (current prices)	18
CONSTRUCTION					
				Sales of construction and assembly production ^g (current prices):	
7291,4	6056,6	7039,1	6515,4	in million zlotys	19
98,4	98,2	98,7	98,6	of which private sector in %	20
3425	2845	3307	3063	per capita in zl	21
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS — as of 31 XII					
				Railway lines operated - standard gauge ^h :	
978	924	978	978	in kilometres	22
5,5	5,2	5,5	5,5	per 100 km ² of total area in km	23
				Hard surface public roads (urban and non-urban):	
15630,5	15897,8	16255,5	16455,6	in kilometres	24
87,6	89,1	91,1	92,2	per 100 km ² of total area in km	25
				Registered passenger cars ⁱ :	
918,1	949,9	983,4	1024,7	in thousand units	26
431,0	446,1	461,9	481,6	per 1000 population	27

poniżej 1 ha użytkowników rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; 2011 r. ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.). ^g Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. ^h Dane dotyczą sieci kolejowej wydane w końcu roku.

owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh constant prices 2010 (average current prices 2010). ^g Realized by construction units – by place of performing works. ^h Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA — stan w dniu 31 XII (dok.)						
Placówki pocztowe operatora wyznaczonego ^a :						
1	w liczbach bezwzględnych	520	468	472	473	481
2	na 100 tys. ludności	24,7	22,3	22,5	22,2	22,6
Telefoniczne łącza główne ^b :						
3	w tysiącach	475,0	532,0	384,1	360,6	303,0
4	na 1000 ludności	226,0	253,5	182,8	169,4	142,3
HANDEL						
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
5	w milionach złotych	14440,6	15344,7	18686,4	17610,4	19498,7
6	na 1 mieszkańca w zł	6874	7315	8897	8375	9164
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	22,4 ^c	19,9	20,9	17,0	17,1
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94 ^c	105	101	124	125
FINANSE PUBLICZNE						
Budżety gmin ^d						
Dochody:						
9	w milionach złotych	1988,0	3062,2	4413,5	5157,1	5111,8
10	na 1 mieszkańca w zł	1122	1727	2502	2887	2860
Wydatki:						
11	w milionach złotych	2057,9	3042,5	4672,0	5659,7	5352,5
12	na 1 mieszkańca w zł	1161	1716	2648	3168	2995
Budżety miast na prawach powiatu						
Dochody:						
13	w milionach złotych	713,6	864,1	1208,2	1471,7	1632,6
14	na 1 mieszkańca w zł	2172	2662	3593	4320	4791
Wydatki:						
15	w milionach złotych	737,2	920,8	1334,1	1571,8	1801,4
16	na 1 mieszkańca w zł	2243	2837	3967	4614	5287
Budżety powiatów						
Dochody:						
17	w milionach złotych	771,9	895,3	1475,2	1602,4	1671,8
18	na 1 mieszkańca w zł	436	505	836	897	935
Wydatki:						
19	w milionach złotych	789,2	904,7	1544,5	1654,7	1707,1
20	na 1 mieszkańca w zł	445	510	876	926	955
Budżet województwa						
Dochody:						
21	w milionach złotych	198,7	307,9	1048,1	887,0	929,8
22	na 1 mieszkańca w zł	95	147	499	417	437
Wydatki:						
23	w milionach złotych	201,0	314,2	1150,1	979,7	962,5
24	na 1 mieszkańca w zł	96	150	548	461	452

^a Do 2012 r. operator publiczny; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Dane *a* Until 2012 public operator; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Data are not

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS — as of 31 XII (cont.)</i>					
481	427	408	389	Post offices of appointed operator ^a :	1
22,6	20,1	19,2	18,3	in absolute numbers	2
				per 100 thous. population	
280,2	267,4	258,4	237,2	Fixed main line ^b :	3
131,5	125,6	121,3	111,5	in thousands	4
				per 1000 population	
<i>TRADE</i>					
20077,7	19697,6	19467,1	22774,5	Retail sales (current prices):	5
9431	9253	9146	10706	in million zlotys	6
18,3	17,0	17,7	17,7	per capita in zł	7
116	126	120	120	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
				Population (as of 31 XII) per 1 shop	
<i>PUBLIC FINANCE</i>					
				Budgets of gminas ^d	
				Revenue:	
5168,9	5253,7	5564,1	5601,8	in million zlotys	9
2891	2941	3115	3140	per capita in zł	10
				Expenditure:	
5140,4	5240,2	5541,2	5421,1	in million zlotys	11
2875	2933	3102	3039	per capita in zł	12
				Budgets of cities with powiat status	
				Revenue:	
1665,2	1793,2	1857,6	1855,9	in million zlotys	13
4881	5242	5426	5403	per capita in zł	14
				Expenditure:	
1766,9	1813,1	1959,9	2031,8	in million zlotys	15
5179	5 300	5725	5914	per capita in zł	16
				Budgets of powiats	
				Revenue:	
1515,4	1659,1	1635,0	1587,8	in million zlotys	17
848	929	915	890	per capita in zł	18
				Expenditure:	
1561,5	1639,5	1627,0	1572,4	in million zlotys	19
873	918	911	881	per capita in zł	20
				Budget of voivodship	
				Revenue:	
871,6	1142,2	1304,0	1243,6	in million zlotys	21
409	537	613	585	per capita in zł	22
				Expenditure:	
891,0	1112,2	1258,7	1326,5	in million zlotys	23
419	522	591	624	per capita in zł	24

nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. ^d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 comparable due to change in 2004 the method of shop survey. ^d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2011
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a						
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
1	w milionach złotych	3927,4	5118,9	8535,0	10288,7	13417,7
2	na 1 mieszkańca w zł	1869	2440	4064	4837	6306
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
3	w milionach złotych	58332,9	77038,3	102677,9	109173,1	116625,3
4	na 1 mieszkańca w zł	27759	36715	48854	51304	54787
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^b — stan w dniu 31 XII						
5	Ogółem: w tysiącach	128,4	139,1	145,0	152,6	151,1
6	na 10 tys. ludności	611,0	662,7	689,9	717,2	709,8
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:						
7	w tysiącach	25,6	30,6	32,7	34,0	34,9
8	1999 = 100	108,9	130,4	139,3	144,7	148,7
w tym:						
9	spółdzielnie	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
10	spółki handlowe	3,6	5,8	7,0	7,5	8,0
11	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,6	0,7	0,9	1,0	1,0
12	spółki cywilne	11,6	10,3	9,3	9,5	9,7
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						
13	w tysiącach	102,8	108,4	112,3	118,6	116,1
14	1999 = 100	102,4	108,0	111,9	118,2	115,7
15	na 10 tys. ludności	489,2	516,8	534,1	557,4	545,6
RACHUNKI REGIONALNE ^c						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):						
16	w milionach złotych	.	.	.	55567	60737
17	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	26122	28544
18	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) rok poprzedni = 100	.	.	.	.	105,8
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						
19	w milionach złotych	.	.	.	48875	53370
20	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	22976	25082
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						
21	w milionach złotych	.	.	.	38848	41374
22	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	18263	19444
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych rok poprzedni = 100						
23	domowych rok poprzedni = 100	.	.	.	.	101,5

^a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Patrz uwagi
^a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. ^b Excluding persons tending private farms in agricultural. ^c See general notes to the

2012	2013	2014	2015	SPECIFICATION	No.
<i>INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a</i>					
12565,1	12013,0	11364,4	11001,6	<i>Investment outlays (current prices):</i>	1
5902	5643	5339	5172	<i>in million zlotys</i>	2
				<i>per capita in zł</i>	
122317,4	134304,9	143532,4	152880,4	<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	3
57427	63075	67412	71854	<i>in million zlotys</i>	4
				<i>per capita in zł</i>	
<i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^b — as of 31 XII</i>					
155,0	159,6	162,6	165,2	<i>Total: in thousands</i>	5
727,7	750,0	763,5	776,2	<i>per 10 thous. population</i>	6
36,9	38,7	40,9	42,6	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	7
157,1	164,6	174,1	181,3	<i>in thousands</i>	8
				<i>1999 = 100</i>	
				<i>of which:</i>	
0,8	0,8	0,8	0,8	<i>co-operatives</i>	9
8,7	9,5	10,5	11,8	<i>commercial companies</i>	10
1,2	1,3	1,5	1,7	<i>of which with foreign capital participation</i>	11
9,8	10,2	10,8	10,8	<i>civil law partnerships</i>	12
118,1	121,0	121,6	122,5	<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	13
117,7	120,5	121,2	122,1	<i>in thousands</i>	14
554,5	568,0	571,3	576,0	<i>1999 = 100</i>	15
				<i>per 10 thous. population</i>	
<i>REGIONAL ACCOUNTS ^c</i>					
62915	65104	67350	.	<i>Gross domestic product (current prices):</i>	16
29553	30584	31642	.	<i>in million zlotys</i>	17
100,6	102,4	102,3	.	<i>per capita in zł</i>	18
55736	57795	59719	.	<i>Gross domestic product (constant prices) previous year = 100</i>	19
26180	27150	28057	.	<i>Gross value added (current prices):</i>	20
			.	<i>in million zlotys</i>	
			.	<i>per capita in zł</i>	
43324	43993	44918	.	<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	21
20350	20666	21103	.	<i>in million zlotys</i>	22
			.	<i>per capita in zł</i>	
100,6	100,8	101,9	.	<i>Gross real disposable income in the households sector</i>	23
			.	<i>previous year = 100</i>	

ogólne do działu „Rachunki regionalne”. Dane za lata 2010–2013 zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.
chapter “Regional accounts”. Data for 2010–2013 have been adjusted compared to those published previously.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Zaklików	50°49'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Lutowiska	49°00'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Radomyśl Wielki	21°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Horyniec Zdrój	23°33'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°49'	202	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°25'	171	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
S o u r c e: data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2015 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2015
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	17846	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	963	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją	134	13,9	<i>with Slovakia</i>
z Ukrainą	239	24,9	<i>with Ukraine</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim	321	33,3	<i>Lubelskie</i>
małopolskim	187	19,4	<i>Małopolskie</i>
świętokrzyskim	82	8,5	<i>Świętokrzyskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie. oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

S o u r c e: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów and Cartography as well as the Headquarters of the Border Guard.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Tarnica (Bieszczady)	Lutowiska	1346	<i>Highest point — Tarnica (the Bieszczady Mountains)</i>
Najniżej położony punkt — poziom wody Wisły w Chwałowicach	Radomyśl nad Sanem	ok. 138	<i>Lowest point — the water level of Wisła in Chwałowice</i>
Najwyżej położona miejscowość — Wołosate	Lutowiska	ok. 750	<i>Highest located town — Wołosate</i>
Najniżej położona miejscowość — Chwałowice	Radomyśl nad Sanem	ok. 140	<i>Lowest located town — Chwałowice</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie.

Source: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 4. **WYŻSZE SZCZYT Y GÓRSKIE**
HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

PASMO RANGE SZCZYT Y GÓRSKIE MOUNTAIN PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	PASMO RANGE SZCZYT Y GÓRSKIE MOUNTAIN PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>
KARPATY – Bieszczady		KARPATY – Bieszczady (dok.) (cont.)	
Tarnica	1346	Szeroki Wierch	1315
Krzemień	1335	Bukowe Berdo	1312
Halicz	1333	Wielka Rawka	1307
Kopa Bukowska	1320	Płonina Caryńska	1297

Źródło: „Bieszczady” Mapa turystyczna, skala 1:50 000, Wyd. Kartograficzne „Compass”, Kraków 2015.

Source: „Bieszczady” Tourist map, scale 1:50 000, Cartographic Publisher „Compass”, Kraków 2015.

TABL. 5. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE <i>RESERVOIRS</i>	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm ³ <i>Total capacity (at maximum accumulation) in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Wysokość piętrzenia w m <i>Maximum height of accumulation in m</i>
Solina	San	1968	472,0	21,1	60,0
Besko	Wisłok	1978	15,5	1,5	28,0
Myczkowce	San	1960	10,9	2,0	15,0

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI**
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI <i>RIVERS</i>	Recypient ^a <i>Recipient ^a</i>	Długość w km <i>Length in km</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa podkarpackiego <i>of which within Podkarpacie voivodship</i>
Wisła	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	1047	78
San	Wisła	443	443
Wisłok	San	205	205
Wisłoka	Wisła	153	153
Tanew	San	109	44
Lubaczówka	San	88	67
Łęg	Wisła	82	82
Ropa	Wisłoka	78	18
Jasiołka	Wisłoka	76	76
Wiar	San	68	60
Oslawa	San	62	62
Trześniówka-Jamnica	Wisła	57	57
Solinka	San	47	47
Stobnica	Wisłok	47	47

^a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

^a River or reservoir into which the water flows.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 7. **TEMPERATURY POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Temperaturey w °C <i>Temperatures in °C</i>						
		średnie ^a <i>average^a</i>				skrajne <i>extreme</i>		amplitudy temperatur skrajnych <i>amplitudes of extreme temperatures</i>
		1971-2000	1991-2000	2001-2010	2015	maksimum <i>maximum</i>	minimum <i>minimum</i>	
						1971-2015		
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka <i>Rzeszów-Jasionka Meteorological Station</i>	212	7,9	8,2	8,7	10,1	36,1	-30,9	67,0

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 8. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE**
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>				Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktafach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
		1971-2000	1991-2000	2001-2010	2015			
		Średnie ^b <i>Average^b</i>						
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka <i>Rzeszów-Jasionka Meteorological Station</i>	212	629	666	725	468	3,5	1971	5,1

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 542).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity, Dz. U. 2015, poz. 909, z późniejszymi zmianami). Wyłączenie użytków rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych I—III, a także klas bonitacyjnych IV—VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntów leśnych wymaga decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Do 2008 r. rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. do 4 IX 2014 r. przepisy ustawy nie miały zastosowania do użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, and environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodetic status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2015 item 542).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2015, item 909, with later amendments). The designation of agricultural land included in quality classes I—III as well as quality classes IV—VI, comprised of origin soils and designation of forest land for above purposes, requires a decision to allow such designation. Until 2008 a gmina council could have also resolved to protect IV quality class land of mineral origin located within the gmina. From 2009 to 4 IX 2014 the provisions of the Law did not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils,

terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych (włączając farmy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3).

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,

strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” — organizational entities (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and building constructions which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces e.t.c).

4. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3).

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated mine drainage water and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewage system,
- the amount of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,

— temperatura wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych (przysagrodowych) lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię pracującą na sieci kanalizacyjnej.

5. Informacje o źródłach i wielkości **emisji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o **stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji za-

— the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except for territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment of discharged wastewater, e.g. mechanical and biological or mechanical-chemical-biological of discharged wastewater was classified as a higher rank sewage treatment (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household (farmstead) sewage plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e., wastewater treatment plants not working within sewage network).

Data concerning urban and rural population using waste treatment plants is given on the basis of estimates of the number of population using wastewater treatment plants which operate on a sewage system.

5. Information regarding the sources and amounts of **air pollutant emissions** from plants of significant nuisance to air quality as well as **the possession of system to reduce such pollutants and the effects of their utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of

nieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalności wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hał produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia wielkości emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity, Dz. U. 2015 poz. 1651, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually, which i.a. assures, comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emissions concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emissions concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emissions include organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of carbon dioxide the indicator of reduction of gas pollutants was calculated and presented with exclusion of carbon dioxide emission.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, Natura 2000 areas, monuments of nature, plant animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2015, item 1651, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or Minister of the

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych; jak również miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej,

Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals and fungi as well as formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings; as well as sites of fossil plants or animals.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected plant, animal and fungi species, their refuges as well as places of reproduction or places of seasonal stay.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or

kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21 z późniejszymi zmianami) zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Informacje o **odpadach** opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Dane od 2014 roku dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakiegokolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych własnych i innych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekwytowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez

landscape value and of distinctive individual features such as venerable trees and trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

7. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21 with later amendments), amending the Law dated 27 IV 2001 valid until 2012

Information regarding **waste** was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9 XII 2014 (Journal of Laws item 1923).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste is understood as any process, the main result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfill a particular function, or as a result of which waste is being prepared to fulfill that function, in the plant or generally in the economy.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facility (including on own and other heaps, settling ponds).

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping,

między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

8. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

9. Fundusze ekologiczne – fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzki a także do 2009 r. powiatowe i gminne) — są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom. Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w ujęciu memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

Od 2010 r. do zadań powiatów i gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych, stanowiących dochody budżetów powiatów i gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazaną do funduszy wojewódzkich.

improving physical and chemical characteristics and regulating waterways were carried out.

8. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil land partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

9. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as until 2009 powiat and gmina) — are funds created from income originating from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, landfilling waste as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground); the fines for violating environmental protection requirements; the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

Since 2010 the objective of powiat and gmina has been to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to the amount of income from environmental payments and fines, which are powiat and gmina budgets incomes, and reduced by surplus of this income that is transferred to voivodship funds.

TABL. 1 (9).

STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016		2010	2016	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (–) w ha w stosun- ku do 2015 r. increase (+) or decrease (–) in ha in relation to 2015	na 1000 miesz- kańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	1784573	1784576	1784576	-	849,1	838,8	Total area^b
Użytki rolne	962445	937196	923013	-14183	457,9	433,8	Agricultural land
grunty orne	626476	603720	595660	-8060	298,1	280,0	arable land
sady	11733	9838	9321	-517	5,6	4,4	orchards
łąki trwałe	118541	116577	114826	-1751	56,4	54,0	permanent meadows
pastwiska trwałe	154878	157356	152844	-4512	73,7	71,8	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	41625	39690	40378	+688	19,8	19,0	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	3339	4341	4464	+123	1,6	2,1	lands under ponds
grunty pod rowami	5853	5674	5520	-154	2,8	2,6	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	710287	728701	741020	+12319	338,0	348,3	Forest land as well as woody and bushy land
las	674450	685002	685848	+846	320,9	322,3	forests
grunty zadrzewione i za- krzewione	35837	43699	55172	+11473	17,1	25,9	woody and bushy land
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	20287	20524	20844	+320	9,7	9,8	Lands under surface waters
plynącymi	18965	19507	19773	+266	9,0	9,3	flowing
stojącymi	1322	1017	1071	+54	0,6	0,5	standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	76265	83200	84905	+1705	36,3	39,9	Built-up and urbanized areas
tereny mieszkaniowe	10826	14188	15073	+885	5,2	7,1	residential areas
tereny przemysłowe	4725	5017	5172	+155	2,2	2,4	industrial areas
tereny inne zabudowane	6001	7063	7372	+309	2,9	3,5	other built-up areas
tereny zurbanizowane niezabudowane	1481	1330	1459	+129	0,7	0,7	urbanized non- built-up areas
tereny rekreacji i wypo- czynku	3158	3133	3175	+42	1,5	1,5	recreational areas
tereny komunikacyjne	48662	51441	51804	+363	23,2	24,3	transport areas
drogi	43041	45880	46235	+355	20,5	21,7	roads
kolejowe	4202	4195	4218	+23	2,0	2,0	railway
inne ^c	1419	1366	1351	-15	0,7	0,6	others ^c
użytki kopalne	1412	1028	850	-178	0,7	0,4	minerals
Użytki ekologiczne	1688	1638	1640	+2	0,8	0,8	Ecological arable lands
Nieużytki	9475	10864	10864	-	4,5	5,1	Wasteland
Tereny różne ^d	4126	2453	2290	-163	2,0	1,1	Miscellaneous land ^d

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2009 i 2015. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp..^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII, respectively for 2009 and 2015. ^b Land area (including inland waters). ^c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. ^d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (10). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	96	140	125	168	GRAND TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
BY TYPE OF LAND

Użytki rolne	78	112	89	149	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II	14	18	25	35	mineral: I-II
III	63	90	62	113	III
IV	1	3	2	1	IV
organiczne: IV	-	-	-	-	organic: IV
V-VI	-	1	-	-	V-VI
Inne grunty rolne	-	4	-	1	Other agricultural land
Grunty leśne	18	24	36	18	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	50	69	55	91	Residential areas
Na tereny przemysłowe	3	11	31	22	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	2	1	1	2	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	18	34	23	30	Minerals
Na inne cele	23	25	15	23	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (11). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2573	1809	1539	1444	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	2513	1732	1428	1256	devastated
zdegradowane	60	77	111	188	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	171	61	245	297	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	103	56	207	288	agricultural
leśne	29	5	13	4	forest
zagospodarowane	152	44	154	258	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (12). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	AND TOTAL					SPECIFICATION
	2005	2010	2014	2015		
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	338,2	305,3	271,4	292,7	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem), z ujęć własnych	197,6	162,4	146,4	172,1	58,8	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing), from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	186,3	150,9	141,7	167,4	57,2	surface
podziemne	8,3	7,4	4,7	4,7	1,6	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	60,2	59,4	42,2	35,8	12,2	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	80,4	83,6	82,8	84,8	29,0	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe ...	43,1	42,7	41,4	41,9	14,3	waters: surface
podziemne	37,2	40,9	41,3	42,9	14,7	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (13). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	309,4	271,7	245,9	266,6	100,0	T O T A L
Przemysł	188,2	152,4	143,1	168,3	63,1	Industry
w tym na cele produkcyjne ...	127,2	149,5	138,2	162,8	61,1	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	60,2	59,4	42,2	35,8	13,4	Agriculture and forestry ^a
Eksplotacja sieci wodociągowej ^b	61,0	59,9	60,6	62,5	23,4	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (14). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA I UZUPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP AND COMPLETING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1826	1193	1230	1230	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych i uzupełnianych stawów rybnych ^b w ha	2809	2664	2730	2654	Area of filled and completed fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	60204	59351	42222	35797	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	6011	3602	1772	1772	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	3,3	3,0	1,4	1,4	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	54193	55749	40450	34025	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	19,3	20,9	14,8	12,8	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (15). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	189,2	216,3	190,1	217,3	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	139,4	162,7	132,3	159,0	73,2	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ...	115,7	141,4	120,7	148,1	68,2	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	49,7	53,6	57,8	58,3	26,8	discharged through sewage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	73,4	74,9	69,5	69,2	31,8	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	68,2	73,9	68,3	68,1	31,3	treated
mechanicznie	10,2	10,7	5,9	5,7	2,6	mechanically
chemicznie ^b	8,9	6,6	1,6	1,4	0,6	chemically ^b
biologicznie	16,3	18,0	18,1	18,1	8,3	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	32,8	38,6	42,7	43,0	19,8	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	5,3	1,0	1,2	1,1	0,5	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,1	0,9	1,1	1,1	0,5	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged through sewage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. ^b Data concern only to industrial wastewater.

TABL. 8 (16). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2005	2010	2014	2015	ENTITIES
OGÓŁEM	106	104	97	92	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	75	71	63	57	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	60	61	49	45	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	51	55	44	39	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	9	6	5	6	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	15	10	14	12	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	31	33	34	35	Discharging wastewater into sewage system (not possessing wastewater treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (17). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION	
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants	
Liczba 2005	86	37	11	33	5	<i>Number</i>	
2010	74	28	10	34	2		
2014	56	16	7	31	2		
2015	51	16	7	26	2		
Przepustowość w dam³/d 2005	1083,2	370,1	311,3	397,6	4,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>	
2010	714,2	385,0	303,6	24,8	0,8		
2014	392,1	188,7	178,3	24,2	1,0		
2015	391,8	188,7	178,3	23,9	1,0		
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a						Municipal^a wastewater treatment plants	
Liczba 2005	200	5	x	160	35	<i>Number</i>	
2010	222	2	x	181	39		
2014	228	-	x	190	38		
2015	228	-	x	188	40		
Przepustowość w dam³/d 2005	378,6	0,5	x	85,9 ^b	292,1	<i>Capacity in dam³/24h</i>	
2010	415,2	0,2	x	84,2 ^b	330,8		
2014	423,5	-	x	82,6	340,8		
2015	430,3	-	x	83,9	346,4		
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^{cd} w % ludności ogółem	2005	52,1	0,3	x	19,1	32,8	<i>Population connected to wastewater treatment plants^{cd} in % of total population</i>
2010	63,4	0,1	x	21,7	41,6		
2014	71,5	-	x	23,9	47,6		
2015	72,4	-	x	24,0	48,4		

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 4.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances. ^d See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 4.

TABL. 10 (18). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	85	88	82	87	<i>Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	66	66	59	66	<i>particulates</i>
gazowych	19	23	19	21	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	15	23	23	27	<i>particulates</i>
gazów	16	18	20	25	<i>gases</i>
imisji	74	78	79	84	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	3,9	2,0	1,4	1,4	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	3,3	1,6	1,1	1,0	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ...	26,7	21,1	14,6	19,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	14,6	10,3	5,5	6,9	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	4,6	3,9	3,7	5,0	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	6,5	6,3	4,4	5,4	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	279,1	358,2	131,0	195,0	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	4,3	10,1	6,7	4,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,6	99,4	98,9	99,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ...	13,8	32,4	31,6	19,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 11 (19). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII

EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM	2005	204	64	284	11	74	126
TOTAL	2010	177	95	334	17	75	120
	2014	178	80	377	15	53	122
	2015	190	76	400	15	53	117
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	44	4	41	-	10	x
low	2010	30	7	63	-	10	x
	2014	34	3	62	-	22	x
	2015	38	4	59	-	22	x
średnia	2005	63	19	88	-	11	x
moderate	2010	19	12	71	5	5	x
	2014	24	9	125	4	10	x
	2015	24	8	134	4	11	x
wysoka	2005	97	41	155	11	53	x
high	2010	128	76	200	12	60	x
	2014	120	68	190	11	21	x
	2015	128	64	207	11	20	x

PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h

WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM	2005	4403	1649	3935	2394	1086	804
TOTAL	2010	4356	2435	3976	1916	1352	572
	2014	4133	2231	5079	2079	763	570
	2015	4232	2088	6280	1847	898	470
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	520	14	203	-	108	x
low	2010	300	174	504	-	195	x
	2014	211	69	622	-	163	x
	2015	249	75	521	-	163	x
średnia	2005	759	347	1006	-	54	x
moderate	2010	399	180	897	42	10	x
	2014	433	292	1921	76	205	x
	2015	426	190	2395	76	215	x
wysoka	2005	3124	1288	2726	2394	924	x
high	2010	3657	2081	2575	1874	1147	x
	2014	3489	1870	2536	2003	395	x
	2015	3557	1823	3364	1771	520	x

TABL. 12 (20). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
Stan w dniu 31 XII
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivod- ship	na 1 miesz- kańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM	851455,9	797643,7	800703,6	801228,2	44,9	3766	TOTAL
w tym:							of which:
Parki narodowe ^b	46636,2	46734,1	46741,2	46741,2	2,6	220	National parks ^b
Rezerваты przyrody ^b	10733,1	10989,5	11114,0	11120,1	0,6	52	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc} ..	272819,2	272818,9	275517,9	275517,9	15,4	1295	Scenic parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	520215,7	463019,4	464755,1	465262,0	26,1	2187	Areas of protected landscape ^c
Stanowiska dokumen- tacyjne	2,9	24,6	26,6	26,6	0,0	0	Documentation sites

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 6. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (21). **PARKI NARODOWE**
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>				
		parków narodowych <i>national parks</i>				otuliny (strefy ochronnej) <i>buffer zones (of the pro- tected areas)</i>
		ogółem <i>grand total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^a <i>of grand total number — strictly protected ^a</i>		
				razem <i>total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>	
OGÓŁEM	2005	46636,2	41371,9	20840,1	19153,9	73592,1
TOTAL	2010	46734,1	41201,3	20836,3	19153,9	73592,1
	2014	46741,2	41200,8	20836,4	19117,7	73592,1
	2015	46741,2	41200,8	22619,0	20896,9	73592,1
Bieszczadzki Park Narodowy		29202,2	24433,6	20336,3	18614,2	55783,0
Magurski Park Narodowy ^b		17539,0	16767,2	2282,7	2282,7	17809,1

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^b Powierzchnia parku w granicach województwa.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^b The park area within the voivodship borders.

TABL. 14 (22). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym pod ochroną ściłą ^b of which strictly protected ^b	
OGÓŁEM 2005	93	10733,1	15,6	TOTAL
2010	94	10989,5	15,6	
2014	95	11114,0	287,7	
2015	96	11120,1	287,7	
Faunistyczne	4	825,5	-	Fauna
Krajobrazowe	11	3969,7	-	Scenic
Leśne	41	5258,2	276,0	Forest
Torfowiskowe	7	341,8	-	Peat-bog
Florystyczne	24	389,7	11,7	Flora
Wodne	1	4,7	-	Water
Przyrody nieożywionej	8	330,6	-	Inanimate nature

^a Bez otuliny. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Excluding buffer zones. ^b Area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 15 (23). PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS		Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha			
ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM 2005		279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
TOTAL 2010		279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
2014		283747,0	199680,7	69157,2	2601,8
2015		283747,0	199680,7	69157,2	2601,8
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu		141136,0	90761,5	42101,2	1632,0
Pogórze Przemyskiego		60561,0	38361,0	20424,5	1058,8
Gór Słonnych		56188,0	34975,4	15182,3	538,8
Południoworoztoczański ^c		16797,0	10968,0	5484,8	26,7
Puszczy Solskiej ^c		7590,0	6457,1	1009,6	7,7
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie		130721,0	98796,8	25496,1	927,3
Ciśniański-Wetliński		51461,0	43112,6	5399,6	312,3
Dolina Sanu		27728,0	23851,6	2308,2	337,4
Jaśliski		25878,0	19651,8	5458,9	165,7
Czarnorzecko-Strzyżowski		25654,0	12180,8	12329,4	111,9
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów		11890,0	10122,4	1559,9	42,5
Lasy Janowskie ^c		9437,0	9156,2	219,9	38,1
Pasma Brzanki ^c		2453,0	966,2	1340,0	4,4

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków; bez otuliny. ^c Powierzchnia parku krajobrazowego w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks; excluding buffer zones. ^c The landscape park area within the voivodship borders.

TABL. 16 (24). **POMNIKI PRZYRODY^a**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1528	1375	1517	1560	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa	1154	1153	1280	1316	Individual trees
Grupy drzew	282	167	174	178	Tree clusters
Aleje	52	21	24	25	Alleys
Głazy narzutowe	13	10	10	10	Erratic boulders

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 6.

TABL. 17 (25). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
**WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL
AS THEIR STORAGE YARDS AREAS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	96	98	113	114	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	1236,3	1049,5	1099,1	2329,5	Waste generated (during the year) in thous. t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	690,4	312,6	60,9	68,0	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z dotychczas składowanych (nagromadzonych ^b) do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,2	52,9	28,5	17,4	Waste recovered from landfilled up to now (accumulated ^b) by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	76,5	39,4	26,0	26,0	non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku)	0,9	4,1	0,3	-	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b On own landfills (heaps, settling ponds).

TABL. 18 (26). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2015 r.**
WASTE^a BY TYPE IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year			Odpady do- tychczas składowane (nagroma- dzone ^b ; stan w końcu roku) Waste landfil- led up to now (accumulated ^b ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym of which			
		poddane odzyskowi ^c recovered ^c	przekazane innym odbior- com transferred to other recipients		
	w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	2329,5	170,2	2103,2	68,0	TOTAL
w tym:					of which:
Mieszanki popiołowo-żużło- we z mokrego odprowa- dzenia odpadów paleni- skowych	108,7	12,9	87,0	-	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla	3,8	-	3,6	-	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	50,8	0,8	49,9	-	Slag, furnace ash and particulates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych. ^c We własnym zakresie przez wytwórcę.

^a *Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b On own landfills (heaps, settling ponds). ^c By waste producer on its own.*

TABL. 19 (27). **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GO-
SPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
**OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER
MANAGEMENT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	277916,6	621020,0	356533,7	495716,9	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycz- nego i klimatu	29754,1	64341,7	28457,9	78310,8	<i>Protection of air and climate</i>
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	11127,8	13245,7	10602,9	39661,9	<i>of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	226572,4	507123,5	217683,9	269898,0	<i>Wastewater management and protection of waters</i>
w tym nakłady na:					<i>of which outlays on:</i>
oczyszczanie ścieków komu- nalnych	69456,3	115966,8	36819,0	75786,8	<i>municipal wastewater treatment</i>
sieć kanalizacyjną odprowadza- jącą ścieki i wody opadowe	153827,2	387432,9	168416,2	181935,6	<i>sewage network discharging wastewater and precipitation water</i>

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a *By localization of investment; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.*

TABL. 19 (27). **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące) (dok.)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska (dok.)					Environmental protection (cont.)
w tym:					of which:
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych ...	15185,4	27264,8	54255,5	117424,9	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	1716,0	6956,4	5950,9	11454,1	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	737,6	3114,8	5077,7	4072,1	of which selective waste collection
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów ^b	3489,1	6206,9	33880,9	68932,7	treatment and removal of waste ^b
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	201,5	124,3	16,0	832,3	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji	6223,9	7472,0	15357,8	15445,0	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	61113,6	157927,1	193722,1	133219,0	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	22404,9	65481,4	68324,0	70701,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	9375,3	22502,9	25375,3	17329,9	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	1236,0	3043,5	28164,6	4460,1	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	14141,2	18852,7	11214,3	6960,5	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	13956,2	48046,6	60643,9	33767,0	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By localization of investment; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 20 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	2	-	5465	24	<i>particulates</i>
gazowych	32	56	-	130	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewage system in km for the transport of:</i>
ścieki	636,4	1449,0	380,1	604,1	<i>wastewater</i>
wody opadowe	21,0	21,2	42,4	41,2	<i>precipitation water</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty	11	8	2	2	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	10	7	1	1	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	2	5	1	-	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	8	1	1	1	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	2	-	1	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	8356	10313	2958	7308	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	8326	9763	2955	6588	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	850	5800	308	-	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2164	3163	1250	996	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5342	1350	1400	6312	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przysiadkowe):					<i>Farmstead treatment facilities (home-stead)</i>
obiekty	-	2	99	120	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	-	12	693	482	<i>capacity in m³/24h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	-	-	-	1	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	-	9	-	216	<i>capacity in m³/24h</i>

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 20 (28). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	-	-	3	1	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	-	-	64110	25000	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	1	-	-	-	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	1,7	1,7	1,5	-	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	25000	140000	50000	-	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów w t/r	-	200	68000	66144	<i>Capacity of waste utilization systems in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	1716	2965	4906	4039	<i>Capacity of water intake ^a in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1476	4878	10788	4412	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	217,7	349,2	284,9	454,4	<i>Water-line system in km</i>
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	-	32900	56000	284146	<i>Capacity of water reservoirs in m³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	27,8	9,9	5,7	6,5	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	1,7	6,5	11,0	37,6	<i>Flood embankments in km</i>

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 21 (29). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			w odset- kach in percent		
O G Ó Ł E M	61290,3	48242,3	77539,4	76652,0	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3153,2	6873,9	17649,9	12103,3	15,8	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	48048,5	35133,2	43351,5	53531,4	69,8	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	2745,8	1974,5	7760,8	5096,0	6,6	Waste management
Pozostałe dziedziny	7342,9	4260,7	8777,2	5921,2	7,7	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (30). **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WATER MANAGEMENT FUNDS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	29752,6	51408,9	42514,0	40938,7	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	11536,8	11774,0	12331,3	12904,8	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	15043,4	16395,1	16809,8	14061,4	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	3157,3	23239,8	11471,2	11414,5	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	247,2	228,5	323,6	427,5	Fines for not meeting environmental protection norms
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	121,8	99,3	68,4	113,6	Norms of discharging wastewater into water and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	33,2	24,8	10,2	1,0	Permissible emissions of air pollutants

Ź r ó d ł o: w zakresie opłat — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar — dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: with regard to fees — data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2015, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzonej z dniem 1 I 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. poz. 1145).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1). Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:

- instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- terenowe organy administracji rządowej niezespołonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2015 updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 I 2015 by a decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 7 VIII 2014 (Journal of Laws item 1145).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1). **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:

- principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),

oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

- b) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2). Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg);
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3). Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Uwaga.

Z dniem 1 I 2002 r. w województwie podkarpackim powstał nowy powiat – leski, który został wydzielony z powiatu bieszczadzkiego (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 631). Równocześnie z gminy Olszanica do gminy Ustrzyki Dolne przeszło 8 wsi (Dz. U. z 2001 r., Nr 116, poz. 1241).

- territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);

- b) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);*
- c) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*

2). Local self-government administration comprises:

- a) gminas and cities with powiat status:*
 - gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- b) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- c) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*

3). Self-government appeal councils are bodies competent for examining, inter alia, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.

Note.

On 1 I 2002 a new powiat – Leski powiat – was created in Podkarpackie Voivodship (2001, Journal of Laws No. 62, item 631). It was separated from Bieszczadzki powiat. At the same time 8 villages from Olszanica gmina became a part of Ustrzyki Dolne gmina (2001, Journal of Laws No. 116, item 1241).

Od dnia 1 I 2003 r. gmina wiejska Szerzyny, należąca do 31 XII 2002 r. administracyjnie do powiatu jasielskiego w woj. podkarpackim, przynależy do woj. małopolskiego.

Z dniem 1 I 2008 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Boguchwała (powiat rzeszowski).

Z dniem 1 I 2009 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Brzostek (powiat dębicki).

Od dnia 1 I 2010 r. została utworzona gmina wiejska Jaśliska w powiecie krośnieńskim.

Z dniem 1 I 2010 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Kołaczyce (powiat jasielski) oraz miejscowości wiejskiej Przecław (powiat mielecki).

Z dniem 1 I 2011 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Pruchnik (powiat jarosławski).

Z dniem 1 I 2014 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Zaklików (powiat stalowowlanski).

Do Rzeszowa zostały przyłączone:

- z dniem 1 I 2006 r. – miejscowości Słocina i Załęże z gminy Krasne (powierzchnia – 1435 ha, ludność – 4529),
- z dniem 1 I 2007 r. – część Przybyszówki z gminy Świlcza (powierzchnia – 925 ha, ludność – 2068),
- z dniem 1 I 2008 r. – pozostała część Przybyszówki z gminy Świlcza i Zwiężczyca z gminy Boguchwała (powierzchnia – 1423 ha, ludność – 4785),
- z dniem 1 I 2010 r. – części z gmin Tyczyn i Głogów Małopolski (powierzchnia – 1874 ha).

Since 1 I 2003 the rural gmina Szerzyny, which until 31 XII 2002 was within the administrative borders of Jasielski powiat in Podkarpackie Voivodship, has been included in Małopolskie Voivodship.

On 1 I 2008, Boguchwała village (Rzeszowski powiat) was granted city status.

On 1 I 2009, Brzostek village (Dębicki powiat) was granted city status.

On 1 I 2010, Jaśliska rural gmina was established in Krośnieński powiat.

On 1 I 2010, Kołaczyce village (Jasielski powiat) and Przecław village (Mielecki powiat) were granted city status.

On 1 I 2011, Pruchnik village (Jarosławski powiat) was granted city status.

On 1 I 2014, Zaklików village (Stalowowlanski powiat) was granted city status.

The following were incorporated into Rzeszów:

- *on 1 I 2006 – Słocina and Załęże from Krasne gmina (area – 1435 ha, population – 4529),*
- *on 1 I 2007 – part of Przybyszówka from Świlcza gmina (area – 925 ha, population – 2068),*
- *on 1 I 2008 – the rest of the part of Przybyszówka from Świlcza gmina and Zwiężczyca from Boguchwała gmina (area – 1423 ha, population – 4785),*
- *on 1 I 2010 – parts of Tyczyn and Głogów Małopolski gminas (area – 1874 ha).*

TABL. 1 (31). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

*ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Powiaty	21	21	21	21	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	4	4	4	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	159	160	160	160	<i>Gminas</i>
miejskie	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	29	33	35	35	<i>urban-rural</i>
wiejskie	114	111	109	109	<i>rural</i>
Miasta	45	49	51	51	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	1653	1703	1664	1664	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	1547	1548	1553	1552	<i>Village administrator's offices</i>

TABL. 2 (32). **GMINY W 2015 R.**

Stan w dniu 31 XII

*GMINAS IN 2015**As of 31 XII*

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							
		5,0— — 19,9 km ²	20,0— — 49,9	50,0— — 99,9	100,0— — 149,9	150,0— — 199,9	200,0— — 249,9	250,0— — 299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	160	3	20	62	42	19	9	2	3
Poniżej 2500	6	-	-	2	-	1	1	1	1
<i>Below</i>									
2500— 4999	15	-	3	6	2	2	1	-	1
5000— 7499	40	2	4	19	8	5	1	1	-
7500— 9999	29	-	1	16	6	3	3	-	-
10000— 14999	36	-	4	13	14	3	2	-	-
15000— 19999	13	1	1	3	4	2	1	-	1
20000— 39999	14	-	3	1	7	3	-	-	-
40000— 99999	6	-	4	2	-	-	-	-	-
100000—199999	1	-	-	-	1	-	-	-	-

TABL. 3 (33). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2015 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2015

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0 — —1499,9 km ²
OGÓŁEM..... TOTAL	25	2	1	1	1	14	6
Poniżej 50000 <i>Below</i>	4	1	1	-	-	1	1
50000— 74999	10	1	-	-	-	7	2
75000— 99999	3	-	-	-	1	1	1
100000—149999	6	-	-	-	-	5	1
150000—199999	2	-	-	1	-	-	1

TABL. 4 (34). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2015 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES

IN 2015

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils ^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM.....	2534	90	431	33	TOTAL
W tym kobiety	493	18	64	9	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

18—29 lat.....	76	3	7	-	18—29 years
30—39.....	366	13	35	2	30—39
40—49.....	673	26	91	9	40—49
50—59	883	28	195	11	50—59
60 lat i więcej	536	20	103	11	60 and more

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 4 (34).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2015 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES

IN 2015 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils ^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe	942	75	334	29	<i>Tertiary</i>
Policealne i średnie	989	12	79	4	<i>Post-secondary and secondary</i>
Zasadnicze (zawodowe)	545	3	18	-	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne i podstawowe	58	-	-	-	<i>Lower secondary and primary</i>

**WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS ^b**

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy	217	20	182	24	<i>Public government repre- sentatives, senior officials and managers</i>
Specjaliści	542	49	125	7	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel	383	7	25	-	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	201	3	37	1	<i>Clerks</i>
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	314	6	23	-	<i>Service workers and shop and market sales workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	398	-	17	1	<i>Skilled agricultural and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	178	4	11	-	<i>Craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	155	1	2	-	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
Pracownicy przy pracach prostych	60	-	3	-	<i>Elementary occupations</i>
Siły zbrojne	16	-	2	-	<i>Armed forces</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 85; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status. ^b See general notes, item 3 on page 85; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

TABL. 5 (35). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	18336	22003	21323*	21381	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	7249	7281	7020*	6911	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	11042	14670	14252*	14418	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu.....	7670	9712	9000*	9097	gminas and cities with powiat status
powiaty	2927	3625	3592*	3618	powiats
województwo.....	445	1333	1660	1703	voivodship

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł

OGÓŁEM	2683,43	3539,34	4133,57*	4211,18	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	2992,59	4015,65	4337,02*	4419,16	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2469,81	3291,15	4023,39*	4102,26	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2564,51	3208,29	3878,54*	3990,96	gminas and cities with powiat status
powiaty	2158,24	3179,82	3908,11	3945,11	powiats
województwo.....	2886,97	4197,61	5058,18	5030,67	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 164.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 164.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz o skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1137), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz.U. 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym jest to przestępstwo skarbowe

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

Dane o przestępstwach stwierdzonych przez prokuraturę dotyczą śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Organizacja **sądów powszechnych** określona jest w ustawie z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz.U. 2015 poz. 133). W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. *Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, uniform text: Journal of Laws 2016 item 1137), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text: Journal of Laws 2013 item 186, with later amendments) or other specific laws.*

2. *An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In accordance with the Criminal Code of 1997, crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation; in accordance with the Penal Fiscal Code, it is a fiscal offence.*

Since 2014 data about ascertained crimes have not included punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

*An ascertained crime in the completed preparatory proceeding in which at least one suspect was found is a **detected crime**.*

Data regarding ascertained crimes by the prosecutor's office concern investigations and proceedings of the prosecutor, and entrusted by the prosecutor to other organs than the Police authorized organs.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes comes from police information system.

3. *The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.*

4. *The organization of common courts is defined in the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (unified text: Journal of Laws 2015 item 133). Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts. On 31 XII 2014.*

5. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

6. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

7. Sprawą załatwioną jest:

- 1) w sądownictwie administracyjnym – sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też zakreślono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
- 2) w sądownictwie powszechnym – sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

8. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczenia w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniosły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą

5. Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

6. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

7. A resolved case is:

- 1) in administrative courts – a case in regard to which sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
- 2) in common courts – a case in regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

The resolved case and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved from previous year.

8. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13-17,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments).

Amendments to the law, which entered into force as of 2 I 2014, abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court con-

sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

9. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

10. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowania danych – w dniu 31 XII 2015 r.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

ducts the proceedings and adjudicates in cases in which suspicion of demoralization or commitment of a punishable act by a juvenile occur.

9. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

10. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII 2015.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in The National Judicial Register (registration courts).

Uwaga do tablic 1, 2

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 92.

Note to tables 1, 2

Since 2014 data about ascertained crimes have not included punishable acts committed by juveniles; see general notes, item 2 and 3 on page 92.

TABL. 1 (36). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	43909	36885	27908	27487	TOTAL
w tym w miastach	27559	22861	17125	15192	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu – art.148-162 kk	1311	1206	932	957	Against life and health – Art. 148-162 Criminal Code
w tym:					of which:
Zabójstwo – art. 148 kk	21	14	25	6	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	598	551	536	434	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	620	549	285	230	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163-180 kk	10297	7940	4516	4231	Against public safety and safety in transport – Art. 163-180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a kk	9325	7103	3855	3348	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189-196 kk	1529	1226	1015	833	Against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189-196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197-205 kk	147	160	108	106	Against sexual freedom and morals – Art. 197-205 Criminal Code
W tym zgwałcenie – art. 197 kk	68	48	46	54	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206-211 kk	1477	1384	1238	1022	Against the family and guardianship – Art. 206-211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	1099	917	866	723	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212-217 kk	115	158	111	122	Against good name and personal integrity – Art. 212-217 Criminal Code

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office.

S o u r c e data of the National Police Headquarters.

TABL. 1 (36). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222-231 kk^b	939	1379	1088	1016	Against the activities of state institutions and local government – Art. 222-231 Criminal Code^b
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 kk	143	149	189	184	Battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	207	330	300	232	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government units or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 kk	421	594	481	425	Insulting or belittling a public official or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne – art. 231 § 1 i 3	-	-	100	85	Corruption – Art. 231 § 1 i 3
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – art. 232-247 kk	1152	1161	1310	945	Against the judiciary – Art. 232-247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu – art. 252-264 kk	221	603	260	260	Against public order – Art. 252-264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów – art. 270-277 kk^c	1878	1685	1221	1176	Against the reliability of documents – Art. 270-277 Criminal Code^c

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. ^c Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk).

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”. ^c Excluding theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code).

Source data of the National Police Headquarters.

TABL. 1 (36). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przeciwko mieniu – art. 278-295 kk^b	20938	16827	13289	14141	Against property – Art. 278-295 Criminal Code^b
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy – art. 275 § 1, 278 i 279 ^c kk	7776	5805	4413	3584	Property theft – Art. 275 § 1, 278 and 279 ^c Criminal Code
w tym kradzież samochodu	270	113	134	89	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 kk	181	93	87	79	Wilful short-term theft automobile – Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem – art. 279 kk ^d	5954	3880	2863	2197	Burglary – Art. 279 Criminal Code ^d
Rozbój – art. 280 kk	611	350	186	135	Robbery – Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza – art. 281 kk	35	26	24	36	Theft with assault – Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 kk	118	121	19	15	Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code
Oszustwo – art. 286 i 287 kk	2491	2726	3048	5708	Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu – art. 296-309 kk^e	385	452	387	343	Against economic activity – Art. 296–309 Criminal Code^e
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – art. 310-315 kk	230	327	320	279	Against money and securities trading – Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 1356 z późn. zm.)	94	82	11	15	On Sobriety and Alcohol Education (unified text: Journal of Laws 2012, item 1356 with later amendments)
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst: Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późn. zm.)	75	78	48	75	On Copyright and Related Laws (unified text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 124)	2049	1392	1441	1321	On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2012, item 124)
Przestępstwa skarbowe – kks	241	100	62	73	Treasury crimes – Penal Fiscal Code
W tym akcyza	203	77	28	54	Of which excise

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^c Wyłączenie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^d Z wyłączeniem kradzieży samochodu. ^e Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section "Against the reliability of documents"). ^c Exclusively in regard to automobile theft by burglary. ^d Excluding automobile theft. ^e Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

Source data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (37). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	69,7	73,3	69,7	71,6	TOTAL
w tym przestępstw ^b :					of which of crimes ^b :
Przeciwko życiu i zdrowiu	83,4	83,7	85,9	84,0	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpie- czeństwu w komunikacji	99,3	99,3	98,8	98,6	Against public safety and sa- fety in transport
Przeciwko wolności, wolno- ści sumienia i wyznania	93,9	96,2	89,8	89,0	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksual- nej i obyczajności	95,2	94,4	84,3	79,2	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	99,7	100,0	98,6	98,1	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	96,5	91,8	82,0	62,3	Against good name and per- sonal integrity
Przeciwko mieniu	42,0	47,9	46,4	54,7	Against property

^a Lata 2005, 2010 łącznie z prokuraturą. ^b Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 95 i 96.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a In 2005, 2010 including prosecutor's office. ^b See Criminal Code articles table 1 on page 95 and 96.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (38). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	383860	514123	471567	507894	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 80029	21594	16437	16106	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		22943	37905	48370	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		59770	52899	54374	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	209013	312684	272839	298796	Civil
w tym wieczysto-księgowe ^b	140898	189909	180233	205396	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	52126	59476	69425	67872	Family
Z zakresu prawa pracy	8583	3114	3938	4610	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	1865	1563	1992	2035	Related to social security law
Gospodarcze ^c	13827	12696	16132	15731	Commercial law ^c

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 3 (38). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
OGÓŁEM	38022	33665	38360	35866	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	15246	308	249	289	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykrocze- nia ^a		14437	14980	14734	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{bc}	11907	9948	12524	12050	Civil ^{bc}
Z zakresu prawa pracy	872	444	578	566	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń spo- łecznych	8075	7151	8143	6401	Related to social security law
Gospodarcze	1845	1288	1886	1826	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Bez spraw rejestrowych. ^c Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Excluding registry cases. ^c Including family cases (i.e., divorce).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE**
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES
PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	22907	19458	12521	11686	TOTAL
w tym mężczyźni	21438	17846	11446	10558	of which men
w tym za przestępstwa ^a :					of which for crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	1828	1516	1192	1105	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo	8	18	10	11	Homicide
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1154	1001	693	562	Damage to health, participation in violence or assault
Przeciwko bezpieczeństwu w komu- nikacji	9216	6805	3712	3321	Against safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na dro- dze przez osobę w stanie nietrzeź- wym lub pod wpływem środka odu- rzającego	8540	6300	3413	2951	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant
Przeciwko wolności, wolności su- mienia i wyznania, wolności se- ksualnej i obyczajności	630	536	399	334	Against freedom, freedom of con- science and religion, sexual free- dom and morals
W tym zgwałcenie	39	28	18	20	Of which rape
Przeciwko rodzinie i opiece	1180	1185	863	836	Against the family and guardianship
W tym znęcanie się nad członkiem ro- dziny lub inną osobą zależną lub bez- radną	874	748	602	606	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person
Przeciwko mieniu	5454	4413	3084	2806	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy	1575	1225	907	767	Property theft
Kradzież z włamaniem	861	664	468	414	Burglary
Rozbój	302	193	147	115	Robbery

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 95.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 95.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (40). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	14920	15510	13210	11223	T O T A L
O rozwód	2812	3127	3087	3438	By divorce
O separację	916	342	260	260	By separation
O alimenty	3902	4842	4293	3770	By alimony
Nieletnich ^a :					Concerning juveniles ^a :
w postępowaniu wyjaśniającym					in investigation proceedings
w związku z:					involving:
demoralizacją	1223	1588	268	x	demoralization
czynami karalnymi	3407	3081	493	x	punishable acts
na posiedzeniu lub rozprawie w					at session or hearing involving:
związku z:					demoralization
demoralizacją	801	916	314	x	punishable acts
czynami karalnymi	1859	1614	514	x	punishable acts
w postępowaniu w sprawach,					in investigation of case in which
w których zachodzi podejrzenie:					occur suspicion:
demoralizacji	x	x	1623	1700	of demoralization
popelnienia czynu karalnego ..	x	x	2358	2055	of committing punishable acts

^a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmieniła się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str.93.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 8 on page 93.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (41). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM** ^a

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	10	2	2	2	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	1	1	2	2	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	48	47	45	42	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	510	512	597	588	Cooperatives
Spółki jawne	1062	1346	1449	1452	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	2897	4188	6712	7936	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej ^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities ^c
Stowarzyszenia ^d	2451	3453	4183	4410	Associations ^d
Związki zawodowe	354	373	372	372	Trade unions
Izby gospodarcze	9	9	10	10	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	2277	10175	15025	16563	Total debtors

^a Sądem rejestrowym prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest sąd rejestrowy w Rzeszowie.

^b Prowadzące działalność gospodarczą. ^c Do 2011 r. – "Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej". ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a The National Court Register in Podkarpackie voivodship is maintained by registration court in Rzeszow. ^b Conducting economic activity. ^c Until 2011 – "Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities". ^d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also included other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - 2) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- dla lat 2000-2009 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000-2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),

- od 2010 r. - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the results of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
 - 2) the registers of the Ministry Digital Affairs on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) were prepared assuming the number of population balanced on:

- for 2000-2009 – the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-2002 the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002 was applied; for remaining years – on the administrative division in force at a given moment),

(dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet — 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45-64 lata, kobiety — 45-59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony w Polsce przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo

- since 2010 - the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010-2011 the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011 was applied).

3. The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Median age of population is a parameter determining age limit which has already been exceeded by half of population and not yet reached by the second half.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence in Poland before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when the person filling petition resides abroad, the place of residence of a spouse has been taken; in cases of unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when the person filling petition resides abroad, the place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil

zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijań Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in only ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijań Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji zmian w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych. Dane o ludności według wieku **produkcyjnego i poprodukcyjnego** podano w dwóch ujęciach:

- wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego 60/65;
- wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:
- dla mężczyzn – 66,0 lat w 2016 r. oraz 67,0 lat w latach 2020-2050,
- dla kobiet – 61,0 lat w 2016 r., 62,0 lata w 2020 r., 63,25 lat w 2025 r., 64,5 lat w 2030 r., 65,75 lat w 2035 r. oraz 67,0 lat w latach 2040 - 2050.

8. Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

9. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as of 1 I 2014) as well as assumptions on fertility, mortality and international migration. Data about population by **working and post-working age** are given in two approaches:

- variant I – assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the post-working age 60/65;
- variant II - taking into account changes in the retirement age, on the basis of the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws for the subsequent years of projection as the lower limit of the post working age (the upper limit of the working age) were used:
- for males – 66,0 years in 2016 and 67,0 in 2020-2050,
- for females - 61,0 years in 2016, 62,0 in 2020, 63,25 in 2025, 63,45 in 2030 and 67,0 in 2040-2050.

8. The households projection until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

9. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for

stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

10. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

11. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

12. Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się:

a) stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);

b) osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

10. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

11. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 – registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

12. For the resident population (residents) include

a) permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad);

b) a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 1 (42). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	2097798	2127185	2128483	2127322	TOTAL
mężczyźni	1026072	1041160	1042281	1041827	males
kobiety	1071726	1086025	1086202	1085495	females
Miasta	847958	882758	880324	878909	Urban areas
Wieś	1249840	1244427	1248159	1248413	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	2098263	2127948	2129187	2127657	TOTAL
na 1 km ²	118	119	119	119	per 1 km ²
mężczyźni	1026282	1041622	1042683	1041779	males
kobiety	1071981	1086326	1086504	1085878	females
na 100 mężczyzn	104,5	104,3	104,2	104,2	per 100 males
Miasta	846826	882262	880328	877671	Urban areas
w % ogółu ludności	40,4	41,5	41,3	41,3	in % of total population
Wieś	1251437	1245686	1248859	1249986	Rural areas
w % ogółu ludności	59,6	58,5	58,7	58,7	in % of total population

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2098263	2127948	2129187	2127657	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	484527	431007	400847	394644	Pre-working age
mężczyźni	248097	220906	205636	202320	males
kobiety	236430	210101	195211	192324	females
Miasta	174085	158362	150947	149307	Urban areas
mężczyźni	88920	81022	77333	76453	males
kobiety	85165	77340	73614	72854	females
Wieś	310442	272645	249900	245337	Rural areas
mężczyźni	159177	139884	128303	125867	males
kobiety	151265	132761	121597	119470	females
W wieku produkcyjnym	1301539	1358887	1351342	1345402	Working age
w tym w wieku mobilnym	850837	873297	868171	863830	of which of mobility age
mężczyźni	673441	713831	716386	714385	males
w tym w wieku mobilnym	434101	445681	443833	441663	of which of mobility age
kobiety	628098	645056	634956	631017	females
w tym w wieku mobilnym	416736	427616	424338	422167	of which of mobility age
Miasta	556276	583327	562266	554721	Urban areas
mężczyźni	278044	298071	291898	289101	males
kobiety	278232	285256	270368	265620	females
Wieś	745263	775560	789076	790681	Rural areas
mężczyźni	395397	415760	424488	425284	males
kobiety	349866	359800	364588	365397	females

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
W wieku poprodukcyjnym	312197	338054	376998	387611	Post-working age
mężczyźni	104744	106885	120661	125074	males
kobiety	207453	231169	256337	262537	females
Miasta	116465	140573	167115	173643	Urban areas
mężczyźni	38065	43160	52051	54508	males
kobiety	78400	97413	115064	119135	females
Wieś	195732	197481	209883	213968	Rural areas
mężczyźni	66679	63725	68610	70566	males
kobiety	129053	133756	141273	143402	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	61,2	56,6	57,6	58,1	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PER- SONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52,4	45,9	45,5	45,8	Males
Kobiety	70,7	68,4	71,1	72,1	Females

TABL. 3 (44). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

W I E K A G E	2005	2010	2014	2015					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2098263	2127948	2129187	2127657	1041779	877671	420062	1249986	621717
0- 2 lata	61144	69681	61112	59416	30345	23592	12105	35824	18240
3- 6	89551	86209	91393	88812	45571	34925	17895	53887	27676
7-12	161994	137126	128751	130729	67091	48856	25015	81873	42076
13-15	101203	79197	69643	67430	34573	23945	12269	43485	22304
16-18	106741	91063	76530	73777	37871	27303	13975	46474	23896
19-24	222364	202526	182899	176234	89830	63047	31871	113187	57959
25-29	167817	182338	170805	168014	86512	68214	34624	99800	51888
30-34	149773	169297	177005	177250	90717	77710	39158	99540	51559
35-39	134389	151871	164799	166800	85079	72112	36454	94688	48625
40-44	140388	134996	146081	150012	76394	59679	30087	90333	46307
45-49	153685	139837	132543	133114	67006	50644	24570	82470	42436
50-54	145026	151864	140050	137057	69084	56450	26540	80607	42544
55-59	117461	141365	148064	147232	72463	67553	30993	79679	41470
60-64	75794	112458	131546	134989	64169	66214	29998	68775	34171
65-69	82488	70543	97282	104772	47307	49433	21852	55339	25455
70-74	75422	73707	64698	63674	26586	28165	11767	35509	14819
75-79	58903	62908	62887	62790	24129	26115	9886	36675	14243
80 lat i więcej ... and more	54120	70962	83099	85555	27052	33714	11003	51841	16049

TABL. 4 (45). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION*As of 31 XII*

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Miasta <i>Towns</i>	Ludność w miastach <i>Urban population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2005	45	846826	40,4
TOTAL 2010	49	882262	41,5
..... 2014	51	880328	41,3
2015	51	877671	41,3
Poniżej 2000 <i>Below</i>	6	9887	0,5
2000- 4999	14	43877	2,1
5000- 9999	14	95556	4,5
10000-19999	7	102340	4,8
20000-49999	6	253827	11,9
50000-99999	3	186288	8,8
100000 i więcej <i>and more</i>	1	185896	8,7

TABL. 5 (46). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS INHABITED BY RURAL POPULATION*As of 31 XII*

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION</i>	Gminy ^a <i>Gminas ^a</i>	Ludność na wsi <i>Rural population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2005	143	1251437	59,6
TOTAL 2010	144	1245686	58,5
..... 2014	144	1248859	58,7
2015	144	1249986	58,7
Poniżej 2000 <i>Below</i>	3	5660	0,3
2000-4999	21	82343	3,9
5000-6999	32	193115	9,1
7000-9999	43	354973	16,7
10000 i więcej <i>and more</i>	45	613895	28,9

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (47). **MEDIANA WIEKU WEDŁUG PŁCI**

Stan w dniu 31 XII

MEDIAN AGE BY SEX

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	34,6	36,5	38,2	38,6	T O T A L
mężczyźni	33,0	35,0	36,8	37,2	males
kobiety	36,3	38,0	39,7	40,1	females
Miasta	35,8	37,7	39,5	39,9	Urban areas
mężczyźni	33,5	35,7	37,6	38,1	males
kobiety	38,2	39,9	41,6	42,0	females
Wieś	33,9	35,6	37,3	37,7	Rural areas
mężczyźni	32,7	34,5	36,1	36,6	males
kobiety	35,2	36,8	38,5	38,9	females

TABL. 7 (48). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI****VITAL STATISTICS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

O G Ó Ł E M	2005	11782	9183	823	2686	20525	18289	149	2236
T O T A L	2010	13213	10214	149	2087	21990	18288	115	3702
	2014	11287	8399	103	2322	19953	18361	99	1592
	2015	10852	7944	109	2646	19566	19419	80	147
Miasta	2005	4760	3444	397	1691	7604	6505	60	1099
Urban areas	2010	5585	4020	88	1343	8576	6825	42	1751
	2014	4574	3186	56	1416	7803	7089	37	714
	2015	4412	3010	62	1557	7771	7662	32	109
Wieś	2005	7022	5739	426	995	12921	11784	89	1137
Rural areas	2010	7628	6194	61	744	13414	11463	73	1951
	2014	6713	5213	47	906	12150	11272	62	878
	2015	6440	4934	47	1089	11795	11757	48	38

^a Ze skutkami cywilnymi.^a With civil law consequences.

TABL. 7 (48). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)**
VITAL STATISTICS (cont.)

VITAL STATISTICS (cont.)									
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
		ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2005	5,6	4,4	39,0	1,3	9,7	8,7	7,3	1,1
TOTAL	2010	6,2	4,8	7,0	1,0	10,3	8,6	5,2	1,7
	2014	5,3	3,9	4,8	1,1	9,4	8,6	5,0	0,7
	2015	5,1	3,7	5,1	1,2	9,2	9,1	4,1	0,1
Miasta	2005	5,6	4,1	46,9	2,0	9,0	7,7	7,9	1,3
Urban areas	2010	6,3	4,6	10,0	1,5	9,7	7,7	4,9	2,0
	2014	5,2	3,6	6,4	1,6	8,9	8,1	4,7	0,8
	2015	5,0	3,4	7,1	1,8	8,8	8,7	4,1	0,1
Wieś	2005	5,6	4,6	33,8	0,8	10,2	9,3	6,9	0,9
Rural areas	2010	6,1	5,0	4,9	0,6	10,8	9,2	5,4	1,6
	2014	5,4	4,2	3,8	0,7	9,7	9,0	5,1	0,7
	2015	5,2	4,0	3,8	0,9	9,5	9,4	4,1	0,0

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 8 (49). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a <i>Difference between contracted and dis- solved marriages ^a</i>
		ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death of</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		ogółem <i>total</i>	w tym przez rozwód <i>of which by divorce</i>	
OGÓŁEM 2005	11782	11016	6250	2080	2686	22,5	5,5	259
TOTAL 2010	13213	9917	5808	2022	2087	19,7	4,2	2626
2014	11287	9932	5673	1937	2322	19,6	4,6	672
2015	10852	9585	5120	1819	2646	18,9	5,2	442
Miasta 2005	4760	4742	2255	796	1691	23,9	8,5	-838
<i>Urban areas</i> 2010	5585	4439	2295	801	1343	22,3	6,7	240
2014	4574	4535	2267	852	1416	21,7	6,8	-720
2015	4412	4298	1971	770	1557	20,7	7,5	-709
Wieś 2005	7022	6274	3995	1284	995	21,5	3,4	1096
<i>Rural areas</i> 2010	7628	5478	3513	1221	744	18,1	2,5	2386
2014	6713	5397	3406	1085	906	18,0	3,0	1392
2015	6440	5287	3149	1049	1089	17,6	3,6	1151

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2015 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2015 BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej 60 and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	10852	262	3936	4332	1368	453	302	117	82
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... and less	37	20	17	-	-	-	-	-	-
20-24	1950	167	1502	265	14	2	-	-	-
25-29	5020	66	2013	2675	243	17	6	-	-
30-34	2294	8	353	1139	664	114	16	-	-
35-39	802	1	44	200	332	169	54	2	-
40-49	440	-	6	46	104	136	135	12	1
50-59	167	-	1	6	9	15	71	52	13
60 lat i więcej	142	-	-	1	2	-	20	51	68
and more									
W tym wyznaniowe ^a Of which church or religious marriages ^a	7944	122	3062	3525	889	193	90	33	30
19 lat i mniej..... and less	14	8	6	-	-	-	-	-	-
20-24	1419	86	1117	209	7	-	-	-	-
25-29	4140	25	1656	2277	171	10	1	-	-
30-34	1679	3	260	889	472	52	3	-	-
35-39	451	-	21	133	197	76	23	1	-
40-49	157	-	2	16	40	52	44	3	-
50-59	40	-	-	1	2	3	16	14	4
60 lat i więcej	44	-	-	-	-	-	3	15	26
and more									
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	4412	64	1159	1929	745	243	155	67	50
TOTAL									
19 lat i mniej..... and less	10	6	4	-	-	-	-	-	-
20-24	502	42	371	81	7	1	-	-	-
25-29	1947	13	622	1182	118	7	5	-	-
30-34	1094	3	143	528	361	49	10	-	-
35-39	451	-	15	112	189	107	27	1	-
40-49	234	-	4	24	62	72	64	7	1
50-59	94	-	-	2	8	7	36	31	10
60 lat i więcej	80	-	-	-	-	-	13	28	39
and more									
W tym wyznaniowe ^a Of which church or religious marriages ^a	3010	27	851	1514	461	89	33	15	20
19 lat i mniej..... and less	4	2	2	-	-	-	-	-	-
20-24	338	21	252	63	2	-	-	-	-
25-29	1558	4	486	979	83	5	1	-	-
30-34	760	-	103	397	239	19	2	-	-
35-39	242	-	6	68	113	44	10	1	-
40-49	65	-	2	7	22	20	13	1	-
50-59	18	-	-	-	2	1	6	6	3
60 lat i więcej	25	-	-	-	-	-	1	7	17
and more									

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2015 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2015 BY AGE OF BRIDEGROOMS
AND BRIDES (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej 60 and more
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM	6440	198	2777	2403	623	210	147	50	32
TOTAL									
19 lat i mniej..... and less	27	14	13	-	-	-	-	-	-
20-24	1448	125	1131	184	7	1	-	-	-
25-29	3073	53	1391	1493	125	10	1	-	-
30-34	1200	5	210	611	303	65	6	-	-
35-39	351	1	29	88	143	62	27	1	-
40-49	206	-	2	22	42	64	71	5	-
50-59	73	-	1	4	1	8	35	21	3
60 lat i więcej	62	-	-	1	2	-	7	23	29
and more									
W tym wyznaniowe ^a	4934	95	2211	2011	428	104	57	18	10
Of which church or religious marriages ^a									
19 lat i mniej..... and less	10	6	4	-	-	-	-	-	-
20-24	1081	65	865	146	5	-	-	-	-
25-29	2582	21	1170	1298	88	5	-	-	-
30-34	919	3	157	492	233	33	1	-	-
35-39	209	-	15	65	84	32	13	-	-
40-49	92	-	-	9	18	32	31	2	-
50-59	22	-	-	1	-	2	10	8	1
60 lat i więcej	19	-	-	-	-	-	2	8	9
and more									

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2015 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2015 BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM	10852	10011	150	691
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	10048	9626	61	361
Single				
Wdowcy	111	30	52	29
Widowers				
Rozwiedzeni	693	355	37	301
Divorced				

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2015 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED IN 2015 BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM TOTAL	4412	3949	70	393
Kawalerowie <i>Single</i>	3925	3710	21	194
Wdowcy <i>Widowers</i>	60	17	28	15
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	427	222	21	184
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM TOTAL	6440	6062	80	298
Kawalerowie <i>Single</i>	6123	5916	40	167
Wdowcy <i>Widowers</i>	51	13	24	14
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	266	133	16	117

TABL. 11 (52). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM 2005	9183	3444	5739
TOTAL 2010	10214	4020	6194
..... 2014	8399	3186	5213
2015	7944	3010	4934
Kościół Katolicki	7931	3007	4924
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	5	2	3
Kościół Ewangelicko – Augsburski	1	-	1
Kościół Chrześcijan Baptystów	1	-	1
Kościół Polskokatolicki	2	-	2
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich	3	-	3
Kościół Zielonoświątkowy	1	1	-

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 12 (53). **ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA
POWÓDZTWA W 2015 R.**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION
FOR DIVORCE IN 2015*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej 60 and more

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	2646	5	170	488	581	454	588	273	87
GRAND TOTAL									
20-24	57	3	44	10	-	-	-	-	-
25-29	312	2	91	186	27	6	-	-	-
30-34	572	-	31	221	281	30	9	-	-
35-39	536	-	4	57	213	221	39	2	-
40-49	682	-	-	13	56	183	417	13	-
50-59	364	-	-	-	4	14	119	215	12
60 lat i więcej and more	123	-	-	1	-	-	4	43	75

MIASTA

URBAN AREAS

RAZEM	1557	2	79	225	351	264	375	191	70
TOTAL									
20-24	24	2	18	4	-	-	-	-	-
25-29	166	-	46	101	15	4	-	-	-
30-34	306	-	12	88	178	22	6	-	-
35-39	307	-	3	26	125	126	26	1	-
40-49	419	-	-	6	30	106	267	10	-
50-59	247	-	-	-	3	6	74	155	9
60 lat i więcej and more	88	-	-	-	-	-	2	25	61

WIEŚ

RURAL AREAS

RAZEM	1089	3	91	263	230	190	213	82	17
TOTAL									
20-24	33	1	26	6	-	-	-	-	-
25-29	146	2	45	85	12	2	-	-	-
30-34	266	-	19	133	103	8	3	-	-
35-39	229	-	1	31	88	95	13	1	-
40-49	263	-	-	7	26	77	150	3	-
50-59	117	-	-	-	1	8	45	60	3
60 lat i więcej and more	35	-	-	1	-	-	2	18	14

TABL. 13 (54). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2686	2087	2322	2646	T O T A L
rozwoły małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	736	781	928	1051	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1950	1306	1394	1595	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	1057	819	833	954	1
2	607	387	463	507	2
3	196	75	81	107	3
4 i więcej	90	25	17	27	4 and more
Miasta	1691	1343	1416	1557	Urban areas
rozwoły małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	515	530	591	672	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1176	813	825	885	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	679	518	518	542	1
2	354	242	263	278	2
3	106	46	41	55	3
4 i więcej	37	7	3	10	4 and more
Wieś	995	744	906	1089	Rural areas
rozwoły małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	221	251	337	379	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	774	493	569	710	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	378	301	315	412	1
2	253	145	200	229	2
3	90	29	40	52	3
4 i więcej	53	18	14	17	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 14 (55). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015 ^a			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	20525	21990	19953	19566	7771	11795	Live births
chłopcy	10652	11310	10215	9968	3982	5986	<i>males</i>
dziewczęta	9873	10680	9738	9598	3789	5809	<i>females</i>
Małżeńskie	18635	19578	17251	17026	6603	10423	<i>Legitimate</i>
chłopcy	9705	10043	8844	8641	3368	5273	<i>males</i>
dziewczęta	8930	9535	8407	8385	3235	5150	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	1890	2412	2702	2540	1168	1372	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	947	1267	1371	1327	614	713	<i>males</i>
dziewczęta	943	1145	1331	1213	554	659	<i>females</i>
Urodzenia martwe	97	94	74	55	25	30	Stillbirths
chłopcy	50	61	40	.	.	.	<i>males</i>
dziewczęta	47	33	34	.	.	.	<i>females</i>

^a Dane w zakresie urodzeń martwych oraz podziału na urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie zostały oszacowane.

^a Data on stillbirths and on births divided into legitimate and illegitimate were estimated.

TABL. 15 (56). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI*LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER*

L A T A Y E A R S WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>6 and over</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	20525	9594	6601	2610	887	443	390
TOTAL	2010	21990	10543	7611	2602	765	260	208
	2014	19953	8989	7513	2408	695	192	156
	2015	19566	9205	7172	2284	586	183	130
19 lat i mniej		498	460	35	3	-	-	-
<i>and less</i>								
20-24		2982	2215	653	98	12	3	-
25-29		7091	3964	2589	424	82	24	8
30-34		6026	1964	2888	874	209	56	32
35-39		2462	525	896	731	193	69	47
40-44		486	77	107	150	84	28	39
45 lat i więcej		21	-	4	4	6	3	4
<i>and more</i>								

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2005	100,0	46,7	32,2	12,7	4,3	2,2	1,9
TOTAL	2010	100,0	47,9	34,6	11,8	3,5	1,2	0,9
	2014	100,0	45,1	37,7	12,1	3,5	1,0	0,8
	2015	100,0	47,0	36,7	11,7	3,0	0,9	0,7
19 lat i mniej		100,0	92,4	7,0	0,6	-	-	-
<i>and less</i>								
20-24		100,0	74,3	21,9	3,3	0,4	0,1	-
25-29		100,0	55,9	36,5	6,0	1,2	0,3	0,1
30-34		100,0	32,6	47,9	14,5	3,5	0,9	0,5
35-39		100,0	21,3	36,4	29,7	7,8	2,8	1,9
40-44		100,0	15,8	22,0	30,9	17,3	5,8	8,0
45 lat i więcej		100,0	-	19,0	19,0	28,6	14,3	19,0
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (57). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility - live births per 1000 women aged:						
15-49 ^{ab}	37,3	40,7	37,8	37,3	36,4	37,9
15-19 ^a	11,1	12,3	9,3	8,2	7,0	8,8
20-24	57,3	53,1	42,5	39,8	30,5	45,2
25-29	91,5	90,5	86,3	86,3	79,1	91,5
30-34	60,8	71,5	69,7	69,7	70,6	68,9
35-39	26,8	29,8	29,8	30,3	32,3	28,8
40-44	6,3	6,9	6,1	6,7	6,5	6,8
45-49 ^b	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dziętności ogólnej	1,271	1,315	1,212	1,199	1,120	1,246
<i>Total fertility</i>						
Reprodukcji brutto	0,611	0,638	0,592	0,588	0,546	0,614
<i>Gross reproduction</i>						
Dynamiki demograficznej	1,122	1,202	1,087	1,008	1,014	1,003
<i>Demographic dynamics</i>						

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 17 (58). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

O GÓŁEM	2005	18289	9784	8505	6505	3508	2997	11784	6276	5508
TOTAL	2010	18288	9686	8602	6825	3678	3147	11463	6008	5455
	2014	18361	9579	8782	7089	3692	3397	11272	5887	5385
	2015	19419	10042	9377	7662	3877	3785	11757	6165	5592
0 lat		80	46	34	32	18	14	48	28	20
1- 4 lata		15	8	7	6	2	4	9	6	3
5- 9		7	3	4	2	2	-	5	1	4
10-14		12	7	5	6	1	5	6	6	-
15-19		49	33	16	17	7	10	32	26	6
20-24		77	62	15	24	18	6	53	44	9
25-29		88	71	17	34	26	8	54	45	9
30-34		117	84	33	46	30	16	71	54	17
35-39		184	142	42	78	57	21	106	85	21
40-44		246	184	62	91	69	22	155	115	40
45-49		392	307	85	154	113	41	238	194	44
50-54		705	519	186	280	189	91	425	330	95
55-59		1136	827	309	476	316	160	660	511	149
60-64		1453	1020	433	641	414	227	812	606	206
65-69		1664	1136	528	752	482	270	912	654	258
70-74		1575	994	581	660	411	249	915	583	332
75-79		2499	1366	1133	971	520	451	1528	846	682
80-84		3482	1468	2014	1332	549	783	2150	919	1231
85 lat i więcej and more		5638	1765	3873	2060	653	1407	3578	1112	2466

TABL. 17 (58). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>			
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	
NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP										
OGÓŁEM	2005	868	949	790	768	865	679	934	1003	867
TOTAL	2010	860	930	792	773	871	684	921	971	872
	2014	863	919	809	805	876	740	903	948	859
	2015	913	964	864	872	922	826	942	992	892
0 lat ^a		409	461	354	412	452	369	407	468	344
1- 4 lata		18	19	17	18	12	25	18	23	12
5- 9		6	5	7	5	9	-	7	3	12
10-14		11	13	9	15	5	26	9	17	-
15-19		39	51	26	38	30	45	40	63	15
20-24		50	80	20	43	64	22	55	88	19
25-29		52	81	21	49	74	23	54	87	19
30-34		66	93	38	59	76	41	72	105	36
35-39		111	168	52	109	158	60	112	175	46
40-44		166	244	85	155	234	75	173	251	92
45-49		295	459	129	304	461	156	290	458	111
50-54		509	744	271	485	697	297	526	773	250
55-59		769	1139	412	695	1005	432	833	1241	392
60-64		1090	1610	619	982	1400	636	1194	1793	602
65-69		1647	2501	950	1584	2297	1019	1703	2677	886
70-74		2454	3715	1553	2350	3516	1519	2535	3869	1579
75-79		3980	5678	2925	3726	5287	2780	4160	5948	3030
80-84		7301	8996	6420	6920	8231	6225	7559	9524	6550
85 lat i więcej		15536	17338	14833	14972	15931	14565	15880	18286	14990
and more										

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 thous. live births.

TABL. 18 (59). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN ^a**
DEATHS BY SELECTED CAUSES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Męż- czyźni	Kobiety	Miasta	Wieś	SPECIFICATION
	Total	Males	Females	Urban areas	Rural areas	
	na 100 tys. ludności per 100 thous. population					
OGÓŁEM 2005	868	949	790	768	934	TOTAL
2010	860	930	792	773	921	
2013	873	935	814	799	926	
2014	863	919	809	805	903	
Choroby zakaźne i pasożytnicze	2	3	1	2	2	Infectious and parasitic diseases
w tym gruźlica układu oddechowego	1	2	1	0	2	of which tuberculosis of the respiratory system
Nowotwory	200	237	165	213	192	Neoplasms
w tym nowotwory złośliwe	195	230	161	206	187	of which malignant neoplasms
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemiany metabolicznej	10	8	11	9	10	Endocrine, nutritional and metabolic diseases
w tym cukrzyca	10	8	11	9	10	of which diabetes mellitus

^a Z orzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 19 (60). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE (cont.)

L A T A Y E A R S WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Total</i>	Chłopcy <i>Males</i>	Dziew- częta <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	chłopcy <i>males</i>	dziew- częta <i>females</i>	razem <i>total</i>	chłopcy <i>males</i>	dziew- częta <i>females</i>
NA 100 TYS. URODZEŃ ŻYWYCH PER 100 THOUS. LIVE BIRTHS									
OGÓŁEM 2005	726	732	719	789	713	871	689	744	629
TOTAL 2010	523	557	487	490	540	436	544	568	519
.....2014	496	558	431	474	525	421	510	579	438
2015	409	461	354	412	452	369	407	468	344
0-27 dni 0-27 days	307	341	271	283	326	238	322	351	293
0- 6	230	231	229	193	226	158	254	234	275
w tym 0 of which 0	123	110	135	129	126	132	119	100	138
7-13	36	50	21	39	50	26	34	50	17
14-20	31	40	21	39	25	53	25	50	-
21-27	10	20	-	13	25	-	8	17	-
28-29 dni 28-29 days	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 miesiąc 1 month	41	60	21	64	75	53	25	50	-
2	15	10	21	26	25	26	8	-	17
3	15	10	21	13	-	26	17	17	17
4	10	20	-	13	25	-	8	17	-
5	5	10	-	-	-	-	8	17	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	5	10	-	-	-	-	8	17	-
8	5	-	10	-	-	-	8	-	17
9	5	-	10	13	-	26	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 miesięcy 11 month	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 20 (61). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a

PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem Total		Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	CAUSES OF DEATHS
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute num- bers	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 tys. live births					
OGÓŁEM 2005	149	726	732	719	789	689	TOTAL
2010	115	523	557	487	490	544	
2013	92	452	471	432	403	483	
2014	99	496	558	431	474	510	
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	52	261	294	226	205	296	
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	40	200	215	185	243	173	Conditions originating in the perinatal period Congenital anomalies ^Δ of which congenital anomalies of heart
w tym wrodzone wady serca...	16	80	88	72	90	74	Other causes of deaths
Pozostałe przyczyny zgonu	7	35	49	21	26	41	

^a Z orzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 21 (62). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
O G Ó Ł E M	270	251	425	466	373	T O T A L
w tym dokonane	223	190	273	266	222	of which committed
Miasta	127	98	177	219	168	Urban areas
Wieś	143	153	248	247	205	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	7	2	-	7	1	14 and less
15-19	20	15	18	35	21	15-19
20-29	50	43	75	82	69	20-29
30-49	108	90	154	165	142	30-49
50-69	66	87	147	139	111	50-69
70 lat i więcej	19	13	31	38	29	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójstw o nieustalonym wieku oraz w 2010 r. – w podziale na miasta i wieś – również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 – data by urban and rural areas – cases, in which the place of incident is unknown.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 22 (63). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
OGÓŁEM 2005	72,04	57,69	43,38	29,59	17,89
TOTAL 2010	73,73	59,27	44,89	31,02	19,01
..... 2014	75,10	60,68	46,24	32,20	19,86
..... 2015	74,92	60,39	45,93	31,90	19,70
Miasta Urban areas	75,87	61,29	46,73	32,66	20,31
Wieś Rural areas	74,23	59,71	45,32	31,31	19,20
KOBIECY FEMALES					
OGÓŁEM 2005	80,26	66,04	51,23	36,67	22,98
TOTAL 2010	81,75	67,26	52,45	37,80	24,04
..... 2014	82,81	68,31	53,50	38,86	24,94
..... 2015	82,49	67,90	53,11	38,46	24,68
Miasta Urban areas	82,30	67,78	53,07	38,42	24,73
Wieś Rural areas	82,59	67,96	53,13	38,47	24,62

TABL. 23 (64). **PROGNOZA^a LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 XII
wariant I / variant

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
	w tys. in thous.								
O G Ó Ł E M	2125,0	2114,6	2095,6	2067,7	2029,6	1982,5	1928,6	1870,3	T O T A L
mężczyźni	1041,1	1036,8	1028,1	1014,4	995,6	972,7	947,4	920,5	males
kobiety	1083,9	1077,8	1067,5	1053,2	1034,0	1009,7	981,3	949,8	females
Miasta	874,2	862,0	842,8	818,9	790,8	759,2	725,6	691,3	Urban areas
mężczyźni	418,4	412,6	403,4	391,8	378,3	363,8	348,8	333,8	males
kobiety	455,8	449,4	439,4	427,2	412,4	395,5	376,8	357,5	females
Wieś	1250,8	1252,6	1252,8	1248,8	1238,8	1223,2	1203,1	1179,1	Rural areas
mężczyźni	622,7	624,2	624,8	622,7	617,3	609,0	598,6	586,7	males
kobiety	628,2	628,4	628,0	626,1	621,5	614,2	604,4	592,4	females
W wieku przedprodukcyjnym	389,4	373,6	356,0	324,6	302,3	281,9	266,1	254,4	Pre-working age
mężczyźni	199,8	191,7	182,7	166,7	155,4	144,8	136,8	130,7	males
kobiety	189,7	181,9	173,3	157,9	147,0	137,0	129,4	123,7	females
Miasta	146,4	141,1	132,9	117,7	107,4	99,0	93,4	89,3	Urban areas
mężczyźni	75,0	72,3	68,1	60,4	55,1	50,8	47,9	45,8	males
kobiety	71,4	68,8	64,8	57,3	52,3	48,2	45,5	43,5	females
Wieś	243,0	232,4	223,2	206,9	195,0	182,9	172,7	165,1	Rural areas
mężczyźni	124,7	119,4	114,6	106,3	100,3	94,0	88,8	84,9	males
kobiety	118,3	113,1	108,5	100,5	94,7	88,8	83,9	80,2	females
W wieku produkcyjnym	1336,4	1296,2	1246,2	1212,9	1161,6	1091,2	1004,5	915,5	Working age
mężczyźni	711,0	693,2	666,1	649,4	628,6	597,8	557,0	509,3	males
kobiety	625,3	603,0	580,2	563,5	533,0	493,3	447,5	406,3	females
Miasta	546,7	514,0	482,0	464,2	439,8	404,5	360,7	319,1	Urban areas
mężczyźni	285,7	270,7	253,8	244,7	235,0	220,0	199,2	176,2	males
kobiety	261,0	243,3	228,2	219,4	204,8	184,5	161,5	142,9	females
Wieś	789,6	782,2	764,2	748,8	721,8	686,7	643,8	596,4	Rural areas
mężczyźni	425,3	422,5	412,3	404,7	393,6	377,8	357,8	333,1	males
kobiety	364,3	359,7	351,9	344,1	328,2	308,9	286,0	263,4	females
W wieku poprodukcyjnym	399,2	444,9	493,4	530,1	565,7	609,4	658,0	700,4	Post-working age
mężczyźni	130,3	151,9	179,3	198,3	211,7	230,1	253,6	280,6	males
kobiety	268,9	292,9	314,0	331,8	354,0	379,3	404,4	419,8	females
Miasta	181,0	206,8	228,0	237,0	243,6	255,7	271,4	282,8	Urban areas
mężczyźni	57,7	69,6	81,5	86,6	88,3	92,9	101,6	111,8	males
kobiety	123,3	137,2	146,4	150,4	155,4	162,8	169,8	171,0	females
Wieś	218,2	238,0	265,4	293,1	322,0	353,7	386,6	417,6	Rural areas
mężczyźni	72,6	82,3	97,8	111,7	123,4	137,1	152,0	168,7	males
kobiety	145,6	155,7	167,6	181,4	198,6	216,6	234,6	248,8	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	59,0	63,1	68,2	70,5	74,7	81,7	92,0	104,3	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	46,4	49,6	54,4	56,2	58,4	62,7	70,1	80,8	Males
Kobiety	73,3	78,7	84,0	86,9	94,0	104,7	119,3	133,8	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 7.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes to the chapter “Population”, item 7.

TABL. 23 (64). **PROGNOZA^a LUDNOŚCI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a (cont.)
As of 31 XII
wariant II // variant

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
	w tys. in thous.								
W wieku produkcyjnym	1362,8	1350,3	1314,5	1293,8	1265,6	1226,0	1147,6	1053,2	Working age
mężczyźni	722,6	718,2	692,0	673,0	652,4	625,8	587,6	541,1	males
kobiety	640,2	632,1	622,4	620,8	613,2	600,3	560,0	512,1	females
Miasta	559,8	539,4	510,6	494,8	479,3	458,4	419,3	372,7	Urban areas
mężczyźni	291,2	282,3	264,4	253,5	243,6	230,7	211,6	188,7	males
kobiety	268,6	257,1	246,1	241,3	235,7	227,8	207,7	184,0	females
Wieś	803,0	810,9	803,9	799,0	786,3	767,6	728,2	680,6	Rural areas
mężczyźni	431,4	435,9	427,6	419,5	408,8	395,1	376,0	352,4	males
kobiety	371,6	375,0	376,3	379,4	377,5	372,5	352,3	328,1	females
W wieku poprodukcyjnym	372,7	390,7	425,1	449,3	461,7	474,5	514,9	562,7	Post-working age
mężczyźni	118,7	126,9	153,4	174,7	187,9	202,2	223,1	248,7	males
kobiety	254,1	263,8	271,7	274,6	273,8	272,4	291,9	314,0	females
Miasta	168,0	181,5	199,4	206,4	204,1	201,8	212,8	229,3	Urban areas
mężczyźni	52,2	58,0	70,8	77,9	79,7	82,3	89,3	99,3	males
kobiety	115,8	123,5	128,5	128,5	124,4	119,5	123,6	130,0	females
Wieś	204,8	209,2	225,7	243,0	257,6	272,8	302,1	333,4	Rural areas
mężczyźni	66,5	68,9	82,5	96,8	108,2	119,8	133,8	149,4	males
kobiety	138,3	140,3	143,2	146,1	149,3	152,9	168,3	184,0	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	55,9	56,6	59,4	59,8	60,4	61,7	68,1	77,6	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44,1	44,4	48,6	50,7	52,6	55,5	61,2	70,1	Males
Kobiety	69,3	70,5	71,5	69,7	68,6	68,2	75,2	85,5	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 7.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes to the chapter “Population”, item 7.

TABL. 24. (65). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

*HOUSEHOLDS PROJECTION**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. <i>HOUSEHOLDS in thous.</i>									
OGÓŁEM	684,3	713,0	748,0	770,9	747,9	712,9	690,7	674,6	TOTAL
Miasta	330,8	348,3	365,3	370,7	353,8	326,0	308,3	298,4	<i>Urban areas</i>
Wieś	353,5	364,7	382,7	400,2	394,1	386,9	382,4	376,1	<i>Rural areas</i>
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM <i>AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN HOSEHOLD</i>									
OGÓŁEM	3,1	2,9	2,8	2,7	2,7	2,8	2,8	2,8	TOTAL
Miasta	2,6	2,4	2,3	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	<i>Urban areas</i>
Wieś	3,5	3,4	3,3	3,1	3,1	3,2	3,1	3,1	<i>Rural areas</i>

TABL. 25 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY***INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM 2005	20317	9568	10011	738	22702	9970	11610	1122	-2385
TOTAL 2010	19486	9202	9377	907	21415	9723	10829	863	-1929
2014	19025	8737	9561	727	21274	9758	10481	1035	-2249
2015	18689	8638	9324	.	21397	9915	10447	.	-2708 ^c
Miasta 2005	7865	2810	4655	400	11245	4246	6245	754	-3380
Urban areas 2010	7886	2977	4448	461	10698	4332	5790	576	-2812
2014	7819	2892	4562	365	10391	4173	5558	660	-2572
2015	7671	2733	4573	.	10441	4220	5561	.	-2770 ^c
Wieś 2005	12452	6758	5356	338	11457	5724	5365	368	995
Rural areas 2010	11600	6225	4929	446	10717	5391	5039	287	883
2014	11206	5845	4999	362	10883	5585	4923	375	323
2015	11018	5905	4751	.	10956	5695	4886	.	62 ^c

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM 2005	9,6	4,5	4,7	0,4	10,8	4,7	5,5	0,5	-1,2
TOTAL 2010	9,2	4,3	4,4	0,4	10,1	4,6	5,1	0,4	-0,9
2014	8,9	4,1	4,5	0,3	10,0	4,6	4,9	0,5	-1,1
2015	8,8	4,1	4,4	.	10,1	4,7	4,9	.	-1,3^c
Miasta 2005	9,3	3,3	5,5	0,5	13,3	5,0	7,4	0,9	-4,0
<i>Urban areas</i> 2010	8,9	3,4	5,0	0,5	12,1	4,9	6,6	0,7	-3,2
2014	8,9	3,3	5,2	0,4	11,8	4,7	6,3	0,7	-2,9
2015	8,7	3,1	5,2	.	11,9	4,8	6,3	.	-3,2^c
Wieś 2005	9,9	5,4	4,2	0,3	9,1	4,5	4,3	0,3	0,8
<i>Rural areas</i> 2010	9,3	5,0	4,0	0,4	8,6	4,3	4,0	0,2	0,7
2014	9,0	4,7	4,0	0,3	8,7	4,5	3,9	0,3	0,3
2015	8,8	4,7	3,8	.	8,8	4,6	3,9	.	0,0^c

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania. ^c Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations. ^c For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

TABL. 26 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	19579	16020	3559	21580	16020	5560
TOTAL	2010	18579	15044	3535	20552	15044	5508
	2014	18298	14951	3347	20239	14951	5288
	2015	17962	14836	3126	20362	14836	5526
Miasta	2005	7465	5664	1801	10491	7165	3326
Urban areas	2010	7425	5588	1837	10122	6861	3261
	2014	7454	5721	1733	9731	6626	3105
	2015	7306	5723	1583	9781	6652	3129
Wieś	2005	12114	10356	1758	11089	8855	2234
Rural areas	2010	11154	9456	1698	10430	8183	2247
	2014	10844	9230	1614	10508	8325	2183
	2015	10656	9113	1543	10581	8184	2397

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2005	9,3	7,6	1,7	10,2	7,6	2,6
TOTAL	2010	8,7	7,1	1,7	9,7	7,1	2,6
	2014	8,6	7,0	1,6	9,5	7,0	2,5
	2015	8,4	7,0	1,5	9,6	7,0	2,6
Miasta	2005	8,8	6,7	2,1	12,4	8,5	3,9
Urban areas	2010	8,4	6,3	2,1	11,5	7,8	3,7
	2014	8,5	6,5	2,0	11,1	7,5	3,5
	2015	8,3	6,5	1,8	11,1	7,6	3,6
Wieś	2005	9,6	8,2	1,4	8,8	7,0	1,8
Rural areas	2010	9,0	7,6	1,4	8,4	6,6	1,8
	2014	8,7	7,4	1,3	8,4	6,7	1,7
	2015	8,5	7,3	1,2	8,5	6,6	1,9

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 27 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odpyływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2005	19579	9240	10339	21580	10065	11515	-2001	-825	-1176
TOTAL	2010	18579	8679	9900	20552	9450	11102	-1973	-771	-1202
	2014	18298	8567	9731	20239	9353	10886	-1941	-786	-1155
	2015	17962	8431	9531	20362	9482	10880	-2400	-1051	-1349
0- 4 lata		2146	1109	1037	2310	1196	1114	-164	-87	-77
5- 9		1437	717	720	1503	759	744	-66	-42	-24
10-14		752	352	400	768	374	394	-16	-22	6
15-19		981	406	575	1015	417	598	-34	-11	-23
20-24		1388	404	984	1587	467	1120	-199	-63	-136
25-29		3117	1324	1793	4085	1669	2416	-968	-345	-623
30-34		2719	1318	1401	3466	1720	1746	-747	-402	-345
35-39		1785	951	834	1975	1038	937	-190	-87	-103
40-44		909	500	409	982	542	440	-73	-42	-31
45-49		554	310	244	562	317	245	-8	-7	-1
50-54		501	254	247	468	234	234	33	20	13
55-59		502	258	244	480	242	238	22	16	6
60-64		466	240	226	463	231	232	3	9	-6
65 lat i więcej and more		705	288	417	698	276	422	7	12	-5

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 28 (69). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
O G Ł Ę M	2005	738	370	368	1122	616	506	-384	-246	-138
T O T A L	2010	907	550	357	863	404	459	44	146	-102
	2014	727	418	309	1035	512	523	-308	-94	-214
0- 4 lata		286	147	139	44	26	18	242	121	121
5- 9		47	24	23	58	31	27	-11	-7	-4
10-14		14	6	8	41	21	20	-27	-15	-12
15-19		25	14	11	81	54	27	-56	-40	-16
20-24		27	19	8	68	41	27	-41	-22	-19
25-29		62	49	13	135	66	69	-73	-17	-56
30-34		52	35	17	171	90	81	-119	-55	-64
35-39		47	35	12	115	45	70	-68	-10	-58
40-44		23	13	10	91	42	49	-68	-29	-39
45-49		27	19	8	75	34	41	-48	-15	-33
50-54		29	15	14	48	17	31	-19	-2	-17
55-59		29	15	14	43	16	27	-14	-1	-13
60-64		32	15	17	28	15	13	4	-	4
65 lat i więcej and more		27	12	15	37	14	23	-10	-2	-8

TABL. 29 (70). **REZYDENCJI^a**
Stan w dniu 31 XII
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
AS OF 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	2083,5	2084,3	2083,5	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	1020,0	1021,2	1020,8	males in thous.
kobiety: w tys.	1063,5	1063,1	1062,7	females: in thous.
na 100 mężczyzn	104,3	104,1	104,1	per 100 males
Miasta: w tys.	861,0	858,4	856,7	Urban areas: in thous.
w % ogółu ludności rezydującej	41,3	41,2	41,1	in % of total usual residence population
Wieś: w tys.	1222,5	1225,8	1226,8	Rural areas: in thous.
w % ogółu ludności rezydującej	58,7	58,8	58,9	in % of total usual residence population

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 12.

^a See general notes to the chapter “Population”, item 12.

TABL. 30 (71). **REZYDENCJI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a
AS OF 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	2083,5	2084,3	2083,5	T O T A L in thous.
W wieku przedprodukcyjnym	424,6	395,0	389,3	Pre-working age
Miasta	155,3	147,5	146,2	Urban areas
mężczyźni	79,6	75,6	74,9	males
kobiety	75,8	71,8	71,2	females
Wieś	269,3	247,5	243,1	Rural areas
mężczyźni	138,1	127,0	124,7	males
kobiety	131,1	120,5	118,4	females
W wieku produkcyjnym	1322,1	1314,5	1309,1	Working age
w tym w wieku mobilnym	843,6	839,8	836,3	of which of mobility age
Miasta	565,6	544,9	538,2	Urban areas
mężczyźni	289,6	283,6	281,2	males
w tym w wieku mobilnym	175,0	172,5	171,3	of which of mobility age
kobiety	276,1	261,3	256,9	females
w tym w wieku mobilnym	172,3	167,8	166,3	of which of mobility age
Wieś	756,5	769,6	771,0	Rural areas
mężczyźni	406,1	414,8	415,5	males
w tym w wieku mobilnym	256,4	258,1	257,6	of which of mobility age
kobiety	350,4	354,8	355,4	females
w tym w wieku mobilnym	240,0	241,3	241,2	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	336,8	374,8	385,1	Post-working age
Miasta	140,0	166,1	172,4	Urban areas
mężczyźni	43,1	51,8	54,2	males
kobiety	96,9	114,2	118,2	females
Wieś	196,8	208,7	212,7	Rural areas
mężczyźni	63,6	68,3	70,2	males
kobiety	133,3	140,5	142,5	females

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 12.

^a See general notes to the chapter “Population”, item 12.

TABL. 31 (72). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE**
Stan w końcu roku
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	jednostki ^a kościelne church units ^a		duchowni clergy		wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki Catholic Church						
Kościół Rzymskokatolicki ^b	632	633	1980	1985	1342692	1340817
Starokatolickie Old Catholic						
Kościół Polskokatolicki	6	6	7	4	670	689
Prawosławne Orthodox						
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^c	19	19	25	25	20200	20200
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition						
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1	1	1	1	194	194
Kościół Chrześcijan Baptystów	3	3	2	3	54	59
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	12	11	4	4	293	295
Kościół Zielonoświątkowy	11	11	17	17	728	778
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	5	6	60	57	476	468
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	5	5	15	14	110	107
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	13	.	52	.	231	.
Inne Other						
Związek Wyznania Świadków Jehowy	42	42	.	.	3668	3531
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	1	1	3	3	22	22

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: przemyskiej i rzeszowskiej.
^c Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses of Przemysł and Rzeszów. ^c Data concern diocese of Przemysł-Nowy Sącz.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – BAEL**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowacanych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Dane BAEL od 2010 roku uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami badań dla okresów wcześniejszych, publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey – LFS**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis, except persons absent for 12 months and over if their absence did not result from the type of their job. A household is a group of people who are close relatives or are related by affinity, and also not close relatives, who live together in a dwelling and maintain themselves jointly. The survey does not cover persons living in collective accommodation establishments. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth.

The LFS data from 2010 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the National Census of Population and Housing 2011. The data are not fully comparable to the results of surveys for the previous periods, published in the previous editions of the Yearbook.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job in the surveyed week.

Economically active persons include employed and unemployed persons.

Employed persons are all persons aged 15 and more who within the surveyed week:

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,

- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
- a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- 3) były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

- 2) *had work but did not perform it:*
- a) *due to illness, maternity leave or vacation,*
 - b) *due to other reasons, but the break in employment did not exceed:*
 - 3 months,
 - exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.

In accordance with international standards, pupils who entered into a vocational or particular job training contract with a company or natural persons were also included among employed persons if they received wages and salaries.

Unemployed persons, according to LFS, are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- 1) *within the reference week were not employed,*
- 2) *actively sought work, i.e., within a 4-week period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,*
- 3) *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

Unemployed persons also include persons who did not seek work because they were provided with it and were waiting to start it for no longer than three months as well as were available for that work.

Economically inactive persons are persons aged 15 and more who are not classified either as employed or unemployed.

3. **The activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The employment rate is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The unemployment rate for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population or to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labor Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań włości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009; patrz ust. 5 na str.128,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII** w latach 2005-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005-2009, see item 5 on page 128,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practicing learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. **Full-time paid employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII** in 2005-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadającymi użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane o pracujących w tabl. 4 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

8. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2005-2009 the following employed persons are not included:*
 - a) *on farms with the area of more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area of up to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 the whole number of employed persons on those farms are included independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including those producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) *the employment as of 31 XII of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) *the average paid employment — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. *Data regarding employment in table 4 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.*

8. *Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

9. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

10. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

9. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) they were actually free to take on the reporting day;
- 2) the employer made attempts to find persons willing to take a job;
- 3) in case of finding adequate persons, the employer would be ready to employ them immediately.

10. Newly created jobs are jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2015 item 149 with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active

zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za **jeden wypadek przy pracy** liczy się **wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.**

2. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

3. Information concerning **Labour Fund expenditures** are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2015 item 149 with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defense;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Za **wypadek przy pracy** uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zezpięcenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 7) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;
- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 10) serving supplementary forms of military service;
- 11) education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which cause them (describing

spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy od 2005 r. są grupowane zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konser-

*the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 is grouped according to the EUROSTAT recommendation.*

6. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: “Agriculture, forestry and fishing” (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”; “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”; “Construction” (excluding development of building projects); “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”; “Transportation and storage”; “Information and communication” (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); “Professional, scientific and technical activities” (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); “Administrative and support service activities” (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); “Education” (only tertiary education); “Human health and social work activities” (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

wacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich stopnia ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 1367).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

2) *data concern exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*

3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

9. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (uniform text Journal of Laws 2013, item 1367).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEŁ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartały quarters				
				I	II	III		IV
LUDNOŚĆ w tys.	1669	1657	1662	1675	1670	1651	1652	POPULATION in thous.
Mężczyźni	813	808	806	817	810	795	801	Men
Kobiety	855	849	856	857	859	856	851	Women
Aktywni zawodowo	945	903	901	901	906	900	898	Economically active persons
mężczyźni	517	510	503	503	507	501	501	men
kobiety	429	394	398	398	399	399	397	women
Pracujący	835	777	797	787	808	800	793	Employed persons
mężczyźni	459	440	448	445	455	448	444	men
kobiety	376	337	349	342	353	352	349	women
Bezrobotni ^a	110	126	105	114	99	101	105	Unemployed persons ^a
mężczyźni	58	69	55	58	52	54	56	men
kobiety	52	57	49	56	46	47	48	women
Bierni zawodowo	724	754	760	774	763	751	754	Economically inactive persons
Mężczyźni	297	298	303	315	303	293	300	Men
Kobiety	427	456	458	459	460	457	454	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	56,6	54,5	54,2	53,8	54,3	54,5	54,4	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,6	63,1	62,4	61,6	62,6	63,0	62,5	men
kobiety	50,2	46,4	46,5	46,4	46,4	46,6	46,7	women
Miasta	54,5	53,5	53,5	52,6	52,6	54,2	54,6	Urban areas
Wieś	58,2	55,2	54,8	54,7	55,5	54,7	54,2	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIE- NIA w %	50,0	46,9	48,0	47,0	48,4	48,5	48,0	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	56,5	54,5	55,6	54,5	56,2	56,4	55,4	men
kobiety	44,0	39,7	40,8	39,9	41,1	41,1	41,0	women
Miasta	47,0	45,8	47,7	46,8	46,5	47,9	49,5	Urban areas
Wieś	52,2	47,7	48,1	47,1	49,7	48,8	46,9	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	11,6	14,0	11,7	12,7	10,9	11,2	11,7	UNEMPLOYMENT RA- TE in %
mężczyźni	11,2	13,5	10,9	11,5	10,3	10,8	11,2	men
kobiety	12,1	14,5	12,3	14,1	11,5	11,8	12,1	women
Miasta	13,7	14,4	10,9	11,3	11,5	11,7	9,0	Urban areas
Wieś	10,3	13,7	12,2	13,8	10,5	10,7	13,6	Rural areas

^a Osoby w wieku 15-74 lata.

^a Persons aged 15-74.

TABL. 2 (74).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2015 R. -
na podstawie BAEL**

*ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2015 on the LFS basis*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni za- wodo- w <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Em- ployment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed ^a</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>	
OGÓŁEM TOTAL	1652	898	793	105	754	54,4	48,0	11,7
Według wieku: <i>By age:</i>								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b	1191	866	763	103	325	72,7	64,1	11,9
<i>of which of working age ^b</i>								
15—24 lata	243	65	37	28	178	26,7	15,2	43,1
<i>years</i>								
25—34	269	230	197	34	39	85,5	73,2	14,8
35—44	298	256	233	22	42	85,9	78,2	8,6
45—54	246	202	188	15	44	82,1	76,4	7,4
55 lat i więcej	596	145	138	7	451	24,3	23,2	4,8
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia: <i>By educational level:</i>								
Wyższe	319	256	241	15	63	80,3	75,5	5,9
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	389	258	224	34	132	66,3	57,6	13,2
Średnie ogólnokształcące	139	64	54	10	75	46,0	38,8	15,6
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	430	269	230	38	161	62,6	53,5	14,1
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	374	52	44	7	322	13,9	11,8	13,5
<i>Lower secondary, primary incomplete primary and without school education</i>								

^a Osoby w wieku 15-74 lata. ^b Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

^a Persons aged 15-74. ^b Men aged 18-64, women aged 18-59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (75). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2014	2015	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number – women
OGÓŁEM TOTAL	639138	781765	804330	809734	390642
sektor publiczny public sector	.	165634	153974	152453	98668
sektor prywatny private sector	.	616132	650356	657281	291974
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b Agriculture, forestry and fishing ^b	158941	259524	259763	259739	137160
Przemysł Industry	152153	152750	158085	159901	43798
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	135239	135501	141958	143760	40949
Budownictwo Construction	26114	38985	37324	37935	3934
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	89058	96589	96984	98484	52965
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	27325	28414	27128	27899	5272
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	7058	8091	9517	9483	6358
Informacja i komunikacja Information and communication	4221	7589	8137	8694	2778
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	10152	9611	9776	9529	6872
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	5893	5938	5884	6019	3045
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	13037	13028	17012	16811	8350
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	10131	15045	18678	17750	7161
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	27749	31446	32556	32631	19274
Edukacja Education	55646	57511	57575	57800	44617
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	38609	42391	47350	48238	38257
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	5698	6509	6561	6624	4109
Pozostała działalność usługowa Other service activities	7353	8344	12000	12197	6692

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 131.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 131.

TABL. 4 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM	2005	353797	349476	3255
TOTAL	2010	376854	372486	3501
	2014	377359	372958	3554
	2015	375683	371557	3344
sektor publiczny	139735	139735		-
public sector				
sektor prywatny	235948	231822		3344
private sector				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3862	3497		93
Agriculture, forestry and fishing				
Przemysł	124996	123748		1147
Industry				
w tym przetwórstwo przemysłowe	114214	113008		1105
of which manufacturing				
Budownictwo	18906	18435		437
Construction				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	47634	46665		959
Trade; repair of motor vehicles ^Δ				
Transport i gospodarka magazynowa	10057	9872		185
Transportation and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4013	3904		109
Accommodation and catering ^Δ				
Informacja i komunikacja	6632	6612		20
Information and communication				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4918	4543		10
Financial and insurance activities				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5273	5262		11
Real estate activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4926	4855		71
Professional, scientific and technical activities				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10826	10777		49
Administrative and support service activities				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	31514	31514		-
Public administration and defence; compulsory social security				
Edukacja	55960	55856		104
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	39517	39394		123
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5953	5947		6
Arts, entertainment and recreation				
Pozostała działalność usługowa	696	676		20
Other service activities				

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (77). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employ- ing mo- re than 9 per- sons ^a	
OGÓŁEM	389651	416669	410194	409145	352812	TOTAL
sektor publiczny	162491	147700	134554	133750	133750	public sector
sektor prywatny	227160	268969	275640	275395	219062	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5152	5042	5190	5092	2980	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	129344	128041	127082	127719	119972	Industry
w tym przetwórstwo przemysło- we	116588	115584	116065	116894	109474	of which manufacturing
Budownictwo	21283	28701	26556	25366	17179	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	59383	69997	62407	61760	43865	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa	15005	12509	13326	13753	9437	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4367	5660	5655	5489	3414	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2472	5403	7159	6878	6010	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	6480	5389	5039	4934	4330	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4233	4890	4869	4906	4015	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	7062	7621	8067	8188	4583	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9646	10600	12067	11298	10266	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	27347	31460	30323	30328	30328	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	55435	55056	53246	53535	53120	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	35077	37859	38647	39224	37319	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4875	5574	5503	5555	5418	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2490	2867	5057	5122	577	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (78). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	327810	148936	21666	12839
TOTAL	2010	349857	160518	22629	13901
	2014	349713	163168	23245	15194
	2015	348724	164125	22833	14962
sektor publiczny		126914	85397	12821	9085
public sector					
sektor prywatny		221810	78728	10012	5877
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		2945	691	552	399
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		120888	31464	2860	1404
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		110401	28654	2607	1269
of which manufacturing					
Budownictwo		17881	1891	554	216
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		44935	24275	1730	1061
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		9606	1207	266	105
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3317	2309	587	398
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		5844	1964	768	197
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		4406	3461	137	106
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4905	2422	357	252
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4613	2528	242	156
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		9935	3679	842	589
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		30299	18012	1215	732
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		46470	36643	9386	6810
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		37263	30439	2131	1581
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		4839	2823	1108	874
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		578	317	98	82
Other service activities					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (79). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM	2005	68377	23765	11912	35196	1675	20,7
TOTAL	2010	62628	22066	9553	32945	1334	17,9
	2014	60682	22280	8890	37266	672	17,5
	2015	65855	25737	9881	40358	459	19,1
sektor publiczny		11796	7260	2020	7970	100	9,1
public sector							
sektor prywatny		54059	18477	7861	32388	359	25,0
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...		427	128	119	231	-	15,0
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		23049	5734	4125	13142	144	19,3
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		21862	5411	3995	12312	135	20,1
of which manufacturing							
Budownictwo		5612	424	539	3345	31	30,7
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		11720	6296	1765	6830	123	27,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		2418	290	223	1579	7	26,5
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		948	640	188	511	9	29,5
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		1456	617	137	1012	13	24,8
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		515	403	58	210	6	11,8
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1344	626	65	1200	#	33,9
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1027	458	187	571	#	22,1
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		5754	2105	421	4058	5	55,5
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...		4146	2224	660	3000	30	12,9
Public administration and defence; compulso- ry social security							
Edukacja		3447	2767	437	2378	26	7,6
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		3322	2631	845	1913	56	9,0
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		524	305	102	272	5	10,7
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		146	89	10	106	-	25,1
Other service activities							

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (80). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %	
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to reha- bili- tation		korzysta- jący z ur- lopow wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	63791	22632	10091	5083	3990	2881	18,9
TOTAL	2010	57473	20266	8786	4340	2288	1330	16,4
	2014	55207	19293	7450	4589	3123	667	15,9
	2015	60259	22259	7784	5667	3872	717	17,4
sektor publiczny		12902	6477	2763	426	2172	147	10,0
public sector								
sektor prywatny		47357	15782	5021	5241	1700	570	21,8
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		421	139	24	17	49	2	14,7
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		20476	5228	2261	2157	1166	202	17,1
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe		19172	4868	2095	2090	905	195	17,6
of which manufacturing								
Budownictwo		5706	353	646	336	140	50	31,1
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		9558	4779	1332	1521	254	187	21,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa		1824	200	190	366	132	9	20,0
Transporation and storage								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		813	539	77	156	26	22	24,8
Accommodation and catering ^Δ								

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospo-
darczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopow bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (80). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwol- nień w % Termini- nation rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdo- łności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an ina- bility to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z ur- lopów wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Informacja i komunikacja Information and communication	1439	567	134	209	#	#	24,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	443	314	93	51	56	7	10,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	386	180	20	17	119	-	9,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	1026	485	134	171	51	13	21,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	6166	2608	434	231	82	40	59,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulso- ry social security	5566	2059	1815	48	602	51	17,3
Edukacja Education	2824	2105	343	102	586	40	6,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2966	2348	223	242	517	69	8,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	495	270	44	30	63	11	10,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	150	85	14	13	#	#	25,5

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (81).

ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNO-KSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY ^a**THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vocational
OGÓŁEM	2005	10420	4315	2918	3603	1231	2668
TOTAL	2010	7608	3023	2652	2321	955	1680
	2014	6295	2592	2707	1805	663	1120
	2015	6833	2872	2757	1884	873	1319
sektor publiczny		1594	1097	1176	248	100	70
public sector							
sektor prywatny		5239	1775	1581	1636	773	1249
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		106	22	53	35	-	18
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		2691	649	653	855	396	787
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		2606	601	596	840	393	777
of which manufacturing							
Budownictwo		369	47	115	115	24	115
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1177	573	312	442	229	194
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		172	47	44	62	32	34
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		95	64	22	46	14	13
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		110	35	68	14	21	7
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		51	42	36	9	6	-
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		38	25	21	6	4	7
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		143	75	119	13	5	6
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		275	91	89	73	44	69
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		500	328	360	63	46	31
Public administration and defence; compulso- ry social security							
Edukacja		326	269	270	24	13	19
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		707	564	549	118	23	17
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		70	38	43	9	16	2
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		3	3	3	-	-	-
Other service activities							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (82). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2015 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	780	160	667	27682	15078	16316	10972
sektor publiczny	168	9	.	2795	.	1825	.
public sector							
sektor prywatny	612	151	.	24887	.	14491	.
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing	12	4	5	211	120	232	132
Przemysł	383	100	335	8230	4460	3978	2907
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe	371	99	325	7929	4256	3789	2757
of which manufacturing							
Budownictwo	28	-	28	2023	1057	1572	709
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	40	4	40	8794	4183	5223	3389
Transport i gospodarka magazynowa	36	9	36	1271	810	419	295
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	38	30	8	1519	760	574	357
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	44	4	44	283	94	127	68
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	1	1	104	45	118	85
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	17	-	6	138	99	152	76
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12	1	2	559	157	540	203
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	2	-	2	912	526	1211	1059
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulsory social security	67	7	63	892	875	345	340
Edukacja	1	-	1	1251	1026	961	847
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	91	-	91	1055	703	513	402
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	-	5	252	153	138	87
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	-	-	-	188	10	213	16
Other service activities							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
*REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani	163956	142263	137932	123514	Registered unemployed persons
w tym kobiety	87626	73359	70305	63579	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	47117	38115	29673	24411	previously not employed
absolwenci ^a	10513	10522	8468	7329	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	31973	28708	35848	32662	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących					
zakładu pracy	5417	3645	5823	5327	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	110315	77259	84843	74688	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	18047	20569	15501	14417	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko					with at least one child under 6 years
do 6 roku życia	.	.	.	19273	of age
niepełnosprawni	3049	5217	6445	5652	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^c w %	18,5	15,4	14,6	13,2	Registered unemployment rate^c in %
Oferty pracy	376	961	1349	1479	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 133.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During an unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^c See general notes, item 2 on page 133.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 12 (84). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
*NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	151774	174505	160950	158025	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	69415	80784	74825	73575	women
dotychczas niepracujący	54378	54878	38650	33718	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2751	2786	7304	7011	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	158111	174186	177234	172443	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	70512	78583	81935	80301	women
z tytułu podjęcia pracy	69648	71738	82860	85469	received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2014		2015	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	163956	87626	142263	73359	137932	70305	123514	63579
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	41050	21876	34837	17613	26570	13047	21884	10785
25—34	51899	29955	43916	24800	41704	23832	37275	21805
35—44	37187	21086	27860	15510	29108	16174	26159	14669
45—54	29053	13511	25959	12689	24769	12207	22287	11117
55 lat i więcej and more	4767	1198	9691	2747	15781	5045	15909	5203
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	10224	6968	16608	11271	19134	13238	17588	12239
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary as well as voca- tional secondary	40571	25313	35979	20815	35164	20435	31542	18448
Średnie ogólnokształcące General secondary	12601	9340	14737	9774	14213	9070	12875	8332
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	57652	27021	43892	18961	41493	17151	36625	15170
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	42908	18984	31047	12538	27928	10411	24884	9390

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2014		2015	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab}
BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}

3 miesiące i mniej	33837	14316	41715	18389	35955	15754	32765	14029
months and less								
3— 6	22388	11619	23438	12338	19940	10301	18058	9321
6—12	21882	11124	23916	12146	20147	9910	17935	8948
12—24	22858	12135	26250	13798	23240	11798	19090	10279
Powyżej 24 miesięcy	62991	38432	26944	16688	38660	22542	35666	21002
More than 24 months								

WEDŁUG STAŻU PRACY^b
BY WORK SENIORITY^b

Bez stażu pracy	47117	27819	38115	21906	29673	17059	24411	14312
No work seniority								
Ze stażem pracy:								
With work seniority:								
1 rok i mniej	22516	13326	20908	11866	24274	13473	23095	12960
and less								
1— 5	32947	16155	31173	15299	30282	15207	27463	14181
5—10	22106	11596	17757	8969	18867	9540	17023	8688
10—20	25341	13870	19591	10049	19241	9651	17334	8609
20—30	12450	4628	11736	4471	11694	4331	10465	3869
powyżej 30 lat	1479	232	2983	799	3901	1044	3723	960
more than 30 years								

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. wśród bezrobotnych było 27449 osoby (w tym 10777 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2015 among the unemployed were 27449 persons (of which 10777 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 14 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	5768	4064	3125	4378	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	2954	2270	1857	2459	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3212	4745	1930	2389	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1443	1691	850	1110	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	15685	29946	21300	20106	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	8818	17597	12416	12123	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	2255	1288	1240	Started a social useful works
w tym kobiety	-	1089	686	734	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	41016	57481	60555	61276	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej..

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 15 (87). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in per cent	
O G Ó Ł E M	258,5	615,7	480,4	490,4	100,0	T O T A L
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	129,0	197,6	180,4	168,3	34,3	Unemployment benefits
Szkolenia	6,2	17,7	13,2	11,7	2,4	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	23,9	154,2	126,6	119,1	24,3	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	15,1	35,1	14,1	20,2	4,1	Public works
Prace interwencyjne	16,6	22,6	18,2	23,4	4,8	Intervention works
Stypendia za okres stażu	38,2	143,3	97,3	102,0	20,8	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 134.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 134.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – po- wodujących niezdol- ność do pracy <i>Of total number – acci- dents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION	
		śmier- telnych <i>fatal</i>	cięż- kich <i>serious</i>	lżej- szych <i>light</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i więcej <i>days and more</i>		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2005	3384	19	36	3329	20	895	2234	TOTAL
	2010	3539	9	29	3501	47	1016	2197	
	2014	3514	9	23	3482	41	1016	1919	
	2015	3409	18	31	3360	49	1103	2055	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo		44	-	1	43	-	7	35	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1209	8	17	1184	11	331	838	Industry
górnictwo i wydobywanie		21	-	1	20	-	7	14	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1055	6	16	1033	10	289	731	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		39	-	-	39	-	11	28	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ		94	2	-	92	1	24	65	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		261	2	8	251	3	50	204	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		451	-	2	449	11	189	228	Trade; repair of motor ve- hicles ^Δ
Transport i gospodarka ma- gazytnowa		163	4	2	157	5	52	101	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ		28	-	-	28	-	14	12	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		15	-	-	15	-	8	6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		41	-	-	41	1	12	25	Financial and insurance acti- vities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		42	-	-	42	-	15	27	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		36	-	1	35	2	7	27	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		98	-	-	98	3	34	59	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne		197	2	-	195	4	87	97	Public administration and de- fence; compulsory social security
Edukacja		195	-	-	195	6	72	110	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		567	1	-	566	2	204	249	Human health and social work activities
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją		40	1	-	39	-	11	26	Arts, entertainment and re- creation
Pozostała działalność usłu- gowa		22	-	-	22	1	10	11	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 16 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – po- wodujących niezdol- ność do pracy Of total number – acci- dents resulting in an inability to work			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	lżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)									
OGÓŁEM	2005	6,99	0,04	0,07	6,88	0,04	1,85	4,61	TOTAL
	2010	7,07	0,02	0,06	6,99	0,09	2,03	4,39	
	2014	6,45	0,02	0,04	6,39	0,08	1,87	3,52	
	2015	6,17	0,03	0,06	6,08	0,09	1,99	3,72	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo		7,82	-	0,18	7,64	-	1,24	6,22	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		7,60	0,05	0,11	7,44	0,07	2,08	5,27	Industry
górnictwo i wydobywanie		6,31	-	0,30	6,01	-	2,10	4,21	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe .		7,38	0,04	0,11	7,23	0,07	2,02	5,12	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Δ		6,59	-	-	6,59	-	1,86	4,73	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja Δ		13,64	0,29	-	13,35	0,15	3,48	9,43	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		6,94	0,05	0,21	6,68	0,08	1,33	5,42	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Δ		4,61	-	0,02	4,59	0,11	1,93	2,33	Trade; repair of motor ve- hicles Δ
Transport i gospodarka ma- gazynowa		5,92	0,15	0,07	5,70	0,18	1,89	3,67	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastrono- mia Δ		2,95	-	-	2,95	-	1,47	1,26	Accommodation and catering Δ
Informacja i komunikacja		1,78	-	-	1,78	-	0,95	0,71	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		4,25	-	-	4,25	0,10	1,24	2,59	Financial and insurance acti- vities
Obsługa rynku nieruchomości Δ		7,06	-	-	7,06	-	2,52	4,54	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2,13	-	0,06	2,07	0,12	0,41	1,60	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca Δ		5,38	-	-	5,38	0,16	1,87	3,24	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne		6,04	0,06	-	5,98	0,12	2,67	2,98	Public administration and de- fence; compulsory social security
Edukacja		3,38	-	-	3,38	0,10	1,25	1,91	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		11,86	0,02	-	11,84	0,04	4,27	5,21	Human health and social work activities
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją		6,07	0,15	-	5,92	-	1,67	3,94	Arts, entertainment and re- creation
Pozostała działalność usłu- gowa		1,82	-	-	1,82	0,08	0,83	0,91	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i po- moc społe- czna human health and social work activi- ties	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY EVENTS CAUSING INJURY									
OGÓŁEM 2005	3384	52	1549	1411	280	277	185	443	
TOTAL									
2010	3539	59	1333	1176	385	436	113	460	
2014	3514	43	1193	1058	259	472	164	618	
2015	3409	44	1209	1055	261	451	163	567	
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi	104	-	56	51	6	10	3	12	
Persons contacting with electrical current, temperature, hazardous substances and chemical prepara- tions									
Zderzenie z/uderzenie w nierucho- my obiekt	766	11	222	173	64	82	47	117	
Persons colliding with/struck by a stationary object									
Uderzenie przez obiekt w ruchu	683	12	301	276	78	106	37	41	
Persons struck by a moving object									
w tym przez spadający obiekt	246	5	119	111	27	46	5	14	
of which by a falling object									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	699	6	277	248	41	113	7	186	
Persons contacting with a sharp, rough, coarse object									
Uwięzienie, zmiżdżenie	244	7	148	138	17	30	10	13	
Persons trapped, crushed									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne Persons under physical or mental stress	369	-	91	75	25	49	21	71	
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	92	3	11	3	1	5	21	28	
Persons suffering aggression from person or animal									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY ^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transpo- ration and storage	opieka zdrowot- na i po- moc społe- czna human health and social work activi- ties
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing				
OGÓŁEM 2005	6274	78	3134	2878	611	492	293	663
TOTAL								
2010	6945	127	2932	2636	844	822	221	759
2014	7209	75	2847	2594	516	992	302	1086
2015	6873	84	2796	2467	541	933	299	971
w tym: of which:								
Niewłaściwy stan czynnika material- nego Inappropriate condition of material objects/agents	603	12	302	245	42	76	27	74
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy work	340	-	179	163	37	50	3	35
stanowiska pracy work post	312	4	155	135	23	47	9	32
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym Absence or inappropriate use of material objects/agents	528	-	239	219	66	84	18	63
Nieużywanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	118	2	60	52	9	14	3	7
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika Inappropriate wilful employee action	444	3	238	218	33	57	19	43
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Inappropriate mental-physical condi- tion of employee ^b	116	1	31	27	8	12	3	25
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika Incorrect employee action	4176	56	1542	1368	314	556	184	647

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1272	1235	1067	996	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	8	1	4	1	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	630	685	590	534	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	88	81	72	67	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	22	15	11	8	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	175	165	149	146	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	106	67	44	50	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur	19	15	5	6	extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych	3	1	1	1	hazardous materials
inne wydarzenia	229	206	195	184	other events

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard							
	Ogółem Grand total				związane connected with		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
	ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions					
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM	2005	118	82	77	50	26	19	15
TOTAL	2010	99	77	60	46	25	21	14
	2014	88	69	54	41	21	18	13
	2015	91	68	56	40	23	19	13
sektor publiczny		55	45	24	17	26	24	5
public sector								
sektor prywatny		99	73	63	45	22	18	15
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		92	62	35	20	32	29	26
Agriculture, forestry and fishing								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 136.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 136.

TABL. 19 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with		czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery			
			ze środowiskiem pracy work environment				z uciążliwością pracy strenuous conditions	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Przemysł Industry	138	103	90	65	29	24	20	14
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	58	58	28	28	30	30	-	-
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	145	107	95	70	29	23	21	14
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air con- ditioning supply	46	33	32	19	6	6	9	9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	98	83	39	25	38	37	21	21
Budownictwo Construction	70	58	17	10	35	33	18	15
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	21	14	12	8	5	3	4	4
Transport i gospodarka magazy- nowa Transportation and storage	96	85	19	14	75	71	2	0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	12	12	12	12	-	-	-	-
Edukacja Education	5	5	5	5	-	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activ- ities	26	15	23	14	3	1	0	0

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 136.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 136.

TABL. 20 (92). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2015 R.**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowego <i>Evaluation of occupatio- nal risk</i>	Wyeliminow- anie lub ogra- niczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupa- tional risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
			na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>		
OGÓŁEM TOTAL	360	182	71	78	126
sektor publiczny	203	111	19	36	78
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	397	198	83	88	137
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	193	219	35	22	191
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	416	235	106	105	159
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	234	43	9	18	18
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	440	251	114	111	171
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	96	56	19	29	26
<i>electricity, gas, steam and air con- ditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ	225	125	51	60	79
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	399	158	55	72	126
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	325	123	31	50	82
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazy- nowa	424	98	36	69	30
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	316	55	3	27	26
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	784	327	69	61	278
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	164	107	37	75	107
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	136	25	-	19	6
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	184	123	20	35	105
<i>Human health and social work activ- ities</i>					
Pozostała działalność usługowa	292	-	-	-	-
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 136.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 136.

TABL. 21 (93). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY		Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		DISEASES
		w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnio- nych <i>per 100 thous. paid employees</i>	
OGÓŁEM	2005	90	22,6	TOTAL
	2010	51	12,1	
	2014	68	15,9	
	2015	60	13,9	
Pylice płuc		1	0,2	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa		1	0,2	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa		1	0,2	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodo- wane nadmiernym wysiłkiem głosowym		6	1,4	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby skóry		2	0,5	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		6	1,4	<i>Chronic diseases of locomotor system relat- ed to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu ner- wowego wywołane sposobem wykonywania pracy		2	0,5	<i>Chronic diseases of peripheral nervous sys- tem related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślima- kowego spowodowany hałasem		7	1,6	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny		3	0,7	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		31	7,2	<i>Infectious and parasitic diseases or their se- quels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (94). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżyw- cze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnie- nia wynika- jące z pra- cy w szcze- gólnych warunkach ^b <i>Entitlements arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	21622	71518	4058	31191	2270	3612	38719
TOTAL	2010	23429	56977	1881	18436	1606	3304	284
	2014	16164	33255	1419	13653	1170	1430	965
	2015	18333	27450	1350	11857	1503	1488	288
sektor publiczny		5149	6949	239	2118	273	1014	98
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		13184	20501	1111	9739	1230	474	190
<i>private sector</i>								
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1156	790	58	56	2	3	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		13546	18412	1163	10219	1234	328	173
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		1537	2205	-	530	-	-	-
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		9601	14732	989	7959	1220	242	143
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1105	184	2	1012	-	75	22
<i>electricity, gas, steam and air con- ditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ		1303	1291	172	718	14	11	8
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		1819	3207	62	133	-	2	15
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		554	1954	28	182	134	147	1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		1118	836	20	1180	16	935	20
Informacja i komunikacja		38	59	-	-	-	28	-
<i>Information and communication</i>								
Edukacja		-	45	-	9	-	1	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		83	2083	-	78	117	44	72

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 136. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 136.
^b Or particular character.

TABL. 23 (95). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^aOCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupa- tional accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occu- pational acci- dents compen- sations
OGÓŁEM 2005	965	937	2175	2084
TOTAL 2010	1282	1237	2466	2408
..... 2014	1249	1222	3240	3124
2015	1173	1146	3523	3318
sektor publiczny public sector	298	281	3408	2963
sektor prywatny private sector	875	865	3563	3433
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing	19	13	6084	3092
Przemysł Industry	659	647	3421	3218
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	11	11	2973	2973
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	593	582	3505	3284
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	21	20	2629	2495
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	34	34	2603	2603
Budownictwo Construction	126	126	4173	4173
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	102	102	2838	2838
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	41	41	5429	5429
Informacja i komunikacja Information and communication	6	6	2433	2433
Edukacja Education	21	21	3019	3019
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	196	187	3222	2935

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 136.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 136.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy. Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenie osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programom radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na po-

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed. Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job occupational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also

czeń podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 2–5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE;

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyj-

employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

4. *Data in tables 2–5 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of: annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement and other pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to nonagricultural social security system by the Social Insurance Institution – from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds – OFE;*

Information regarding retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. *Among others, the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' coopera-*

nych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;

4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;

5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym prowadzący działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

6) duchowni;

7) rolnicy indywidualni;

8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatan ci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

1) emerytury;

2) renty z tytułu niezdolności do pracy;

3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono, dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

tives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;

4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;

5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);

6) clergy;

7) farmers;

8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

1) retirement pensions;

2) disability pensions;

3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not include payments of retirement and other pensions carried out under international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (96). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym pod- mioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób <i>of which entities employ- ing more than 9 persons</i>	
	w zł in zł					
O G Ó Ł E M	2001,53	2753,12	3266,17	3371,47	3527,62	T O T A L
sektor publiczny	2336,28	3293,21	3905,93	4010,70	4010,70	public sector
sektor prywatny	1759,99	2454,01	2950,30	3057,85	3232,67	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2593,03	3440,84	4477,70	4703,24	5346,10	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2017,80	2742,92	3292,46	3402,24	3471,08	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1951,52	2646,62	3233,08	3342,75	3413,07	of which manufacturing
Budownictwo	1703,23	2295,34	2624,60	2665,26	2913,24	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	1489,53	2042,42	2452,49	2579,44	2694,47	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa	1872,05	2092,06	2464,68	2566,71	2748,89	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1231,51	1667,23	2042,80	2171,27	2292,18	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2937,02	6297,80	6029,76	6076,43	6468,45	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	3178,95	3799,10	4472,91	4553,59	4814,67	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2191,98	2795,75	3534,86	3578,05	3691,77	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	2222,43	2971,88	3346,98	3563,34	4232,09	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1138,04	1523,79	2032,18	2104,11	2062,64	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	2809,77	3775,35	4349,23	4427,72	4427,10	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2298,40	3310,81	4004,14	4096,01	4097,32	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	1859,65	2797,91	3194,71	3336,02	3361,58	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1907,66	2548,36	2893,28	2994,37	3015,63	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	2120,08	2274,14	2566,70	2635,55	2416,96	Other service activities

TABL. 2 (97). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹ-
DZIERNIK² 2014 R.**
**PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR
OCTOBER² 2014**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
a – w tys. osób in thous. persons		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
b – w odsetkach in percent										
OGÓŁEM		386,7	206,2	180,5	133,3	45,5	87,8	253,4	160,7	92,7
TOTAL		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
przedziały wynagrodzeń ³ : ranges of wages and salaries ³ :										
Do 1680,00 zł	Do 1680,00 zł	a	42,2	21,4	20,8	1,6	0,5	1,1	40,6	20,9
zł and less	zł and less	b	10,9	10,4	11,5	1,2	1,0	1,3	16,0	13,0
1680,01–2053,86	1680,01 zł–50% PW	a	55,5	25,8	29,7	11,2	3,0	8,2	44,3	22,8
		b	14,3	12,5	16,4	8,4	6,5	9,4	17,5	14,2
2053,87– 2752,17	50– 67% PW	a	83,0	40,4	42,6	28,3	9,4	18,9	54,7	31,0
		b	21,5	19,6	23,5	21,3	20,6	21,6	21,7	19,3
2752,18– 3080,79	67–75% PW	a	35,5	19,0	16,5	13,6	3,7	9,9	21,9	15,3
		b	9,2	9,2	9,2	10,2	8,2	11,2	8,6	9,5
3080,80– 4107,72	75–100% PW	a	79,1	47,4	31,7	32,2	11,5	20,7	46,9	35,9
		b	20,4	23,0	17,6	24,3	25,5	23,4	18,5	22,3
4107,73– 5134,65	100–125% PW	a	47,6	24,0	23,6	26,2	7,7	18,5	21,4	16,3
		b	12,3	11,6	13,1	19,7	16,9	21,1	8,4	10,1
5134,66– 6161,58	125–150% PW	a	19,3	10,7	8,6	10,2	3,7	6,5	9,1	7,0
		b	5,0	5,2	4,8	7,6	8,2	7,4	3,6	4,3
6161,59– 7188,51	150–175% PW	a	8,9	5,7	3,2	4,3	2,2	2,1	4,6	3,5
		b	2,3	2,8	1,8	3,2	4,9	2,4	1,8	2,2
7188,52– 8215,44	175–200% PW	a	4,9	3,4	1,5	2,2	1,3	0,9	2,7	2,1
		b	1,3	1,6	0,8	1,6	2,8	1,0	1,1	1,3
8215,45–9242,37	200–225% PW	a	3,0	2,2	0,8	1,1	0,8	0,3	1,9	1,4
		b	0,8	1,1	0,4	0,8	1,7	0,4	0,7	0,9
9242,38– 10269,30	225–250% PW	a	2,1	1,5	0,6	0,9	0,6	0,3	1,2	0,9
		b	0,5	0,7	0,3	0,6	1,3	0,3	0,5	0,6
10269,31–11296,23	250–275% PW	a	1,0	0,7	0,3	0,5	0,3	0,2	0,5	0,4
		b	0,3	0,4	0,2	0,4	0,6	0,2	0,2	0,3
11296,24–12323,16	275–300% PW	a	0,9	0,8	0,1	0,3	0,3	0,0	0,6	0,5
		b	0,2	0,4	0,1	0,2	0,6	0,1	0,2	0,3
12323,17–20000,00	300% PW–20000,00	a	2,9	2,5	0,4	0,6	0,5	0,1	2,3	2,0
		b	0,8	1,2	0,2	0,5	1,1	0,2	0,9	1,3
Od 20000,01 zł	Od 20000,01 zł	a	0,8	0,7	0,1	0,1	0,0	0,1	0,7	0,7
zł and more	zł and more	b	0,2	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	0,4

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia”, ust. 4. ³ Ustalane na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW = 4107,72 zł) dla gospodarki narodowej w październiku 2014 roku.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the chapter “Wages”, item 4. ³ Established on the basis of product of gross wages and salaries (PW = 4107,72 zł) for national economy in October 2014.

TABL. 3 (98).

ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	3398,79	3622,44	3143,38	TOTAL
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	7,6	8,7	6,4	6349,01	7067,39	5230,39	<i>Managers</i>
Specjaliści	25,3	15,9	36,1	4229,32	4951,86	3867,05	<i>Professionals</i>
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,2	4,6	1,7	4995,13	5454,45	3598,68	<i>science and engineering professionals</i>
specjaliści do spraw zdrowia	4,8	1,0	9,2	3667,14	6261,89	3357,09	<i>health professionals</i>
specjaliści nauczania i wychowania	10,1	4,9	16,1	4183,19	4280,21	4149,11	<i>teaching professionals</i>
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	5,1	3,1	7,3	4208,14	4991,70	3829,50	<i>business and administration professionals</i>
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,1	1,7	0,4	5009,59	4815,49	5851,73	<i>information and communications technology professionals</i>
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,0	0,6	1,4	4163,26	4754,92	3862,22	<i>legal, social and cultural professionals</i>
Technicy i inny średni personel	11,0	9,7	12,4	3412,61	3768,85	3092,86	<i>Technicians and associate professionals</i>
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,3	5,0	1,4	3925,19	4070,90	3324,58	<i>science and engineering associate professionals</i>
średni personel do spraw zdrowia	1,7	1,2	2,2	2636,69	2881,39	2482,35	<i>health associate professionals</i>
średni personel do spraw biznesu i administracji	4,8	2,8	7,3	3437,30	3808,44	3275,17	<i>business and administration associate professionals</i>
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,9	0,3	1,5	2840,93	2735,93	2868,71	<i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>
technicy informatycy	0,3	0,4	0,0	3311,19	3335,78	3019,59	<i>information and communications technicians</i>
Pracownicy biurowi	6,8	5,8	8,0	2861,00	2800,23	2911,57	<i>Clerks</i>
sekreтари, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,3	1,0	3,8	2894,09	2894,70	2893,90	<i>general and keyboard clerks</i>
pracownicy obsługi klienta	0,7	0,3	1,2	2800,29	3113,54	2724,00	<i>customer services clerks</i>
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,2	4,2	2,0	2806,09	2726,56	2999,36	<i>numerical and material recording clerks</i>
pozostali pracownicy obsługi biura	0,6	0,3	1,0	3100,78	3290,79	3036,71	<i>other clerical support workers</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 29.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 29.

TABL. 3 (98). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,9	7,0	15,3	2124,91	2289,74	2038,43	<i>Service and sales workers</i>
pracownicy usług osobistych	1,9	1,4	2,5	2223,11	2316,33	2161,37	<i>personal service workers</i>
sprzedawcy i pokrewni	7,2	3,3	11,6	2079,17	2319,27	2001,61	<i>sales workers</i>
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,5	0,1	0,9	2154,17	2250,78	2139,04	<i>personal care workers</i>
pracownicy usług ochrony	1,3	2,2	0,3	2220,40	2230,57	2137,25	<i>protective services workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,2	0,1	2381,84	2427,78	2257,01	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,5	25,8	6,0	2857,42	2983,64	2236,38	<i>Craft and related trades workers</i>
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,9	5,3	0,1	3020,21	3028,72	2459,44	<i>building and related trades workers, excluding electricians</i>
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,2	11,5	0,4	3100,35	3122,58	2398,03	<i>metal, machinery and related trades workers</i>
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,7	0,9	0,4	2928,62	3143,48	2362,10	<i>handicraft and printing workers</i>
elektrycy i elektronicy	1,7	3,0	0,2	3311,04	3382,59	2138,22	<i>electrical and electronic trades workers</i>
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbcy drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,0	5,1	4,9	2289,69	2354,61	2212,39	<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13,0	20,0	5,1	2890,05	2958,12	2585,36	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	6,0	9,7	1,7	3065,87	3168,57	2413,98	<i>stationary plant and machine operators</i>
monterzy	2,4	1,8	3,1	2790,87	3012,78	2644,24	<i>assemblers</i>
kierowcy i operatorzy pojazdów	4,6	8,5	0,3	2714,46	2705,78	3046,05	<i>drivers and mobile plant operators</i>
Pracownicy przy pracach prostych	8,7	6,9	10,6	2205,37	2426,86	2039,81	<i>Elementary occupations</i>
w tym:							<i>of which:</i>
pomocze domowe i sprzątaczkі	3,4	0,4	6,8	2018,90	2059,89	2016,31	<i>house keepers and cleaning persons</i>
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,6	3,4	1,7	2429,32	2567,32	2107,92	<i>labourers in mining, construction, manufacturing and transport</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 29.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 29.

TABL. 4 (99). **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹**
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women

a – w zł

in zł

b – ogółem = 100

total = 100

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	a	3398,79	3622,44	3143,38	3793,76	4140,19	3614,52	3190,87	3475,93	2696,45
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym <i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	a	4580,41	5434,42	4048,39	4459,07	5043,53	4206,45	4779,96	5808,38	3671,24
	b	134,8	150,0	128,8	117,5	121,8	116,4	149,8	167,1	136,2
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym <i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	a	4056,82	4827,85	3229,23	3615,45	4316,62	3261,17	4284,33	4972,49	3201,08
	b	119,4	133,3	102,7	95,3	104,3	90,2	134,3	143,1	118,7
Policealne	a	2894,19	3069,45	2796,81	3064,47	3198,48	3027,70	2778,12	3027,73	2570,64
<i>Post-secondary</i>	b	85,2	84,7	89,0	80,8	77,3	83,8	87,1	87,1	95,3
Średnie zawodowe	a	2996,59	3229,04	2672,97	3302,80	3703,14	3083,55	2904,08	3151,17	2443,42
<i>Vocational secondary</i>	b	88,2	89,1	85,0	87,1	89,4	85,3	91,0	90,7	90,6
Średnie ogólnokształcące	a	2725,83	3061,51	2475,71	2872,81	3206,52	2767,92	2681,18	3039,75	2344,82
<i>General secondary</i>	b	80,2	84,5	78,8	75,7	77,4	76,6	84,0	87,5	87,0
Zasadnicze zawodowe	a	2616,06	2805,73	2158,02	2605,51	2907,73	2206,76	2618,09	2790,51	2142,83
<i>Basic vocational</i>	b	77,0	77,5	68,7	68,7	70,2	61,1	82,0	80,3	79,5
Gimnazjalne	a	2328,84	2447,97	1777,23	1813,61	1813,69	1811,99	2373,13	2511,89	1776,46
<i>Lower secondary</i>	b	68,5	67,6	56,5	47,8	43,8	50,1	74,4	72,3	65,9
Podstawowe i niepełne podstawowe	a	2653,09	2811,62	2302,74	2522,91	2833,23	2203,56	2695,48	2806,85	2365,76
<i>Primary and incomplete primary</i>	b	78,1	77,6	73,3	66,5	68,4	61,0	84,5	80,8	87,7

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (99). **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹ (dok.)**
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in zł b – ogółem = 100 total = 100	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

24 lata i mniej	a	2342,79	2455,25	2083,79	2269,69	2332,38	2223,83	2350,17	2462,47	2054,12
and less	b	68,9	67,8	66,3	59,8	56,3	61,5	73,7	70,8	76,2
25-34	a	3003,30	3225,94	2699,75	3137,70	3348,80	3021,32	2961,86	3205,07	2519,66
	b	88,4	89,1	85,9	82,7	80,9	83,6	92,8	92,2	93,4
35-44	a	3523,14	3873,37	3180,70	3857,59	4223,58	3692,69	3350,05	3777,86	2735,74
	b	103,7	106,9	101,2	101,7	102,0	102,2	105,0	108,7	101,5
45-54	a	3553,26	3797,33	3333,21	3925,15	4291,98	3760,00	3262,70	3598,03	2755,48
	b	104,5	104,8	106,0	103,5	103,7	104,0	102,3	103,5	102,2
55-59	a	3600,81	3663,53	3528,84	3898,83	4155,63	3755,40	3372,20	3461,42	3191,59
	b	105,9	101,1	112,3	102,8	100,4	103,9	105,7	99,6	118,4
60-64	a	4435,49	4562,41	3984,67	4685,23	5000,22	4152,05	4252,19	4335,86	3563,60
	b	130,5	125,9	126,8	123,5	120,8	114,9	133,3	124,7	132,2
65 lat i więcej	a	5839,36	6013,57	3614,64	6793,55	7071,36	4649,63	5220,22	5377,11	1914,31
and more	b	171,8	166,0	115,0	179,1	170,8	128,6	163,6	154,7	71,0

WEDŁUG STAŻU PRACY
BY WORK SENIORITY

Do 1,9 roku	a	2439,93	2569,80	2258,14	2586,81	2786,54	2476,98	2403,50	2539,99	2160,84
and less	b	71,8	70,9	71,8	68,2	67,3	68,5	75,3	73,1	80,1
2,0-4,9	a	2760,96	2985,97	2444,14	2902,47	3115,68	2769,33	2728,95	2968,07	2321,74
	b	81,2	82,4	77,8	76,5	75,3	76,6	85,5	85,4	86,1
5,0-9,9	a	3180,83	3488,47	2781,79	3313,90	3574,93	3164,53	3136,91	3472,01	2564,06
	b	93,6	96,3	88,5	87,4	86,3	87,6	98,3	99,9	95,1
10,0-14,9	a	3396,78	3694,31	3060,94	3769,63	4137,23	3591,71	3248,37	3600,27	2694,47
	b	99,9	102,0	97,4	99,4	99,9	99,4	101,8	103,6	99,9
15,0-19,9	a	3693,73	4041,73	3331,13	4052,34	4471,71	3863,69	3512,37	3931,39	2853,10
	b	108,7	111,6	106,0	106,8	108,0	106,9	110,1	113,1	105,8
20 lat i więcej	a	3680,68	3873,67	3479,87	3999,41	4393,64	3795,35	3408,39	3642,07	2966,27
and more	b	108,3	106,9	110,7	105,4	106,1	105,0	106,8	104,8	110,0

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (100). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH² ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**

DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)

PAID EMPLOYMENT¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej <i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)</i>								
	pierwszej <i>first</i>	drugiej <i>second</i>	trzeciej <i>third</i>	czwartej <i>fourth</i>	piątej (medi- ana) <i>fifth (medi-an)</i>	szóstej <i>sixth</i>	siódmej <i>seventh</i>	ósmej <i>eight</i>	dziwiąt- tej <i>ninth</i>
	w zł <i>in zł</i>								
OGÓŁEM TOTAL	a 1680,00	1923,58	2200,00	2523,70	2863,50	3254,03	3715,03	4351,58	5340,83
	b 1680,00	1991,56	2315,30	2666,88	3008,45	3400,00	3836,49	4490,40	5812,11
	c 1680,00	1883,33	2101,40	2390,02	2697,87	3053,76	3570,30	4225,26	4979,50
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Public government representatives senior officials and managers</i>	a 2200,00	3049,75	3706,00	4427,50	5103,10	5802,50	6752,05	8343,33	11386,36
	b 2250,00	3150,00	3976,68	4755,05	5500,00	6352,08	7700,00	9598,14	13056,19
	c 2182,00	2900,00	3551,35	4098,50	4640,20	5226,88	5816,30	6812,50	8301,70
Specjaliści	a 2374,59	2767,50	3112,78	3464,17	3871,92	4289,30	4635,76	5102,22	6179,55
<i>Professionals</i>	b 2577,54	3104,08	3417,20	3849,87	4288,65	4677,74	5246,57	6175,00	7772,64
	c 2292,98	2670,00	2958,12	3300,00	3676,30	4110,00	4440,40	4804,34	5434,89
Technicy i inny średni personel	a 1900,00	2212,00	2503,51	2821,49	3104,90	3450,00	3836,33	4343,55	5232,64
<i>Technicians and associate professionals</i>	b 2000,00	2416,67	2782,59	3153,66	3490,00	3879,00	4279,00	4844,65	5782,46
	c 1826,80	2100,00	2376,78	2630,00	2864,25	3093,79	3453,48	3838,25	4543,21
Pracownicy biurowi	a 1680,00	1932,50	2179,50	2406,44	2650,00	2906,80	3198,70	3620,03	4253,45
<i>Clerks</i>	b 1680,00	1881,80	2120,00	2333,93	2558,33	2800,00	3064,53	3464,51	4116,73
	c 1721,67	1991,99	2230,29	2492,97	2730,00	3003,70	3347,48	3721,48	4319,63
Pracownicy usług i sprzedawcy	a 1680,00	1680,00	1680,00	1750,80	1876,87	2000,00	2169,63	2408,10	2892,17
<i>Service and sales workers</i>	b 1680,00	1680,00	1680,00	1750,00	1900,00	2081,56	2387,88	2784,17	3438,13
	c 1680,00	1680,00	1680,00	1755,60	1866,00	1970,82	2108,66	2259,00	2600,00
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	a 1747,82	1833,92	2035,56	2294,89	2310,00	2328,12	2561,67	2747,67	2926,62
<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	b 1801,67	1900,00	2094,33	2310,00	2310,00	2316,67	2561,67	2796,71	2925,67
	c 1747,82	1747,82	1841,16	1883,31	2363,67	2503,13	2543,48	2705,67	2926,62
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	a 1680,00	1785,04	2024,00	2335,20	2600,00	2851,16	3232,80	3670,00	4306,60
<i>Craft and related trades workers</i>	b 1680,00	1869,91	2146,49	2486,08	2756,96	3046,00	3415,53	3808,92	4476,61
	c 1680,00	1680,00	1750,83	1882,40	2091,74	2288,14	2477,12	2625,04	3015,77
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	a 1747,82	2000,00	2220,26	2484,48	2761,77	3010,16	3289,75	3644,27	4193,54
<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	b 1723,82	2000,00	2273,93	2572,83	2851,17	3113,66	3376,06	3736,82	4281,72
	c 1832,53	1966,88	2113,20	2251,56	2440,00	2630,40	2930,68	3090,80	3508,77
Pracownicy przy pracach prostych	a 1680,00	1680,00	1764,00	1877,61	1992,84	2147,84	2327,86	2553,12	3066,24
<i>Elementary occupations</i>	b 1680,00	1686,48	1809,77	1971,10	2223,67	2428,00	2655,40	3051,25	3474,50
	c 1680,00	1680,00	1745,59	1850,00	1934,58	2021,39	2146,38	2312,36	2522,00

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt 1 na str. 29.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes, item 7, point 1 on page 29.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (101). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	486990	472174	452801	451736	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	374283	380787	375572	376401	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	197706	242893	250957	255098	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	113128	73229	59609	56375	disability pensions
renty rodzinne	63449	64665	65006	64928	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	112707	91387	77229	75335	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (102). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	5267,7	7187,9	8517,0	8813,2	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	4289,9	6173,4	7483,3	7773,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	955,13	1351,01	1660,43	1720,93	Average monthly retirement and other pension in zł
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	2558,3	4291,1	5382,7	5642,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1078,33	1472,22	1787,40	1843,37	Average monthly retirement pension in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1037,3	914,8	920,2	908,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	764,13	1041,04	1286,46	1343,22	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	694,2	967,5	1180,4	1221,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	911,79	1246,74	1513,21	1567,82	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	977,8	1014,5	1033,6	1040,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	722,98	925,13	1115,31	1150,49	Average monthly retirement and other pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 164.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 164.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za rok 2005 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, durable goods at households as well as risk of poverty, is a sample survey of **household budgets**. The survey includes all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – National Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby pobierające emeryturę lub rentę, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
- 3) osoby utrzymujące się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in. zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości – budynków, gruntów – niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
- 4) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. *The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:*

1) *employed persons include:*

- a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.),*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which rental of buildings connected with conducting economic activity as well as persons practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives;*
- 2) *persons receiving retirement pension or other pension for whom the main source of maintenance is the retirement or other pension;*
 - 3) *persons maintained from non-earned sources other than retirement or other pension for whom the main source of maintenance are: social security allowances or other social benefits (i. a. family allowances, supplements to family allowances, nursing allowances and benefits, social pension, permanent and temporary benefits, and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);*
 - 4) *dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of

spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury, renty, zasiłki z ubezpie-

own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid: with income from hired labour, social security benefits, other social benefits as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practicing a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interest, shares in company profits including dividends) and income from rental of buildings (net income i.e. revenues minus expenditures and possible taxes, coming from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity as well as land);*
- 5) *income from social benefits which includes i.a.: retirement pay; pensions, social security benefits and other social benefits;*

czeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;

- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne w latach 2014 i 2015 zagregowano zgodnie z obowiązującą od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrożenie ubóstwem — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład spo-

- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services in 2014 and 2015 were aggregated in accordance with the nomenclature of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS) binding since 2013.

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, also with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty — a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the

łeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji), zastosowano tak zwaną **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z dwóch osób dorosłych i dwójki dzieci w wieku poniżej 14 lat jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a 4-osobowych (2 osoby dorosłe z dwójką dzieci w wieku poniżej 14 lat) - 1802 zł, a w IV kwartale 2014 r. było to 713 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1926 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2015 r. progi te wyniosły odpowiednio: 734 zł oraz 1982 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 930) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. Od 2010 r., do III kwartału 2012 r. obowiązywały następujące kwoty progowe - 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Od IV kwartału 2012 r. do III kwartału 2015 r. kwoty te wynosiły 542 zł dla gospodarstw 1-osobowych i 456 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2015 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie: 634 zł oraz 514 zł.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Podstawę do obliczania granic ubóstwa skrajnego stanowi poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi w wieku poniżej 14 lat) — 1257 zł, w IV kwartale 2014 r. było to 540 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1458 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2015 r. progi te wyniosły odpowiednio: 545 zł oraz 1472 zł.

calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 — to any other person at that age and weight 0,5 — to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of two adult persons and two children at the age under 14 is 2.7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2014 the threshold was 713 zł for 1-person households and 1926 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2015: 734 zł and 1982 zł, respectively.

„Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2016 item 930), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance. From 2010 to the third quarter of 2012 the line remained at the level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1 person for multi-person households. From the fourth quarter of 2012 to the third quarter of 2015 these sums amounted to 542 zł for 1-person households and 456 zł per 1 person for multi-person households. Since the fourth quarter of 2015, the line of 634 zł and 514 zł has applied.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees household. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the fourth quarter of 2014 the threshold was 540 zł for 1-person households and 1458 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2015: 545 zł and 1472 zł, respectively.

TABL. 1 (103). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1773	1956	1870	1865	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,50	3,31	3,05	3,05	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,11	1,19	1,11	1,12	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	1,05	1,04	0,91	0,93	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,85	0,88	0,77	0,79	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,30	1,03	0,97	0,95	<i>dependents</i>

^a W 2005 r. – pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a In 2005 – receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (104). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	619,02	907,31	1053,02	1081,64	Available income
w tym dochód do dyspozycji	590,71	865,69	1009,92	1033,66	of which disposable income
w tym dochody:					of which income:
z pracy najemnej	269,93	470,34	568,12	604,09	from hired work
z pracy na własny rachunek	41,65	56,44	62,68 ^a	68,72 ^b	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	211,91	282,23	307,28	316,63	from social security benefits
z pozostałych świadczeń społecznych	44,83	45,72	49,39	47,09	from other social benefits

^{a, b} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^a - 11,94%, ^b -10,74%

^{a, b} The relative error of estimates exceeds 10% and is: ^a - 11,94%, ^b -10,74%

TABL. 3 (105). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	589,25	818,61	900,95	922,32	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	560,94	776,99	857,86	874,34	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	179,88	228,48	245,62	244,02	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	12,31	18,21	19,75	19,11	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	32,10	43,93	51,98	56,89	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	109,62	143,48	160,87	170,27	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	29,49	45,87	41,21	48,34	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	31,87	41,87	45,65	48,18	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	28,69	29,67	30,28	of which pharmaceutical products
transport	49,50	84,41	86,51	86,34	transport
łączność ^c	29,53	32,19	42,53	43,70	communication ^c
rekreacja i kultura ^d	34,44	54,70	53,71	48,55	recreation and culture ^d
edukacja ^e	5,73 ^f	8,42	6,92 ^g	6,09 ⁱ	education ^e
restauracje i hotele	8,85	11,74	27,24 ^h	26,84	restaurants and hotels
Pozostałe towary i usługi	29,19	43,67	49,15	53,09	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	x	22,61	24,99	26,58	of which personal care

^a Od 2014 r. łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Od 2014 r. łącznie z wydatkami za usługi internetowe. ^d Od 2014 r. bez wydatków na usługi internetowe. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^f, ^g, ^h, ⁱ Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^f – 13,89%, ^g – 10,28%, ^h – 13,12%, ⁱ – 14,25

^a Since 2014 including expenditures on life insurance. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Since 2014 including expenditures on Internet services. ^d Since 2014 excluding expenditures on Internet services. ^e Including pre-school education. ^f, ^g, ^h, ⁱ The relative error of estimates exceeds 10% and is: ^f – 13.89%, ^g – 10.28%, ^h – 13.12%, ⁱ – 14.25

TABL. 4 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,97	7,71	7,18	6,94	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo ^a	5,93	4,90	4,49	4,25	of which bread ^a
Mięso w kg ^b	4,52	4,83	4,79	4,80	Meat in kg ^b
w tym:					of which:
mięso surowe	2,48	2,60	2,66	2,69	raw meat
w tym drób	1,50	1,45	1,47	1,48	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^c	1,97	2,16	1,94	1,92	processed meat and other meat preparations ^c
Ryby i owoce morza ^d w kg	0,30	0,35	0,23	0,23	Fish and seafood ^d in kg
Mleko ^e w l	5,75	4,46	3,96	3,91	Milk ^e in l
Jogurty w kg	0,26	0,43	0,40	0,39	Yoghurt in kg

^a Od 2014 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i pieczywa cukierniczego. ^b Od 2014 r. łącznie z boczkiem surowym. ^c Od 2014 r. bez przetworów podrobowych. ^d Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz od 2014 r. bez konserw rybnych. ^e Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Since 2014 excluding crisp bread, toast bread and confectionery bread. ^b Since 2014 including raw bacon. ^c Since 2014 excluding offal preparations. ^d Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2014 excluding canned fish. ^e Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sery i twarogi ^a w kg	0,96	0,97	0,89	0,91	Cheese and curd ^a in kg
Jaja w szt.	16,47	14,07	13,53	12,99	Eggs in units
Oleje i tłuszcze ^b w kg	1,49	1,41	1,25	1,19	Oils and fats ^b in kg
w tym masło	x	0,31	0,28	0,30	of which butter
Owoce w kg	3,39	3,29	3,33	3,24	Fruit in kg
Warzywa w kg	13,45	10,81	9,63	9,25	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	x	5,38	4,51	4,25	of which potatoes
Cukier w kg	1,64	1,60	1,46	1,38	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,24	0,24	0,21	0,21	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	1,87	3,67	3,97	4,54	Mineral and spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,03	1,06	0,83	0,81	Fruit and vegetable juices in l

^a Od 2014 r. bez słodkich serków. ^b Od 2014 r. bez boczku surowego.

^a Since 2014 excluding sweet cottage cheese. ^b Since 2014 excluding raw bacon.

TABL. 5 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA ^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS ^a

HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka	97,4	99,1	99,5	99,6	
Zamrażarka	43,2	40,0	31,9	31,0	Freezer
Automat pralniczy	73,1	84,3	90,8	92,5	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	2,6	8,6	16,9	19,4	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	31,6	47,7	57,4	58,9	Microwave oven
Samochód osobowy	52,6	66,9	71,4	72,2	Passenger car
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku	38,4	39,9	27,4	87,2	
Odbiornik telewizyjny	97,9	98,3	97,7	98,4	Television set
Odtwarzacz DVD	x	48,0	35,9	32,6	DVD player

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 5 (107). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a (dok.)**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Telefon komórkowy	59,2	85,2	92,5	93,4	Mobile phone
Zestaw kina domowego	x	11,2	8,7	7,5	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	44,0	62,2	67,9	67,7	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	48,0	52,5	49,2	Digital camera
Komputer osobisty	37,4	65,4	72,9	75,0	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu ...	22,0	59,5	71,4	73,8	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szeroko- pasmowym	x	x	71,3	73,8	of which broadband access
Drukarka	x	42,3	36,6	35,6	Printer
w tym wielofunkcyjna	x	x	25,5	29,6	of which multifunction printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (108). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	22,0	19,8	21,1	21,0	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	22,6	6,9	15,3	17,1	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	14,9	5,7	8,7	9,3	subsistence minimum

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 177.

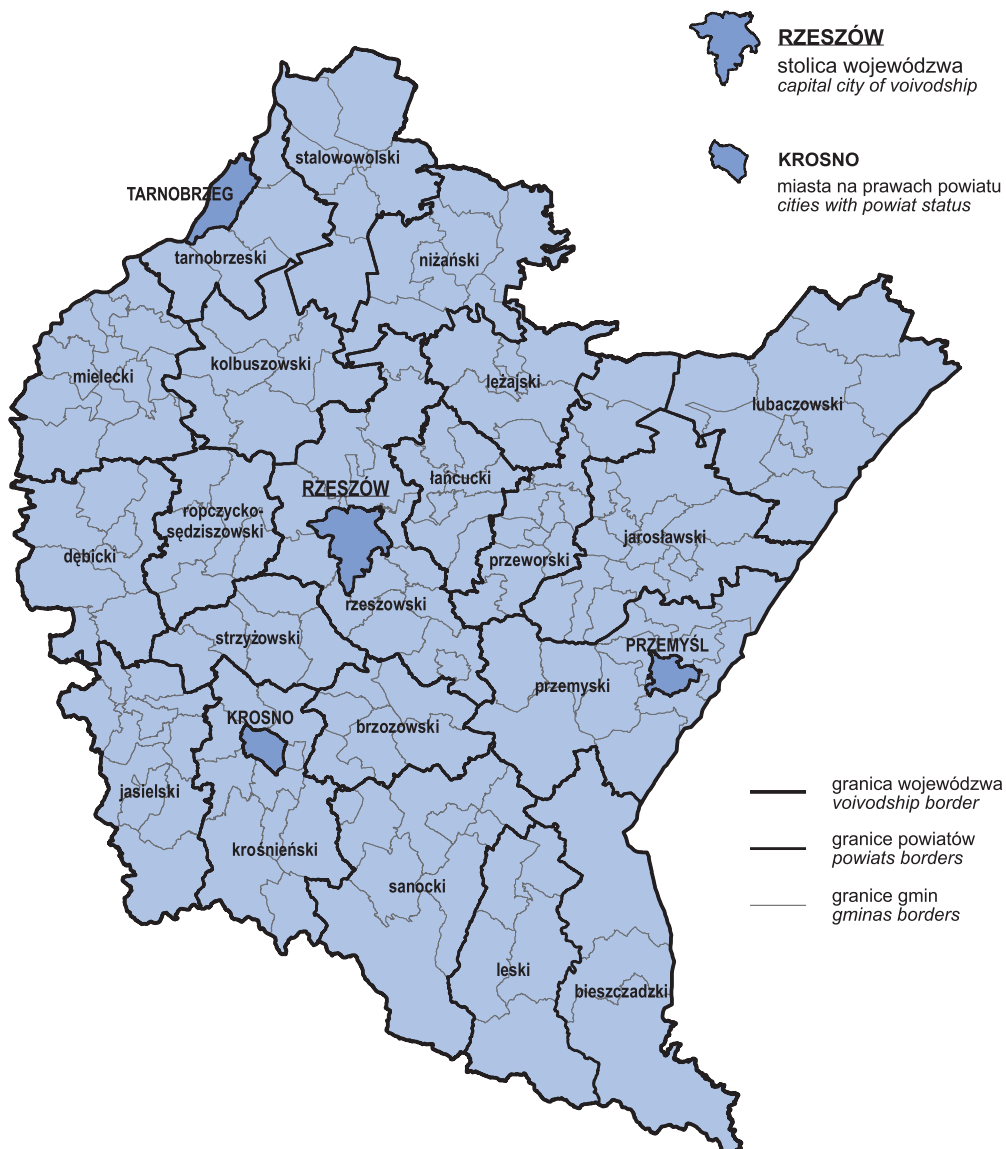
^a See general notes, item 7 on page 177.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN 2015

As of 31 XII

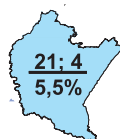

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS) W 2016 R.

Stan w dniu 1 I

*DIVISION OF PODKARPACKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS) IN 2016
As of 1 I*

Liczba powiatów, liczba miast na prawach powiatu
Udział w ogólnej liczbie ludności^a w %

Number of powiats, number of cities with powiat status
Share in total number of population^a in %

Podregiony (NTS 3):

Subregions (NTS 3):

33 — krośnieński

Powiaty Powiats (NTS 4)

- bieszczadzki (3)
- brzozowski (6)
- jasielski (10)
- krośnieński (10)
- leski (5)
- sanocki (8)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)
Krosno (1)

34 — przemyski

Powiaty Powiats (NTS 4)

- jarosławski (11)
- lubaczowski (8)
- przemyski (10)
- przeworski (9)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)
Przemyśl (1)

35 — rzeszowski

Powiaty Powiats (NTS 4)

- kolbuszowski (6)
- łańcucki (7)
- ropczycko-
- sędziszowski (5)
- rzeszowski (14)
- strzyżowski (5)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)
Rzeszów (1)

36 — tarnobrzeski

Powiaty Powiats (NTS 4)

- dębicki (7)
- leżajski (5)
- mielecki (10)
- niżański (7)
- stalowowlowski (6)
- tarnobrzeski (4)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)
Tarnobrzeg (1)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).

Number gminas (NTS) is given in brackets.

^a Stan w dniu 31 XII 2015 r.; odpowiednio dla województwa - udział w kraju, dla podregionów - udział w województwie.

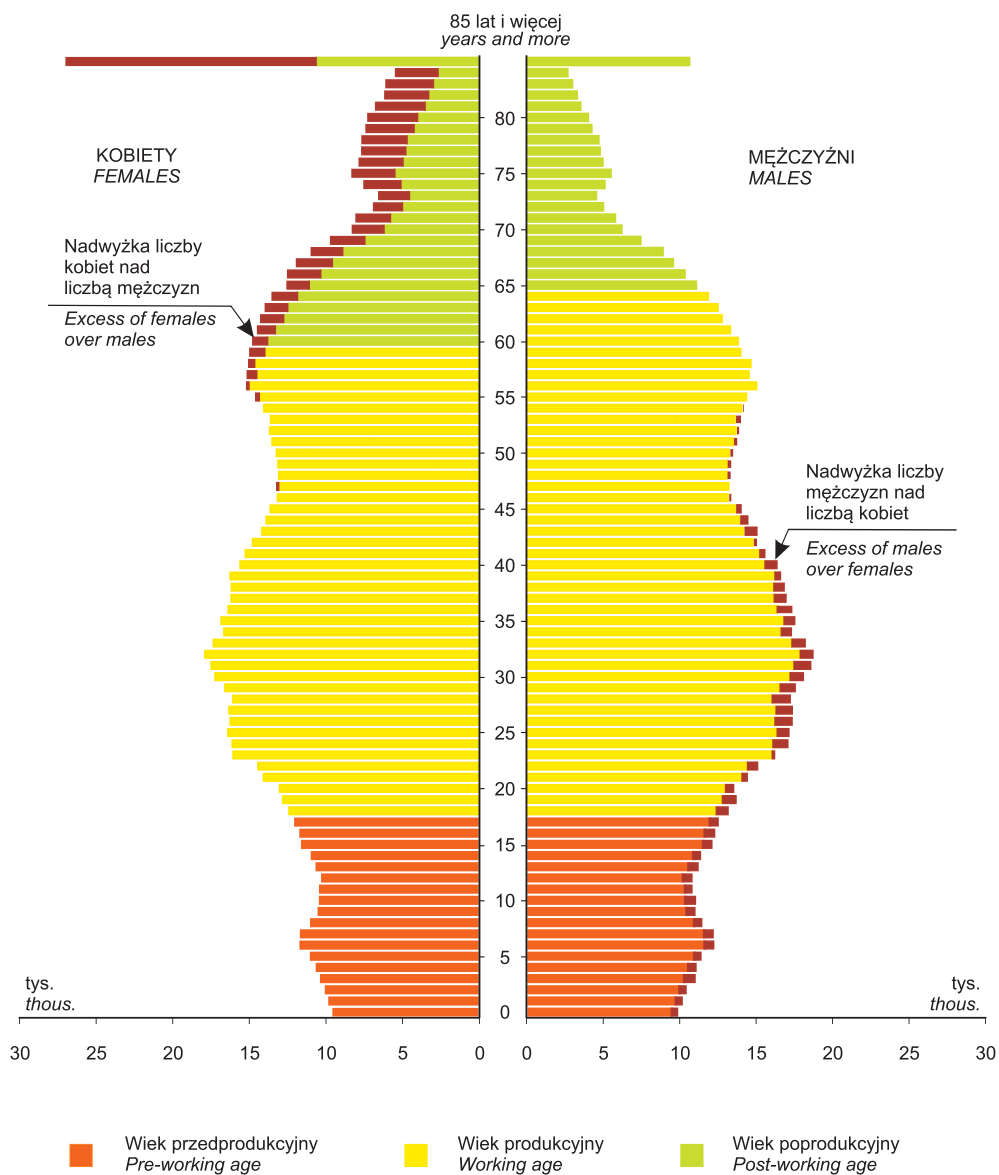
^a As of 31 XII 2015 r.; respectively: for voivodship - share in country, for subregions - share in voivodship.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2015 R.

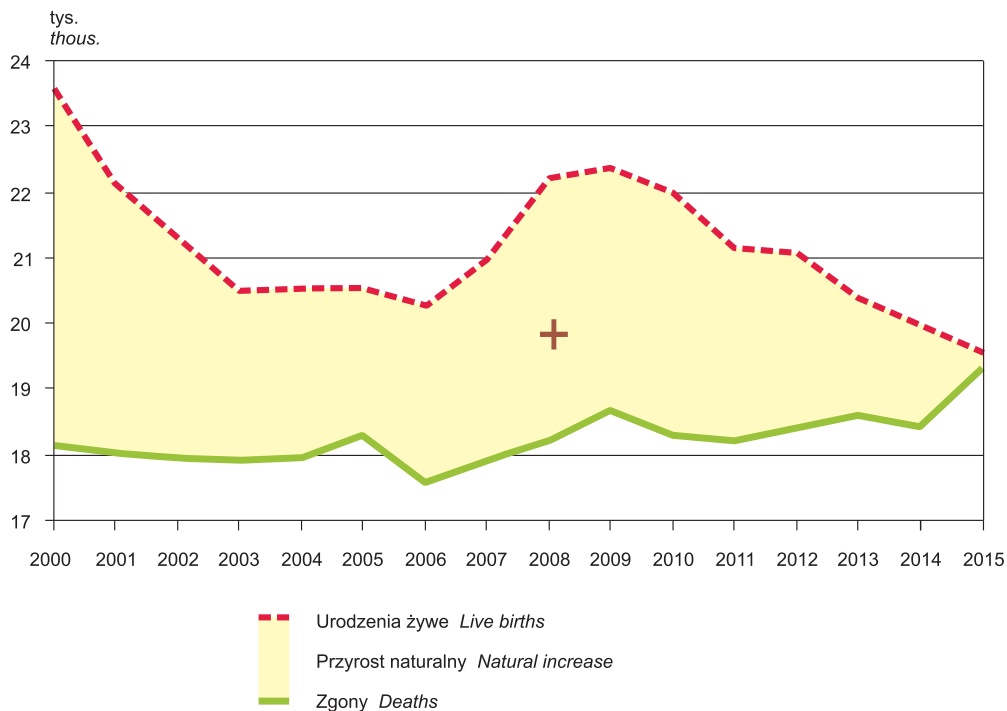
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2015

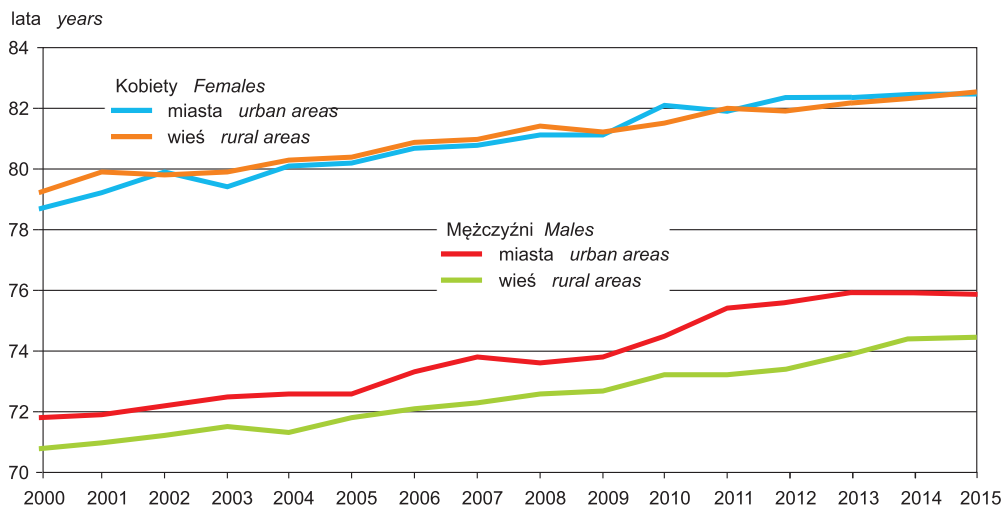
As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

PRZECĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

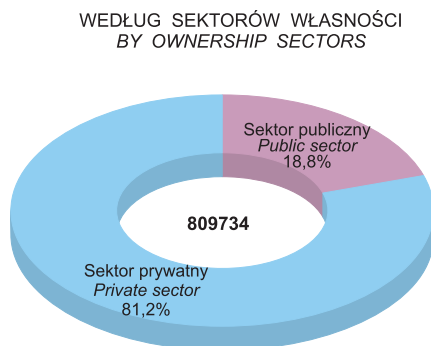

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

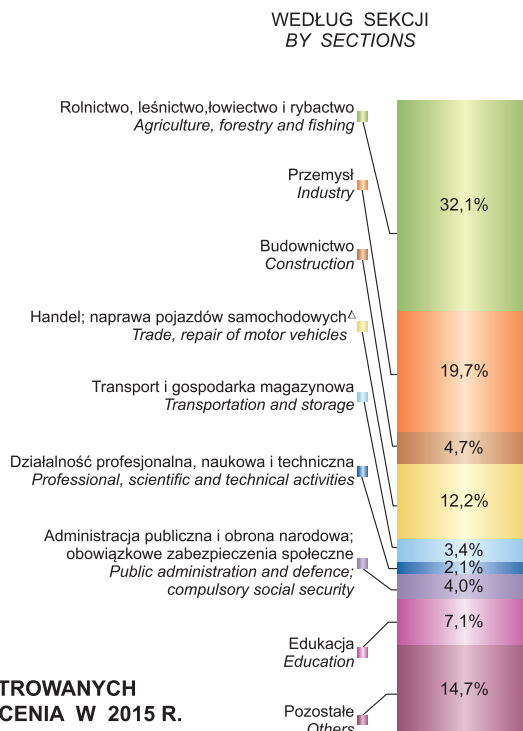
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2015

As of 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie - dane szacunkowe.

^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture - estimated data.

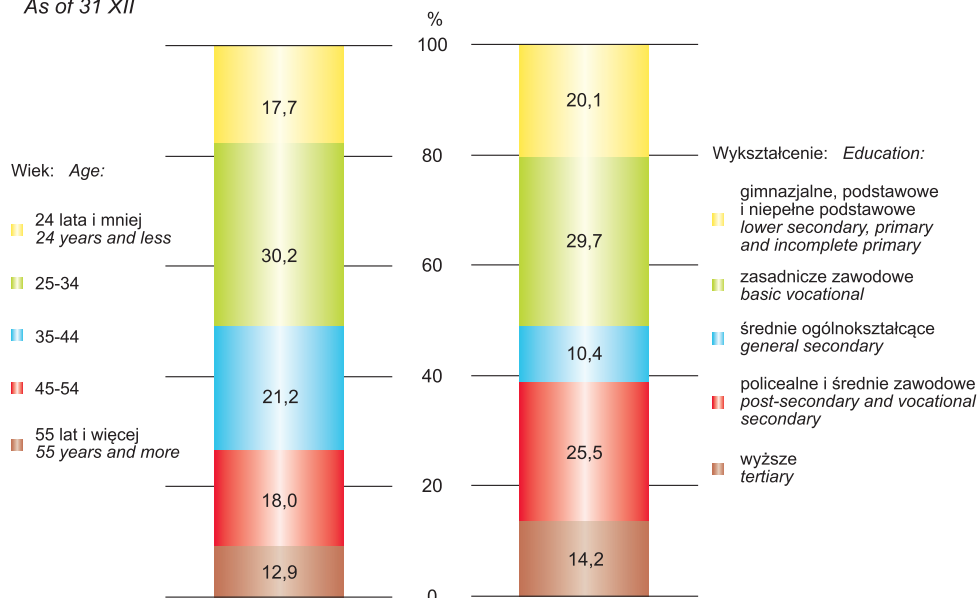

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2015 R.

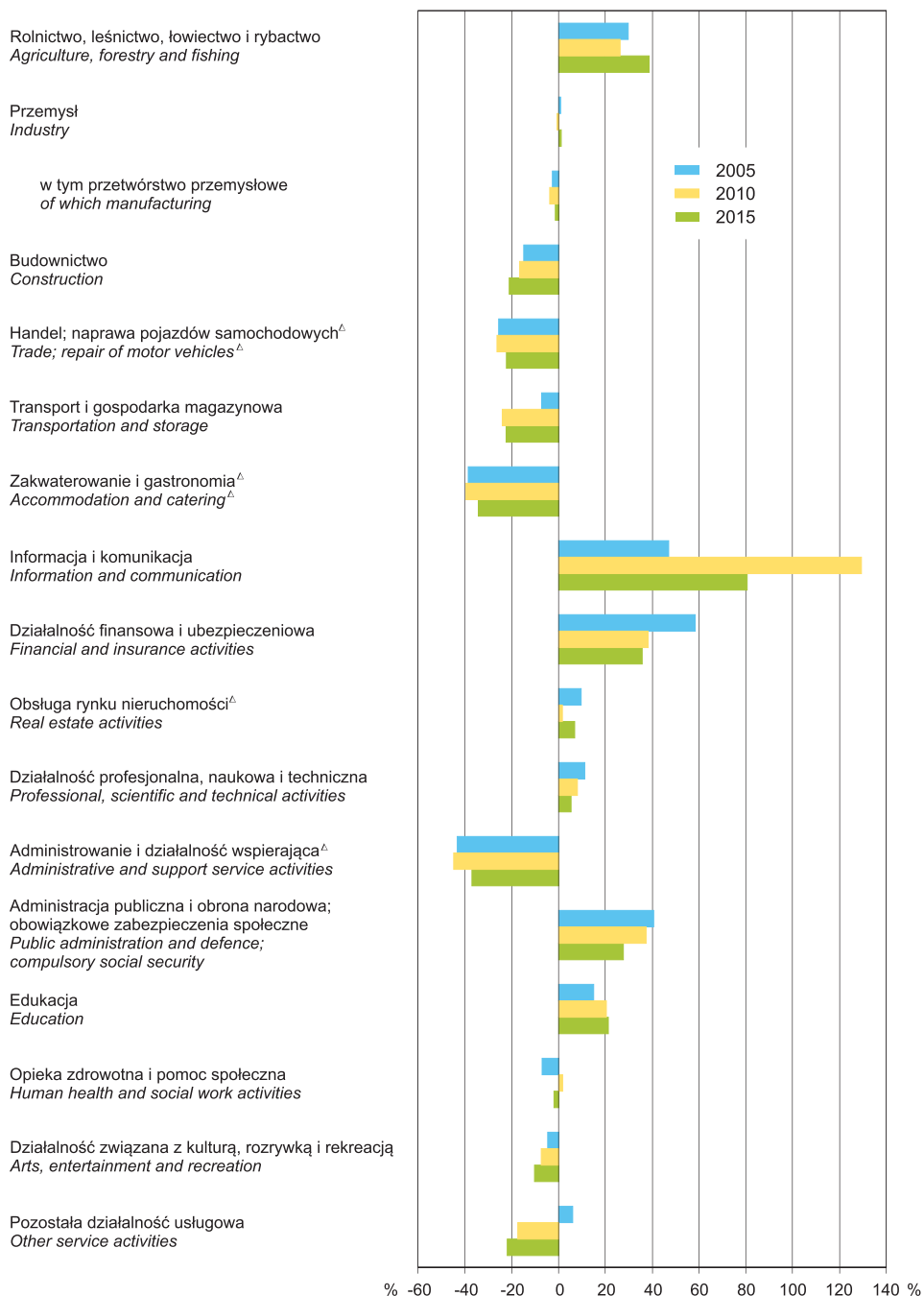
Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2015

As of 31 XII

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ^a
RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY^a

^a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.

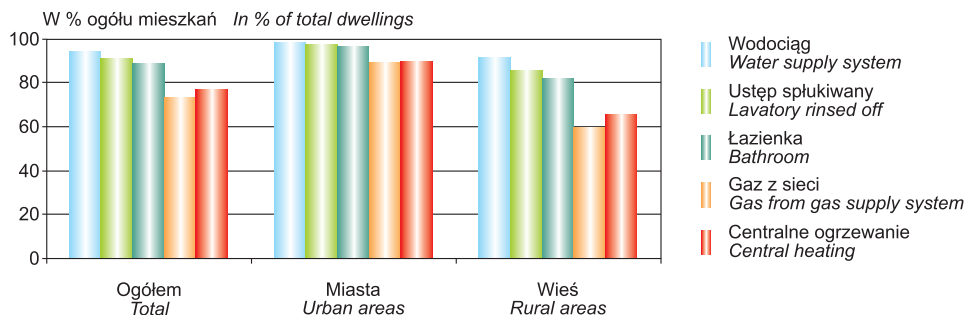
^a Concern monthly gross wages and salaries.

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

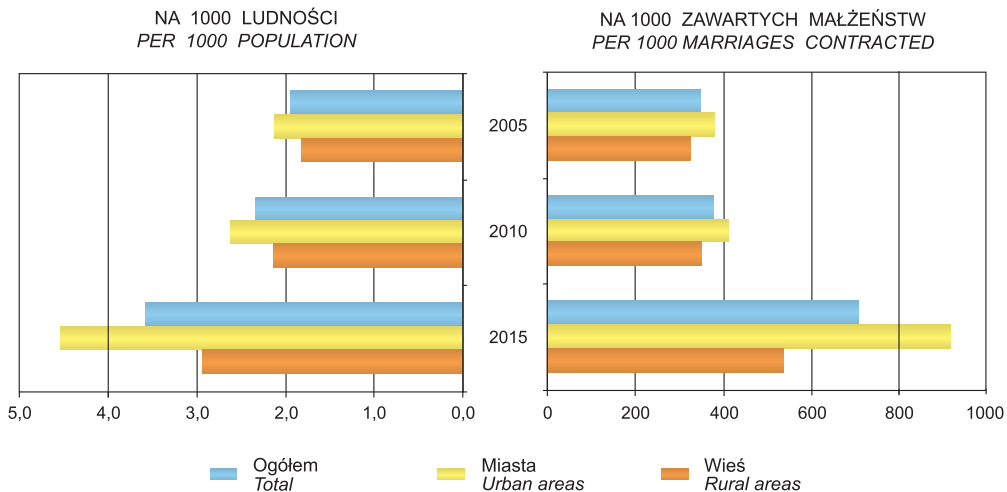
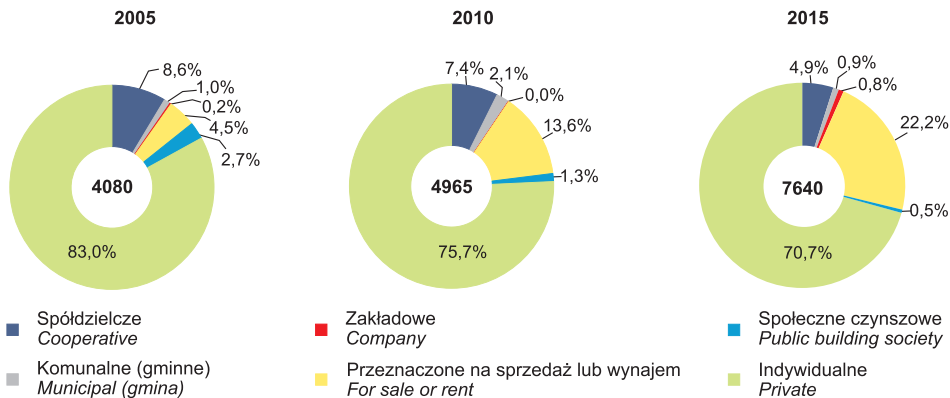
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2015

As of 31 XII

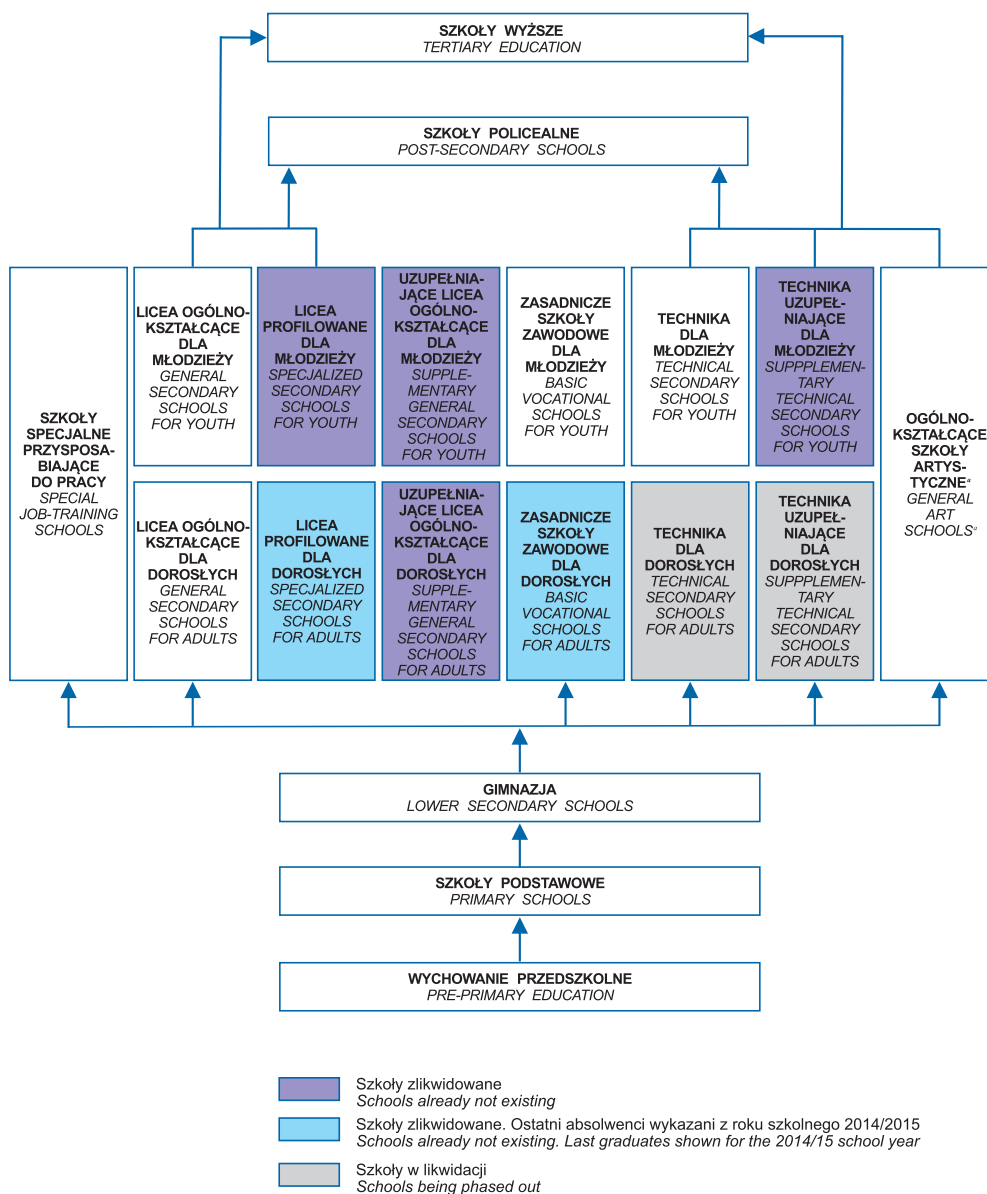

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLINGS COMPLETED

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2015/2016
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2015/2016 SCHOOL YEAR

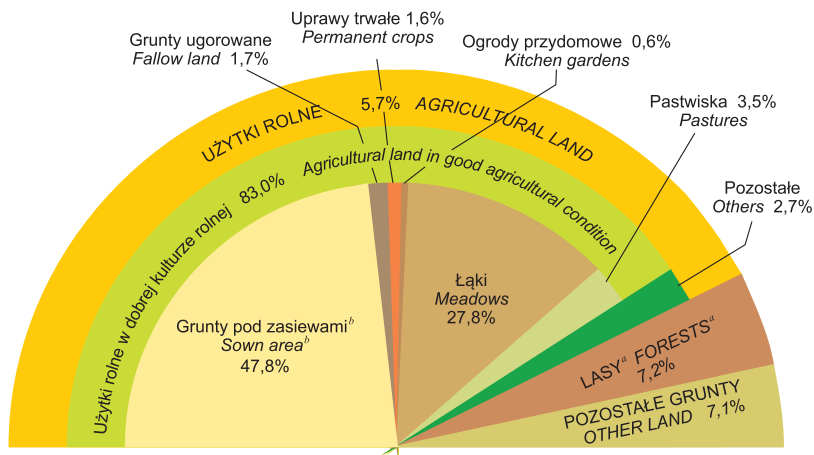
^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2015 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2015

As of June

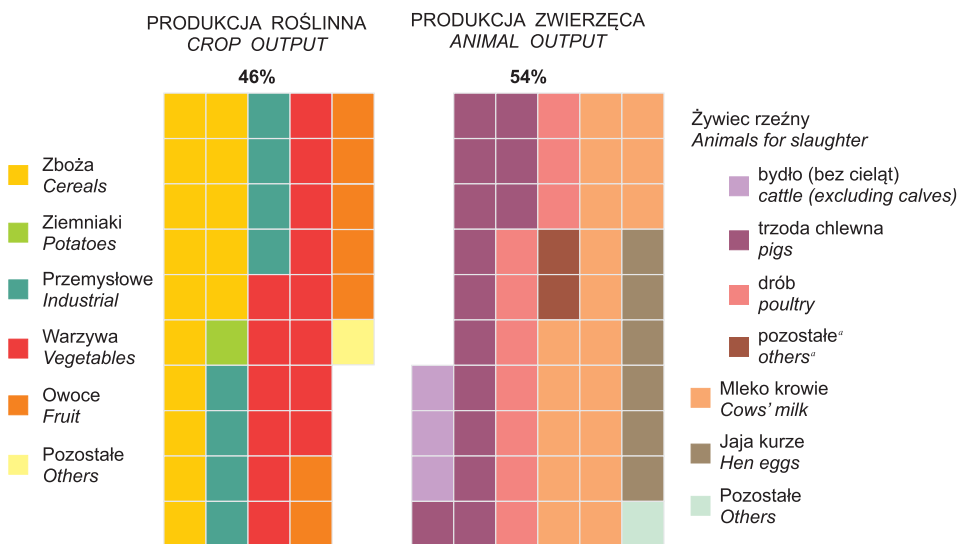

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).

^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2014 R. (ceny stałe)

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2014 (constant prices)

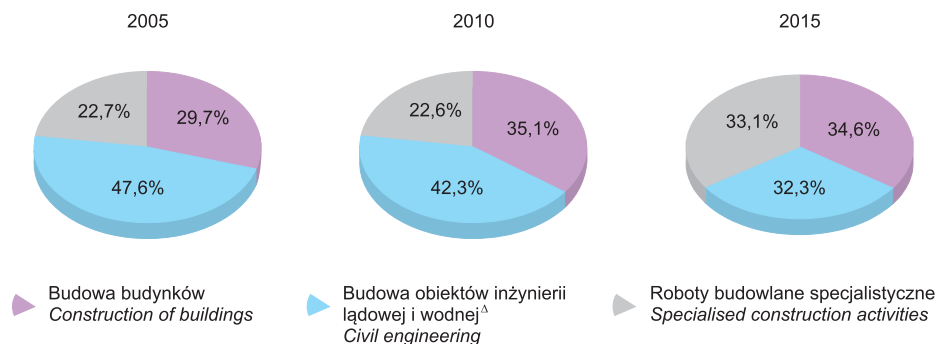

^a Cielęta, owce, konie, kozy i króliki.

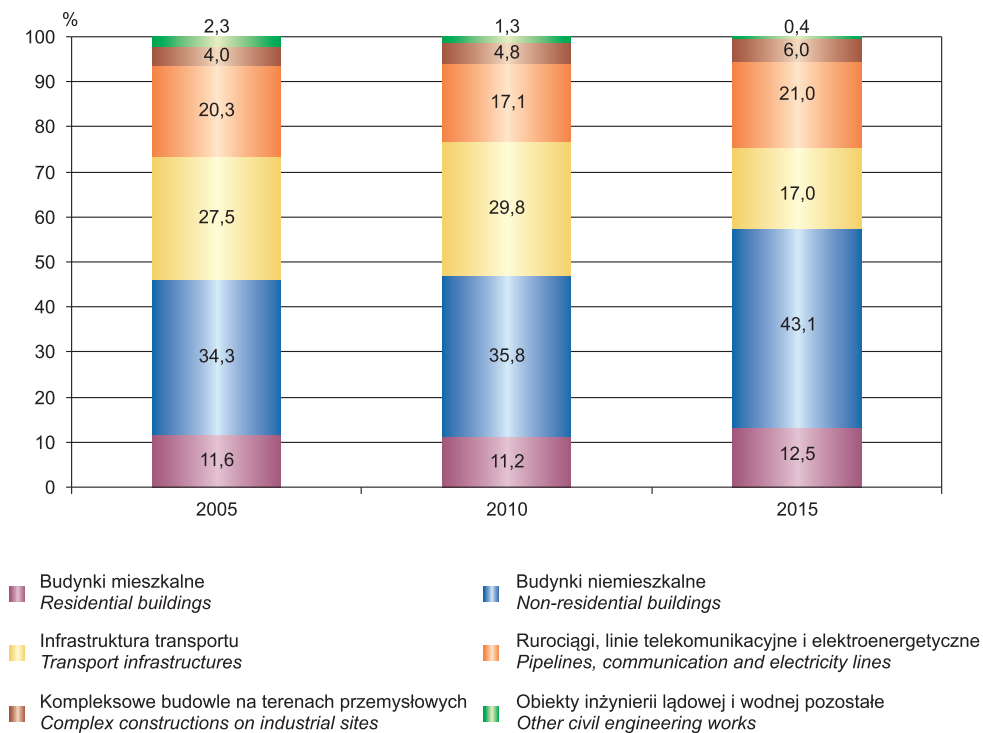
^a Calves, sheep, horses, goats and rabbits.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
 BY DIVISIONS

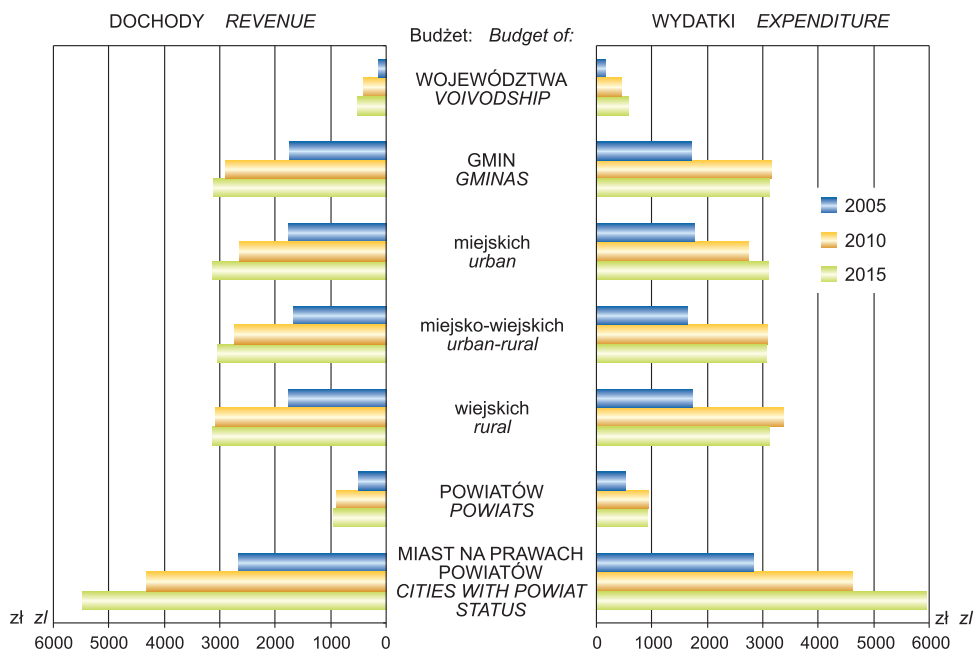

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

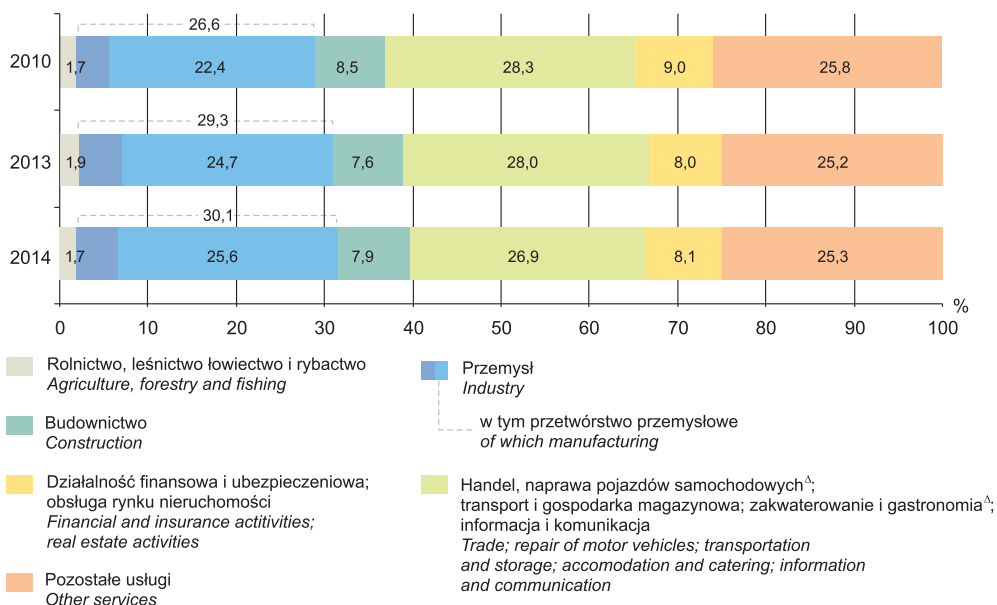

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
^a Realized by enterprises which have a seat of board in Podkarpackie Voivodship without subcontractors participation.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS PER CAPITA

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące) STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

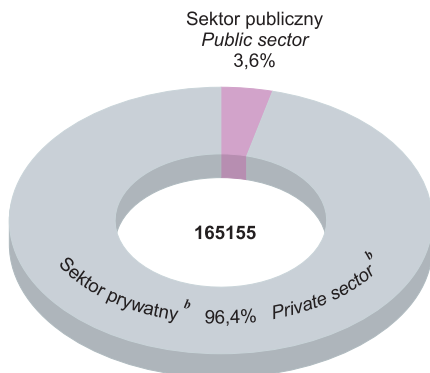
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

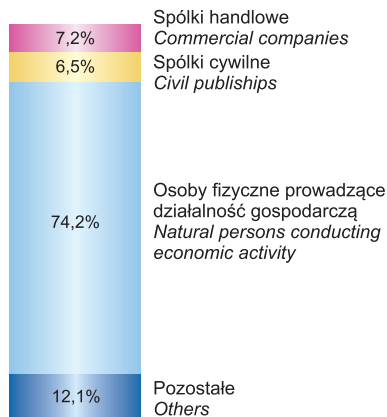
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2015

As of 31 XII

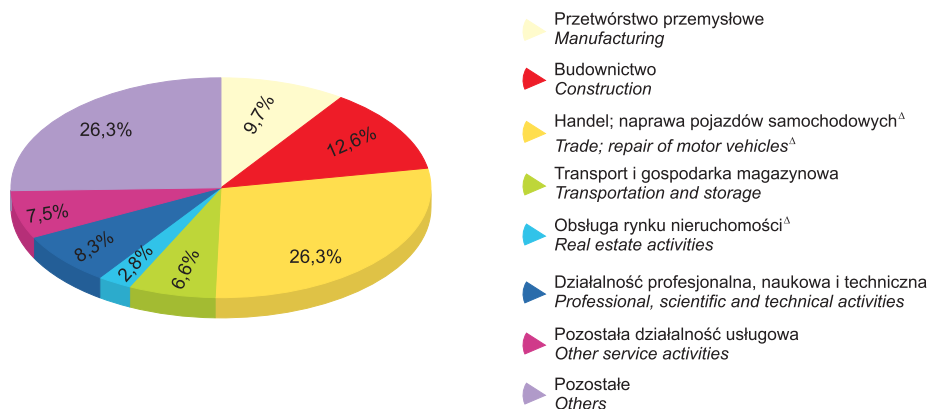
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

^aBez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^bW tym podmioty, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^aExcluding persons tending private farms in agriculture. ^bOf which entities for which the information on the form of ownership does not occur in the REGON register.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. — gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Źródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o **zużyciu wody z wodociągów** w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodocią-

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply systems** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and since 2003 providing gas.

Data regarding the **length of the sewage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas supply connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding **consumption of water from water supply system** in households include quantity of water collected from water supply systems by facilities installed in a building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common

gowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

Dane z zakresu sprzedaży energii cieplnej, liczby kotłowni i kubatury budynków ogrzewanych centralnie za 2014 r. są nieporównywalne z latami poprzednimi ze względu na zmianę zakresu podmiotowego badania.

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do od-

courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in case of sewage — sewage inlets.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.*

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. *Since 2005 data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** include households in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas from gas supply** concern all the households.*

*The **consumption of electricity and gas from gas supply system** in households is established on the basis of an estimated system of payments.*

6. *Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house *is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

Data on heating energy, number of boiler rooms and cubature of buildings with central heating for 2014 are not comparable with the previous years due to changes in the subjective scope of the survey.

7. *Data on **municipal waste** concern waste generated in households, excluding end-of-life vehicles, and waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste,*

padów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

9. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

which because of its character or composition is similar to waste from households.

8. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewage system.

9. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII.

3. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;
- 6) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze nie-

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks as of 31 XII.

3. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
 - can be an owner of a whole real estate, for example an individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling, for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;
- 6) **public building society**;
- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwell-

sprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

4. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości ze środków gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

ings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

4. Data regarding dwellings in which construction has begun concern dwellings in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a results of enlarging buildings (the enlarged portion), created as a results of adapting non-residential spaces.

5. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina funds (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (109). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	13181,2	14409,2	14765,1	Water supply
miasta	2715,3	3074,6	3137,6	urban areas
wieś	10465,9	11334,6	11627,5	rural areas
Kanalizacyjna ^a	12414,9	15679,2	16238,4	Sewage ^a
miasta	3027,1	3622,6	3730,0	urban areas
wieś	9387,8	12056,6	12508,4	rural areas
Przylączya prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	294351	320950	328760	Water supply system
miasta	88897	99195	101487	urban areas
wieś	205454	221755	227273	rural areas
Kanalizacyjne	209470	263858	272644	Sewage system
miasta	75714	92088	94358	urban areas
wieś	133756	171770	178286	rural areas
Zdroje uliczne	152	144	148	Street outlets
miasta	111	101	105	urban areas
wieś	41	43	43	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	46,9	47,6	49,3	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas
w hm ³	26,8	26,3	27,0	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	30,5	29,9	30,7	per capita in m ³
Wieś w hm ³	20,1	21,3	22,3	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³ ...	53,6	57,8	57,3	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	53,6	57,8	57,3	of which treated

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (110). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	655,4	678,7	686,5	689,5	Consumers (as of 31 XII) in thous.
miasta	302,5	325,3	330,1	332,2	urban areas
wieś	352,8	353,4	356,4	357,3	rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h	1091,4	1196,4	1205,2	1210,3	In GWh
miasta	478,8	532,1	523,7	523,0	urban areas
wieś	612,6	664,3	681,4	687,4	rural areas
W kW·h:					In kWh:
miasta:					urban areas:
na 1 mieszkańca	564,6	605,3	594,9	595,0	per capita
na 1 odbiorcę ^a	1582,6	1635,9	1586,6	1574,1	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1736,3	1879,7	1911,8	1924,0	rural areas per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (111). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa					Distribution and transmission network in km
w km	18063,4	18524,7	19037,3	19153,5	of which transmission
w tym przesyłowa	1893,6	1894,2	1916,4	1915,6	urban areas
miasta	316,7	342,5	358,0	363,6	rural areas
wieś	1576,9	1551,7	1558,4	1552,0	Urban areas
Miasta	3208,7	3682,1	3923,4	3964,0	Rural areas
Wieś	14854,7	14842,6	15113,9	15189,6	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Przłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	327637	340406	354844	356239	Urban areas
Miasta	91092	106511	114140	114774	Rural areas
Wieś	236545	233895	240704	241465	Consumers of gas from gas supply system ^a in thous.
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	443,4	455,1	468,0	469,8	Urban areas
Miasta	252,7	260,1	268,7	269,3	Rural areas
Wieś	190,7	195,0	199,3	200,6	Consumption of gas from gas supply system ^b (during the year):
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku):					In hm ³
W hm ³	254,5	249,8	217,8	222,9	urban areas
miasta	145,2	150,4	129,3	131,3	rural areas
wieś	109,2	99,4	88,6	91,6	Per capita in m ³
Na 1 mieszkańca w m ³	121,3	117,4	102,3	104,8	urban areas
miasta	171,3	171,1	146,8	149,4	rural areas
wieś	87,4	79,6	71,0	73,4	

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (112). **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1348,7	1132,0	987,9	973,3	888,3	85,0	Heating network in km
w tym przesyłowa	875,9	783,9	611,3	580,5	529,3	51,2	of which transmission
Kotłownie	627	931	1551	1593	1009	584	Boiler rooms (houses)
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	5407,3	8250,6	5260,3	5374,7	5256,0	118,7	Sale of heating energy (during a year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewa- nych centralnie w dam ³	63396	72269	84884	78043	73804	4239	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	36988	45057	45092	39180	38566	614	of which residential buildings

TABL. 5 (113). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIAĞOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**

POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population – in thous. – using ^a :
wodociągu	1552,5	1610,8	1708,3	1716,5	water supply system
miasta	773,7	806,5	828,1	826,9	urban areas
wieś	778,8	804,2	880,2	889,7	rural areas
kanalizacji	1056,6	1210,1	1463,5	1474,3	sewage system
miasta	704,8	745,6	783,4	783,2	urban areas
wieś	351,7	464,4	680,1	691,1	rural areas
gazu	1463,0	1530,3	1543,4	1537,9	gas supply system
miasta	744,4	782,0	783,7	778,6	urban areas
wieś	718,5	748,3	759,7	759,3	rural areas
Ludność – w % ogółu ludności ^b – – korzystająca ^a z:					Population – in % of total population ^b – – using ^a :
wodociągu	74,0	75,7	80,2	80,7	water supply system
miasta	91,4	91,8	94,1	94,2	urban areas
wieś	62,2	64,4	70,5	71,2	rural areas
kanalizacji	50,4	56,9	68,7	69,3	sewage system
miasta	83,2	84,9	89,0	89,2	urban areas
wieś	28,1	37,2	54,5	55,3	rural areas
gazu	69,7	71,9	72,5	72,3	gas supply system
miasta	87,9	89,0	89,0	88,7	urban areas
wieś	57,4	59,9	60,8	60,7	rural areas

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansów.

^a Estimated data. ^b Based on balances.

TABL. 6 (114). **ODPADY KOMUNALNE**^a
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane ^b w tys. t	346,3	359,8	380,5	417,5	328,5	Municipal waste collected ^b in thous. t
zmieszane	334,8	321,5	309,7	319,4	243,5	mixed
miasta	247,0	227,8	206,0	200,2	143,9	urban areas
wieś	87,8	93,6	103,7	119,2	99,6	rural areas
zebrane selektywnie	11,5	38,3	70,8	98,1	85,0	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	3,1	7,3	9,1	9,7	6,0	paper and cardboard
szkło	5,0	15,1	23,0	23,4	20,1	glass
tworzywa sztuczne	1,8	9,6	14,0	18,5	16,3	plastic
metale	0,5	1,7	1,6	1,3	1,3	metals
wielkogabarytowe	0,3	0,9	5,1	8,6	8,4	large size
biodegradowalne	-	1,3	10,8	11,5	10,4	biodegradable

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 185. ^b Dane szacunkowe.^a See general notes, item 8 on page 185. ^b Estimated data.TABL. 7 (115). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**^a
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	298,5	304,0	324,9	Liquid waste ^b removed (during the year) in dam ³
miasta	83,0	63,3	70,3	urban areas
wieś	215,4	240,8	254,6	rural areas
w tym z gospodarstw domowych...	146,5	188,2	205,1	of which from households
miasta	38,9	34,0	38,4	urban areas
wieś	107,6	154,2	166,7	rural areas
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	144,0	118,4	115,3	Septic tanks in thous. (as of 31 XII)
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	0,6	2,1	2,5	Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 185. ^b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.^a See general notes, item 9 on page 185. ^b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (116). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolo- wane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in ope- ration (as of 31 XII):
liczba	47	26	18	16	6	10	number
powierzchnia w ha	111,5	71,1	62,4	55,5	17,7	37,8	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (ciągu roku) w ha							Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	-	9,3	1,4	3,2	1,4	1,8	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	1,0	-	-	-	-	-	exploitation completed

TABL. 9 (117). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2014		2015		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w ha	1433,9	1770,6	1469,9	1881,0	1509,1	1912,6	1542,7	TOTAL in ha
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	1,4	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1	1,3	in % of total area space of the voivodship ^a
na 1 mieszkańca ^b w m ² ..	16,9	8,4	16,7	8,8	17,2	9,0	17,6	per capita ^b in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:								Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypo- czynkowe	441,6	670,7	470,2	727,6	490,3	727,9	492,5	strolling-recreational parks
zieleńce	215,6	299,7	250,6	295,5	231,9	310,6	242,4	lawns
Tereny zieleni osiedlowej...	776,7	800,2	749,1	858,0	787,0	872,1	807,7	Estate green belts

a, b W przypadku miast obliczono: *a* – w % ogólnej powierzchni miast, *b* – na 1 mieszkańca miast.

a, b For urban areas calculated: *a* – in % total urban areas space, *b* – per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 10 (118). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	601,6	619,5	641,4	648,5	310,8	337,7	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys. ...	2371,2	2508,5	2617,3	2649,7	1195,0	1454,8	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	46377,2	49322,5	51861,3	52615,6	21674,4	30941,1	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks average:
liczba izb w mieszkaniu	3,94	4,05	4,08	4,09	3,84	4,31	number of rooms in a dwe- lling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	77,1	79,6	80,9	81,1	69,7	91,6	per dwelling
na 1 osobę	22,1	23,2	24,4	24,7	24,7	24,8	per person
liczba osób ^b na:							number of persons ^b :
1 mieszkanie	3,49	3,43	3,32	3,28	2,82	3,70	per dwelling
1 izbę	0,88	0,85	0,81	0,80	0,73	0,86	per room

^a Na podstawie bilansów. ^b Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

^a Based on balances. ^b Calculations are based on the total number of population as of 31 XII.

TABL. 11 (119). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**

Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania – w % – wyposażone w Dwellings – in % – fitted with				
		wodociąg water supply	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	centralne ogrzewanie central heating	gaz z sieci gas from gas supply system
OGÓŁEM TOTAL	2010	94,2	91,0	88,7	76,2	74,5
	2014	94,4	91,4	89,2	77,0	73,9
	2015	94,5	91,5	89,3	77,3	73,7
Miasta Urban areas	2010	98,4	97,4	96,4	89,0	89,9
	2014	98,4	97,5	96,4	89,3	89,0
	2015	98,5	97,5	96,5	89,5	88,6
Wieś Rural areas	2010	90,4	85,2	81,8	64,5	60,6
	2014	90,7	85,7	82,5	65,8	60,1
	2015	90,8	85,9	82,6	66,1	59,9

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 12 (120). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2015 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2015

HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2015								
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to						
		Ogółem Total	gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing community	prywatnych private	towarzystw budowni- ctwa społecz- nego public building society	innych others
a – liczba wypłaconych dodat- ków number of allowances								
b – kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł								
c – przeciętna wysokość dodat- ku w zł average value of allowances in zł								

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM TOTAL	a	157539	48651	67455	17981	9883	3675	9894
	b	30323,9	9866,6	12674,0	3215,3	1709,0	929,3	1929,7
	c	192,5	202,8	187,9	178,8	172,9	252,9	195,0
Miasta Urban areas	a	145522	47081	65143	16533	4335	3675	8755
	b	28351,4	9574,1	12231,8	2935,4	949,3	929,3	1731,4
	c	194,8	203,4	187,8	177,5	219,0	252,9	197,8
Wieś Rural areas	a	12017	1570	2312	1448	5548	0	1139
	b	1972,5	292,5	442,2	279,9	759,7	0,0	198,2
	c	164,1	186,3	191,2	193,3	136,9	0,0	174,0

W % OGÓŁEM
IN % OF TOTAL

OGÓŁEM TOTAL	a	100,0	30,9	42,8	11,4	6,3	2,3	6,3
	b	100,0	32,5	41,8	10,6	5,6	3,1	6,4
Miasta Urban areas	a	100,0	32,3	44,8	11,4	3,0	2,5	6,0
	b	100,0	33,8	43,1	10,4	3,3	3,3	6,1
Wieś Rural areas	a	100,0	13,1	19,2	12,0	46,2	0,0	9,5
	b	100,0	14,8	22,4	14,2	38,5	0,0	10,1

TABL. 13 (121). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investor for dwelling construction</i>			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe <i>Area of grounds in gminas stock for dwelling construction</i>			
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>	
			spółdzielcze <i>cooperatives</i>	osób fizycznych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>
		w ha <i>in ha</i>						
O G Ó Ł E M	2005	81,8	7,7	64,4	289,7	75,0	3083,5	970,0
T O T A L	2010	84,8	0,3	79,4	284,8	136,2	1331,3	722,1
	2014	43,2	-	34,8	72,7	34,4	1294,3	743,9
	2015	51,3	1,4	43,9	79,0	35,9	1279,2	733,9
Miasta	2005	29,1	6,8	15,2	285,8	72,0	1944,9	371,1
Urban areas	2010	23,9	0,2	21,2	211,3	62,8	361,9	133,4
	2014	15,0	-	13,1	71,6	33,3	325,9	123,7
	2015	16,5	1,4	13,0	77,9	34,8	313,1	122,1
Wieś	2005	52,7	0,9	49,2	3,9	3,0	1138,6	598,9
Rural areas	2010	60,9	0,1	58,2	73,5	73,4	969,4	588,7
	2014	28,2	-	21,7	1,1	1,1	968,4	620,2
	2015	34,8	-	30,9	1,1	1,1	966,1	611,8

TABL. 14 (122). **MIESZKANIA KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3995	7615	7592	7159	T O T A L
Spółdzielcze	129	495	542	249	<i>Cooperatives</i>
Komunalne (gminne)	132	114	90	26	<i>Municipal (gminas)</i>
Zakładowe	-	2	102	-	<i>Company</i>
Indywidualne	3657	6116	5558	5066	<i>Private</i>
Spółeczne czynszowe	48	-	-	-	<i>Public building society</i>
Na sprzedaż lub wynajem	29	888	1300	1818	<i>For sale or rent</i>

TABL. 15 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Mieszkania	4080	4965	6437	7640	Dwellings
miasta	1804	2296	3004	4062	urban areas
wieś	2276	2669	3433	3578	rural areas
Spółdzielcze	351	365	537	375	Co-operative
Komunalne (gminne)	41	102	20	70	Municipal (gmina)
Zakładowe	9	2	76	62	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	182	673	788	1698	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	110	63	-	36	Public building society
Indywidualne	3387	3760	5016	5399	Private
miasta	1118	1265	1714	1825	urban areas
wieś	2269	2495	3302	3574	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	346	376	570	704	Dwellings per 1000 marriages contracted
miasta	379	411	657	921	urban areas
wieś	324	350	511	556	rural areas
Izby	22046	25213	32447	35682	Rooms
miasta	8616	10170	12733	15122	urban areas
wieś	13430	15043	19714	20560	rural areas
Spółdzielcze	972	1190	1686	1055	Co-operative
Komunalne (gminne)	62	219	40	149	Municipal (gmina)
Zakładowe	28	17	254	212	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	506	2015	2355	4390	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	314	158	-	72	Public building society
Indywidualne	20164	21615	28112	29804	Private
miasta	6775	7129	8790	9266	urban areas
wieś	13389	14486	19322	20538	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	511082	588569	750732	828271	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	201520	231310	282113	339971	urban areas
wieś	309562	357259	468619	488300	rural areas
Spółdzielcze	18953	20995	29844	20444	Co-operative
Komunalne (gminne)	1252	4200	845	3504	Municipal (gmina)
Zakładowe	795	550	4152	3493	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	11200	40009	45786	92111	For sale or rent

TABL. 15 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Usable floor space of dwellings in m² (cont.)
Spółeczne czynszowe.....	5358	3183	-	1724	Public building society
Indywidualne	473524	519632	670105	706995	Private
miasta	165146	172437	209564	219159	urban areas
wieś	308378	347195	460541	487836	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	125,3	118,5	116,6	108,4	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	111,7	100,7	93,9	83,7	urban areas
wieś	136,0	133,9	136,5	136,5	rural areas
Spółdzielcze	54,0	57,5	55,6	54,5	Co-operative
Komunalne (gminne).....	30,5	41,2	42,3	50,1	Municipal (gmina)
Zakładowe	88,3	275,0	54,6	56,3	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	61,5	59,4	58,1	54,2	For sale or rent
Spółeczne czynszowe.....	48,7	50,5	-	47,9	Public building society
Indywidualne	139,8	138,2	133,6	130,9	Private
miasta	147,7	136,3	122,3	120,1	urban areas
wieś	135,9	139,2	139,5	136,5	rural areas

TABL. 16 (124). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS												
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb <i>in % of total — dwellings with specified number of rooms</i>				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb <i>in % of total — dwellings with specified number of rooms</i>			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM.... 2005	4080	3387	0,2	0,8	1,6	97,4	693	6,6	34,1	45,2	14,1	
TOTAL 2010	4965	3760	0,3	1,8	3,9	94,0	1205	4,0	29,0	40,6	26,5	
2014	6437	5016	1,1	2,4	4,6	91,9	1421	5,8	21,1	42,2	30,9	
2015	7640	5399	0,4	2,9	6,3	90,4	2241	7,6	42,1	34,3	16,1	
Miasta..... 2005	1804	1118	0,4	1,1	1,4	97,1	686	6,7	34,4	45,6	13,3	
Urban areas 2010	2296	1265	0,6	3,8	7,5	88,1	1031	3,9	30,6	41,5	24,1	
2014	3004	1714	3,3	6,3	10,0	80,4	1290	5,7	19,5	43,7	31,1	
2015	4062	1825	1,1	7,0	13,5	78,4	2237	7,6	42,2	34,3	15,9	
Wieś 2005	2276	2269	0,1	0,8	1,6	97,5	7	-	-	-	100,0	
Rural areas 2010	2669	2495	0,1	0,8	2,0	97,0	174	4,6	19,5	35,1	40,8	
2014	3433	3302	-	0,4	1,8	97,8	131	6,9	37,4	27,5	28,2	
2015	3578	3574	0,1	0,8	2,7	96,4	4	-	-	-	100,0	

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego, tj. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie, a od roku szkolnego 2011/12 dzieci 5-letnie mają obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w latach szkolnych 2009/10–2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, w roku szkolnym 2014/15 obowiązkiem szkolnym zostały objęte dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r., a w roku szkolnym 2015/16 dzieci 6-letnie urodzone w 2009 r. oraz dzieci 7-letnie urodzone w drugiej połowie 2008 r.
 - od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, przy czym od roku szkolnego 2012/13 zapoczątkowany został proces likwidacji niektórych z nich (więcej – patrz ust. 5, pkt. 8 na str. 199 oraz ust. 8 pkt. 6 na str. 200);
- 3) szkoły policealne;
- 4) szkoły wyższe;
- 5) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze;
- 6) placówki pozaszkolne.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej),

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. The presented data include:

1) pre-primary education establishments, i. e. pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special nursery schools) and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points; since the 2004/05 school year children at the age of 6, and since the 2011/12 school year children at the age of 5, are required to receive compulsory pre-primary education in pre-primary education establishments;

2) schools for children, youth and adults:

– since the 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, in which education is compulsory; in the 2009/10–2013/14 school years, children at the age of 6 were allowed to start education in the first class of the primary school at the request of parents, in the 2014/15 school year compulsory education covered children at the age of 6 born in the first half of 2008, and in the 2015/16 school year it covered children at the age of 6 born in 2009 as well as children at the age of 7 born in the second half of 2008.

– since the 2002/03 school year upper secondary schools, but in the 2012/13 school year the process of liquidation of some of them started (more – see item 5, point 8 on page 199 and item 8, point 6 on page 200);

3) post-secondary schools;

4) higher education institutions;

5) special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres;

6) extracurricular institutions.

3. Data include schools and establishments

jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy;
- 4) 2–3 letnie zasadnicze szkoły zawodowe;
- 5) 3-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 6) 4-letnie technika;
- 7) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne;
- 8) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 2002/03–2013/14 – 3-letnie licea profilowane,
 - 2004/05–2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

6. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

- 1) policealne szkoły (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie),

managed by central (government) administration entities and local self-government entities (gminy, powiaty and voivodships), as well as by other legal and private persons.

4. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

5. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools) branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) 3-year special job-training schools;
- 4) 2–3 year basic vocational schools;
- 5) 3-year general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 6) 4-year technical secondary schools;
- 7) general art schools leading to professional certification (excluding special schools), excluding schools providing art education only;
- 8) functioning in school years:
 - 2002/03–2013/14 – 3-year specialized secondary schools,
 - 2004/05–2013/14 – 2-year supplementary general schools and 3-year supplementary technical schools for graduates of basic vocational schools.

6. Post-secondary schools – educating in day, evening, weekend and full-time programme form – include:

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;

w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;

- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

7. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła” jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

8. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) 3-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 4) 4-letnie technika dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 5) 3-letnie technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.
- 6) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 2002/03–2013/14 – 2–3-letnie zasadnicze szkoły dla dorosłych oraz 3-letnie licea profilowane,
 - 2004/05–2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

9. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach

- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year) in which graduates do not receive the bachelor's degree;*

- 3) *colleges of social work (3-year) –since the 2005/06 school year.*

7. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the bachelor's degree;*
- 2) *include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);*
- 3) *do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

The division of higher education institutions by **type of institution** was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” – of agriculture, economics, pedagogy, arts and theology.

8. Schools for adults – education in full time, in weekend and in distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *3-year general secondary schools for adults;*
- 4) *4-year technical secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;*
- 5) *3-year supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school – since the 2013/14 school year there has been no recruitment to the 1st grade.*
- 6) *functioning in school years:*
 - *2002/03–2013/14 – 2–3-year basic vocational schools for adults and 3-year specialized secondary schools for adults,*
 - *2004/05–2013/14 – 2-year supplementary general schools for adults and 3-year supplementary technical schools for graduates of basic vocational schools.*

9. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the

szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

10. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

11. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

12. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

13. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

14. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego; 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego.

school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resorts treatment).

10. Special educational centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular schools or nursery schools.

11. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

12. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

13. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

14. Data regarding:

1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;

2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the

15. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

16. Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

17. **Internat** to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

18. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies. Graduates are shown from the previous academic year.

15. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.

16. Enrolment rate:

1) **gross** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;*

2) **net** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.*

17. A **boarding school** is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

18. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1181	1144	1092	1087	primary
gimnazja	541	568	572	582	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	17	24	24	25	special job-training
zasadnicze zawodowe	98	98	91	91	basic vocational
licea ogólnokształcące	139	126	123	121	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	7	13	-	-	supplementary general
licea profilowane	86	24	-	-	specialized secondary
technika	127	114	109	107	technical secondary
technika uzupełniające	19	10	-	-	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^a	8	9	9	9 ^b	general art ^a
policealne	132	116	109	108	post-secondary
wyższe	17	15	14	14	tertiary
dla dorosłych	87	155	95	80	for adults
gimnazja	4	6	6	5	lower secondary
zasadnicze zawodowe	2	3	-	-	basic vocational
licea ogólnokształcące	28	48	73	75	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	15	61	-	-	supplementary general
licea profilowane	2	-	-	-	specialized secondary
technika	4 ^c	7	-	-	technical secondary
technika uzupełniające	32	30	16	-	supplementary technical
NAUCZYCIELE ^d TEACHERS ^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^e	12442	11545	11029	11354	primary ^e
gimnazja ^e	7207	6772	6214	6086	lower secondary ^e
zasadnicze zawodowe ^{ef}	779	1163	1042	1040	basic vocational ^{ef}
licea ogólnokształcące ^{eg}	2701	2950	2498	2429	general secondary ^{eg}
licea profilowane ^e	639	157	-	-	specialized secondary ^e
technika ^{egh}	2432	3211	3114	3055	technical secondary ^{egh}
policealne	428	449	458	443	post-secondary
wyższe ⁱ	3379	3087	3024	3028	tertiary ⁱ

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 16 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
^c Bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych. ^d W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 201. ^{e, f} Łącznie ze szkołami: ^e – dla dorosłych, ^f – specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^g W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^h Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ⁱ Nauczyciele akademicy pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 16 art schools giving only artistic education. ^c Excluding post-primary vocational schools. ^d In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 13 on page 201. ^{e, f} Including: ^e – schools for adults, ^f – special job-training schools. ^g In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^h Including general art schools leading to professional certification. ⁱ Full-time and part-time employed academic teachers converted into full-time equivalent units.

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^a	22926	17851	34729	21226	<i>Pre-primary education ^a</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	158388	130939	127997	133895	<i>primary</i>
gimnazja	99416	76180	65759	64308	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	307	646	721	701	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadnicze zawodowe	14157	14018	10896	10295	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	44289	39813	32795	31030	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	173	334	-	-	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	12049	1878	-	-	<i>specialized secondary</i>
technika	38005	37685	34630	34609	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniające	856	330	-	-	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	1107	998	919	873	<i>general art ^b</i>
policealne	11975	12452	12255	12291	<i>post-secondary</i>
wyższe	78394	73336	59321	56123	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	5158	12053	8775	7669	<i>for adults</i>
gimnazja	429	650	410	348	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	123	174	-	-	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	2130	4150	7939	7321	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	850	5081	-	-	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	178	-	-	-	<i>specialized secondary</i>
technika	134 ^d	307	-	-	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniające	1314	1691	426	-	<i>supplementary technical</i>

^a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat, w roku szkolnym 2014/15 w wieku 5-6 lat, natomiast w roku szkolnym 2015/16 w wieku 5 lat, objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 32 (156) na str. 227. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Ponadto 863 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^d Bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

^a Concerns children aged 6, in the 2014/15 school year aged 5-6, in the 2015/16 school year aged 5, attending pre-primary education establishments also described in table 32 (156) on page 227. ^b Leading to professional certification. ^c Moreover, 863 students of art schools giving only artistic education. ^d Excluding post-primary vocational schools.

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	29250	23127	20684	.	primary
gimnazja	33564	25169	22187	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	13	101	147	.	special upper secondary job-training
zasadnicze zawodowe	4763	4971	3543	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	14514	13835	11240	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	132	-	.	supplementary general secondary
licea profilowane	4234	737	-	.	specialized secondary
technika	9368	9344	7825	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	98	-	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	206	217	177 ^b	.	general art ^a
policealne	3989	4030	4091	.	post-secondary
wyższe	18946	21790	18970	.	tertiary
dla dorosłych	2584	3621	3002	.	for adults
gimnazja	117	219	141	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	46	35	-	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	939	1002	2471	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	117	1855	-	.	supplementary general
licea profilowane	29	-	-	.	specialized secondary
technika	1336	36	-	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	474	390	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 84 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 84 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (126). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2013/14	2014/15
Szkoły podstawowe Primary schools	1181	1144	1092	1087	158388	130939	127997	133895	29250	20906	20684
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	2	2	2	277	254	303	312	53	45	49
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	1157	1113	1001	986	156956	129162	124098	129360	29016	20328	20013
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	18	23	72	80	844	899	2540	2994	142	385	430
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	2	3	5	5	268	515	624	630	22	108	116
Religious organizations											
Pozostałe	1	3	12	14	43	109	432	599	17	40	76
Other											
Gimnazja Lower secondary schools	541	568	572	582	99416	76180	65759	64308	33564	22769	22187
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	-	-	-	17	-	-	-	3	-	-
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	522	542	526	530	97955	73994	62511	60875	33167	21838	21152
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	13	16	33	38	684	968	1551	1675	163	455	506
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	4	7	10	10	685	1038	1466	1511	196	400	456
Religious organizations											
Pozostałe	1	3	3	4	75	180	231	247	35	76	73
Others											
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a Basic vocational schools ^a	115	122	115	116	14464	14664	11617	10996	4776	2815	3690
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	1	1	9	41	65	62	-	17	20
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	111	116	104	104	14148	14075	10784	10185	4690	2628	3467
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	2	5	5	247	340	421	429	72	106	80
Social organizations and associations											

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Including special job-training schools.

TABL. 2 (126). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2013/14	2014/15
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a (dok.) Basic vocational schools ^a (cont.)											
Organizacje wyznaniowe	2	1	1	1	60	42	19	21	14	-	11
Religious organizations											
Pozostałe	-	2	4	5	-	166	328	299	-	64	112
Others											
Licea ogólnokształcące ^b General secondary schools ^b	146	139	123	121	44462	40147	32795	31030	14514	12339	11240
Jednostki samorządu terytorialnego	133	123	103	102	43474	38732	30984	29161	14189	11779	10669
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	6	7	10	9	314	347	486	516	103	152	186
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe	4	6	7	7	558	923	927	960	202	303	274
Religious organizations											
Pozostałe	3	3	3	3	116	145	398	393	20	105	111
Others											
Licea profilowane Specialized secondary schools	86	24	-	-	12049	1878	-	-	4234	300	-
Jednostki samorządu terytorialnego	85	24	-	-	12027	1878	-	-	4234	300	-
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-
Social organizations and associations											
Technika ^{bc} Technical secondary schools ^{bc}	154	133	118	116	39968	39013	35549	35482	8262	8215	8002
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	8	8	8	549	1068	1018	1074	100	197	192
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	146	118	102	102	38800	37262	33842	33792	8014	7858	7621
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	1	2	2	271	368	453	399	59	113	117
Social organizations and associations											

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^b W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including special job-training schools. ^b In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^c Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (126). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2013/14	2014/15
Technika^{ab} (dok.) Technical secondary schools^{ab} (cont.)											
Organizacje wyznaniowe	2	3	5	4	348	232	227	217	89	32	63
Religious organizations											
Pozostałe	-	3	1	-	-	83	9	-	-	15	9
Others											
Szkoły policealne Post-secondary schools	132	116	109	108	11975	12452	12255	12291	3989	4301	4091
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	3	3	3	-	131	81	62	-	43	14
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	54	36	35	29	6087	4554	3290	2970	2101	1399	1253
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	5	9	10	1140	233	949	1023	490	396	369
Social organizations and associations											
Pozostałe	57	72	62	66	4748	7534	7935	8236	1398	2463	2455
Others											
Szkoły wyższe Tertiary education	17	15	14	14	78394	73336	59321	56123	18946	19300	18970
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	7	7	7	51797	49994	44370	42901	12857	13455	13385
Central (government) administration entities											
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	2555	1984	1157	1017	805	558	433
Religious organizations											
Pozostałe	10	8	7	7	24042	21358	13794	12205	5284	5287	5152
Others											
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	87^c	155	95	80	5158^c	12053	8775	7669	2584	2629	3002
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	-	-	78	103	-	-	27	26	-
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	66	61	40	30	4199	4977	3329	2750	2146	835	1220
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	3	16	11	10	118	765	750	600	100	299	332
Social organizations and associations											
Pozostałe	16	75	44	40	763	6208	4696	4319	311	1469	1450
Others											

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^c W roku szkolnym 2005/06 bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary technical secondary schools. ^b Including general art schools leading to professional certification. ^c In the 2005/06 school year excluding post-primary vocational schools.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (127). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010/11	2014/15	2015/16
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group		
6–12 ^a lat	96,2	90,6	86,6
13–15	96,1	94,4	93,4
16–18	94,7	93,1	93,1
19–21 lat	24,9	22,5	23,7

^a Do roku szkolnego 2013/14 w grupie wieku 7-12.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year in the 7-12 age group.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (128). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	ENROLMENT RATE									SPECIFICATION
		2010/11			2014/15			2015/16			
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
		w % in %									
BRUTTO GROSS											
Szkoły:											Schools:
podstawowe ^a	6-12	95,5	95,5	95,5	91,0	90,7	91,4	86,7	86,2	87,1	primary ^a
gimnazja	13-15	97,0	98,1	95,9	95,0	96,0	94,0	95,4	96,1	94,6	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b	16-18	16,3	23,7	8,6	15,2	21,2	8,8	14,9	21,1	8,4	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16-18	56,3	42,9	70,0	53,2	41,8	65,4	52,0	40,3	64,3	general secondary ^c
technika ^{cd}	16-18	45,0	55,3	34,4	47,0	56,1	37,4	48,1	56,9	38,8	technical secondary ^{cd}
policealne	19-21	12,5	7,6	17,6	14,6	8,2	21,2	15,1	8,0	22,5	post-secondary
NETTO NET											
Wychowanie przedszkolne ^e	5	84,5	86,1	82,9	97,4	99,9	94,8	95,3	95,8	94,8	Pre-primary education ^e
Szkoły:											Schools:
podstawowe ^a	6-12	93,7	93,8	93,7	90,5	90,0	91,0	86,2	85,7	86,8	primary ^a
gimnazja	13-15	93,9	93,7	94,1	92,3	92,3	92,3	91,8	91,8	91,8	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b	16-18	14,2	20,7	7,6	12,8	18,2	7,1	12,5	17,9	6,8	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16-18	46,0	31,7	60,7	42,8	29,8	56,6	42,3	28,9	56,4	general secondary ^c
technika ^{cd}	16-18	31,3	37,9	24,5	35,2	41,8	28,2	36,0	42,9	28,7	technical secondary ^{cd}
policealne	19-21	6,2	3,3	9,3	5,4	2,7	8,1	5,2	2,3	8,3	post-secondary

^a Do roku szkolnego 2013/14 dotyczy dzieci w wieku 7–12 lat. ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^c W latach szkolnych 2010/11 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Do roku szkolnego 2013/14 dotyczy dzieci w wieku 6 lat, a w roku szkolnym 2014/15 w wieku 5-6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year concerns children aged 7–12. ^b Including special job-training schools. ^c In the 2010/11 – 2013/14 school year including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools, respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Until the 2013/14 school year concerns children aged 6 and in the 2014/15 school year aged 5-6 attending pre-primary education establishments.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 5 i 6

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 5 and 6

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 5 (129). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>Total pupils and students at schools</i>								
			podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational^b</i>	liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^{cd} <i>technical secondary^{cd}</i>	policealnych ^e <i>post-secondary^e</i>
			razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>						
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE <i>OBLIGATORY EDUCATION</i>											
Angielski	2005/06	271100	58,9	62,0	57,0	78,9	37,4	96,1	94,5	91,7	43,7
<i>English</i>	2010/11	282178	95,0	95,1	94,9	93,8	54,3	98,8	100,0	94,9	5,3
	2014/15	266900	98,3	98,2	98,4	98,7	59,9	99,7	-	99,8	54,8
	2015/16	269420	98,4	98,1	98,7	98,8	61,7	99,8	-	99,7	56,2
Francuski	2005/06	11398	0,4	0,6	0,2	1,4	1,3	12,8	8,3	5,9	3,1
<i>French</i>	2010/11	8364	0,2	0,3	0,1	1,7	0,6	12,1	12,5	4,1	-
	2014/15	7423	0,3	0,7	-	2,1	-	13,1	-	3,8	-
	2015/16	7968	0,1	0,2	-	3,0	-	14,4	-	4,1	-
Niemiecki	2005/06	122797	13,1	13,4	13,0	22,2	27,9	73,6	78,2	80,0	21,2
<i>German</i>	2010/11	110889	4,8	4,6	4,9	57,1	29,3	66,6	59,7	74,9	-
	2014/15	103957	2,5	3,9	1,5	72,8	26,5	64,2	-	80,7	1,8
	2015/16	103525	2,1	3,0	1,4	76,5	27,6	62,2	-	83,0	0,8
Rosyjski	2005/06	14028	0,7	0,0	1,0	0,3	25,6	7,1	10,2	11,3	1,6
<i>Russian</i>	2010/11	9014	0,1	-	0,2	1,8	13,0	7,4	9,0	6,4	-
	2014/15	5969	-	-	-	1,7	3,9	7,8	-	5,1	-
	2015/16	5755	0,0	-	0,0	1,9	3,5	7,1	-	5,4	-
Hiszpański	2005/06	661	0,0	0,0	-	0,0	-	-	-	-	0,0
<i>Spanish</i>	2010/11	2288	-	-	-	0,8	-	3,0	-	-	-
	2014/15	4466	0,1	0,3	-	3,0	-	6,9	-	0,2	-
	2015/16	5414	0,1	0,3	-	3,6	-	9,0	-	0,4	-

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^c W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych oraz bez szkół dla dorosłych.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^b Including special job-training schools. ^c In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Since the 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work, excluding adults schools.

TABL. 5 (129). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)
 PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

L A T A Y E A R S JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^{cd} technical secondary ^{cd}	policealnych ^e post-secondary ^e
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas						

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE (dok.)
 OBLIGATORY EDUCATION (cont.)

Włoski 2005/06	73	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8
<i>Italian</i> 2010/11	393	-	-	-	0,1	-	0,6	-	0,2	-
2014/15	953	-	-	-	0,3	0,4	1,4	-	0,7	-
2015/16	989	-	-	-	0,4	0,4	1,3	-	0,9	-
Inne 2005/06	2676	-	-	-	0,1	-	-	-	-	1,3
<i>Others</i> 2010/11	2359	0,0	-	0,0	-	0,3	5,7	-	-	1,0
2014/15	1043	0,0	-	0,1	-	0,3	2,1	-	-	15,2
2015/16	1315	0,0	-	0,1	-	0,3	3,8	-	-	2,8

NAUCZANIE DODATKOWE^f
 ADDITIONAL EDUCATION^f

Angielski 2005/06	47822	21,1	22,5	20,3	13,0	-	0,5	4,1	1,0	4,4
<i>English</i> 2010/11	7226	2,8	2,7	2,8	3,6	-	0,7	-	1,0	8,4
2014/15	820	0,4	0,5	0,3	0,3	-	0,2	-	-	3,2
2015/16	650	0,2	0,3	0,2	0,3	-	0,2	-	-	3,4
Francuski 2005/06	2786	0,2	0,2	0,2	2,1	-	0,5	-	0,1	1,5
<i>French</i> 2010/11	1502	0,1	0,2	0,1	1,1	-	0,7	1,4	0,5	-
2014/15	1650	0,2	0,3	0,1	1,3	-	0,8	-	0,9	-
2015/16	950	0,3	0,5	0,1	0,5	-	-	-	0,0	-
Niemiecki 2005/06	52512	7,9	8,9	7,3	37,8	-	1,5	3,0	2,6	6,0
<i>German</i> 2010/11	30407	8,9	8,7	9,0	18,8	-	3,5	16,6	6,7	4,6
2014/15	20846	6,4	8,0	5,1	14,4	-	4,2	-	5,0	3,1
2015/16	16549	5,9	8,1	4,2	10,3	-	2,6	-	3,3	4,2
Inne 2005/06	7764	1,8	0,1	2,9	3,5	-	2,7	0,1	0,3	2,8
<i>Others</i> 2010/11	4725	0,8	0,1	1,2	1,6	-	4,4	-	1,6	3,0
2014/15	3359	0,6	0,6	0,6	1,5	-	4,1	-	0,8	-
2015/16	2626	0,6	0,9	0,4	1,1	-	3,5	-	0,1	-

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.
^c W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych oraz bez szkół dla dorosłych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^b Including special job-training schools. ^c In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Since the 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work, excluding adults schools. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (130). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students at school				
		gimnazjach lower secon- dary	zasadniczych zawodowych basic voca- tional	liceach ogólnokształ- cących ^a general secondary ^a	technikach ^a technical secondary ^a	policealnych post- secondary
Angielski 2010/11	15246	72,2	78,7	84,7	62,8	55,7
English 2014/15	13418	98,5	-	94,0	61,3	51,0
..... 2015/16	12352	100,0	-	95,0	-	50,8
Niemiecki 2010/11	2101	27,8	21,3	9,0	29,7	4,6
German 2014/15	787	1,2	-	3,7	38,5	3,1
..... 2015/16	457	-	-	3,4	-	2,1
Rosyjski 2010/11	493	-	-	3,4	7,6	0,3
Russian 2014/15	536	-	-	4,8	2,3	1,4
..... 2015/16	148	-	-	0,3	-	1,3
Inne 2010/11	95	-	-	-	-	1,0
Others 2014/15	90	-	-	-	-	0,9
..... 2015/16	33	-	-	-	-	0,3

^a Do roku szkolnego 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Until the 2013/14 school year including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (131). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI ^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	2005/06	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	uczniowie				absolwenci			
	pupils and students				graduates			
Szkoły podstawowe	3258	2764	2973	3236	533	555	603	Primary schools
w tym specjalne	1205	955	830	855	238	157	163	of which special
Gimnazja	2760	2357	2363	2377	815	752	812	Lower secondary schools
w tym specjalne	1304	1076	968	929	464	290	313	of which special
Specjalne szkoły przysposa- biające do pracy	317	646	721	701	13	146	147	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	994	852	862	837	286	131	117 ^b	Basic vocational schools
w tym specjalne	913	693	629	566	273	100	80	of which special
Licea ogólnokształcące ^c	326	331	236	247	86	71	92	General schools ^c
w tym specjalne	84	226	37	37	15	12	12	of which special
Licea profilowane	147	41	-	-	29	12	-	Specialized schools
w tym specjalne	28	16	-	-	8	10	-	of which special
Technika ^{cd}	226	81	190	240	61	19	20 ^b	Technical schools ^{cd}
w tym specjalne	53	-	42	53	29	-	-	of which special
Szkoły policealne	23	34	32	26	2	21	-	Post-secondary schools
w tym specjalne	11	33	32	26	-	21	-	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 200. ^b W przypadku szkół ogólnodostępnych dane dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy. ^c W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^d Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 9 on page 200. ^b In mainstream schools data concern graduates with a medical certificate on a need for special education, who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam. ^c In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools respectively. ^d Including general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (132). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2014	2015	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^b SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES ^b					
Ośrodki	24	23	22	22	Centres
Miejsca	1691	1419	1292	1294	Places
Wychowankowie	1493	1055	789	718	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	13	-	-	-	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	106	67	72	61	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	18	4	-	-	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową ^c ...	60	37	26	26	motor-skill impaired ^c
z upośledzeniem umysłowym	1094	835	579	518	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	39	9	4	1	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	1	1	2	2	Centres
Miejsca	60	80	120	150	Places
Wychowankowie	61	80	106*	105	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Ośrodki	-	-	2	2	Centres
Miejsca	-	-	73	74	Places
Wychowankowie	-	-	66	59	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE REHABILITATION-EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	9	11	14	14	Centres
Miejsca	552	652	684	685	Places
Wychowankowie	520	597	621	641	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	283	342	385	410	with mental retardation-profound
z niepełnosprawnościami sprzężowymi	223	255	236	231	with multiple disability

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2015 r. 2 ośrodki z 38 wychowankami).
^c Od 2013 r. dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2015 were 2 centres with 38 residents). ^c Since 2013 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL.9 (133). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informatycznych informatical	technicznych technical	przedmiotowych subject	artystycznych art	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourist	innych others
OGÓŁEM 2005 ^b	19	10730	x	324	x	x	2308	x	x
TOTAL 2010	15	22868	151	209	934	14748	2594	187	4045
..... 2014	13	60361	140	125	1047	16539	37044	773	4693
2015	12	59722	84	-	223	16038	31811	414	11152
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	3	26498	52	-	165	14308	974	414	10585
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	5	4765	32	-	-	1730	2536	-	467
Pozostałe placówki Other institutions	4	28459	-	-	58	-	28301	-	100

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. – od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. – do 31 X) roku badanego. ^b Stan w dniu 31 X.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 – from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 – to 31 X) of the surveyed year. ^b As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (134). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

(excluding special schools)	2015/16		2005/06 ^a	2010/11	2014/15	2015/16	
SZKOŁY SCHOOLS	placówki establish- ments	miejsca beds	korzystający <i>boarders</i>				
			ogółem total				na 100 miejsc per 100 beds
OGÓŁEM TOTAL	41	4268	4189	3339	3353	3210	75,2
Internaty	30	2994	2631	2081	2416	2358	78,8
<i>Boarding-schools</i>							
szkoły podstawowe i gimnazja	1	34	-	-	11	5	14,7
<i>primary and lower secondary</i>							
zasadnicze szkoły za- wodowe i technika ^b <i>basic vocational and technical secondary</i> ^b	19	2342	2518	1749	1991	1832	78,2
licea ogólnokształcące ^c <i>general secondary</i> ^c	10	618	113	332	414	521	84,3
Bursy	11	1274	1558	1258	937	852	66,9
<i>Dormitories</i>							

^a Stan w dniu 31 X. ^{b, c} Łącznie z: ^b – technikami uzupełniającymi (do roku szkolnego 2013/2014), ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (do roku szkolnego 2013/14).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^{b, c} Including: ^b – supplementary technical secondary schools (until the 2013/14 school year), general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, ^c – supplementary general secondary schools (until the 2013/14 school year).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (135). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	20	22	22	21	Dormitories
Miejsca	5780	5547	5750	5716	Beds
Korzystający:					Boarding
studenci	5093	5291	4698	4417	students
w % ogółu studentów	6,5	7,2	7,9	7,9	in % of total students
uczestnicy studiów dokto- ranckich ^a	x	23	33	35	students of doctoral studies ^a
w % ogółu uczestników	x	6,2	6,5	6,2	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	3	1	1	1	Canteens
Miejsca	585	50	60	60	Places

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 12 (136). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA ^a**

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING ^a
SCHOLARSHIPS

As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16				SCHOOLS
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholar- ships recipients		otrzymu- jący stypen- dia w % ogółu stu- dentów danej grupy szkół scholar- ship recipients in % of total students of a given group of schools	
					socjalne social	rektora dla najlep- szych studen- tów vice- chancel- lor to the best students		
OGÓŁEM	29285	23014	19186	18247	11960	2967	32,5	TOTAL
Uniwersytety	7576	7534	5630	5231	3367	977	28,6	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4997	5377	6081	6141	4226	976	36,7	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomicz- ne	5982	282	57	47	33	5	7,3	Academies of economics
Pozostałe szkoły	10730	9821	7418	6828	4334	1009	33,3	Other schools

^a Łącznie z cudzoziemcami; w roku akademickim 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; in the 2010/11 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 13 (137). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06		2010/11		2014/15		2015/16	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły	1152	164	1115	176	1065	181	1060	184
Schools								
w tym:								
of which:								
sportowe i mistrzostwa sportowego	2	2	3	3	3	3	2	2
sports and athletic								
filialne	95	1	71	1	45	-	37	-
branch								
artystyczne ^a	4	4	4	4	4	4	4	4
arts ^a								
Classrooms								
Oddziały	8634	2578	7980	2406	7788	2522	8095	2718
Sections								
Uczniowie	157183	58363	129984	51795	127167	54022	133040	57550
Pupils								
w tym kobiety	76668	28484	63421	25312	62216	26467	65230	28329
of which females								
w tym I klasa	23563	8688	20337	8457	27103	11768	26888	12090
of which 1st grade								
w tym szkoły:								
of which schools:								
sportowe i mistrzostwa sportowego	434	434	1022	1022	1490	1490	652	652
sports and athletic								
filialne	2034	42	1232	22	788	-	755	-
branch								
artystyczne ^a	487	487	501	501	560	560	577	577
arts ^a								
Absolwenci	29012	11058	22918	9003	20521	8371	.	.
Graduates								
w tym kobiety	14159	5399	11214	4431	10037	4063	.	.
of which females								
w tym szkoły:								
of which schools:								
sportowe i mistrzostwa sportowego	101	101	120	120	115	115	.	.
sports and athletic								
filialne	17	-	54	-	7	-	.	.
branch								
artystyczne ^a	91	91	63	63	89	89	.	.
arts ^a								
Liczba uczniów na:								
Number of pupils per:								
1 szkołę	136,4	355,9	116,6	294,3	119,4	298,5	125,5	312,8
school classroom								
1 oddział	18,2	22,6	16,3	21,5	16,3	21,4	16,4	21,2
section								

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (138). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06		2010/11		2014/15		2015/16	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Gimnazja	511	111	536	122	539	127	545	132
<i>Lower secondary</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towego	5	3	2	2	5	5	5	5
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiają- cymi do pracy ^a	-	-	1	1	-	-	-	-
<i>with job-training sections ^a</i>								
<i>Classrooms</i>								
Oddziały	4049	1664	3465	1388	3078	1240	3009	1234
<i>Sections</i>								
Uczniowie	98112	43547	75104	33343	64791	30136	63031	29658
<i>Pupils</i>								
w tym kobiety	48103	21487	36433	16217	31462	14657	30672	14454
<i>of which females</i>								
w tym I klasa	31628	13889	24538	10939	20860	9842	20636	9868
<i>of which 1st grade</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towego	530	441	240	240	1219	1219	1166	1166
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiają- cymi do pracy ^a	.	.	46	46	-	-	-	-
<i>with job-training sections ^a</i>								
Absolwenci	33100	14881	24874	10933	21733	9911	.	.
<i>Graduates</i>								
w tym kobiety	16336	7434	12293	5487	10631	4873	.	.
<i>of which females</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towego	160	124	76	76	394	394	.	.
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiają- cymi do pracy ^a	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>with job-training sections ^a</i>								
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę	192,0	392,3	140,1	273,3	120,2	237,3	115,7	224,7
<i>school</i> <i>classroom</i>								
1 oddział	24,2	26,2	21,7	24,0	21,0	24,3	20,9	24,0
<i>section</i>								

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (139). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16
Szkoły	78	81	76	76
Schools				
Oddziały	459	460	395	375
Sections				
Uczniowie	13244	13325	10267	9729
Students				
w tym kobiety	3163	3266	2673	2482
of which females				
w tym I klasa	5102	4867	3315	3212
of which 1 st grade				
Absolwenci	4490	4730	3362	.
Graduates				
w tym kobiety	1236	1267	866	.
of which females				

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (140). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	2013/14	2014/15	2015/16	2014/15 ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates
OGÓŁEM TOTAL	9993	10267	9729	1982
w tym of which				
Artystyczna	7	14	11	2
Arts				
Biznesu i administracji	342	479	419	121
Business and administration				
Inżynieryjno-techniczna	4507	4406	4353	839
Engineering and engineering trades				
Produkcji i przetwórstwa	865	861	842	179
Manufacturing and processing				
Architektury i budownictwa	2206	2054	1863	441
Architecture and construction				
Rolnicza	18	21	29	-
Agriculture				
Leśna	10	11	12	-
Forestry				
Usług dla ludności	2038	2421	2200	400
Personal services				

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job.

Source: data of the Ministry of National Education

TABL. 17 (141). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	139	129	121	118	Schools
Oddziały	1438	1359	1154	1098	Sections
Uczniowie	44340	39921	32758	30993	Students
w tym kobiety	27488	25840	21175	20172	of which females
w tym I klasa	15263	13296	10626	9883	of which 1st grade
Absolwenci	14499	13869	11228	.	Graduates
w tym kobiety	9093	8977	7199	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (142). **TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b**
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b
FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	152	133	117	115	Schools
Oddziały	1328	1499	1344	1342	Sections
Uczniowie	39921	39013	35507	35429	Students
w tym kobiety	14335	15078	13851	13922	of which females
w tym I klasa	12252	10071	9515	9558	of which 1st grade
Absolwenci	8239	9659	8002	.	Graduates
w tym kobiety	3152	3824	3121	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (143). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL^a SCHOOLS FOR YOUTH^b (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	144	124	108	106	Schools
Oddziały	1328	1456	1291	1284	Sections
Uczniowie	38814	38015	34588	34556	Students
w tym kobiety	14335	14342	13167	13283	of which females
w tym I klasa	12013	9884	9297	9382	of which 1st grade
Absolwenci	8033	9442	7825	.	Graduates
w tym kobiety	3024	3658	2981	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (144). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA***STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION*

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	2014/15	2015/16	2014/15 ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates
OGÓŁEM	34588	34556	5046
TOTAL			
w tym of which			
Spoleczna	2600	2644	494
<i>Social and behavioural sciences</i>			
Biznesu i administracji	2918	3018	347
<i>Business and administration</i>			
Nauk o środowisku	200	157	23
<i>Environment</i>			
Fizyczna ^c	239	58	9
<i>Physical sciences ^c</i>			
Technologii teleinformatycznych	5024	5004	775
<i>Information and communication technologies</i>			
Inżynierjno-techniczna	9286	9812	1011
<i>Engineering and engineering trades</i>			
Produkcji i przetwórstwa	830	757	84
<i>Manufacturing and processing</i>			
Architektury i budownictwa	4104	3733	702
<i>Architecture and construction</i>			
Usług dla ludności	8053	7701	1423
<i>Personal services</i>			
Usług transportowych	634	921	107
<i>Transport services</i>			

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie. ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification or qualification to perform a job. ^c Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (145). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY***ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION

SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH

ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	29	36	42	41	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	29	36	42	41	<i>of which educating only in the art subjects</i>
Uczniowie	3493	2932	3066	3038	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	2049	1834	2003	2006	<i>of which females</i>
Absolwenci	563	392	367	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	291	245	227	.	<i>of which females</i>

TABL. 21 (145). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION

SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE
 ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	18	24	26	25	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	10	15	17	16	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	1976	1868	1784	1736	Students
w tym kobiety	1219	1177	1133	1083	of which females
Absolwenci	295	336	261	.	Graduates
w tym kobiety	171	230	181	.	of which females

w tym ogólnokształcące szkoły artystyczne
 of which general art. Schools

Szkoły	8	9	9	9	Schools
Uczniowie	1107	998	919	873	Students
w tym kobiety	747	736	684	639	of which females
Absolwenci	206	195	177	.	Graduates
w tym kobiety	128	146	140	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (146). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
Szkoły	131	114	107	106	Schools
Oddziały	469	551	517	532	Sections
Uczniowie	11964	12419	12223	12265	Students
w tym kobiety	5758	8543	8728	8939	of which females
Absolwenci	3989	4021	4077	.	Graduates
w tym kobiety	2163	2980	3098	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (147). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a	2014/15	2015/16	2014/15 ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates
OGÓŁEM TOTAL	12223	12265	3313
w tym of which			
Artystyczna Arts	489	375	147
Społeczna Social and behavioural sciences	211	417	46
Biznesu i administracji Business and administration	1880	1818	339
Technologii teleinformatycznych Information and communication technologies	560	417	81
Inżynieryjno-techniczna Engineering and engineering trades	66	68	8
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	80	15	22
Architektury i budownictwa Architecture and construction	54	91	9
Medyczna Health	2500	3105	1144
Usług dla ludności Personal services	1996	2114	508
Usług transportowych Transport services	349	418	66

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b In division by narrow fields of education data concern graduates who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (148). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005/06	17	3379	78394	18946	TOTAL
2010/11	15	3087	73336	21790	
2014/15	14	3024	59321	18970	
2015/16	14	3028	56123	.	
Uniwersytety	1	1290	18293	6063	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	771	16714	5206	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1	11	640	450	Academies of economics
Pozostałe szkoły	11	955	20476	7251	Other

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 201. ^b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2014/15.

^a Teachers employed full-time and part-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 13 on page 201. ^b According to type of school – from 2014/15 academic year.

TABL. 25 (149). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a <i>full-time pro-grammes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time pro-grammes^b</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2005/06	78394	44004	40567	23319	37827	20685	GRAND TOTAL
2010/11	73336	42147	39946	23065	33390	19082	
2014/15	59321	33333	39754	22871	19567	10462	
2015/16	56123	31227	39320	22429	16803	8798	
Uniwersytety	18293	12741	14968	10314	3325	2427	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	16714	6722	12787	5570	3927	1152	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	640	384	38	28	602	356	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły	20476	11380	11527	6517	8949	4863	<i>Other</i>

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b Data 2005/06 academic years concern: *a* – day study system, *b* – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 26 (150). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPE OF SCHOOLS							
TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2005/06	18946	12197	8733	5602	10213	6595	GRAND TOTAL
2010/11	21790	13919	10699	6597	11091	7322	
2014/15	18970	11732	11450	7188	7520	4544	
Uniwersytety	6063	4673	4409	3308	1654	1365	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	5206	2343	3789	1789	1417	554	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	450	305	66	58	384	247	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły	7251	4411	3186	2033	4065	2378	<i>Other</i>

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b Data 2005/06 academic years concern: *a* – day study system, *b* – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 27 (151). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

ACADEMIC TEACHERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS							
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2014/15	2015/16	2010/11	2014/15	2015/16	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym kobiety of which females			
O G Ó Ł E M	3087	3024	3028	1291	1263	1265	T O T A L
Profesorowie	694	763	772	118	170	167	Professors
w tym z tytułem naukowym profesora	471	547	553	96	139	133	of which titled only
Docenci	24	24	22	11	11	11	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	-	-	1	-	-	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)
Adiunkci	1052	985	949	463	456	440	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	19	19	-	4	11	of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)
Asystenci	474	438	443	252	207	216	Assistant lecturers
Pozostali	843	814	843	447	419	431	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym i niepełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 201.

^a Teachers employed full-time and part-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 13 on page 201. ^b The habilitated doctors degree (hd), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 28 (152). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M	358	198	46	39	T O T A L
2005/06	1131	629	227	151	
2010/11	2577	1266	471	294	
2014/15	2885	1400	.	.	
studia: stacjonarne	2825	1366	450	278	studies: full-time programmes
niestacjonarne	60	34	21	16	part-time programmes
Uniwersytety	184	101	20	14	Universities
Wyższe szkoły techniczne	108	25	14	5	Technical universities
Pozostałe szkoły wyższe	2533	1274	437	275	Other

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół — z roku akademickiego 2014/15.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school — from 2014/15 academic year.

TABL. 29 (153). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

	2010/11	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2010/11	2014/15	2015/16	
WYSZCZEGÓLNIENIE	słuchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies ^a</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>			SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	5438	3540	3620	2795	2387	370	511	565	T O T A L <i>of which females</i>
w tym kobiety	3634	2592	2780	1865	1646	201	254	281	
Uniwersytety	2019	1370	1333	844	617	322	363	392	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	656	523	407	427	469	48	148	173	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	100	76	47	-	50	-	-	-	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły wyższe	2663	1571	1833	1524	1251	-	-	-	<i>Others</i>

^a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 30 (154). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA W ROKU**
AKADEMICKIM 2015/16
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION IN THE 2015/16
ACADEMIC YEAR

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	Słuchacze Students		Wydane świadectwa ^b Certificates issued ^b		NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	3620	2780	2387	1646	T O T A L <i>of which</i>
w tym:					
Pedagogiczna	1358	1190	498	379	<i>Education</i>
Artystyczna	96	79	37	34	<i>Arts</i>
Humanistyczna	92	67	19	17	<i>Humanities</i>
Językowa	40	35	20	16	<i>Languages</i>
					<i>Social and behavioural sciences</i>
Społeczna	202	129	155	91	
Dziennikarstwa i informacji	42	38	47	44	<i>Journalism and information</i>
Biznesu i administracji	785	567	671	442	<i>Business and administration</i>
					<i>Information and Communication Technologies (ICTs)</i>
Technologii teleinformatycznych	56	15	33	12	
					<i>Engineering and engineering trades</i>
Inżynierijno-techniczna	142	44	168	73	
					<i>Manufacturing and processing</i>
Produkcji i przetwórstwa	57	45	110	94	
Medyczna	60	54	29	27	<i>Health</i>
Higieny i bezpieczeństwa pracy	320	190	331	172	<i>Hygiene and occupational health services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Z poprzedniego roku akademickiego.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b From the previous academic year.

TABL. 31 (155). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Gimnazja 2005/06	4	15	429	81	117	27
<i>Lower secondary schools</i> 2010/11	6	27	650	126	219	47
2014/15	6	19	410	90	141	32
2015/16	5	20	348	73	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe 2005/06	2	5	123	17	46	4
<i>Basic vocational schools</i> 2010/11	3	11	174	21	35	8
2014/15	-	-	-	-	-	-
2015/16	-	-	-	-	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2005/06	43	112	2980	1256	1056	551
<i>General secondary schools^a</i> 2010/11	109	334	9231	4158	2857	1366
2014/15	73	290	7939	3111	2471	1124
2015/16	75	278	7321	2896	.	.
Technika ^a 2005/06 ^b	36	48	1448	293	x	x
<i>Technical secondary schools^a</i> 2010/11	37	90	1998	358	510	65
2014/15	16	20	426	46	390	39
2015/16	-	-	-	-	.	.

^a W latach szkolnych 2005/06 – 2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^b Bez ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 – 2013/14 school years including supplementary schools: general secondary schools and technical secondary schools, respectively. ^b Excluding post-primary vocational schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 32 (156). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Placówki	1304	1364	1534	1505	Establishments
miasta	287	336	415	412	urban areas
wieś	1017	1028	1119	1093	rural areas
Przedszkola	412	445	598	619	Nursery schools
w tym specjalne	1	3	10	13	of which special
miasta	211	239	317	328	urban areas
wieś	201	206	281	291	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	892	837	795	749	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	8	9	8	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	74	132	129	Pre-primary
Miejsca:					Places:
Przedszkola	32186	37806	47622	48583	Nursery schools
w tym specjalne	16	22	116	151	of which special
Miasta	21885	25863	31188	31239	Urban areas
Wieś	10301	11943	16434	17344	Rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	178	177	174	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1555	3374	3445	Pre-primary
Dzieci	45290	54630	64591	61504	Children
miasta	23771	28398	32478	30901	urban areas
wieś	21519	26232	32113	30603	rural areas
w tym w wieku 6 lat	22926	17851	13025	.	of which aged 6
5 lat	10084	15616	21704	21226	of which aged 5
Przedszkola	31082	37289	44667	44048	Nursery schools
w tym specjalne	4	15	75	113	of which special
miasta	21662	25696	29437	28838	urban areas
wieś	9420	11593	15230	15210	rural areas
w tym w wieku 6 lat	10698	8453	6748	.	of which aged 6
5 lat	8542	10371	12910	13068	of which aged 5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	14208	15847	17332	15009	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	12228	9398	6170	.	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	136	114	93	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1358	2478	2354	Pre-primary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	494	617	790	.	3—6
3—5	324	543	736	793	3—5
6 lat	964	845	548	.	6
5 lat	432	731	913	953	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	338	419	545	.	3—6
3—5 lat	297	425	540	585	3—5
1 przedszkole	75	84	75	71	Nursery school
100 miejsc	97	99	94	91	100 places

U w a g a. Od roku szkolnego 2013/14 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. W roku szkolnym 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

N o t e. Since 2013/14 school year including the children attending throughout the school year the units performing health care activities. In the 2010/11 school years excluding pre-primary education in the units performing health care activities in which only children by age were not included in the 2005/06 school year.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. — zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, sanatoria)

Na mocy wymienionej ustawy działalność leczniczą może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) - lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych;

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1251);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 464);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 879);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

- 1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 — health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, palliative care wards, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry and sanatoria).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives;

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1251);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2015 item 464);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2015, item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016 item 879);
- 6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013 item 757, with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emer-

Dz. U. 2013 poz. 757, z późniejszymi zmianami), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);

- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271 z późniejszymi zmianami).

3. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniara, a przez położną — również położnego.

4. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 I 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2013, poz. 26).

5. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

6. Dane dotyczące **stacjonarnej opieki zdrowotnej** nie obejmują opieki dziennej.

Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane o łóżkach w placówkach **stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Dane o łóżkach na oddziałach: **chirurgicznych** obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; **zakaźnych** — łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych, **psychiatrycznych** — łóżka na oddziałach leczenia uzależnień, **gruźlicy**

gency Medical Services; data for 2005 — law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);

- 7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

3. *Data regarding **medical personnel** concern persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies, social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.*

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is a university, a unit of the state or local self-government administration, or the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people are counted once regardless of their working hours.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

4. *Data on **doctor specialists and dental specialists** concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 2 I 2013 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws 2013, item 26).*

5. *Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.*

6. *Data concerning **in-patient health care** do not include day-care.*

Data on hospitals comprise health care units which until 2011 were treated as hospital branches.

*Data regarding beds in **in-patient health care** units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.*

*Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 — places (beds and incubators) for newborns.*

*Data regarding beds in hospitals wards: **surgical wards** are given together with general surgery, paediatric surgery, maxilla-facial, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, cardiosurgery, urology and other surgical wards; **infectious disease wards** — beds in observation and communicable diseases wards, **psychiatric wards** — beds in addiction recovery wards, **tubercular and pulmonary wards** — beds in pulmonology wards.*

i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowskowe obejmuje szpitale i sanatoria, działające na obszarze uzdrowiska, wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

10. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

11. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

12. Dane w tabl. 10–11 opracowano na podstawie wyników badań reprezentacyjnych, zgodnych z zaleceniami Eurostatu, „Europejskie Ankiety Badanie Zdrowia”, którymi objęto w 2014 r. 28,8 tys. osób zamieszkających w 12,2 tys. gospodarstwach domowych, w 2009 r. – 41,8 tys. osób w 16,3 tys. gospodarstwach domowych. Za 2004 r. są to wyniki badań „Stan zdrowia ludności Polski”, którymi objęto 43,0 tys. osób.

Wyniki badań zostały uogólnione na ludność zamieszkałą w gospodarstwach domowych według stanu w dniu 31 XII.

13. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1217) opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. - klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

14. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie

7. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

8. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

Data **regarding psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

10. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

11. Data regarding incidence of infectious diseases are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

12. Data in tables 10–11 were prepared on the basis of sample surveys according to Eurostat guidelines “The European Health Interview Survey”, which in 2014 included 28.8 thous. persons living in 12.2 thous. households and in 2009 – 41.8 thous. persons in 16.3 thous. households. The results for 2004 come from “The health status of population in Poland” survey, which covered 43.0 thous. persons.

The results of surveys were generalized to the population living in households as of 31 XII.

13. According to the Law on Childcare for Children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1217), childcare can be organized in the form of nurseries, and since 2011 in the form of children's clubs, provided by day carer and nanny.

14. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 575).

z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 575).

15. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnienia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach**.

16. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze**:
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
 - c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390),
- 2) **rodzinny dom dziecka** — w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

15. Day-support centre — supports the family in its care and education functions.

It may be operated in the form of:

- 1) **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialist centre** — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker,
- 4) **in a combination of the forms**.

16. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religion.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster families**:
 - a) related,
 - b) non-professional — not more than 3 children (except for numerous siblings) can be placed in it at the same time,
 - c) professional — not more than 3 children (except for numerous siblings) can be placed in it at the same time, including:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive children on the basis of a court ruling when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1390),
- 2) **foster home** — placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

17. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

- a) **interwencyjnego** — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
 - b) **rodzinne** — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę liczному rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
 - c) **socjalizacyjnego** — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
 - d) **specjalistyczno-terapeutycznego** — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcijnego** — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

17. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre** shall be run as:
 - a) **an intervention** — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
 - b) **a family** — educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
 - c) **a socialization** — provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
 - d) **a specialist therapy** — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;
- 2) **regional care and therapy centre** — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

18. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 930).

19. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasilek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasilek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

18. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 930).

19. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (157). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		SPECIFICATION
	2014	2015	
Lekarze	4345	4467	<i>Doctors</i>
w tym kobiety	2349	2390	<i>of which women</i>
Lekarze dentyści	1038	1006	<i>Dentists</i>
w tym kobiety	702	693	<i>of which women</i>
Farmaceuci	1278	1290	<i>Pharmacists</i>
w tym kobiety	1030	1044	<i>of which women</i>
Pielęgniarki	12321	12400 ^b	<i>Nurses</i>
Położne	1563	1574 ^c	<i>Midwives</i>
Fizjoterapeuci	2259	2358 ^d	<i>Physiotherapists</i>
Diagności laboratoryjni ^e	674	708	<i>Laboratory diagnosticians^e</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 229; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b-d} W tym magistrzy: ^b – pielęgniarstwa – 1673, ^c – położnictwa – 322, ^d – fizjoterapii i rehabilitacji – 1559. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 229; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1673, ^c – of midwifery – 322, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 1559. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and in regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (158). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		SPECIFICATION
	2014	2015	
O G Ó Ł E M	3084	3132	T O T A L
w tym specjaliści w zakresie:			<i>of which specialists in the field of:</i>
Anestezjologii i intensywnej terapii	150	168	<i>Anesthesiology and intensive therapy</i>
Chirurgii ^b	430	428	<i>Surgery^b</i>
Chorób płuc	91	87	<i>Respiratory diseases</i>
Chorób wewnętrznych	303	284	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii ^c i wenerologii	61	58	<i>Dermatology^c and venereology</i>
Kardiologii ^c	122	132	<i>Cardiology^c</i>
Medycyny rodzinnej	447	452	<i>General practitioners</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 229. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 229. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 2 (158). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2014	2015	
Neurologii ^{bc}	171	170	Neurology ^{bc}
Okulistyki	84	89	Ophthalmology
Onkologii ^d	35*	41	Oncology ^d
Otolaryngologii ^{be}	58	61	Otolaryngology ^{be}
Pediatrici	186	204	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	201	200	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^b	110	113	Psychiatry ^b
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^f	117	111	Radiology and diagnostic imaging ^f
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy	71,0	70,1	Specialists in % of total doctors
Lekarze dentyści ogółem	139	139	Dentists of total
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			of which dentists with specialization
Chirurgii stomatologicznej	22	22	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	12	9	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	28	29	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	5	7	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	33	35	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	18	14	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	21	22	Restorative dentistry
Lekarze dentyści ze specjalizacją			Dental specialists in % of total
w % ogółu lekarzy dentyistów	13,4	13,8	dentists

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 229. ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{c-f} Także: ^c – neuropatologii, ^d – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^e – otorynolaryngologii, ^f – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 229. ^b Including children's specialists. ^{c-f} Also: ^c – neuropathology, ^d – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^e – otorynolaryngology, ^f – oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (159). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		SPECIFICATION
	2014	2015	
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1125	1137	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	670	676	urban areas
wieś	455	461	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	548	539	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	377	365	urban areas
wieś	171	174	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	16018,7	16340,9	Consultations provided ^c in thous.
miasta	12017,3	12215,5	urban areas
wieś	4001,3	4125,4	rural areas
lekarskie	14216,6	14537,3	doctors
w tym specjalistyczne	5268,6	5289,4	of which specialized
stomatologiczne	1802,1	1803,6	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 228 i ust. 5 na str. 229. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes, item 2 on page 228 and item 5 on page 229. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

Source: data of the Ministry, of Health Ministry of Interior and the Central Statistical Office of Poland.

TABL. 4 (160). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA ^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		SPECIFICATION
	2014	2015	
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES – as of 31 XII</i>			
Szpital ogólnie ^b	41	41	<i>General hospitals ^b</i>
Szpital psychiatryczne	2	2	<i>Psychiatric hospitals</i>
Ośrodki leczenia odwykowego	2	2	<i>Detoxification centres</i>
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1	1	<i>Addiction recovery centres</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	23	24	<i>Chronic medical care homes ^c</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	13	14	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	7	9	<i>Hospices</i>
Oddziały opieki paliatywnej	2	2	<i>Palliative care wards</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:			<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	22	22	<i>sanatoria</i>
szpitale	3	3	<i>hospitals</i>
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII <i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>			
Szpital ogólnie	10289	10249	<i>General hospitals</i>
Szpital psychiatryczne	710	710	<i>Psychiatric hospitals</i>
Ośrodki leczenia odwykowego	65	70	<i>Detoxification centres</i>
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	20	20	<i>Addiction recovery centres</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	1339	1393	<i>Chronic medical care homes ^c</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	579	650	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	118	161	<i>Hospices</i>
Oddziały opieki paliatywnej	29	29	<i>Palliative care wards</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:			<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	2964	3213	<i>sanatoria</i>
szpitale	802	814	<i>hospitals</i>
LECZENI <i>IN-PATIENTS</i>			
Szpital ogólnie ^d	422786	431250	<i>General hospitals ^d</i>
Szpital psychiatryczne	5412	5325	<i>Psychiatric hospitals</i>
Ośrodki leczenia odwykowego	611	648	<i>Detoxification centres</i>
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	53	40	<i>Addiction recovery centres</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	2559	2525	<i>Chronic medical care homes ^c</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	1115	1179	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	1348	1395	<i>Hospices</i>
Oddziały opieki paliatywnej	699	725	<i>Palliative care wards</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze ^e :			<i>Health resort treatment patients ^e :</i>
w sanatoriach	44988*	47584	<i>in sanatoria</i>
w szpitalach	10146	10834	<i>in hospitals</i>

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 228. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 229. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Ponadto 5648 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło : w zakresie szpitali ogólnych oraz zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 2 on page 228. ^b See general notes, item 6 on page 229. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Excluding inter-ward patient transfer. ^e Moreover 5648 health resort patients were treated as out-patient.

Source : in regard to general hospitals and to long-term facilities – data of the ministry of health and the ministry of interior, in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (161). **SZPITALE OGÓLNE**^a
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		SPECIFICATION
	2014	2015	
Szpital ogólny (stan w dniu 31 XII)	41	41	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	10289	10249	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	48,3	48,2	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards :
Chorób wewnętrznych	1300	1302	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	478	497	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	2219	2217	Surgical
Pediatrycznych	686	685	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1092	1064	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	298	298	Oncological
Intensywnej terapii	184	184	Intensive therapy
Zakaźnych	195	195	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	362	355	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	148	148	Dermatological
Neurologicznych	643	643	Neurological
Psychiatrycznych	439	439	Psychiatric
Leczeni w tys.	458,5	473,0	In-patients in thous.
w tym na oddziałach :			of which in specified wards :
chorób wewnętrznych	55,8	53,7	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	30,9	32,6	of which cardiological ^b
chirurgicznych	108,2	110,9	surgical
pediatrycznych	30,1	28,9	paediatric
ginekologiczno-położniczych	62,8	64,7	gynaecological-obstetric
onkologicznych	16,1	17,1	oncological
intensywnej terapii	3,6	3,5	intensive therapy
zakaźnych	7,8	7,9	communicable
gruźlicy i chorób płuc	9,8	9,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	4,3	4,4	dermatological
neurologicznych	25,7	29,0	neurological
psychiatrycznych	5,4	5,6	psychiatric
Wypisani w tys.	409,4	417,1	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	8,8	9,4	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	2154,1	2223,2	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko ^c	45,2	46,2	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,5	5,2	Average patient stay in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 229. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło : dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 6 on page 229. ^b Including intensive cardiological care wards. ^c Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source : data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (162). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	84	84	85	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	51	51	52	<i>basic</i>
specjalistyczne	33	33	33	<i>specialists</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	11	13	13	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	10	14	13	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d				<i>Calls to the occurrence places^d</i>
w tysiącach	115,4	140,3	141,3	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	54,3	65,9	66,4	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :				<i>Persons who received health care benefits in the place of occurrence^d:</i>
w tysiącach	126,0	142,6	143,6	<i>in thousands</i>
w tym:				<i>of which</i>
dzieci i młodzież do 18 lat	8,7	10,0	10,9	<i>children and youth up to 18 years of age</i>
w wieku 65 lat i więcej	49,5	60,7	63,0	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	59,2	67,0	67,5	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 230. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 9 on page 230. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (163). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a

Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Apteki	543	570	639	655	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	543	565	638	654	<i>of which private</i>
w tym na wsi	148	131	146	156	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	107	120	131	134	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	106	117	128	131	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	3228	3084	2765	2697	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	4927	5038	4558	4355	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	3864	3733	3332	3248	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	8456	9509	8554	8013	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	965	1040*	1185	1196	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 230.

^a See general notes, item 10 on page 230.

TABL. 8 (164). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	<i>Regional centres (as of 31 XII)</i>
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	9	9	8	8	<i>Local branches (as of 31 XII)</i>
Krwiodawcy w tys.	19,3	21,7	25,4	27,9	<i>Blood donors in thous.</i>
w tym honorowi	19,3	21,7	25,4	27,9	<i>of which honorary blood donors</i>
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	39,3	43,4	52,7	56,9	<i>Number of collected donations^b of whole blood in thous.</i>
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	38,8 ^d	44,4	57,2	62,8	<i>Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP)^c in thous.</i>

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: Dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: Data of the National Blood Center.

TABL. 9 (165). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS									
CHOROBY	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	414	302	336	348	19,7	14,2	15,8	16,4	Tuberculosis
Tężec	2	2	-	-	0,1	0,1	-	-	Tetanus
Krztusiec	23	28	70	88	1,1	1,3	3,3	4,1	Whooping cough
Odra	1	-	1	1	0,0	-	0,0	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby	115	113	168	195	5,5	5,3	7,9	9,2	Viral hepatitis
typ A	-	6	5	4	-	0,3	0,2	0,2	type A
typ B	44	67	81	75	2,1	3,1	3,8	3,5	type B
typ C	71	40	82	116	3,4	1,9	3,9	5,5	type C

TABL. 9 (165). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Różyczka	298	201	153	80	14,2	9,4	7,2	3,8	Rubella
AIDS ^a	-	4	2	1	-	0,2	0,1	0,0	AIDS ^a
Salmonellozy	1111	805	588	615	53,0	37,8	27,6	28,9	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	4	2	1	-	0,2	0,1	0,0	-	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	40	4	28	25	1,9	0,2	1,3	1,2	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1065	1989	1895	1907	259,3	423,1	469,4	321,0	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	324	457	415	640	15,4	21,5	19,5	30,1	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu ..	43	37	32	31	2,0	1,7	1,5	1,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	126	99	56	56	6,0	4,7	2,6	2,6	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	48	26	7	10	2,3	1,2	0,3	0,5	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	1922	107	75	70	91,6	5,0	3,5	3,3	Mumps
Grypa ^c	13406	15936	50849	56889	639,1	749,2	2389,0	2674,2	Influenza ^c
Choroby weneryczne	17	7	14	15	0,8	0,3	0,7	0,7	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wściekliźnie	704	588	823	807	33,6	27,6	38,7	37,9	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Hygiene – PZH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10. (166). OCENA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI
PERCEIVED HEALTH STATUS OF POPULATION

STAN ZDROWIA HEALTH STATUS		Ogółem Total			W wieku lat At the age of				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	0-14	15-29	30-49	50-69	70 i więcej and more
		w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku in % of total population of given sex and age group							
Bardzo dobry i dobry	2004	63,0	65,8	60,8	90,1	90,1	66,7	23,6	9,3
Very good and good	2009	68,1	72,3	64,4	92,5	92,4	74,3	40,8	12,2
	2014	69,4	71,8	67,1	93,6	94,0	82,9	38,2	13,5
Taki sobie, ani dobry ani zły	2004	25,0	23,9	25,8	7,9	8,8	26,7	48,7	46,9
Fair	2009	22,2	19,4	24,7	5,7	6,9	21,9	40,5	46,8
	2014	19,6	17,8	21,2	5,7	5,2	13,7	40,4	38,5
Zły i bardzo zły	2004	12,1	10,3	13,4	2,0	1,1	6,6	27,7	43,9
Bad and very bad	2009	9,7	8,3	10,9	1,8	0,7	3,7	18,6	41,0
	2014	11,0	10,4	11,7	0,7	0,9	3,4	21,3	48,1

TABL. 11. (167). LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WAGI CIAŁA ^a
POPULATION AT THE AGE OF 15 AND MORE BY BODY WEIGHT ^a

WAGA CIAŁA BODY WEIGHT		Ogółem Total			W wieku lat At the age of			
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	15-29	30-49	50-69	70 i więcej and more
		w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku ^a in % of total population of given sex and age group ^a						
Niedowaga	2004	3,6	1,4	5,5	8,6	1,4	0,7	2,2
Underweight	2009	3,0	1,7	4,1	7,8	1,6	0,9	1,0
	2014	2,7	1,2	4,0	7,0	1,4	0,5	2,4
W normie	2004	50,1	46,2	53,7	72,4	45,6	32,3	39,3
Normal	2009	45,7	37,0	53,1	70,5	43,3	27,3	36,6
	2014	46,6	37,9	54,8	71,0	48,5	30,1	27,8
Nadwaga	2004	34,6	41,1	28,5	16,4	40,1	45,7	44,5
Overweight	2009	35,4	44,9	27,5	18,4	40,2	44,2	41,6
	2014	34,6	42,1	27,5	17,7	36,9	41,4	48,3
Otyłość	2004	11,8	11,3	12,3	2,5	12,9	21,3	14,0
Obesity	2009	15,8	16,4	15,3	3,2	14,9	27,6	20,8
	2014	16,1	18,8	13,7	4,3	13,2	27,9	21,5

^a Wagę ciała opracowano na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI) obliczonego przez podzielenie wagi ciała (w kilogramach) przez wzrost (w metrach do kwadratu) i podano według grup: otyłość – 30,0 i więcej, nadwaga – od 25,0 do 29,99, w normie – od 18,5 do 24,99, niedowaga – poniżej 18,5.

^a Body weight was presented on the basis of body mass index (BMI), calculated by dividing the body weight in kilograms by square of the height in metres and was presented by the following groups of BMI values: obesity – 30,0 and more, overweight – 25,0-29,99, normal – 18,5-24,99, underweight – less than 18,5.

TABL. 12 (168). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Żłobki	15	15	67	77	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	x	15	33	33	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach ...	10	9	2	1	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	-	-	6	11	<i>Children's clubs</i>
Miejsca	1203	1571	3165	3590	<i>Places in thous.</i>
w żłobkach	1203	1571	3084	3449	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	-	-	81	141	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	2071	2715	4421	5162	<i>Children staying (during the year) in thous.</i>
w żłobkach	2071	2715	4299	4963	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	-	-	122	199	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	54,0	57,8	131,4	134,2	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych :					<i>Children staying in nurseries and children's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,0	22,6	47,7	57,1	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	92,4	100,9	92,1	94,5	<i>per 100 places</i>

^a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi; w 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi.

^a *Places and children - including nursery wards; in 2005 including weekly nurseries.*

TABL. 13 (169). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CETNRES

DAY SUPPORT SERVICES									
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie residents				
OGÓŁEM	66	54	111	106	3104	2136	3375	3371	TOTAL
Opiekuńcze	63	51	78	77	2900	2008	2476	2566	General care
Specjalistyczne	3	3	20	15	204	128	535	396	Specialized
Praca podwórkowa	-	-	-	-	-	-	-	-	Street work
W połączonych formach ...	-	-	13	14	-	-	364	409	In a combination of the forms

TABL. 14 (170). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1195	1287	1372	1346	Foster families
Spokrewnione	1008	1036	801	783	Related
dzieci ^b	1364	1364	1086	1044	children ^b
Niezawodowe	182	226	492	473	Non-professional
dzieci ^b	304	362	685	652	children ^b
Zawodowe ^c	5	25	79	63	Professional ^c
dzieci ^b	15	80	222	200	children ^b
Rodzinne domy dziecka	-	-	4	4	Foster homes
dzieci ^d	-	-	19	22	children ^d

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, w 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional foster families not related to the child. ^d Up to the age of 25.

TABL. 15 (171). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a****INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a**

INSTITUTIONAL POSTER CARE														
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION	
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers					
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII													
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze	35	36	39	39	915	937	755	749 ^b	65	89	91	66	Care and educa- tion centres	
interwencyjne	2	1	3	2	27	12	27	17	-	-	-	-	intervention	
rodzinne	8	7	6	6	65	54	41	40	2	3	1	-	family	
socjalizacyjne	22	23	29	28	738	640	673	636	43	65	87	66	socialization	
specjalistyczno- terapeutyczne	-	-	1	1	-	-	14	13	-	-	3	-	specialist the rapy	
łączące zadania placówek ^c	3	5	-	2	85	231	-	43	20	21	-	-	combining tasks of the centres ^c	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 232. ^b W tym 28 wychowanków w wieku 0–3 lata i 35 w wieku 4–6 lat oraz 30 sierot i 100 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 17 on page 232. ^b Of which 28 residents aged 0–3 and 35 aged 4–6 as well as 30 orphans and 100 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 16 (172). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA ^a**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	65	67	78	77	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b					Places ^b
ogółem	5472	5283	5536	5644	total
na 10 tys. ludności	26,1	24,8	26,0	26,5	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b					Residents ^b
ogółem	5072	5266	5246	5218	total
w tym kobiety	2435	2136	2255	2250	of which women
w tym do lat 18	159	115	143	120	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	886	885	1306	1249	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24,2	24,7	24,6	24,5	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	77	222	70	71	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.^a Including community self-help homes. ^b Including branches.TABL. 17 (173). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES ^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii) ^b	65	67	78	77	Homes and facilities (excluding branches) ^b
w których mogą przebywać:					in which may be
osoby w podeszłym wieku	17	20	22	22	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	11	15	15	15	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	6	7	9	9	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	7	6	6	6	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	9	13	12	12	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	-	5	6	6	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	2	2	2	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	12	10	16	16	homeless
inne osoby	-	5	10	9	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.^a Including community self-help homes. ^b In further division facilities may be shown several times because one facility may be designed for several groups of residents.

TABL. 17 (173). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^b ...	5072	5266	5246	5218	Residents in homes and facilities for^b
osoby w podeszłym wieku	1007	1026	1033	1028	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	1025	732	644	674	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	716	545	516	519	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	509	398	370	362	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	1317	1722	1682	1681	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	-	75	109	111	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	8	16	13	27	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	490	644	730	709	homeless
inne osoby	-	108	149	107	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 18 (174). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2005 2010 2014 2015	203883 142288 127041 120942	TOTAL
Pomoc pieniężna	85762	138318,4 195409,7 220378,1 218474,1	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasilek stały	9745	42 826,0	Permanent benefit
Zasilek okresowy	28366	62 713,6	Temporary benefit
Zasilek celowe	47123	46 331,7	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	108	419,1	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	66206	64839,6	Non-monetary care
w tym:			of which:
Schronienie	214	788,7	Shelter
Posiłek	60378	27952,8	Meals
Ubranie	51	11,7	Clothing
Sprawienie pogrzebu	105	252,2	Burial
Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	3992	26030,1	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	101	89,5	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 233. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 19 on page 233. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times
Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowa-

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**,
- **entertainment** activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of

nego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościnie) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hostele, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

7. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Within:

- *hotels and similar facilities. the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,*

- *other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, hostels, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments.*

3. *Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.*

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 15) oraz ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 16) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

3. Boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich. Liczba stadionów podana jest łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów stadionów, np. widowni. Boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe. Boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samo-

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

5. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" — rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the category of persons practising sports in physical education organizations (table 15) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports clubs (table 16) one person may be indicated more than once, depending on the number of sports practised or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

3. Sports fields located in stadium main fields are not counted again as sports fields for big games. The number of stadiums includes declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. Sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are counted once as universal, multi-purpose sports fields. Indoor sports fields located in sports halls or gyms are not given separately, but treated as sports halls or gyms, depending on kind of facility in which they are located.

Data on bicycle paths include bicycle paths mainly used for communication purposes, and not for tourist purposes, the so-called bicycle trails (e.g. located in the woods), namely: separate roads for bicycles (located within the road lane); roads separated from the roadway; roads

dzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

separated from the sidewalk; roads included in pedestrian and cyclist ways. Data include the total length of bicycle paths within the area of competence of a gmina, the starost office and the marshal's office.

Information about facilities adapted for disabled people include facilities adapted for people with physical disability or with other than physical disability (e.g. deaf people or blind people).

Kultura Culture

TABL. 1 (175). **KSIAŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Wydawnictwa naukowe <i>Scientific publications</i>	Podręczniki dla szkół wyższych <i>University textbooks</i>	Wydawnictwa zawodowe <i>Professional publications</i>	Podręczniki szkolne <i>School textbooks</i>	Wydawnictwa popularne <i>Popular science</i>	Literatura piękna <i>Belles-lettres</i>		SPECIFICATION
							razem <i>total</i>	w tym dla dzieci i młodzieży <i>of which for children and youth</i>	
Tytuły 2005	323	121	51	23	-	77	46	5	Titles
2010	706	254	56	67	5	201	108	15	
2014	849	297	87	39	12	254	145	15	
2015	824	346	50	34	1	217	152	24	
Nakład w tys. egz. 2005	370,7	42,2	18,8	47,6	-	66,4	190,9	4,8	Number of copies in thous.
2010	622,2	88,5	20,6	94,4	11,5	313,3	62,9	31,0	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: National Library.

TABL. 2 (176). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Ukazujące się <i>Published as specified</i>									SPECIFICATION
		w tygodniu <i>weekly</i>		w miesiącu <i>monthly</i>		1 raz <i>once</i>				nieregularnie <i>irregularly</i>	
		6–2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	3–2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	na 2 mie- siące <i>bimonthly</i>	w kwar- tale <i>quarterly</i>	w pół- roczu <i>half-yearly</i>	w roku <i>yearly</i>		
Tytuły 2005	187	4	9	7	46	15	46	2	21	37	Titles
2010	231	3	13	6	45	23	60	10	34	37	
2014	210	2	15	1	38	15	66	5	35	33	
2015	197	2	12	2	36	13	67	4	34	27	
Nakład w tys. egz. . 2005	38154,3	24386,9	12417,2	246,6	697,8	132,2	192,1	0,8	11,3	69,4	Number of copies in thous.
2010	26048,6	15137,5	5229,4	3284,0	1297,1	357,6	572,0	10,2	21,9	138,9	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: Biblioteka Narodowa.

^a According to published place.

Source: National Library.

TABL. 3 (177). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	700	690	678	679	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	583	565	556	557	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII) ...	46	59	66	53	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	38	42	.	.	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8842,4	8812,3	8669,3	8617,6	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5268,4	5118,7	5036,4	4998,5	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	413,6	357,6	344,5	339,2	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	177,7	150,0	141,8	139,0	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach wol.	7825,2	6905,9	6794,5	6689,7	<i>in thousands vol.</i>
w tym na wsi	3532,4	2995,7	2819,9	2757,8	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19	19	20	20	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20	20	20	20	<i>of which in rural areas</i>

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi, które w latach 2014 i 2015 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. ^b W latach 2005, 2010, 2014 bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points, which in 2014 and 2015 are assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. ^b In 2005, 2010 and 2014 excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (178). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	34	44	49	54	<i>Museums with branches^a</i>
Muzealia ^a w tys.	550,1	850,6	893,8	1006,9	<i>Museum exhibits^a in thous.</i>
Wystawy czasowe:					<i>Temporary exhibitions:</i>
własne ^b	174	190	164	167	<i>own^b</i>
obce ^c	97	96	81	95	<i>exterior^c</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	778,2	894,2	1423,2	1459,6	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	345,9	288,4	370,1	305,6	<i>of which primary and secondary school students^d</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (179). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	4	7	6	7	6	1	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	81	139	97	125	120	5	<i>Exhibitions ^a</i>
w tym z zagranicy	8	9	4	21	21	-	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	89	161	110	139	134	5	<i>Expositions ^a</i>
Zwiedzający w tys.	71,0	132,5	143,4	101,6	101,1	0,5	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.^a In Poland.TABL. 6 (180). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions ^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls ^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts ^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience ^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne					<i>Theatres and music institutions</i>
2005	3	1652	1099	190,4	
2010	3	1354	1458	223,9	
2014	3	1520	1653	225,4	
2015	3	1520	1689	188,1	
Teatry	2	669	656	95,3	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	429	374	48,2	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	240	282	47,1	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	-	-	16	4,2	<i>Music theatres</i>
Filharmonie	1	851	1006	82,5	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	-	-	9	5,2	<i>Symphonic and chamber orchestras choirs</i>
Zespoły pieśni i tańca	-	-	2	0,9	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe					<i>Entertainment enterprises</i>
2005	1	-	162	24,6	
2010	3	-	172	282,3	
2014	2	-	110	101,7	
2015	2	-	123	100,9	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 7 (181). **CENTRA KULTURY^a, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CENTRES OF CULTURE^a, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS,
CLUBS AND COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Instytucje	333	324	360	352	93	259	<i>Institutions</i>
centra kultury	-	-	-	25	11	14	<i>centres of culture</i>
domy kultury	56	83	97	81	43	38	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	142	127	138	133	27	106	<i>cultural centres</i>
kluby	28	16	18	23	9	14	<i>clubs</i>
świetlice	107	98	107	90	3	87	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	258	300	602	597	.	.	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	15540	17051	14407	12710	6181	6529	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2226,5	2377,6	3161,8	2423,2	1526,1	897,0	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	311	340	547	566	244	322	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	7469	6176	8321	7752	3071	4681	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	3784	2532	5745	5381	1820	3561	<i>of which primary and secondary school students^b</i>
Grupy (zespoły) artystyczne	1281	1363	1467	1633	757	876	<i>Artistic groups (ensembles)</i>
Członkowie grup (zespołów) artystycznych	23803	23477	27505	29059	14233	14826	<i>Members of artistic groups (ensembles)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	13930	12471	18490	20698	10751	9947	<i>of which primary and secondary school students^b</i>
Koła (kluby/sekcje)	441	513	1350	1615	723	892	<i>Groups (clubs/sections)</i>
Członkowie kół (klubów/sekcji)	10397	14975	34109	31150	15122	16028	<i>Members of groups (clubs/sections)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	4331	4446	10534	12946	7384	5562	<i>of which primary and secondary school students^b</i>

^a W latach 2005-2014 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury. ^b Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

^a In 2005-2014 presented among cultural establishments or cultural centres. ^b Until 2013 children and youth below the age of 15.

TABL. 8 (182). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	39	30	27	27 ^a	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	35	30	27	27	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	1	1	<i>of which multiplexes</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	42	34	45	45	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	38	34	45	45	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	9	9	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	11624	10383	11614	11969	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	10965	10383	11614	11969	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	1578	1578	<i>of which multiplexes</i>
Seanse	20717	20042	58614	59188	<i>Screenings</i>
w tym miasta	20681	20042	58614	59188	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	13973	13248	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	531	668	2171	2192	<i>per cinema</i>
Widzowie	663032	901504	1342960	1511728	<i>Audience</i>
w tym miasta	662042	901504	1342960	1511728	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	255456	271969	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	17001	30050	49739	55990	<i>per cinema</i>
na 1 seans	32	45	23	26	<i>per screening</i>

^a W tym 2 miniplexy.

^a Of which 2 miniplexes.

TABL. 9 (183). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS*As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	116642	139221	155353	150637	T O T A L
Na 1000 ludności	56	65	73	71	<i>Per 1000 population</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

*S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.*TABL. 10 (184). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS*As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tysiącach in thousands				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	313,7	211,6	213,7	213,2	150	99	100	100	Radio subscribers
miasta	165,4	119,6	120,7	120,2	195	136	137	137	urban areas
wieś	148,3	91,9	93,0	93,0	119	74	74*	74	rural areas
Abonenci telewizyjni	302,4	202,9	204,3	203,8	144	95	96	96	Television subscribers
miasta	159,4	114,5	114,7	114,2	188	130	130	130	urban areas
wieś	143,0	88,4	89,5	89,6	114	71	72	72	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 11 (185). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	312^b	379^b	513	527	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	230	296	390	400	of which open all year
Obiekty hotelowe	116	171	197	208	Hotels and similar facilities
hotele	49	84	130	135	hotels
motele	3	6	6	6	motels
pensjonaty	10	10	14	17	boarding houses
inne obiekty hotelowe	54	71	47	50	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	196 ^b	208 ^b	316	319	Other facilities
domy wycieczkowe	8	6	8	8	excursion hostels
schroniska	2	3	4	4	shelters
schroniska młodzieżowe	49	41	43	48	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	48	38	39	44	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	13	16	13	11	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	20	22	18	18	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	24	20	18	17	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	19	29	34	39	public tourist cottages
pokoje gościnne	.	.	46	47	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	.	72	67	agrotourism lodgings
inne obiekty	61	71	60	60	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	18436^b	22577^b	27598	28711	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	13660	17309	22532	23738	of which open all year
Obiekty hotelowe	5587	8021	11074	12015	Hotels and similar facilities
hotele	3281	4863	8715	9368	hotels
motele	149	177	221	221	motels
pensjonaty	453	541	575	652	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1704	2440	1563	1774	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	12849 ^b	14556 ^b	16524	16696	Other facilities
domy wycieczkowe	541	465	619	533	excursion hostels
schroniska	60	70	135	133	shelters
schroniska młodzieżowe	2175	2112	2208	2821	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	2120	1977	2028	2641	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	835	1072	1044	854	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	2195	2454	2158	2157	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	2188	2261	2062	1800	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	1091	1088	1633	1760	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne	.	.	964	901	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	.	1109	1089	agrotourism lodgings
inne obiekty	3764	5034	4592	4648	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (185). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	546755 ^b	697000 ^b	873470	957687	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	62178	68030	105311	120427	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	297036	440151	608368	671925	Hotels and similar facilities
hotele	194659	294756	532537	575470	hotels
motele	10753	11434	9617	10681	motels
pensjonaty	22240	14910	14808	21826	boarding houses
inne obiekty hotelowe	69384	119051	51406	63948	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	249719 ^b	256849 ^b	265102	285762	Other facilities
domy wycieczkowe	26916	17880	12825	14071	excursion hostels
schroniska	2843	5537	6758	6010	shelters
schroniska młodzieżowe	26176	30171	27399	28869	youth hostels
w tym szkolne schroniska mł- dzieżowe	24189	24774	21831	24313	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	9712	6176	4667	4872	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	54750	39900	32622	44392	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	50445	54727	48050	40841	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	10319	12660	19341	22308	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne	.	.	18151	14804	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	.	9541	10323	agrotourism lodgings
inne obiekty	68558	89798	85748	99272	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	1540609 ^b	2059123 ^b	2493552	2772613	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	130093	153762	174499	213379	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	515045	776926	1089308	1204761	Hotels and similar facilities
hotele	321063	516413	931539	1003387	hotels
motele	12649	15580	12178	13355	motels
pensjonaty	42537	42219	42890	59867	boarding houses
inne obiekty hotelowe	138796	202714	102701	128152	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1025564 ^b	1282197 ^b	1404244	1567852	Other facilities
domy wycieczkowe	52053	37513	25276	29681	excursion hostels
schroniska	4916	7850	8183	7570	shelters
schroniska młodzieżowe	76201	96255	79670	98752	youth hostels
w tym szkolne schroniska mł- dzieżowe	70508	84885	70715	91153	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	17959	14246	15487	15501	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	211506	195970	156800	177692	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	178010	198225	156015	133644	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	39218	45854	72050	84957	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne	.	.	49131	49316	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	.	38270	37119	agrotourism lodgings
inne obiekty	445701	686284	803362	933620	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (186). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	62178^b	68030^b	105311	120427	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	46088	60524	97376	106670	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	35892	49712	89828	96048	<i>hotels</i>
motele	1503	1503	2156	3885	<i>motels</i>
pensjonaty	394	341	141	587	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	8299	8968	5251	6150	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	16090 ^b	7506 ^b	7935	13757	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	2217	687	599	494	<i>excursion hostels</i>
schroniska	64	153	297	203	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	2505	2168	1954	2301	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	2391	1686	865	1051	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe	385	103	205	198	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	663	210	50	2674	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	2477	1066	926	1175	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c ...	47	157	102	161	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne	.	.	517	634	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	.	471	597	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	7732	2962	2814	5320	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	130093^b	153762^b	174499	213379	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	87438	127422	153729	163413	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	68532	97965	141646	147854	<i>hotels</i>
motele	1668	1773	2760	4124	<i>motels</i>
pensjonaty	807	826	354	1282	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	16431	26858	8969	10153	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	42655 ^b	26340 ^b	20770	49966	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	3271	934	700	642	<i>excursion hostels</i>
schroniska	79	170	320	228	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	4996	3648	3845	5612	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	4845	2738	2200	3836	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe	707	195	346	347	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	2623	458	164	20150	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	10328	5066	3779	3849	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c ...	57	533	336	627	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne	.	.	883	929	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	.	775	856	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	20594	15336	9622	16726	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (187). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

	2005	2010	2014	2015	2005	2010	2014	2015	
WYSZCZEGÓLNIENIE	stopień wykorzystania miejsc noclegowych <i>occupancy rate of bed places</i>				stopień wykorzystania pokoi <i>occupancy rate of rooms</i>				SPECIFICATION
Obiekty hotelowe	26,7	28,0	27,4	28,3	30,0	34,0	33,6	34,7	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	27,0	29,8	29,7	30,1	30,4	36,4	36,4	37,1	<i>hotels</i>
motele	29,8	27,8	16,2	16,6	31,8	30,1	20,0	20,5	<i>motels</i>
pensjonaty	29,5	23,9	22,2	26,0	17,4	24,7	24,7	27,4	<i>boardinghouses</i>
inne obiekty hotelowe	25,1	25,1	18,1	20,8	31,4	30,5	21,9	25,7	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	33,9	33,8	32,2	34,6	x	x	x	x	<i>Other facilities</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 248.

^a See general notes, item 4 on page 248.

TABL. 14 (188). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005 ^a	108	94	70	19	TOTAL
..... 2010 ^a	154	100	56	29	
..... 2014 ^b	194	100	49	17	
2015^b	208	103	56	22	
Obiekty hotelowe	184	70	5	9	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	137	55	3	2	<i>hotels</i>
motele	6	1	-	-	<i>motels</i>
pensjonaty	11	4	1	1	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	30	10	1	6	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	24	33	51	13	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	2	-	3	1	<i>excursion hostels</i>
schroniska	-	-	-	2	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	2	3	8	-	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	2	3	8	-	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe	1	1	-	2	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	1	6	6	-	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	1	6	8	4	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	5	4	3	2	<i>public tourist cottages ^c</i>
pokoje gościnne	2	2	2	-	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	1	-	1	-	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	9	11	20	2	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^b Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

Sport

Sport

TABL. 15 (189). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS				
Jednostki organizacyjne	89	40	64	Organizational entities
Członkowie	7751	5057	6006	Members
Ćwiczący ^a	6151	4217	5780	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS				
Jednostki organizacyjne	1203	1270	1301	Organizational entities
Członkowie	82804	83006	71685	Members
Ćwiczący	75677	74249	71858	Persons practising sports
mężczyźni	57007	57042	55510	males
kobiety	18670	17207	16348	females
w tym do 18 lat	57266	51642	49474	aged up to 18
Sekcje sportowe	2609	2510	2403	Sports sections
Trenerzy	614	723	945	Coaches
Instruktorzy sportowi	1835	2014	1997	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1274	1139	813	Other persons conducting sports activities

^a Dane szacunkowe.

U w a g a: Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

^a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 16 (190). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

*SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014**As of 31 XII*

RODZAJE SPORTÓW ^a	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sport			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	TYPES OF SPORTS ^a
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	12	404	328	383	11	13	Acrobatics ^a
Badminton	49	936	448	822	3	54	Badminton
Biathlon ^a	9	157	49	157	2	4	Biathlon ^a
Boks	11	234	32	135	2	15	Boxing
Brydż sportowy	1	23	-	-	-	-	Bridge
Gimnastyka artystyczna	2	44	40	44	-	-	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa ...	11	202	175	171	2	6	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	3	378	35	312	7	11	Ice hockey
Hokej na trawie	1	12	8	12	-	-	Field hockey
Jeździectwo ^a	18	305	189	158	5	49	Equestrian sports ^a
Judo	11	851	268	797	8	15	Judo
Kajakarstwo klasyczne	3	40	13	30	4	9	Classic canoeing
Karate ^a	30	1814	540	1353	21	64	Karate ^a
Karate tradycyjne ^a	7	689	169	602	5	21	Traditional karate ^a
Kolarstwo górskie	8	124	29	54	-	1	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	7	195	70	129	1	5	Road cycling
Koszykówka	123	2725	1223	2452	47	86	Basketball
Lekkoatletyka	94	2691	1298	2385	44	78	Athletics
Łucznictwo	13	259	95	238	10	11	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	1	45	38	45	-	3	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^a	1	38	28	37	-	2	Speed skating ^a
Narciarstwo alpejskie	10	274	112	216	2	24	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne ...	23	584	255	450	10	18	Classic skiing
Pięciobój nowoczesny	1	16	4	16	-	1	Modern pentathlon
Piłka nożna	871	36482	1593	22659	557	707	Football
Piłka ręczna	127	3231	1443	2982	33	93	Handball
Piłka siatkowa	346	8663	4423	7433	77	303	Volleyball
Pływanie	52	2430	1157	2246	31	98	Swimming
Podnoszenie ciężarów ...	3	59	12	53	3	2	Weight lifting
Sport motorowy ^a	12	421	54	23	3	23	Motorsport ^a
Sport lotniczy ^a	20	528	29	97	9	29	Air sport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	12	174	63	86	-	16	Sports shooting ^a
Szachy	55	1343	437	918	4	58	Chess
Szermierka	4	66	27	66	5	-	Fencing
Tenis	15	478	167	372	10	21	Tennis
Tenis stołowy	155	2817	910	2241	13	111	Table tennis
Wioślarstwo	1	10	3	1	-	1	Rowing
Zapasy styl klasyczny ...	3	73	17	73	3	-	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	4	83	-	73	4	5	Free style wrestling
Żeglarstwo ^a	11	153	45	95	-	15	Yachting ^a

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).^a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 17 (191). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym dostosowane do niepełnosprawnych osób ćwiczących <i>Of which adapted for the disabled persons practicing sports</i>	SPECIFICATION
Stadiony	352	83	<i>Stadiums</i>
w tym piłkarskie	275	55	<i>of which football</i>
Boiska do gier wielkich ^b	511	68	<i>Fields for big games^b</i>
w tym piłkarskie	507	67	<i>of which football</i>
Boiska do gier małych ^b	173	26	<i>Fields for small games^b</i>
w tym			<i>of which</i>
koszykówki	52	7	<i>basketball</i>
piłki ręcznej	19	3	<i>handball</i>
piłki siatkowej	44	7	<i>volleyball</i>
Boiska uniwersalne-wielozada- niowe	195	68	<i>Universal and multipurpose sports fields</i>
Korty tenisowe	147	42	<i>Tennis courts</i>
Hale sportowe	54	26	<i>Sports halls</i>
Sale gimnastyczne ^c	101	29	<i>Gyms^c</i>
Pływalnie	71	39	<i>Swimming pools</i>
Tory sportowe	10	3	<i>Sports tracks</i>
Lodowiska sztucznie mrożone	15	3	<i>Artificial skating rinks</i>
Ścieżki rowerowe w km ^d	369,3	.	<i>Bicycle paths in km^d</i>

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.

^a *Excluding schools facilities.* ^b *Including non-full-size facilities.* ^c *Including auxiliary gym.* ^d *Excluding bicycle trails.*

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 572 z późniejszymi zmianami),
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 371 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomoc-

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research and industrial research** included in 2011, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out scientific research and experimental development:
 - a) scientific institutes of the Law on the Polish Academy of Sciences; dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws of 2016, item 572, with later amendments),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes dated 30 IV 2010 (uniform text Journal of Laws of 2016, item 371, with later amendments),
 - c) other units classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **auxiliary scientific units** i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sci-

nicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe;

- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)–4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:

- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;

- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;

- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych (z wyjątkiem danych w tablicy 2.) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:

- **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki

ences, associations and foundations supporting research and development activity;

- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity;

- 4) **higher education institutions**;

- 5) **other units** – institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)–4), e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.

2. **Employment** in R&D includes:

- 1) **researchers (RSE)**:

- a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific and research-development units, auxiliary scientific units and other units,
- b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
- c) researchers and academics employed in higher education institutions,
- d) students of doctoral studies conducting R&D;

- 2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;

- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 percent of their nominal working time on R&D.

The number of persons (excluding data in table 2) engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent on R&D.

4. **Expenditures** on research and development include:

- **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing, internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental

wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R;

- **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W działalności badawczej i rozwojowej zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, wyodrębnia się sześć podstawowych dziedzin nauk: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

6. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** — krajowe jednostki rządowe (m. in. ministerstwa) i samorządowe (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy o instytutach badawczych (tekst jednolity DZ. U. 2016, poz. 371)
- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze,
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki,
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne,
- 5) **sektor zagranica** — organizacje międzynarodowe, instytucje i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie

development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;

- **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Since 2003, **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project.

5. In research and development, according to the OECD Field of Science and Technology Classification there are six main fields of science: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

6. Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT covering the following **sectors of funding**, from which the funding for research and development comes:

- 1) **government sector** — national government entities (among others, ministries) and local government entities (including local government units), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes (uniform text Journal of Laws 2016, item 371) subject to the ministries,
- 2) **business enterprise sector** — national economic entities,
- 3) **higher education sector** — national higher institutions and subordinated to them research institutes, experiment stations and clinics,
- 4) **private non-profit sector** — national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons,
- 5) **abroad sector** — international organizations, foreign institutions and companies and natural persons.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the

i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwale niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

*section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.*

***Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.*

*A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.*

*A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.*

***8. A patentable invention** — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.*

***9. An utility model eligible for protection** — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.*

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. Pojęcie **administracja publiczna** odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

2. *Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev.2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment).*

3. ***Public authorities** refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.*

4. ***E-Commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (Which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the email messages typed manually.*

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (192). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI

Stan w dniu 31 XII

UNITS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
OGÓŁEM	53	67	158	314	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty gospodarcze	48	55	136	287	Economic entities
Szkoły wyższe	3	8	8	8	Higher education institutions

B. ZATRUDNIENI ^a

EMPLOYMENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015				SPECIFICATION
	ogółem total				praco- wnicy nauko- wo-bada- wczy research- ers	technicy i praco- wnicy równo- rzędni techni- cians and equiva- lent staff	pozostały personel other support- ing staff	
OGÓŁEM	1474,2	4079,3	5925,7	5441,3	3888,2	1092,5	460,6	TOTAL
w tym:								of which:
Podmioty gospodarcze	977,9	3413,6	4941,1	3789,9	2434,6	958,4	396,9	Economic entities
Szkoły wyższe	490,3	655,1	871,9	1486,3	1329,3	114,1	42,4	Higher education insti- tutions

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (193). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
			wyższym higher				pozostałym other
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)	
				doktora habilitowa- nego habilitated doctor (HD) ^a	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM TOTAL	2005	3129	142	209	806	1532	440
	2010	6045	198	272	1158	3440	977
	2014	8749	205	390	1242	5225	1687
	2015	7932	199	394	1261	4990	1088
w tym: of which:							
Podmioty gospodarcze..... Economic entities	2005	1272	-	-	21	857	394
	2010	3752	#	#	23	2780	946
	2014	6091	-	#	#	4401	1620
	2015	5219	-	#	#	4148	999
Szkoły wyższe..... Higher education institutions	2005	1849	142	209	783	669	46
	2010	2280	197	270	1134	#	#
	2014	2538	#	#	1159	754	#
	2015	2524	#	392	1171	738	#

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (194). **NAKŁADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	(current prices)			2015				
	2005	2010	2014	nakłady ^a expenditures ^a				
	ogółem grand total			bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital		
				razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techni- czne i na- rzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment	
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM TOTAL	111,6	508,3	931,0	908,9	653,9	395,3	255,0	191,5
w tym: of which:								
Podmioty gospodarcze Economic entities	85,3	277,5	667,1	672,0	#	271,8	#	#
Szkoły wyższe Higher education institutions	26,0	230,0	205,2	215,9	#	115,0	#	#

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (195). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUKI (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	508,3	931,0	908,9	TOTAL
w tym:				of which:
Przyrodniczych.....	68,1	47,3	63,5	Natural sciences
Inżynierskich i technicznych.....	354,9	724,1	632,2	Engineering and technology
Społecznych.....	18,0	17,5	50,8	Social sciences
Humanistycznych.....	#	#	27,5	Humanities

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (196). **NAKŁADY ^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)					SPECIFICATION
	2010	2014	2015	2010	2015	
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	508,3	931,0	908,9	100,0	100,0	TOTAL
w tym sektor:						of which sector:
Rządowy	128,3	164,3	207,2	25,2	22,8	Government
Przedsiębiorstw	244,1	582,9	579,5	48,0	63,8	Business enterprise
Zagranica	132,2	180,8	117,0	26,0	12,9	

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (197). **NAKŁADY BIEŻĄCE ^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES ^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

TABLE OF ACTIVITY (current prices)							
WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experimental develop- ment</i>	SPECIFICATION	
			podsta- wowe <i>basic</i>	stosowane ^b <i>applied^b</i>			
		w mln zł <i>in mln zł</i>					
O G Ó Ł E M.....		2005	85,6	16,8	13,7	55,1	T O T A L
		2010	298,5	34,4	24,3	239,8	
		2014	577,8	59,1	88,9	429,7	
		2015	653,9	192,1	90,9	370,9	
w tym:							
Podmioty gospodarcze			#	#	#	346,2	of which: <i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe			#	107,1	#	#	<i>Higher education institutions</i>

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets. ^b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 (198). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %				
OGÓŁEM	76,4	55,5	62,9	64,0	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty gospodarcze	83,3	75,1	55,5	46,6	Economic entities
Szkoły wyższe	60,0	#	66,0	79,0	Higher education institutions

TABL. 8 (199). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE ^a W 2015 R.**
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY ^a IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2013-2015 Products – in % – introduced into the market during 2013-2015			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsiębiorstwa only to the enterprise	
OGÓŁEM TOTAL	9,2	5,4	3,8	4,8
sektor publiczny public sector	8,2	7,9	0,3	0,5
sektor prywatny private sector	9,2	5,3	3,9	4,9
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	12,8	7,2	5,6	7,1
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	15,6	14,3	1,3	1,9
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of woods, cork, straw and wicker ^Δ	8,0	0,4	7,6	0,7
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	16,3	8,7	7,6	3,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych... Manufacture of rubber and plastic products	9,7	8,4	1,4	6,9
Produkcja metali Manufacture of basic metals	18,1	15,6	2,6	16,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	9,5	6,5	3,1	2,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	22,5	22,3	0,3	18,1
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers	15,3	9,2	6,1	13,9
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	12,4	2,4	10,1	11,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2013–2015.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices, applies to products introduced into the market during 2013–2015.

TABL. 9 (200). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYŚLE ^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2013–2015**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY ^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2013–2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2013–2015 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2013–2015</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	44,5	31,4	19,9	34,7
sektor publiczny <i>public sector</i>	37,5	10,0	5,0	37,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	45,0	33,6	21,4	34,4
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	46,1	34,6	22,0	35,3
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	34,1	31,8	25,0	18,2
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of woods, cork, straw and wicker^Δ</i>	39,3	35,7	21,4	28,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	75,0	65,0	45,0	70,0
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych .. <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	54,1	43,2	29,7	37,8
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	57,9	26,3	10,5	47,4
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	71,4	50,0	28,6	57,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	40,5	23,0	12,2	37,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	51,6	35,5	32,3	32,3
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	57,1	50,0	35,7	28,6
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	42,1	26,3	15,8	26,3

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (201). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych of external knowledge	oprogramowania of the software			
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM..... 2005	670984	99403	11185	11025	425245	1445	-
TOTAL 2010	871402	203604	24470	28939	485931	6743	18402
2014	1443821	551969	4051	14392	621559	4569	30085
2015	1415467	379000	1783	11316	750327	3867	13866
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing w tym: of which:	1324070	379000	#	5920	735497	3666	13656
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	53104	29688	#	#	13645	#	#
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic product	146904	26009	#	310	#	-	22
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	37078	1728	#	#	#	6	#
Produkcja metali Manufacture of basics metals	56274	3765	#	#	47638	#	661
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ... Manufacture of metal products ^Δ	218497	#	#	1490	87272	390	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	26688	13834	#	1179	#	80	#
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	259988	96701	#	807	123470	#	790

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (202). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYŚLE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środków <i>Of which funds</i>			
		własne own	pozyskane z zagranicy (bez- zwrotne) <i>received from abroad (not re- payable)</i>	kredyty bankowe <i>bank credits</i>	pozostałe ^b <i>others ^b</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM..... 2005	670984	535417	19334	87661	28572
TOTAL 2010	871403	732895	43054	40363	55091
2014	1443821	1048917	160202	129538	105163
2015	1415467	925619	168838	192762	128247
W tym przetwórstwo prze- mysłowe.....	1324070	898903	#	181347	#
Of which manufacturing w tym: of which:					
Produkcja chemikaliów i wyro- bów chemicznych	53104	40648	#	#	#
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	146904	120106	#	#	52
Manufacture of rubber and plastic product					
Produkcja wyrobów z pozo- stałych mineralnych suro- wców niemetalicznych	37078	24753	#	#	#
Manufacture of other non-me- tallic mineral products					
Produkcja metali	56274	45444	#	-	#
Manufacture of basics metals					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..	218497	157158	#	25080	#
Manufacture of metal products ^Δ					

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 11 (202). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYŚLE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (cont.)

FONDS (cont.)		Z tego środki Of which funds			
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	własne own	pozyskane z zagranicy (bez- zwrotne) received from abroad (not re- payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
			w tys. zł in thous. zł		
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	26688	18035	#	#	-
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers ^Δ	122246	#	-	-	#
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	259988	223495	#	-	#

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (203). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Wynalazki:					Inventions:
zgłoszone	45	82	110	193	patent applications
udzielone patenty	35	32	76	69	patents granted
Wzory użytkowe:					Utility models:
zgłoszone	33	49	32	24	utility model applications
udzielone prawa ochronne	30	19	24	25	rights of protection granted

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
 Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (204). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO – TELEKOMUNIKACYJNE**
Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	91,5	97,6	94,6	95,2	Computers ^b
Dostęp do Internetu	85,7	96,5	93,5	94,0	Internet access
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	41,3	64,1	88,6	93,9	Internet access via broadband connection ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe	.	14,3	52,2	50,9	of which mobile broadband
Własna strona internetowa	42,6	64,3	60,3	56,5	Own Website

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); od 2011 r. również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. - urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2011 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 - handheld computers (palmtops, PDAs). ^c Since year 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 14 (205). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną ...	57,1	89,5	94,0	93,9	Enterprises using the Internet in their contacts with public administration
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	8,3	7,1	10,4	12,1	Enterprises which received orders via computer networks
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	21,7	13,0	18,2	31,6	Enterprises which sent orders via computer networks

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju w tym na 22 targowiskach w województwie podkarpackim. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is observation of prices of representatives of goods and services.

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of some products, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces throughout the country, of which 22 marketplaces in Podkarpackie voivodship. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents whose reports also included prices of products traded between farms.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (206). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	102,3	103,2	100,2	98,9	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	102,8	99,6	98,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	103,0	105,2	104,0	101,5	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	97,3	100,7	98,0	96,7	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,7	103,6	101,3	100,0	Dwelling
Zdrowie	102,8	101,9	99,9	101,6	Health
Transport	104,3	107,5	97,1	90,5	Transport
Rekreacja i kultura	100,5	101,6	101,5	100,1	Recreation and culture
Edukacja	103,6	102,5	96,2	100,7	Education

TABL. 2 (207). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,56	4,26	4,04	4,00	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,28	1,81	2,03	2,04	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	4,10	3,22	3,55	3,57	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,52	2,00	2,31	2,31	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	16,82	20,45	24,21	24,66	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	14,97	14,38	14,98	14,23	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,83	6,49	7,41	7,04	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	18,20	18,71	22,84	22,57	Pork ham, boiled — per kg
Kiełbasa wędzona — za 1 kg	12,12	12,98	14,72	15,03	Smoked sausage — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,68	17,12	20,44	21,13	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	12,27	13,92	14,41	14,27	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,45	9,42	13,22	12,55	Salted herring, headless — per kg

TABL. 2 (207). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,43	2,65	3,10	3,07	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 g ^a	1,22	1,45	1,54	1,62	Sour cream, fat content 18% — per 200 g ^a
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	9,00	11,95	13,11	13,18	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	15,71	15,89	21,12	17,56	Ripening cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,32	0,42	0,45	0,45	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	3,09	4,00	4,55	4,17	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,77	5,81	6,41	5,94	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,62	5,17	4,73	4,93	Oranges — per kg
Jabłka ^b — za 1 kg	1,97	2,25	2,18	2,3	Apples ^b — per kg
Buraki ^b — za 1 kg	1,12	1,48	1,47	1,4	Beetroots ^b — per kg
Marchew ^b — za 1 kg	1,48	1,71	1,46	2,2	Carrots ^b — per kg
Ziemniaki ^b — za 1 kg	0,82	1,32	1,23	1,07	Potatoes ^b — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,00	2,63	2,53	2,19	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,48	6,08	6,63	7,05	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,21	3,44	4,62	4,62	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	19,26	19,01	20,85	25,17 ^c	Vodka pure 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt	5,33	9,41	12,43	12,77	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny — za 1 kpl.	452,02	571,13	550,16	877,64 ^c	Men's suit, fabric of wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	129,37	147,19	179,85	181,61	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	127,08	154,54	178,84	171,85	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	22,22	32,65	41,42	43,25	Resoling men's shoes — per pair

^a W latach 2005, 2010, i 2014: za 200 ml. ^b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^c Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

^a In 2005, 2010 and 2014: per 200 ml. ^b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^c Due to the change of the representative item covered by the price survey, data not fully comparable with data for previous years.

TABL. 2 (207). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	2,34	3,24	4,00	4,03	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a — za 1 kWh	0,42	0,59	0,64	0,65	Electricity for households (all-day tariff) ^a — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 kWh ^{ab}	1,53	2,48	x	0,24	Natural net-gas, high-methanated for households — per kWh ^{ab}
Węgiel kamienny — za 1 t	458,49	703,31	803,14	785,25	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	15,28	17,75	21,14	21,94	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	2,86	2,89	3,44	3,48	Heating of dwellings – per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 340 l ^c	1448,35 ^e	1215,54	1049,69	1069,84	Fridge-freezer, capacity about 340 l ^c
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny ^d	1285,68	1124,03	1237,60	1286,57	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5-7kg ^d
Odkurzacz typu domowego	290,65	318,33	301,80	330,85	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	153,63	179,33	201,79	195,70	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 280 g ^e	3,04	4,22	4,87	5,23	Washing powder – per 280 g ^e
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	4,05	4,67	5,30	4,65	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,75	2,02	2,41	2,41	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna — za 5 km	13,11	13,89	15,04	15,07	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet do kina	11,54	13,15	14,53	14,62	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	46,06	57,38	64,47	67,00	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	24,52	33,36	42,17	41,81	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	15,15	19,12	22,99	23,51	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	23,82	29,18	33,03	34,28	Cow's clinical examination

^a Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi. ^b Do 2011 r. taryfa W-1, do lipca 2014 r. cena 2,31 zł za 1 m³ gazu, łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu, w miesiącach sierpień-grudzień 2014 r. cena 0,21 zł za 1 kWh gazu, łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym 280 kWh gazu. ^c W 2005 – pojemność ok. 320 l; w latach 2010 i 2014 – pojemność ok. 300 l. ^d W latach 2005, 2010 – na 5 kg suchej bielizny. ^e W latach 2005, 2010 i 2014 – za 400 g.

^a Including standing and variable charges. ^b Until 2011 – W-1 tariff, until July 2014 the price 2.31 zł per 1m³, including standing and variable charges with the monthly use of 18.25 m³ of gas, in August-December the price 0.24 zł per 1 kWh of gas, including standing and variable charges with the monthly use of 280 kWh of gas. ^c In 2005 – capacity about 320 l; in 2010 and 2014 – capacity about 300 l. ^d In 2005, 2010 – per dry-lined capacity not exceeding 5 kg. ^e In 2005, 2010 and 2014: – per 400 g.

TABL. 3 (208). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	33,44	54,07	62,75	60,37	<i>wheat</i>
żyta	25,69	35,23	47,68	46,11	<i>rye</i>
jęczmienia	33,22	46,63	56,81	52,64	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	23,55	29,67	43,46	44,39	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	32,15	47,48	52,24	48,57	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	31,10	44,45	37,26	43,38	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	30,94	43,48	35,09	43,13	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	17,60	10,12	12,23	10,68	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	68,89	123,94	123,81	146,43	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	383,29	843,92	791,85	892,00	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	3,88	4,55	5,73	5,87	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	10,70	9,99	11,04	12,42	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,75	3,86	4,84	4,23	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,76	0,90	1,31	1,08	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt	0,24	0,26	0,32	0,33	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (209). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

AVERAGE MARKET PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain of — per dt:</i>
pszenicy	46,26	71,27	90,03	76,95	<i>wheat</i>
żyta	34,29	52,12	69,90	59,63	<i>rye</i>
jęczmienia	43,70	66,42	86,63	73,26	<i>barley</i>
owsa	38,00	55,81	72,24	59,87	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	56,81	108,76	103,87	81,49	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:					<i>Livestock – per head:</i>
prosię na chów	130,07	129,65	177,12	165,81	<i>Piglet</i>
Jaja kurze – za 1 szt.	0,38	0,56	0,70	0,70	<i>Hen eggs – per piece</i>

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działą specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming

1. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land,
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 II 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1551) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozapatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcą rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produ-

4. The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms meeting requirements of the Law of 5 II 2015 on payments under direct support schemes (uniform text Journal of Laws 2015 item 1551) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

kcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni wszystkich upraw zasianych i zaszczepionych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Do 2014 r., dane dotyczące powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych uwzględniały także ich uprawę w ogrodach przydomowych oraz poza plantacjami (poza sadami). W 2015 r. dane o powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych dotyczą jedynie sadów, natomiast dane o zbiorach, tak jak w poprzednich latach, włączają także produkcję zebraną poza plantacjami (również w ogrodach przydomowych). W związku z tym dane dotyczące drzew i krzewów owocowych za 2015 r. są porównywalne jedynie w zakresie zbiorów owoców.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

7. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki zbożowo-strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik,

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.*

The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data on sown area concern the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 has been included in permanent crops as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in the kitchen gardens. Since 2013 data on strawberries include also organic cultivation of this species.

Up to 2014, data on the area of fruit trees and bushes included also their cultivation in the kitchen gardens and cultivation outside of plantations (outside of orchards). In 2015 data on area of fruit trees and bushes concern their cultivation in orchards only. However, data on production, as in previous years, include also fruit harvested outside of plantations (as well as in kitchen gardens). Therefore, data concerning fruit trees and bushes for 2015 are comparable only in the range of fruit production.

Since 2014 the area of vegetables, fruit and strawberries have been estimated only by the field location.

7. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, cereal-pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasiennne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

8. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

12. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

13. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

14. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2014/15 oznacza okres od 1 VII 2014 r. do 30 VI 2015 r.).

15. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

***Feed plants include:** pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.*

*Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

***8. Data regarding agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.*

***9. Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

***10. Data on certified organic farms** have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).*

***11. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors** were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, results of agricultural censuses and estimations.*

***12. Data for 2010 in terms of land use, sown area, live-stock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers** were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 — as of 30 VI.*

***13. Agricultural land** calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.*

***14. Farming years** cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2014/15 farming year covers to the period since 1 VII 2014 until 30 VI 2015).*

15. Data — unless otherwise stated — are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wечно przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat (do 2008 r. — 2 lata) oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat)

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
- c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years (until 2008 — 2 years) as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at

o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;

2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;

2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (210). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE^a**

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	301,0	140,5	.	.	Agricultural holdings ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	300,8	140,3	.	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	752,8	609,6	574,8	574,2	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	696,5	575,9	550,1	545,7	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zboż podstawowych	56,7	57,2	59,2	58,2	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	56,6	57,4	59,5	58,6	of which private farms
ziemniaków ^c	13,0	10,0	7,9	6,4	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	13,4	10,5	8,1	6,7	of which private farms
roślin przemysłowych	4,6	7,8	8,4	9,6	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	4,2	7,6	8,1	9,3	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboż podstawowych	28,9	32,9	34,3	32,5	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	28,8	33,2	33,8	32,0	of which private farms
ziemniaków ^c	164	217	290	225	of potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	164	217	290	225	of which private farms
rzepaku i rzepiku	20,7	22,0	28,5	24,0	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	21,3	21,9	28,2	23,6	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bd} na 100 ha użytków rolnych	29,9	25,2	20,4	19,9	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bd} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	31,6	25,7	20,4	20,1	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	66,4	63,4	58,5	57,5	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	66,9	64,5	59,2	58,1	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{be} w %	10,0	9,3	10,2	10,3	Share of sows in pig stocks (as of June) ^{be} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	10,0	9,2	10,3	10,3	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg	135,9	146,9	127,8	131,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	612,0	446,0	400,1	401,2	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	652,1	459,1	402,6	407,3	of which private farms
na 1 krowę	3714	3581	4088	4302	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3714	3580	4055	4278	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	14,6	15,8	.	.	Agricultural tractors (as of 31 IV) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	15,7	16,6	.	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{hg} na 1 ha użytków rolnych w kg	66,1	65,1	80,1	70,6	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{hg} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	67,6	65,3	80,0	71,1	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^d Patrz uwaga do tabl.11 na str. 295; trzoda chlewna w 2005 r. — stan w końcu lipca. ^e W 2005 r. — stan w końcu lipca. ^f Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. ^g Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2013/14, 2014/15.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 2. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 excluding kitchen gardens. ^d See note to the table 11 on page 295; pigs in 2005 — as of the end of July. ^e In 2005 — as of the end of July. ^f Concerns meat: veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^g Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2013/14 and 2014/15 farming years.

TABL. 2 (211). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
	w ha	in ha	
OGÓŁEM 2010 ^a	609565	575912	TOTAL
2014	574807	550109	
2015	574233	545731	
W dobrej kulturze rolnej	559910	531689	In good agricultural condition
Pod zasiewami	320216	309754	Sown area
Grunty ugorowane	11266	10662	Fallow land
Uprawy trwałe	10902	10336	Permanent crops
w tym sady	8713	8540	of which orchards
Ogrody przydomowe	3886	3877	Kitchen gardens
Łąki trwałe	186004	178601	Meadows
Pastwiska trwałe	23636	18460	Pastures
Pozostałe	18323	14042	Others

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

^a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (212). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH** ^a
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS ^a
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodar- stwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thous.	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricul- tural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00 – –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010	140,5	1,8	35,2	44,9	13,6	2,3	0,8	1,0	0,5	5,15	4,34
2013	132,8	2,2	36,8	42,8	13,1	2,4	0,8	1,3	0,6	5,17	4,40
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS											
2010	140,3	1,8	35,2	44,9	13,6	2,3	0,8	1,0	0,4	4,87	4,11
2013	132,7	2,2	36,8	42,8	13,1	2,4	0,8	1,3	0,6	4,96	4,21

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 2; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 2; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 4 (213). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	97,8	83,1	101,7	104,6	97,9	83,0	101,6	105,0	Gross output
roślinna	95,4	78,9	96,7	119,5	95,6	78,9	96,6	120,9	crop
zwierzęca	100,4	87,8	108,9	87,1	100,3	87,8	108,8	86,8	animal
Produkcja końcowa	98,2	83,0	105,4	100,8	98,5	82,9	105,2	101,6	Final output
roślinna	93,4	74,2	100,5	120,4	94,2	73,7	99,9	123,4	crop
zwierzęca	100,7	88,1	109,4	86,8	100,6	88,1	109,3	86,5	animal
Produkcja towarowa	101,5	81,1	103,5	95,8	101,8	81,0	103,2	97,0	Market output
roślinna	106,1	76,2	102,5	106,9	107,6	75,9	101,9	111,0	crop
zwierzęca	99,7	83,7	104,3	88,0	99,6	83,5	104,2	87,6	animal

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 5.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 5.

TABL. 5 (214). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a** (ceny stałe)
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	50,8	50,6	56,3	61,5	Crop output
Zboża	15,6	14,5	22,3	23,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	12,7	11,5	16,0	17,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,9	8,1	10,4	11,2	of which: wheat
żyto	0,9	0,6	1,0	0,8	rye
jęczmień	1,8	1,1	1,7	2,0	barley
Ziemniaki	9,9	10,6	7,5	10,0	Potatoes
Przemysłowe	3,7	4,2	6,2	6,2	Industrial
w tym buraki cukrowe	2,1	1,0	1,1	1,5	of which sugar beets
Warzywa	8,5	7,1	8,6	9,3	Vegetables
Owoce	3,1	3,8	4,6	4,9	Fruit
Siano łąkowe	4,3	5,2	3,6	2,9	Meadow hay
Pozostałe	5,6	5,3	3,6	4,5	Other
Produkcja zwierzęca	49,2	49,4	43,7	38,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	23,6	26,1	20,9	18,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,6	3,3	1,9	2,1	cattle (excluding calves)
cielęta	1,9	1,9	0,3	0,3	calves
trzoda chlewna	10,4	11,4	12,2	9,6	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,2	8,4	5,9	5,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,5	-0,9	0,2	-0,3	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	19,0	15,7	13,7	13,3	Cows' milk
Jaja kurze	4,8	6,1	6,5	4,6	Hen eggs
Obornik	1,5	1,1	0,8	0,8	Manure
Pozostałe	0,8	1,2	1,5	1,2	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 5. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 5. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (214). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA TOWAROWA		MARKET OUTPUT			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	29,8	31,6	42,3	45,8	Crop output
Zboża	5,6	7,4	13,6	15,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	4,6	5,7	8,6	10,1	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,8	4,8	7,6	9,0	of which: wheat
żyto	0,4	0,4	0,4	0,4	rye
jęczmień	0,2	0,2	0,2	0,3	barley
Ziemniaki	0,6	1,2	1,2	1,2	Potatoes
Przemysłowe	6,4	6,7	9,0	8,0	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,8	1,7	2,0	2,3	of which sugar beets
Warzywa	11,6	8,7	11,3	13,4	Vegetables
Owoce	4,6	5,5	6,0	6,8	Fruit
Pozostałe	1,0	2,1	1,1	1,3	Other
Produkcja zwierzęca	70,2	68,4	57,7	54,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	38,0	39,0	30,8	29,2	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	4,5	5,2	2,9	3,4	cattle (excluding calves)
cielęta	2,7	2,5	0,4	0,6	calves
trzoda chlewna	16,5	16,7	17,4	14,4	pigs
owce	0,1	0,1	0,0	0,1	sheep
drób	11,9	12,8	9,2	9,6	poultry
Mleko krowie	25,1	20,9	18,3	18,3	Cows' milk
Jaja kurze	6,3	7,5	7,9	6,2	Hen eggs
Pozostałe	0,7	1,0	0,8	0,5	Other

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 5. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 5. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (215). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**

Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2014	2015		CROPS
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywidualne of which private farms	
				w ha in ha		
OGÓŁEM	411975	296266	319242	320216	309754	TOTAL
Zboża	285265	219277	240413	233675	227205	Cereals
zboża podstawowe	233527	169551	188891	186496	181411	basic cereals
pszenica	128230	88879	98274	100057	97319	wheat
żyto	24888	15340	13842	8742	8208	rye
jęczmień	31545	18750	21533	22408	21738	barley
owies	29835	28770	29093	23986	23294	oats
pszenżyto	19029	17813	26150	31303	30852	triticale
mieszanki zbożowe	38426	32871	21445	17720	17701	cereal mixed
gryka, proso i pozo- stałe zbożowe	2005	4364	3302	3502	3485	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno ...	11306	12491	26776	25958	24608	maize for grain
Strączkowe	2617	3259	4485	9830	9622	Pulses
konsumpcyjne	802	852	752	1572	1532	edible
pastewne ^b	1815	2407	3733	8258	8090	feed ^b
Ziemniaki	53414	29760	25149	20614	20608	Potatoes
Przemysłowe	18892	23127	26752	30807	28766	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	7451	4529	3647	3680	3456	sugar beets
oleiste	10697	17644	22170	26195	24378	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	10266	16094	20722	23414	21797	of which rape and agrimony
Pastewne	25605	13842	16108	19966	18532	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4543	1588	1132	729	729	root plants
kukurydza na paszę ...	2886	2527	2850	3945	3423	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	26182	7001	6335	5324	5021	Other crops ^c

^a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (216). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006–2010 ^a	2010	2014	2015		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	843936	715272	906988	809350	776063	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	657037	557297	647815	605813	581318	<i>basic cereals</i>
pszenica	392841	352857	369857	354780	339423	<i>wheat</i>
żyto	52335	38831	37948	22705	21259	<i>rye</i>
jęczmień	80802	60737	75137	71709	67985	<i>barley</i>
owies	74782	65212	82422	63859	61729	<i>oats</i>
pszenżyto	56279	39659	82451	92759	90922	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe	119953	89218	68630	52955	52901	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	833455	646025	729123	463781	463680	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	219527	174303	269404	194763	182781	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	30664	35338	59068	56202	51535	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	712820	633459	535248	523896	510611	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	30,5	32,6	37,7	34,6	34,2	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	30,1	32,9	34,3	32,5	32,0	<i>basic cereals</i>
pszenica	33,3	39,7	37,6	35,5	34,9	<i>wheat</i>
żyto	23,9	25,3	27,4	26,0	25,9	<i>rye</i>
jęczmień	29,8	32,4	34,9	32,0	31,3	<i>barley</i>
owies	25,0	22,7	28,3	26,6	26,5	<i>oats</i>
pszenżyto	26,1	22,3	31,5	29,6	29,5	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe	27,7	27,1	32,0	29,9	29,9	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	184	217	290	225	225	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	459	385	739	529	529	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	22,2	22,0	28,5	24,0	23,6	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	39,6	37,2	30,7	28,2	28,6	<i>Meadow hay</i>

^a Przeciętne roczne.

^a Annual averages.

TABL. 8 (217). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2014	2015		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	8764	5432	4736	4820	4558	TOTAL
Kapusta	1672	801	714	610	610	Cabbages
Kalafiori	373	207	228	229	229	Cauliflowers
Cebula	1042	625	523	521	520	Onions
Marchew jadalna	1399	949	811	811	811	Carrots
Buraki ćwikłowe	750	537	414	410	410	Beetroots
Ogórki	471	489	450	451	450	Cucumbers
Pomidory	400	283	306	301	301	Tomatoes
Pozostałe ^d	2657	1541	1290	1487	1228	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	178199	128578	113226	81729	80457	TOTAL
Kapusta	61801	38816	32277	19289	19282	Cabbages
Kalafiori	6437	3964	4326	2879	2879	Cauliflowers
Cebula	19013	13224	10924	9060	9055	Onions
Marchew jadalna	31675	26766	22524	16710	16698	Carrots
Buraki ćwikłowe	15745	11817	10995	8208	8200	Beetroots
Ogórki	6636	6585	7421	5955	5943	Cucumbers
Pomidory	5974	4482	5715	4817	4810	Tomatoes
Pozostałe ^d	30918	22925	19045	14811	13590	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	370	484	452	316	316	Cabbages
Kalafiori	173	192	190	126	126	Cauliflowers
Cebula	182	212	209	174	174	Onions
Marchew jadalna	226	282	278	206	206	Carrots
Buraki ćwikłowe	210	220	266	200	200	Beetroots
Ogórki	141	135	165	132	132	Cucumbers
Pomidory	150	158	187	160	160	Tomatoes
Pozostałe ^d	116	149	148	100	111	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; od 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens; since 2014 by field location. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (218). **POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA AND PRODUCTION OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006–2010 ^b	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	9922	8218	6758	6457	6354	TOTAL
Jabłonie	5117	4114	4022	3956	3898	Apples
Grusze	499	392	269	215	199	Pears
Śliwy	909	640	343	303	301	Plums
Wiśnie	1178	644	651	626	600	Cherries
Czereśnie	390	263	164	136	136	Sweet cherries
Pozostałe ^d	1829	2164	1310	1222	1221	Others ^d

ZBIORY^e w t
 PRODUCTION^e in t

OGÓŁEM	46377	24141	52819	39692	39078	TOTAL
Jabłka	36800	17581	44343	31411	30965	Apples
Gruszki	1364	781	1066	994	952	Pears
Śliwki	1672	1126	1713	1558	1552	Plums
Wiśnie	2697	1511	1839	1722	1602	Cherries
Czereśnie	1006	553	1005	1102	1102	Sweet cherries
Pozostałe ^d	2837	2589	2854	2905	2905	Others ^d

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 6. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2015 r. jedynie uprawy w sadach. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie itp. ^e Łącznie z owocami zebranymi poza sadami.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 6. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census; up to 2014 including kitchen gardens; in 2015 orchard only. ^d Peaches, apricots, walnuts etc. ^e Including fruit harvested outside of orchards.

TABL. 10 (219). **POWIERZCHNIA I ZBIORY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH
I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA AND PRODUCTION OF FRUIT BUSHES AND BERRY FIELDS^a

OWOCE	2006–2010 ^b	2010	2014	2015		FRUIT
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
AREA^c in ha — as of June

Truskawki ^d	1615	838	1453	1401	1401	Strawberries ^d
Maliny ^e	1366	1588	1017	822	821	Raspberries ^e
Porzeczki	1833	2292	1310	1649	1623	Currants
Agrest	187	133	135	105	105	Gooseberries
Pozostałe ^f	563	1304	824	564	532	Others ^f

ZBIORY^g w t
PRODUCTION^g in t

OGÓŁEM	18602	18219	18606	14278	14104	TOTAL
Truskawki ^d	5130	2898	4359	4160	4160	Strawberries ^d
Maliny ^e	3449	3431	4289	2011	2011	Raspberries ^e
Porzeczki	7025	7026	5237	4495	4461	Currants
Agrest	826	651	939	548	548	Gooseberries
Pozostałe ^f	2173	4214	3783	3065	2924	Others ^f

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 6. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego; do 2014 r. łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2015 r. dla krzewów jedynie uprawy w sadach, dla truskawek łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne. ^g Łącznie z owocami zebranymi poza sadami.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 6. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census; up to 2014 including kitchen gardens; in 2015 for fruit bushes in orchard only, in case of strawberries area of cultivation in kitchen gardens is included. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others. ^g Including fruit harvested outside of orchards.

TABL. 11 (220). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE ^a**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES ^a

As of June

As of June									
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2014	2015	2005	2010 ^a	2014	2015	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				

W SZTUKACH

IN HEADS

Bydło	177564	113779	94856	95515	173501	108318	90970	91654	<i>Cattle</i>
w tym krowy	117862	72128	55516	54935	116033	69889	53835	53272	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	368400	296279	192351	166886	359134	290443	183827	162086	<i>Pigs ^b</i>
w tym lochy	36823	27451	19526	17187	35848	26780	18973	16700	<i>of which sows</i>
Owce	18658	18961	16866	17193	18458	17964	16076	16778	<i>Sheep</i>
w tym maciorki	10206	11305	8272	8739	10054	10919	7727	8516	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	26082	16767	.	.	25750	16243	.	.	<i>Horses ^c</i>
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) ..	224886	153749	117329 ^d	114062 ^d	219898	147901	112491 ^d	109833 ^d	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.

PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	23,6	18,7	16,5	16,6	24,9	18,8	16,5	16,8	<i>Cattle</i>
w tym krowy	15,7	11,8	9,7	9,6	16,7	12,1	9,8	9,8	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	48,9	48,6	33,5	29,1	51,6	50,4	33,4	29,7	<i>Pigs ^b</i>
w tym lochy	4,9	4,5	3,4	3,0	5,1	4,7	3,4	3,1	<i>of which sows</i>
Owce	2,5	3,1	2,9	3,0	2,7	3,1	2,9	3,1	<i>Sheep</i>
w tym maciorki	1,4	1,9	1,4	1,5	1,4	1,9	1,4	1,6	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	3,5	2,8	x	x	3,7	2,8	x	x	<i>Horses ^c</i>
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) ..	29,9	25,2	20,4 ^d	19,9 ^d	31,6	25,7	20,4 ^d	20,1 ^d	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W 2005 r. – stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. ^d Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b In 2005 — as of the end of July. ^c Estimated data; since 2013 data on the basis of periodic surveys conducted every three years. ^d For the calculation we use the horse stocks of 2013.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (221). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	4244,3	4044,4	3940,2	4922,4	4740,8	Hens in thous. heads
w tym nioski	2045,1	1922,6	1816,8	1784,8	1739,2	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	26,4	15,6	19,1	17,6	17,6	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	70,3	50,2	44,2	55,4	55,4	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	508,4	222,1	181,0	167,0	167,0	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	563,8	663,5	685,5	857,2	868,7	Hens per 100 ha of agricul- tural land ^c in heads
w tym nioski	271,7	315,4	316,1	310,8	318,7	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry. ^c See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 13 (222). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	33,7	27,4	16,2	13,5	12,9	Cattle (excluding calves)
Cielęta	62,9	42,4	4,8	5,3	5,2	Calves
Trzoda chlewna	512,0	406,7	322,4	293,6	284,5	Pigs
Owce	5,3	4,3	5,5	3,7	3,6	Sheep
Konie	9,5	5,4	3,9	5,6	5,6	Horses

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	18,1	14,7	9,0	8,1	7,7	cattle (excluding calves)
Cielęta	6,6	4,4	0,8	0,6	0,6	calves
Trzoda chlewna	58,9	50,8	47,2	44,9	43,8	pigs
Owce	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	sheep
Konie	4,9	3,0	1,9	2,8	2,8	horses
Drób	47,9	45,7	36,8	42,5	40,9	poultry
Kozy i króliki	1,1	0,9	0,6	0,2	0,2	goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (223). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łą- cznie z tłuszczami i podrobami)	102,3	89,6	73,5	75,7	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	96,7	84,7	70,0	72,1	meat and fats
wołowe	9,5	7,7	4,6	4,1	beef
cielęce	4,0	2,7	0,5	0,3	veal
wieprzowe	45,9	39,6	36,8	35,0	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	2,7	1,6	1,1	1,5	horseflesh
drobiowe	33,5	32,0	25,8	29,7	poultry
kozie i królicze ^b	1,0	1,0	1,2	1,4	goat and rabbit ^b
podroby	5,6	4,8	3,5	3,6	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in kg					
OGÓŁEM	135,9	146,9	127,8	131,9	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 15 (224). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów	460,7	271,9	230,0	230,4	222,3	in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	61,2	44,6	40,0	40,1	40,7	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3714	3581	4088	4302	4278	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	386,4	321,7	257,6	265,8	254,5	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	168	169	154	158	155	Average annual number of eggs per laying-hen in units

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 16 (225). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach 2005	109608	109134	<i>In units</i>
2010 ^a	96023	95423	
2013	95547	95057	
Powierzchnia użytków rolnych ^b 2005	6,9	6,4	<i>Agricultural land area ^b</i>
na 1 ciągnik w ha 2010 ^a	6,3	6,0	<i>per tractor in ha</i>
2013	6,1	5,9	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a *Data of the Agricultural Census.* ^b *See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.*

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (226). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2013/14	2014/15		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	49673	39670	46063	40550	38815	<i>Mineral or chemical fertilizers ^b</i>
azotowe	21121	21123	24828	20132	19304	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	14202	8743	9159	7987	7616	<i>phosphatic</i>
potasowe	14350	9804	12077	12431	11895	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	56084	10341	10844	11305	10768	<i>Lime fertilizers ^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66,1	65,1	80,1	70,6	71,1	<i>Mineral or chemical fertilizers ^b</i>
azotowe	28,1	34,7	43,2	35,1	35,4	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	18,9	14,3	15,9	13,9	14,0	<i>phosphatic</i>
potasowe	19,1	16,1	21,0	21,6	21,8	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	74,5	17,0	18,9	19,7	19,7	<i>Lime fertilizers ^c</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a *Data of the Agricultural Census 2010.* ^b *Including mixed fertilizers.* ^c *Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.* ^d *See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.*

TABL. 18 (227). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH^a (ceny bieżące)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁ IN THOUSAND ZL						
OGÓŁEM	617171,7	676563,3	899731,0	893891,5	855968,7	TOTAL
Produkty roślinne	153577,7	225873,7	361532,7	385530,5	359735,1	Products crop
w tym:						of which:
Zboża	34949,2	74229,3	144032,0	173470,7	155093,6	Cereals
w tym zboża podstawowe						of which basic
pszenica	25095,1	48764,6	88620,1	104050,6	90675,6	cereals
żyto	21526,1	42089,1	81184,9	92734,3	80241,2	wheat
jęczmień	1466,1	3123,8	3050,3	3020,5	2929,6	rye
owies i mieszanki	1646,2	2581,2	3139,7	3643,8	3265,5	barley
zbożowe	192,8	330,6	474,1	1575,3	1554,0	oats and cereal
pszenżyto	263,9	640,0	771,1	3076,7	2685,2	mixed triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	34557,8	74212,4	143912,9	173330,4	154956,2	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	24883,4	48747,7	88501,1	103910,2	90538,2	of which basic
pszenica	21387,9	42084,7	81078,6	92593,9	80103,8	cereals
żyto	1466,1	3123,8	3050,3	3020,5	2929,6	wheat
jęczmień	1628,7	2581,2	3126,9	3643,8	3265,5	rye
owies i mieszanki						barley
zbożowe	148,1	318,0	474,1	1575,3	1554,0	oats and cereal
pszenżyto	252,7	640,0	771,1	3076,7	2685,2	mixed triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	40,1	1275,5	1627,2	4269,1	4266,5	Edible pulses ^b
Ziemniaki	4159,0	6190,8	10246,0	13664,4	13663,2	Potatoes
Buraki cukrowe	45662,8	17466,3	28723,8	24482,1	23227,8	Sugar beets
Rzepak i rzepik	14576,9	43413,8	49219,7	50690,1	48050,0	Rape and agrimony
w tym przemysłowy	14566,5	43413,8	49219,7	50690,1	48050,0	of which industrial
Warzywa	17433,6	19114,3	32161,9	26048,2	23176,3	Vegetables
Owoce	25412,7	37348,2	70124,3	69667,9	69075,6	Fruit
Produkty zwierzęce	463593,9	450689,7	538198,4	508361,0	496233,6	Products animal
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	357764,7	350395,1	369428,1	363862,5	360848,8	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	60653,3	56825,4	43519,3	43828,5	42878,7	cattle (excluding calves)
cielęta	25362,4	12349,8	9933,0	10715,4	10715,4	calves
trzoda chlewna	156159,9	148859,4	168465,9	162959,8	161566,3	pigs
owce	581,6	381,3	774,5	853,0	853,0	sheep
konie	16303,7	7910,6	10553,7	13715,1	13715,1	horses
drób	98703,8	124068,5	136181,8	131790,7	131120,3	poultry
Mleko krowie	97706,6	91179,1	159416,7	124263,9	117210,2	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	546,9	530,1	227,0	233,1	170,2	Consumer hen's eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in zł

OGÓŁEM	820	1110	1565	1557	1568	TOTAL
Produkty: roślinne	204	371	629	671	659	Products: crop
zwierzęce	616	739	936	885	909	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3.

TABL. 19 (228). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2014	2015		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	104118	137624	255802	308030	278609	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża pod- stawowe	76588	94692	143871	176917	155634	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	64326	77842	129387	153561	133956	<i>wheat</i>
żyto	5706	8867	6397	6551	6331	<i>rye</i>
jęczmień	4954	5536	5520	6922	6271	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	776	1099	1091	3549	3502	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	826	1348	1476	6334	5574	<i>triticale</i>
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe	103497	137588	255612	307837	278418	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża pod- stawowe	75991	94656	143681	176724	155443	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	63967	77833	129213	153368	133765	<i>wheat</i>
żyto	5706	8867	6397	6551	6331	<i>rye</i>
jęczmień	4903	5536	5504	6922	6271	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	629	1072	1091	3549	3502	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	786	1348	1476	6334	5574	<i>triticale</i>
Strączkowe konsump- cyjne ^a w t	10	382	279	881	880	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t	13375	13929	27498	31502	31500	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	259440	172658	234950	229217	217235	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik w t	21154	35028	39753	34618	32771	<i>Rape and agrimony in t</i>
w tym przemysłowy	21146	35028	39753	34618	32771	<i>of which industrial</i>
Warzywa w t	16404	20851	42485	29044	27663	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	26531	25146	38382	32193	31714	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	96582	91909	78478	83129	82404	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	15645	12487	7589	7466	7299	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	2371	1236	900	863	863	<i>calves</i>
trzoda chlewna	41588	38603	34791	38548	38245	<i>pigs</i>
owce	109	74	132	131	131	<i>sheep</i>
konie	2907	1427	1458	2012	2012	<i>horses</i>
drób	33962	38082	33608	34109	33854	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łączy- nie z tłuszczami) ^c w t	67569	64937	55952	59443	58944	<i>Animals for slaughter in terms of meat (includ- ing fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	129385	101206	121507	115560	110213	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	2270	2052	704	697	499	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (229). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	245	4684,6	607	10814,9
2010	1620	24867,7	471	6999,8
2014	1365	20667,2	110	2842,5
2015	1131	14491,1	130	2164,5

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (230). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 III

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2014	2015	GAME SPECIES
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Łosie	94	192	366	466	Moose
Daniele	116	284	659	624	Fallow deer
Muflony	11	34	36	21	Mouflon
	W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS		
Jelenie	6,9	8,4	12,5	12,7	Deer
Sarny	33,3	40,3	42,9	42,6	Roe deer
Dziki	4,6	8,5	11,2	11,8	Wild boars
Lisy	11,2	11,7	11,3	11,1	Foxes
Zające	17,3	17,6	19,4	20,1	Hares
Bażanty	21,7	28,5	31,2	33,3	Pheasants
Kuropatwy	18,1	19,5	13,1	13,2	Partridges

^a Dane szacunkowe; dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego; do 2011 r.; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year; until 2011; excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (231). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2014/15	2015/16	GAME SPECIES
Jelenie	1800	2591	4720	4875	Deer
Daniele	-	20	106	100	Fallow deer
Sarny	6913	8730	10157	10471	Roe deer
Dziki	3196	6572	12919	12774	Wild boars
Lisy	9212	7830	7175	7994	Foxes
Zająca	500	171	144	128	Hares
Bażanty	4138	3567	5561	6212	Pheasants
Kuropatwy	1129	94	6	-	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (232). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE^a**

Stan w dniu 10 III

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2014	2015	GAME SPECIES
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^b	124	114	118	118	number ^b
członkowie ^c	6328	6105	6971	7193	members ^c
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	216	206	250	206	number
powierzchnia w tys. ha	1351,8	1219,4	1469,2	1210,3	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	492,6	491,3	545,2	491,5	of which on forest land

^a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. ^c Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a In hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data grouped according to the seat of hunting club. ^c Data grouped according to the seat of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo Forestry

TABL. 24 (233). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	664821	677825	688232	689704	T O T A L in ha
Lasy	653610	666836	677966	679568	Forests
Publiczne	556364	558064	559545	559691	Public
zalesione	549136	550958	552048	552059	wooded
niezalesione	7228	7105	7497	7632	non-wooded
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa	529033	529727	531055	531311	owned by the State Treasury
zalesione	522871	523669	524569	524696	wooded
niezalesione	6162	6058	6486	6615	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych	484778	486738	487620	487937	managed by the State Forests
zalesione	480194	482266	482313	482492	wooded
niezalesione	4584	4473	5306	5445	non-wooded
parki narodowe	40337	40062	40902	40902	national parks
zalesione	38957	38682	39836	39836	wooded
niezalesione	1380	1380	1066	1066	non-wooded
własność gmin ^a	27331	28337	28460	28342	owned by gmina ^a
zalesione	26265	27289	27449	27325	wooded
niezalesione	1066	1048	1011	1017	non-wooded
Prywatne	97247	108772	118421	119877	Private
zalesione	96523	107666	117044	118697	wooded
niezalesione	723	1106	1377	1180	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	11211	10989	10266	10136	Land connected with silvicul- ture
LESISTOŚĆ w %	36,6	37,4	38,0	38,1	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUN- TÓW LEŚNYCH W POWIERZ- CHNI LĄDOWEJ WOJEWÓ- DZTWA w %	37,7	38,4	39,0	39,1	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2011–2015 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej; dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach rocznika.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2011–2015 by the Bureau for Forest Management and Geodesy; data are not strictly comparable with the data published in the previous editions of the Yearbook.

TABL. 25 (234). POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowie- nia ^a i o bu- dowie przerę- bowej in renewal class ^a with a troug- fell con- struction
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat) years	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	677966	94,0	8,1	11,1	22,3	22,0	13,7	8,7	8,1	
TOTAL										
w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych	487620	94,9	7,5	10,4	20,2	22,9	14,9	9,0	10,0	
Managed by the State Forests										
Lasy prywatne	118421	93,4	11,7	16,8	30,1	22,3	7,9	2,4	2,2	
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwo- wych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w ha in ha	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	677966	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	374997	55,4	58,2	56,1	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	228268	33,8	34,1	41,6	pine and larch
świerk	22584	3,3	3,8	1,0	spruce
jodła	113897	16,8	18,8	11,5	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste	302969	44,6	41,8	43,9	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	147689	21,8	21,2	7,9	beech
dąb	30157	4,4	5,1	3,1	oak
grab	25281	3,7	2,9	9,4	hornbeam
brzoza	28748	4,2	3,9	6,1	birch
olsza	34286	5,1	3,9	10,9	alder
osika	5392	0,8	0,3	1,4	aspen

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (235). **ZASOBY DRZEWNE NA PNII**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a grand total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							Przestoje ^b hold-over trees ^b
			w klasie wieku in age group						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerobowej in renewal class ^c with a through-fell construction	
			I (1–20 lat) years	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	209903	99,5	0,8	5,8	21,0	27,0	19,8	15,7	8,3	1,1
TOTAL w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych Managed by the State Forests	153614	99,6	0,6	5,1	17,8	27,5	21,4	15,9	10,1	1,2
Lasy prywatne	30548	99,6	2,3	11,4	34,1	31,3	12,0	5,6	2,5	0,4
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a grand total timber		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w tys. m ³ in thous. m ³	w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M	209903	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	122216	58,2	62,0	61,5	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	73923	35,2	37,0	42,6	pine and larch
świerk	4808	2,3	2,5	0,9	spruce
jodła	40591	19,3	21,0	16,6	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste	87687	41,8	38,0	38,5	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	53893	25,7	23,5	9,8	beech
dąb	6148	2,9	3,1	2,6	oak
grab	5625	2,7	2,2	7,3	hornbeam
brzoza	5509	2,6	2,6	4,3	birch
olsza	6988	3,3	2,5	9,0	alder
osika	1430	0,7	0,2	0,9	aspen

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębnością. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including regeneration class.
 S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (236). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	206	182	145	139	139	139	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	4694	3441	4981	4103	3673	3585	430	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	3966	3001	4241	3835	3636	3550	199	<i>renewals</i>
sztuczne	2522	2293	2383	2485	2417	2337	67	<i>artificial</i>
zrębów ^b	2444	2192	2341	2454	2392	2317	62	<i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin	78	101	42	31	26	20	5	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	1444	708	1858	1349	1218	1213	131	<i>natural</i>
zalesienia ^c	728	440	739	269	38	35	231	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	573	521	358	455	285	223	170	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	23727	23528	23923	22537	20542	20015	1995	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	17874	17922	18857	17429	15434	15016	1995	<i>crops</i>
młodników	5656	5366	4943	4990	4990	4990	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	89	15	1	9	9	9	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje leśne	2677	2523	3547	3156	3156	3156	-	<i>Forest drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (237). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam ³	1874,0	2237,3	2635,7	2532,3	2429,5	2373,9	102,8	TOTAL in dam ³
Grubizna	1825,6	2189,5	2570,3	2480,1	2377,3	2321,7	102,8	Timber
Grubizna iglasta	878,8	1213,7	1513,1	1464,6	1392,2	1354,1	72,4	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	593,1	834,2	1027,0	994,4	931,2	907,3	63,2	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	214,9	313,7	386,6	374,6	369,1	360,6	5,5	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	946,8	975,8	1057,2	1015,5	985,1	967,6	30,4	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	374,0	418,8	441,3	414,2	398,4	389,0	15,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	509,8	478,8	497,8	485,0	478,7	475,1	6,4	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymia- rowe ^b	48,4	47,8	65,4	52,2	52,2	52,2	-	Slash ^b
Do przerobu przemys- łowego	1,9	1,2	1,3	0,6	0,6	0,6	-	Slash for industrial uses
Opałowe	46,4	46,6	64,1	51,7	51,7	51,7	-	Slash for fuel
Karpina ^b	0,0	-	-	-	-	-	-	Stump wood ^b
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	279,3	328,3	379,1	365,0	424,8	437,0	85,8	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw** z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 29.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 oraz nomenklaturą PRODPOL stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych, która jest zharmonizowana z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji w PKWiU/ PRODPOL.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 29.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2008 and PRODPOL nomenclature, used in surveys of manufacturing industrial products, which is harmonized with PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising the sum of some PKWiU/ PRODPOL positions.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Presented data include total production of goods which are manufactured during the reference year, irrespective of whether production is intended for sale outside the reporting unit or to other plants of the same undertaking, or used for further processing.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;

- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** w 2015 r. przyjęto ceny stałe 2010 (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie budownictwa dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo” (z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 6).

2. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju wykonywanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego. Obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

3. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz podatku akcyzowego, wprowadzenie cen bazowych w miejsce cen producenta nie miało by wpływu na mierniki produkcji.

- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9.

2010 constant prices (2010 average current prices) were adopted as **constant prices** in 2015.

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data regarding **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, converted to full-time employees.

Construction

1. Information within the scope of construction concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction” (excluding data discussed in item 6).

2. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship. It includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (for outside clients).

3. Data according to NACE rev. 2 divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

4. Data concerning construction-assembly production are presented in **producer's prices**, due to the lack of subsidies for products as well as the excise tax, the use of basic prices, in place of producer's prices, has no influence on the measure of this production.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

6. *Information regarding buildings completed (by all investors):*

- *within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).*

7. *Data regarding average paid employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, converted to full-time employees.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (240). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		2014=100 (ceny stałe) (constant prices)	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w od- setkach			
	ceny bieżące <i>current prices</i>			<i>in %</i>			
O G Ó Ł E M	22205,7	28554,6	35886,7	36534,9	100,0	102,2	T O T A L
sektor publiczny	4005,9	2517,3	1363,4	1414,6	3,9	x	public sector
sektor prywatny	18199,8	26037,3	34523,3	35120,3	96,1	x	private sector
Górnictwo i wydobywanie ...	137,2	410,9	232,9	268,8	0,7	123,0	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	20194,9	26437,7	34062,8	34651,6	94,8	102,1	Manufacturing
w tym:							of which:
Produkcja artykułów spożywczych	1868,0	2377,4	2571,7	2510,9	6,9	100,5	Manufacture of food products
Produkcja napojów	66,2	107,6	97,7	110,0	0,3	100,0	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	129,2	62,8	93,0	103,4	0,3	111,7	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	163,2	154,3	167,1	174,3	0,5	105,0	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	23,7	22,4	16,7	21,4	0,1	125,6	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1846,3	1999,5	2398,2	2526,3	6,9	105,7	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	159,1	214,4	257,1	258,3	0,7	97,5	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	113,8	154,8	196,5	221,6	0,6	114,3	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	1096,2	615,1	652,3	#	#	#	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1474,9	2058,3	2980,2	2703,3	7,4	95,1	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2896,2	4244,9	4820,5	4824,3	13,2	100,1	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1460,5	1391,6	1649,5	1419,7	3,9	86,9	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	1047,8	1416,2	1834,0	1937,6	5,3	110,1	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1390,6	2327,9	3762,7	3668,8	10,0	99,2	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	#	#	364,6	480,8	1,3	129,5	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	415,7	661,0	690,6	574,3	1,6	83,0	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	870,7	1334,5	1240,3	1679,7	4,6	134,6	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2322,4	2726,6	4021,2	4713,5	12,9	120,2	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (240). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w od- setkach	2013=100 (ceny stałe)	
	ceny bieżące current prices			in %	(constant prices)	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						Manufacturing (cont.)
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	852,0	1882,2	3619,4	3638,7	10,0	87,6 Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1221,5	1365,6	1436,9	1476,5	4,0	100,7 Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	116,8	267,8	441,2	476,8	1,3	108,8 Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń	168,1	398,5	572,6	615,5	1,7	105,9 Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	1479,7	1028,3	753,4	779,6	2,1	102,3 Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ	393,9	677,6	837,6	834,9	2,3	98,8 Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:						of which:
Pobór, uzdatnianie i dostar- czanie wody	109,9	165,0	229,9	289,5	0,8	125,0 Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	153,8	292,8	402,6	380,8	1,0	94,0 Waste collection, treatment and disposal activities; mate- rials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (241). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

INVESTING ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				
O G Ó Ł E M	22205,7	28554,6	35886,7	36534,9	T O T A L
podmioty o liczbie zatrudnio- nych:					entities with following num- ber of paid employees
49 osób i mniej	2419,0	3964,5	5266,2	5302,6	49 persons and less
50-249	4927,8	7294,6	8984,2	8411,2	50-249
250-499	5001,0	5955,3	6526,5	7492,0	250-499
500-999	4196,9	4801,9	5768,8	5938,9	500-999
1000 osób i więcej	5661,1	6538,4	9341,0	9390,1	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (242). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015		SPECIFICATION
			ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w t:					<i>Slaughter products^b included in slaughter capacity in t:</i>
bydła i cieląt	4801	1092	876	0,4	<i>cattle and calves</i>
trzody chlewnej	10119	7014	7055	0,6	<i>pigs</i>
Wędliny ^c (w tym kielbasy) w t	33680	25772	23912	3,1	<i>Cured meats products and sausages^c in t</i>
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	221,0	236,2	226,4	2,4	<i>Fruit and vegetable juice in thous. hl</i>
Wody mineralne i wody gazowane, niesłodzone i niearomatyzowane w tys. hl	.	.	428,8	1,1	<i>Mineral waters and aerated waters, not sweetened nor flavoured in thous. hl</i>
Tarcica w dam ³	147,1	202,0	187,0	3,9	<i>Sawnwood in dam³</i>
w tym iglasta w dam ³	114,3	155,2	144,8	3,4	<i>of which coniferous sawnwood w dam³</i>
Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna w tys. m ²	2544,6	2528,7	3084,5	18,2	<i>Windows and doors, their frames and thresholds, of wood in thous m²</i>
Tworzywa sztuczne ^d w tys. t	218,7*	281,5	294,5	8,9	<i>Plastics^d in thous. t</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych. ^d W formach podstawowych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat. ^d In basic forms.

TABL. 4 (243). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	121819	120372	119785	119972	T O T A L
sektor publiczny	25156	14899	8668	8348	public sector
sektor prywatny	96663	105473	111117	111624	private sector
Górnictwo i wydobywanie	1133	1721	1132	1101	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	109285	108340	109060	109474	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych	11225	12180	10436	10351	Manufacture of food products
Produkcja napojów	873	723	463	415	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	1272	800	579	604	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	4964	3039	2896	2808	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzan ^Δ	607	350	258	271	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6333	6404	6112	6427	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1159	1149	1021	949	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	784	736	909	1034	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	856	785	572	#	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4097	4416	4517	4858	Manufacture of chemicals and chemical products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (243). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	11264	12515	14146	13778	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10589	7819	7939	7342	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3518	3765	4202	4612	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	9592	11279	15498	15009	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1421	1165	1537	1593	Manufacture of computers, elec-tronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	3681	3293	2701	2604	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	7522	8198	4988	6361	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	9924	7715	7739	8172	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	7476	8299	10152	9536	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	8536	8958	7443	7616	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	810	1193	1608	1515	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1711	2196	2754	2739	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	6190	4185	3555	3378	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5211	6127	6038	6020	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1891	2131	2161	2467	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1838	2244	2368	2278	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (244). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE ^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY ^a

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
O G Ó Ł E M	2063,20	2801,87	3357,36	3471,08	T O T A L
sektor publiczny	2335,73	3040,90	3617,93	3750,20	public sector
sektor prywatny	1992,28	2768,10	3337,04	3450,21	private sector
Górnictwo i wydobywanie	2695,64	4466,18	3615,53	3703,72	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1997,00	2704,56	3299,20	3413,07	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych	1466,96	2076,68	2457,91	2610,89	Manufacture of food products
Produkcja napojów	1474,28	2157,30	2619,73	2685,00	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	1655,93	1943,78	2508,03	2655,71	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1186,81	1628,97	2041,23	2144,02	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórza- nych ^Δ	1121,05	1613,33	1827,94	2109,16	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1514,00	2043,50	2459,13	2592,56	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1432,07	2041,25	2545,15	2673,28	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1748,88	2043,56	2492,90	2491,12	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	3170,94	3808,38	3854,59	#	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2592,33	3296,59	3886,42	4005,54	Manufacture of chemicals and chemical products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (244). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE ^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2401,93	2864,06	3368,91	3488,65	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1976,25	2664,85	2993,38	3147,86	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	2564,52	3392,78	4064,71	4161,67	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1896,90	2636,39	3254,84	3262,49	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2080,28	2727,47	3286,32	3540,33	Manufacture of computers, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	2140,25	2793,87	3139,94	3228,94	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1969,22	2991,05	3362,00	3671,90	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2235,37	3056,43	3990,88	4148,73	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2486,59	3470,94	4629,00	4596,76	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1784,24	2324,95	2856,19	2931,77	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1172,64	1684,74	2301,31	2450,94	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1879,82	2767,05	3583,73	3904,06	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	3048,92	4490,69	5108,62	5316,64	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2143,16	2900,91	3328,48	3447,30	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2258,65	3121,93	3641,27	3810,75	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1929,22	2640,01	2933,69	3062,06	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (245). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION				Current prices	
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2280,8	5265,4	6887,3	6422,4	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1531,9	3390,7	3621,8	3408,2	Entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	454,7	1190,5	1258,3	1177,9	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	729,1	1432,8	1118,9	1101,1	civil engineering works
roboty budowlane specjalistyczne	348,1	767,4	1244,7	1129,3	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (246). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION	
		<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>		
		w mln zł <i>in mln zł</i>				
O G Ó Ł E M		2005	1531,9	1075,1	456,8	T O T A L
		2010	3390,7	2441,8	948,9	
		2014	3621,8	2420,6	1201,2	
		2015	3408,2	2523,2	885,1	
Budynki			1893,5	1364,1	529,4	Buildings
Budynki mieszkalne			426,1	320,8	105,3	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne			82,9	50,1	32,8	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe			336,0	266,2	69,8	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania			7,2	4,5	2,7	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie Voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (246). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charak- terze remon- towym <i>Works with a renova- tion (resto- ration) character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	1467,4	1043,3	424,1	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	25,7	21,9	3,8	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	114,6	91,2	23,4	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	392,4	257,2	135,1	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	26,8	23,1	3,7	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	646,8	489,1	157,6	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej	183,6	133,1	50,5	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	77,5	27,6	49,9	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1514,7	1159,1	355,6	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	578,2	407,0	171,2	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	469,3	365,5	103,8	<i>highways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	72,2	23,4	48,8	<i>bridges, elevated highways, tun- nels and subways</i>
budowle wodne	36,4	17,8	18,6	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	716,3	597,6	118,7	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	279,3	188,9	90,4	<i>long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	437,0	408,7	28,3	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	204,8	144,6	60,1	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	15,4	9,8	5,6	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie Voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (247). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Budynki ^a	4224	4711	6202	6478	Buildings ^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	3316	3639	4709	5007	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	1465	1590	1840	1954	urban areas
wieś	2759	3121	4362	4524	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	3998	4413	5814	6039	Of which private buildings ^c
miasta	1311	1402	1624	1693	urban areas
wieś	2687	3011	4190	4346	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	3280	3545	4591	4873	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	714	760	1162	1093	non-residential
w tym gospodarstw rolnych ...	251	338	449	353	of which farm buildings
Kubatura ^d w dam³	5542,4	6063,0	7613,0	8784,8	Cubic volume ^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2515,8	2752,1	3499,1	3938,9	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
miasta	3066,4	3350,6	3082,5	3721,9	urban areas
wieś	2476,0	2712,3	4530,4	5062,9	rural areas
W tym budynki indywidualne ^c	3040,7	3374,3	4469,2	5342,7	Of which private buildings ^c
miasta	1118,0	1315,2	1571,7	1668,5	urban areas
wieś	1922,7	2059,1	2897,5	3674,2	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2335,2	2379,8	3070,2	3302,1	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^b
niemieszkalne	704,3	962,6	1376,1	2015,4	non-residential
w tym gospodarstw rolnych ...	113,7	159,5	227,9	298,6	of which farm buildings

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^c Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^c Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (248). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
O G Ó Ł E M	4224	4711	6202	6478	T O T A L
Budynki mieszkalne	3322	3748	4774	5082	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe ^b	3316	3639	4709	5007	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings ^b
w tym jednorodzinne	3287	3545	4610	4909	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszka- nia	1	3	4	2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	902	963	1428	1396	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	53	16	109	99	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	22	20	28	38	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	187	188	197	230	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	-	1	6	4	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	161	182	382	375	Garaże buildings
Budynki przemysłowe	47	51	47	74	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	101	58	94	128	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	6	13	21	20	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	40	18	14	9	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	16	21	12	6	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	4	34	22	20	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	253	342	458	360	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	5	6	12	18	Buildings used as places of worship and for religious activi- ties

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 9 (248). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
O G Ó Ł E M	5542,4	6063,0	7613,0	8784,8	T O T A L
Budynki mieszkalne	2526,3	2817,8	3529,3	3981,3	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2515,8	2752,1	3499,1	3938,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	2337,5	2358,9	3000,3	3216,4	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	9,2	44,0	13,1	18,1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	3016,1	3245,1	4083,6	4803,4	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	57,8	99,6	122,0	129,9	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	568,9	163,9	108,8	90,2	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	822,3	1170,0	944,9	1038,4	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	-	1,8	220,9	24,2	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	39,9	47,7	74,2	81,6	Garage buildings
Budynki przemysłowe	425,1	584,0	1118,7	1372,3	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	452,1	339,4	566,5	1273,1	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	7,8	57,4	63,2	48,8	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	374,6	308,1	264,1	213,4	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	66,5	90,5	61,9	22,3	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	56,7	202,5	181,5	130,2	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	120,7	163,7	260,8	301,9	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	13,7	10,2	84,8	66,1	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 10 (249). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	15813	21199	18676	17179	Average paid employment
sektor publiczny	1921	1024	1781	1188	public sector
sektor prywatny	13892	20174	16895	15991	private sector
Budowa budynków ^Δ	.	7977	6637	5884	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	.	7030	5504	4871	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	.	6192	6535	6424	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1821,74	2510,71	2863,29	2913,24	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	2162,35	2910,21	3436,29	3090,94	public sector
sektor prywatny	1774,64	2490,56	2803,09	2899,85	private sector
Budowa budynków ^Δ	.	2263,14	2600,89	2779,18	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	.	2932,85	3403,89	3228,59	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	.	2350,38	2674,46	2796,91	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 460) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in the road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2015 item 460), into the following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są w latach 2002-2008 według ewidencji prowadzonej przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji (do 26 XI 2015 r. – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych). Od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydanymi w końcu roku. Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej** dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw oraz zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. Dane obejmują również autobusy pośpieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamieską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

3. *Information on **registered vehicles and tractors** is presented for 2002-2008 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 according to Central Vehicle Register kept by the Ministry of Digital Affairs (until 26 XI 2015 - the Ministry of the Interior). Since 2011 including vehicles having temporary permission issued by the ending of reference year. Temporary permission is issued for a period of about 30 days to settle all formalities for the registration of the vehicle and needed to obtain the target registration.*

4. *A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.*

*The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.*

5. *Road transport for hire or reward with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, with respect to transport of passengers it includes also services for remuneration carried out by entities which carry out basic economic activity other than road transport.*

6. *Information regarding **urban transport** concerns **bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. Data include also express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.*

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.*

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów). Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płaconego.

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Telekomunikacja

1. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on regular routes and according to established flight schedules). Information regarding transports of freight by air transport includes transports of cargo, mail and paid baggage.

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Telecommunications

1. **Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (250). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE ^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	975	1027	978	978	T O T A L
Normalnotorowe ^b	929	981	978	978	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	355	355	367	367	of which electrified
jednotorowe	697	749	746	746	single track
dwu- i więcej torowe	232	232	232	232	double and more tracks
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	5.5	5.8	5.5	5.5	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej. ^b Łącznie z szerokotorowymi.^a Data concern PKP network and other entities managing railway network. ^b Including wide gauge.

TABL. 2 (251). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM	14030,3	15008,2	16255,5	16455,6	15447,7	TOTAL
miejskie	2227,5	2565,5	2776,2	2780,7	2688,8	urban
zamiejskie	11802,8	12442,7	13479,3	13674,9	12758,9	out-of-town
Krajowe	770,6	771,7	877,6	878,4	878,4	Domestic
miejskie	198,8	215,6	211,3	213,5	213,5	urban
zamiejskie	571,8	556,1	666,3	664,9	664,9	out-of-town
Wojewódzkie	1653,7	1667,2	1696,5	1696,0	1696,0	Voivodship
miejskie	204,1	208,1	216,0	210,2	210,2	urban
zamiejskie	1449,6	1459,1	1480,5	1485,8	1485,8	out-of-town
Powiatowe	6360,2	6368,6	6442,9	6420,0	6302,9	Powiat
miejskie	627,9	662,7	689,8	695,7	692,3	urban
zamiejskie	5732,3	5705,9	5753,1	5724,3	5610,6	out-of-town
Gminne	5245,8	6200,7	7238,5	7461,2	6570,4	Gmina
miejskie	1196,7	1479,1	1659,1	1661,3	1572,8	urban
zamiejskie	4049,1	4721,6	5579,4	5799,9	4997,6	out-of-town

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (252). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	880880	1174565	1357931	1412586	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	627372	841186	983443	1024748	Passenger cars
Autobusy	4264	5105	5427	5574	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	97703	134506	152930	157512	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	81859	102924	112646	115410	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	62937	82138	93998	99533	Motorcycles

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 328. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.^a See general notes, item 3 on page 328. ^b Including vans.TABL. 4 (253). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2453	1130	674	724	National: number
długość w km	108927	52753	30999	33824	length in km
dalekobieżne: liczba	84	39	22	24	long distance: number
długość w km	26384	13000	7376	9509	length in km
regionalne: liczba	288	141	82	81	regional: number
długość w km	23114	10846	6347	6137	length in km
podmiejskie: liczba	2065	949	566	614	suburban: number
długość w km	59310	28900	17236	18118	length in km
miejskie: liczba	16	1	4	5	urban: number
długość w km	119	7	40	60	length in km
Międzynarodowe: liczba	25	17	2	4	International: number
długość w km	20056	20007	7390	11456	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.^a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (254). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	2106,2	2230,0	4443,0	7289,8	Transport of goods in thous. t
Srednia odległość przewozu 1 t ładunku w km	213,7	121,2	188,4	142,6	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	76344,0	42710,1	33384,6	35040,7	Transport of passengers in thous.
Srednia odległość przewozu 1 pasażera w km	24,2	20,2	19,3	19,8	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	744,2	1698,8	3162,1	3355,4	Transport of goods in thous. t
Srednia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1668,5	1303,8	1031,7	1016,8	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	100,3	120,0	151,9	148,1	Transport of passengers in thous.
Srednia odległość przewozu 1 pasażera w km	877,4	1258,7	2549,7	2617,4	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (255). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3101	2793	2968	2965	Transportation network – lines in km
Tabor autobusowy w szt.	525	484	456	444	Bus fleet in units
liczba miejsc w tys.	50	44,3	38,1	37,5	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	74	58,2	53,4	52,6	Transport of passengers ^b (during the year) in mln

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 7 (256). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM RZESZÓW**
PASSENGER TRAFFIC^a IN RZESZÓW AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli ^b z portów	46341	223917	297339	321080	Passenger arrivals ^b from airports
krajowych	33941	44674	71257	77115	domestic
zagranicznych	12400	179243	226082	243965	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów	47627	230320	303731	324134	Passenger departures ^c to airports
krajowych	36299	46220	72673	79354	domestic
zagranicznych	11328	184100	231058	244780	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. ^{b, c} Pasażerowie, dla których port lotniczy Rzeszów jest: ^b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, ^c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data not include children below the age of 2. ^{b, c} Passengers for whom Rzeszów airport is: ^b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, ^c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 8 (257). **PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
FREIGHT LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

FREIGHT LOADED AND UNLOADED AT AIRPORTS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w tonach		in tonnes		
Ładunki przybyłe z portów	217	230	366	212	Freight arrivals from airports
krajowych	172	217	215	159	domestic
zagranicznych	45	13	151	53	foreign
Ładunki odprawione do portów	222	236	819	3941	Freight deapartures to airports
krajowych	185	217	191	149	domestic
zagranicznych	37	19	628	3792	foreign

^a W lotach komunikacyjnych. Łącznie z pocztą.

^a In transport flights. Including mail.

TABL. 9 (258). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Wypadki	2244	1968	1751	1703	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	25,5	16,8	12,9	12,1	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	3145	2780	2328	2256	Road traffic casualties
Śmiertelne	286	202	144	136	Fatalities
na 100 tys. ludności	13,6	9,5	6,8	6,4	per 100 thous. population
Ranni	2859	2578	2184	2120	Injured
na 100 tys. ludności	136,3	121,2	102,6	99,6	per 100 thous. population

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 10 (259). **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	SPECIFICATION
Wypadki	1752	1703	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	1482	1445	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	362	351	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu ...	457	393	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	90	77	<i>incorrect overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	180	157	<i>incorrect behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	166	180	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	143	139	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	122	103	<i>of which careless entrance to the roadway</i>
Pozostałe ^b	127	119	<i>Others^b</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	1548	1445	Vehicles of drivers being accident culprits
Samochody osobowe	1185	1131	<i>Passenger cars</i>
Motocykle	53	50	<i>Motorcycles</i>
Rowery	142	112	<i>Bicycles</i>
Motorowery	47	43	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	85	69	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^c	36	40	<i>Other vehicles^c</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg	189	118	Accidents involving intoxicated road users
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>of which caused by intoxicated:</i>
Kierujących	93	80	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi	66	53	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	5	7	<i>of motorcycles</i>
rowerami	17	9	<i>of bicycles</i>
motorowery	5	5	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	0	2	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	0	4	<i>of other vehicles</i>
Pieszych	36	38	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny.

^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons.

^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Telekomunikacja

Telecommunications

TABL. 11 (260). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	532,0	360,6	258,4	237,2	<i>Fixed main line in thous.</i>
w tym abonenci prywatni ^b	425,4	276,0	195,2	182,4	<i>of which private subscribers^b</i>
miasta	333,9	223,6	162,9	141,0	<i>urban areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	247,6	155,3	110,9	95,5	<i>of which private subscribers^b</i>
wieś	198,1	137,0	95,5	96,2	<i>rural areas</i>
w tym abonenci prywatni ^b	177,9	120,8	84,3	87,0	<i>of which private subscribers^b</i>
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	486,6	325,3	231,4	210,1	<i>of which standard main line (fixed line telephone subscribers)</i>
miasta	295,9	193,1	139,7	118,6	<i>urban areas</i>
wieś	190,7	132,2	91,7	91,5	<i>rural areas</i>
Aparaty telefoniczne publiczne					
samoinkasujące	4696	2765	751	414	<i>Public pay telephones</i>
miasta	2999	1328	487	242	<i>urban areas</i>
wieś	1697	1437	264	172	<i>rural areas</i>

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 3) na str. 29.

W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in the chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments; see general notes to the Yearbook, item 7, point 3) on page 29.

As opposed to groupings in the COICOP classification, “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from own or used warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The **division of stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and shopping centres are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for shopping centres.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation of food for consumption.

we, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

aration and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade activity, including information regarding shops and petrol stations, are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (261). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	15344,7	17610,4	19467,1	22774,5	T O T A L in mln zł
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	3264,5	5471,0	5967,2	7348,1	in million zlotys
w %	21,3	31,1	30,7	32,3	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	7315	8279	9146	10706	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (262). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP ^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M	7320,6	10144,2	11698,8	13415,9	T O T A L
W ODSETKACH					
IN PERCENT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	67,7	75,1	79,1	84,2	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	26,2	28,1	28,9	27,5	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,6	5,2	5,1	4,7	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,9	41,8	45,1	52,0	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	32,3	24,9	20,9	15,8	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (263). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION

W MILIONACH ZŁOTYCH

IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM | **11095,4** | **17224,1** | **19890,4** | **30469,4** | **TOTAL**

W ODSETKACH

IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	23,1	18,0	15,1	9,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,2	3,4	2,2	1,4	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	71,7	78,6	82,7	89,6	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (264). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORMS AND PETROL STATIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
SKLEPY	19913	17027	17687	17735	SHOPS
Domy towarowe	7	7	8	8	Department stores
Domy handlowe	25	18	17	15	Trade stores
Supermarkety	135	233	305	331	Supermarkets
Hipermarkety	10	21	22	23	Hipermarkets
Sklepy powszechne	555	504	565	613	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	879	1347	1596	1696	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	18302	14897	15174	15049	Other shops ^b
STACJE PALIW	488	481	482	463	PETROL STATIONS

^a Według lokalizacji sklepu/stacji paliw; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 335. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 5 on page 335. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (265) **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	432	511	683	715	<i>Number of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	144	183	250	248	<i>of which restaurants</i>
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł ...	148510	321275	425385	482137	<i>Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z produkcji gastronomicznej	95634	250436	350316	396960	<i>from catering production</i>
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	34000	40675	46174	49731	<i>from the sale of alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concern enterprises employing more than 9 persons.*

TABL. 6 (266) **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	1651	1473	1260	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	847,4	921,9	1890,4	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	162	152	197	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	59,4	59,7	112,5	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	257	240	227	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	515,4	435,0	486,9	<i>storage area in thous. m²</i>
Siłosy i zbiorniki:				<i>Silos and reservoirs:</i>
liczba	523	270	211	<i>number</i>
pojemność w dam ³	67,5	120,9	42,6	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a *Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.*

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (267). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	129	126	133	132	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	117	115	123	122	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	474,6	457,0	633,4	665,6	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	293,8	325,3	391,7	419,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	3183	3045	4002	4096	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2343	2265	2970	2979	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	156	144	118	116	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10256,7	10356,4	10368,2	10097,3	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1047).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób**.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, szkół wyższych a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży (łącznie z dotacjami do produktów), wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2016, item 1047).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers **employing more than 9 persons**.

Data do not include banks, brokerage houses and insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets and investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and

pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów,

share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e. the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, in which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other

wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

9. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

10. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),

operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments resulting from separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted.

It includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. the difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period, while the reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

9. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

10. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities (excluding special funds),

- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

11. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

13. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe —

- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities (excluding special funds),
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities (excluding special funds).

11. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

12. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital* — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- *founders' capital* — in state owned enterprises,
- *participation fund* — in co-operatives,
- *owners' capital* — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

13. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on

gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

14. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

14. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (268). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	45155,7	79715,4	94655,8	106359,9	Revenues from total activity
sektor publiczny	7220,1	6392,7	3096,1	2911,3	public sector
sektor prywatny	37935,6	73322,7	91559,7	103448,5	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	26321,1	37470,4	46583,0	47568,8	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	17384,3	39987,6	44699,3	56466,5	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	557,5	1062,1	1954,1	879,6	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	43156,6	76249,9	90430,3	101832,8	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	7070,5	6334,2	3107,2	2856,2	public sector
sektor prywatny	36086,1	69915,7	87323,1	98976,5	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	26421,6	39276,8	49546,1	50986,1	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15275,9	34676,8	37841,6	48385,5	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	721,8	1439,3	1735,3	1231,3	Financial costs
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1999,1	3465,5	4225,5	4527,1	Financial result on economic activity
sektor publiczny	149,6	58,5	-11,1	55,1	public sector
sektor prywatny	1849,5	3407,0	4236,6	4472,0	private sector
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,7	-6,0	-0,9	1,2	Result on extraordinary events
sektor publiczny	0,1	-16,9	-0,1	1,2	public sector
sektor prywatny	0,6	10,9	-0,8	0,0	private sector
Wynik finansowy brutto	1999,9	3459,5	4224,6	4528,3	Gross financial result
sektor publiczny	149,7	41,6	-11,2	56,3	public sector
sektor prywatny	1850,2	3417,9	4235,8	4472,0	private sector
Zysk brutto	2328,1	3945,1	5582,9	5474,1	Gross profit
Strata brutto	328,2	485,6	1358,3	945,8	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	284,8	446,7^a	552,3	549,4	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	37,3	26,3	20,7	18,6	public sector
sektor prywatny	247,5	420,4	531,6	530,8	private sector
W tym podatek dochodowy	264,0	446,7	552,3	549,4	Of which income tax
Wynik finansowy netto	1715,0	3012,8	3672,2	3978,9	Net financial result
sektor publiczny	112,4	15,2	-31,9	37,7	public sector
sektor prywatny	1602,6	2997,5	3704,1	3941,2	private sector
Zysk netto	2023,2	3501,4	5000,5	4882,1	Net profit
Strata netto	308,2	488,6	1328,3	903,2	Net loss

^a Obejmują tylko podatek dochodowy.

^a Include only income tax.

TABL. 2 (269). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	45155,7	43156,6	1999,9	284,8	1715,0
TOTAL	2010	79715,4	76249,9	3459,5	446,7 ^a	3012,8
	2014	94655,8	90430,3	4224,6	552,3	3672,2
	2015	106359,9	101832,8	4528,3	549,4	3978,9
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		116,1	103,2	12,9	0,1	12,8
Przemysł		53014,6	50624,7	2391,4	316,6	2074,8
<i>Industry</i>						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		37331,1	34958,6	2374,2	278,2	2096,0
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		911,3	881,6	29,5	5,0	24,5
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		5090,9	4829,0	262,0	43,4	218,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i> ^Δ		36797,3	35621,3	1175,8	104,5	1071,3
Transport i gospodarka magazynowa		2792,8	2692,0	100,7	13,5	87,3
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		230,9	226,1	4,8	0,1	4,7
<i>Accommodation and catering</i> ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		860,1	821,6	38,6	6,5	32,0
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		638,1	551,0	87,2	5,4	81,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		548,8	515,7	33,1	4,1	29,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		529,6	485,6	44,0	9,6	34,3
<i>Human health and social work activities</i>						

^a Obejmują tylko podatek dochodowy.

^a Include only income tax.

TABL. 3 (270). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises		
OGÓŁEM 2005	2028	76,8	21,5	1,7	75,8	22,0	2,2
TOTAL 2010	2265	81,2	18,5	0,3	80,6	18,8	0,6
..... 2014	2493	83,6	16,3	0,2	83,1	16,7	0,2
2015	2422	85,3	14,6	0,1	85,0	14,9	0,2
sektor publiczny public sector	130	72,3	27,7	-	73,8	26,2	-
sektor prywatny private sector	2292	86,1	13,8	0,1	85,6	14,2	0,2
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	31	77,4	22,6	-	77,4	22,6	-
Przemysł Industry	853	84,8	15,1	0,1	84,6	15,4	-
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	735	85,6	14,3	0,1	85,4	14,6	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	74	79,7	20,3	-	79,7	20,3	-
Budownictwo Construction	252	89,3	10,7	-	88,5	11,1	0,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	797	86,8	13,0	0,1	86,4	13,3	0,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	132	86,4	13,6	-	87,1	12,9	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	33	60,6	39,4	-	60,6	39,4	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	64	93,8	6,3	-	90,6	7,8	1,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	55	78,2	21,8	-	74,5	25,5	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	57	87,7	12,3	-	87,7	12,3	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	63	79,4	20,6	-	79,4	20,6	-

TABL. 4 (271). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w %		in %		
OGÓŁEM 2005	95,6	4,4	3,8	33,4	99,9	149,7
TOTAL 2010	95,7	4,3	3,8	30,0	104,8	153,3
..... 2014	95,5	4,5	3,9	34,8	104,8	156,9
2015	95,7	4,3	3,7	32,4	112,5	170,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	98,1	1,9	1,3	81,9	131,2	186,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	95,7	4,3	3,8	30,4	111,7	170,0
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	88,8	11,1	11,0	114,0	238,2	403,0
Przemysł <i>Industry</i>	95,5	4,5	3,9	29,7	106,3	166,4
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	93,6	6,4	5,6	29,2	98,8	168,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	96,7	3,2	2,7	94,8	173,3	191,6
Budownictwo <i>Construction</i>	94,9	5,1	4,3	46,0	112,2	160,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	96,8	3,2	2,9	24,1	110,5	180,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	96,4	3,6	3,1	27,3	118,9	131,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	97,9	2,1	2,0	14,0	67,9	82,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	95,5	4,5	3,7	159,0	218,2	247,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	86,3	13,7	12,8	112,3	184,8	222,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	94,0	6,0	5,3	60,9	128,9	147,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	91,7	8,3	6,5	76,0	158,8	173,8

TABL. 5 (272). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy <i>Inventories</i>					Należności krótkoterminowe <i>Short-term dues</i>		Inwes- tycje krótko- termi- nowe <i>Short- term invest- ments</i>	Krótko- termi- nowe rozli- czenia między- okre- sowe <i>Short- -term inter- period settle- ments</i>
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^a <i>of which from delive- ries and ser- vices^a</i>		
			mate- riały <i>mate- rials</i>	półpro- dukty i pro- dukty w toku <i>semi- finished pro- ducts and work in pro- gress</i>	pro- dukty goto- we <i>fini- shed pro- ducts</i>	towary <i>goods</i>				
	w mln zł <i>in mln zł</i>									
OGÓŁEM 2005 TOTAL	14040,7	4494,5	1240,2	678,5	1100,2	1453,3	6242,6	5498,1	3131,0	172,6
2010	23011,1	6782,8	1931,5	1082,0	1165,8	2483,8	11226,3	9832,4	4505,5	496,5
2014	30384,0	9317,4	2333,2	1737,1	1574,7	3512,3	13547,9	11615,4	6741,1	777,6
2015	32224,2	10299,8	2646,1	2076,7	1569,6	3707,9	15116,9	13399,7	6124,1	683,3
sektor publiczny public sector	1370,0	254,3	82,0	36,9	25,7	9,8	361,1	271,2	601,1	153,5
sektor prywatny private sector	30854,2	10045,5	2564,1	2039,8	1543,9	3698,1	14755,9	13128,5	5523,0	529,8
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	88,3	34,9	6,3	3,5	23,1	1,5	27,2	13,8	25,0	1,2
Przemysł Industry	18859,7	6494,3	2440,6	1773,4	1437,2	647,9	8685,4	7663,2	3366,8	313,2
w tym: of which:										
przetwórstwo przemysłowe . manufacturing	15592,2	6164,3	2395,2	1772,6	1427,6	375,3	6446,1	5536,4	2708,1	273,7
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	273,6	20,2	10,8	0,3	1,6	6,3	112,2	78,6	135,3	5,9

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.ª See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item. 12.

TABL. 5 (272). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy <i>Inventories</i>					Należności krótkoterminowe <i>Short-term dues</i>		Inwestycje krótko- terminowe <i>Short-term investments</i>	Krótko- terminowe rozliczenia między- okresowe <i>Short-term inter-period settlements</i>
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^a <i>of which from deliveries and services^a</i>		
			materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and work in progress</i>	produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>				
		w mln zł <i>in mln zł</i>								
Budownictwo <i>Construction</i>	2268,5	507,1	76,1	240,4	62,9	114,9	933,0	820,6	649,5	178,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	8180,4	3089,3	79,8	31,2	37,7	2864,8	3926,6	3608,4	1094,4	70,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	674,7	48,2	18,8	2,0	0,9	25,6	470,3	361,1	140,1	16,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	57,1	8,4	1,2	0,6	0,3	6,3	37,3	30,3	9,7	1,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	434,5	18,6	2,7	2,9	4,3	7,5	103,8	74,8	278,7	33,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	352,0	37,7	2,7	18,9	0,1	5,4	114,6	98,8	177,4	22,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	185,1	18,7	7,7	1,6	1,2	7,5	85,7	67,2	76,6	4,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	109,7	8,3	6,4	0,0	1,2	0,6	52,2	45,0	48,0	1,2

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.ª See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item. 12.

TABL. 6 (273). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzie- lony (nieroz- liczony) wy- nik finanso- wy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2005	17746,3	9531,8	5730,1	-1361,0	1714,8
TOTAL	2010	33362,5	12417,4	16541,2	-1659,2	3008,2
	2014	42850,8	17073,4	22232,5	-5033,4	3659,0
	2015	43538,3	16298,1	19773,5	-959,6	3813,2
sektor publiczny		3114,1	2852,8	502,1	-412,0	26,6
public sector						
sektor prywatny		40424,2	13445,3	19271,4	-547,6	3786,6
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybacz- two		165,2	75,0	38,5	-3,2	12,8
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		23490,2	7309,4	11612,7	-619,6	1912,8
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		20811,5	5245,8	11182,4	-529,6	1934,0
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1364,8	1097,5	170,0	-17,7	24,5
water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities						
Budownictwo		1315,6	615,8	650,2	-299,1	218,5
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		8360,3	4513,9	1852,9	252,3	1069,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		890,4	779,8	155,5	-148,7	87,3
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		307,3	183,2	18,7	-19,9	4,7
Accommodation and catering ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2065,7	1636,3	265,3	5,1	32,0
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		875,0	636,1	58,1	21,8	81,8
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ		281,9	163,4	95,0	-103,9	27,3
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		208,0	120,4	48,9	0,7	34,3
Human health and social work activities						

TABL. 7 (274). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a**

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2005	6990,6	1036,2	1438,1	1551,0	1221,7
TOTAL 2010	10155,5	657,5	1662,2	2704,8	1867,3
..... 2014	14242,8	92,1	925,6	2496,6	5328,7
2015	13590,6	100,7	936,7	2418,5	5200,3
sektor publiczny public sector	2810,1	87,8	920,5	11,9	-
sektor prywatny private sector	10780,5	12,9	16,2	2406,7	5200,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	60,6	4,4	31,1	6,7	-
Przemysł Industry	6714,9	75,8	376,9	1061,3	2022,5
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	4697,4	12,9	302,3	1028,6	2021,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1091,5	49,8	20,5	7,3	1,5
Budownictwo Construction	403,3	4,5	182,6	184,8	4,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4078,8	9,1	4,2	717,1	3057,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	700,7	1,6	234,7	114,5	2,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	149,7	-	-	134,4	7,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	354,2	4,6	1,2	28,8	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	619,0	-	8,6	25,4	103,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	149,7	-	65,2	65,8	0,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	117,9	0,0	17,9	24,1	-

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (275). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
			w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	12613,1	3009,9	2367,2	9603,2	2139,5	5096,5
TOTAL	2010	20314,5	5039,2	2972,4	15275,3	2907,8	8430,5
	2014	27513,9	7940,9	6295,8	19573,0	4394,8	10001,4
	2015	29326,9	10234,2	6696,6	19092,7	5443,6	9639,0
sektor publiczny		1158,2	401,9	298,5	756,3	144,4	209,0
public sector							
sektor prywatny		28168,7	9832,3	6398,1	18336,4	5299,2	9430,1
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		38,3	8,5	6,2	29,8	7,4	7,7
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		16513,9	5097,5	4035,7	11416,4	3807,3	5084,3
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		12988,8	3660,2	2784,3	9328,6	3401,1	3922,0
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ		302,8	148,7	146,0	154,2	44,6	45,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		1667,2	248,8	172,5	1418,4	332,7	754,1
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Δ		7215,8	2647,1	733,9	4568,7	962,8	3019,0
Trade; repair of motor vehicles Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		819,8	301,4	167,0	518,4	134,9	248,2
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia Δ		324,4	254,9	222,8	69,5	32,5	17,3
Accommodation and catering Δ							
Obsługa rynku nieruchomości Δ		720,3	484,5	459,5	235,9	30,3	114,6
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		750,7	590,5	502,4	160,1	32,2	53,5
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca Δ		163,6	25,9	21,0	137,7	18,9	27,1
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		147,6	82,4	72,8	65,1	11,9	28,2
Human health and social work activities							

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła w 2005 r. ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2003 Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), a od 2010 r. – ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2013 poz. 885 z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. 2009 Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1392, 1445 i 1515, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 XI 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 513, z późniejszymi zmianami).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mają-

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining the above mentioned processes in 2005 provided the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 15, item 148 with later amendments), and since 2010 – the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 885 with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241 with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina, Powiat and Voivodship Local Government (uniform text Journal of Laws 2015 items 1392, 1445 and 1515, with later amendments), and the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2015 item 513, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of local government units budgets as well as revenue and costs of self-government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables revenue and expenditure of

cych również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki z innych źródeł na dofinansowanie zadań własnych;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
 - d) pozostałe dotacje, w tym dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. Wydatki budżetów jednostek samorządu

gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure.

4. *Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources.*

5. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) *own revenue, i.e.:*
 - a) *revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,*
 - b) *receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,*
 - c) *revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,*
 - d) *funds from other sources for the additional financing of own tasks;*
- 2) *targeted grants:*
 - a) *from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,*
 - b) *provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),*
 - c) *received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),*
 - d) *other grants, of which targeted grants for tasks realized on the basis of agreements between local government units;*
- 3) *general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.*

6. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (in-

terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m. in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

cluding investment-related) and current expenditures, such as:

- *expenditure on wages and salaries (including derivatives),*
- *expenditure on the purchase of materials and services,*
- *grants, among others, for organizational and legal units operating within local government units budgets,*
- *expenditures on public debt servicing,*
- *expenditures related to granting endorsements and guarantees.*

7. *Since 2010 in the sector of public finance are functioning **self-government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective grants, as well as from targeted grants for current tasks and targeted grants for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local government units.*

8. *Information concerning local government units budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.*

TABL. 1 (276). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	5129497,6	3062213,0	864112,6	895304,6	307867,4
TOTAL	2010	9118165,0	5157084,3	1471656,1	1602409,5	887015,1
	2014	10360659,6	5564095,7	1857550,2	1635012,0	1304001,7
	2015	10289164,6	5601762,5	1855941,7	1587839,0	1243621,4
Dochody własne		3850555,9	2282385,0	870177,5	429936,0	268057,3
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym		1615808,1	831591,6	375983,7	223962,1	184270,6
Share in income tax						
od osób prawnych		214847,2	39241,2	28237,0	8363,7	139005,3
corporate income tax						
od osób fizycznych		1400960,9	792350,4	347746,7	215598,4	45265,3
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		826764,8	629323,1	197441,6	-	-
Tax on real estate						
Podatek rolny		85688,8	82919,2	2769,6	-	-
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		45074,4	35891,0	9183,4	-	-
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		38139,0	24621,0	13517,9	-	-
Tax on civil law transactions						
Oплата skarbowa		14024,3	8085,9	5938,4	-	-
Stamp duty						
Dochody z majątku		226521,9	142051,3	60593,4	17615,5	6261,7
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		82793,4	51532,9	21599,8	7652,0	2008,6
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character						
Środki na dofinansowanie własnych zadań po - zyskane z innych źródeł		88405,7	74257,3	8396,8	5402,6	349,0
Funds for additional financing of own tasks from other sources						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (276). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dotacje ogółem Total grants	2906130,4	1299845,2	420298,3	450058,4	735928,5
Dotacje celowe	1833979,3	1076459,8	214833,7	377880,0	164805,9
Targeted grants					
z budżetu państwa	1698702,7	1034551,9	203087,8	317981,0	143081,9
from the state budget					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	1161133,3	706485,8	136588,1	208157,4	109902,0
for government administration tasks					
własne	532295,8	324958,4	66240,4	108018,9	33078,0
for own tasks					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	5273,6	3107,7	259,3	1804,7	101,9
realized on the basis of agreements with government administration entities					
realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	57250,6	20678,7	8382,8	24946,0	3243,1
received for tasks realized on the basis of self- government agreements					
otrzymane z państwowych funduszy celowych ..	41854,8	19034,1	3306,1	4343,7	15170,9
received from state appropriated funds					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na do- finansowanie własnych zadań	36171,3	2195,1	57,0	30609,2	3310,0
for financial assistance between local self-gover- ment entities for additional financing of own tasks					
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	1053059,7	223287,9	201837,6	71761,5	556172,7
Grants from paragraphs 200 and 620 ^b					
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from state budget	3532478,3	2019532,4	565465,8	707844,5	239635,6
w tym część oświatowa	2462446,8	1389325,3	505152,6	528104,2	39864,8
of which educational part					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (277). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2015 R.**
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	10289164,6	5601762,5	1855941,7	1587839,0	1243621,4
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	172533,4	73770,1	151,9	25462,3	73149,1
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	2525,7	151,9	-	277,3	2096,4
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, wodę	25317,2	25299,2	18,0	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	546440,0	88136,8	226448,0	94714,5	137140,7
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	260279,9	152684,4	60105,3	39519,7	7970,5
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	46612,0	4416,4	9057,9	29078,1	4059,6
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	92629,6	33097,3	13748,4	29577,4	16206,6
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa	128936,2	7212,6	38792,9	82930,7	-
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2755773,9	1691370,8	630021,0	249324,5	185057,6
<i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal perso- nality and expenses associated with their intake</i>					
Różne rozliczenia	3799580,6	2052002,3	578874,3	712295,5	456408,5
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	243655,7	164823,3	45732,6	31732,7	1367,0
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	91096,8	760,1	7662,9	75173,0	7500,9
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1110846,3	817658,0	142269,6	146207,1	4711,6
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	65679,3	13080,7	10377,6	28601,1	13619,9
Edukacyjna opieka wychowawcza	39887,7	29074,3	4442,9	6272,3	98,2
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	384340,5	317399,2	62218,6	3732,3	990,5
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	38748,1	29523,1	2702,9	953,9	5568,1
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	60096,8	48022,2	11072,3	944,3	57,9
<i>Physical education</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (278). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	5182183,1	3042523,1	920802,4	904696,9	314160,7
TOTAL	2010	9865856,8	5659683,2	1571777,9	1654700,1	979695,6
	2014	10386839,8	5541186,5	1959915,7	1626997,3	1258740,3
	2015	10351671,4	5421068,5	2031757,7	1572357,0	1326488,1
Wydatki bieżące		7962840,7	4656620,0	1482993,6	1307870,2	515357,0
Current expenditure						
w tym: of which:						
Dotacje		800674,7	340712,6	155583,3	100685,0	203693,7
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżeto- wych		29485,3	26637,0	2701,1	147,3	-
of which for self-government budgetary estab- lishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1050805,2	865513,6	133734,6	44543,2	7013,9
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		5992762,9	3394819,2	1160156,8	1148045,6	289741,4
Current expenditure of budgetary units						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		3381281,8	1893546,7	641279,4	699598,6	146857,1
wages and salaries						
w tym osobowe		3067213,4	1714823,7	584529,7	632876,1	134983,9
of which personal						
pochodne od wynagrodzeń ^b		640447,3	380159,7	116314,9	117382,6	26590,1
derivatives of wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług		1526113,7	886264,9	335845,5	215062,1	88941,2
purchase of materials and services						
Wydatki na obsługę długu		87774,4	43919,6	24521,4	10356,2	8977,2
Expenditures on debt servicing						
Wydatki majątkowe		2388830,6	764448,6	548764,2	264486,8	811131,1
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		2367692,7	759808,9	545264,9	263573,8	799045,1
Of which investment expenditure ^c						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including grants for financing investment tasks of self-government budgetary establishments.

TABL. 4 (279). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2015 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS IN 2015

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	10351671,4	5421068,5	2031757,7	1572357,0	1326488,1
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	208720,3	84060,3	705,6	20442,6	103511,9
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	27687,3	118,0	-	277,1	27292,1
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, wodę	46499,9	44896,4	66,9	101,4	1435,2
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1396076,9	342654,2	486145,2	206733,6	360543,9
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	230873,4	119504,4	58294,6	52370,8	703,6
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	70193,1	19212,0	15572,0	26321,8	9087,3
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	981471,1	507872,5	116775,5	157922,8	198900,3
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa	186743,1	51919,5	49534,1	84084,4	1205,1
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego	87854,5	43950,4	24521,4	10405,5	8977,2
<i>Public debt servicing</i>					
Różne rozliczenia	24475,2	9070,6	10717,3	4687,3	-
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	3387504,2	2156102,8	675049,1	490522,9	65829,3
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	166454,8	26490,7	20184,1	87513,5	32266,6
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1453441,3	1004827,5	227898,5	203550,1	17165,1
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	157464,6	25879,5	28256,1	74265,1	29063,9
Edukacyjna opieka wychowawcza	250162,0	69196,0	71439,6	103055,6	6470,8
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	667772,5	528411,5	135676,4	2489,8	1194,8
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	305807,7	191615,4	42027,8	8484,4	63680,1
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	197537,6	142007,4	49451,1	2408,3	3670,9
<i>Physical education</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 5 (280). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF SELF-GOVERNMENT BUDGETARY
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
Przychody	2014	207442,7	192043,3	2106,6	13292,8	-
Revenue						
	2015	206154,6	194470,1	8885,6	2798,9	-
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		128032,0	122062,4	5414,9	554,7	-
Revenue from sale of products, asset components and services						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu teryto- rialnego ^b		27988,0	24562,9	2701,1	724,1	-
Grants from local self-government units budgets ^b						
Koszty	2014	207122,2	194519,3	2125,4	10477,5	-
Costs						
	2015	209502,6	197978,7	8803,4	2720,6	-
w tym: of which:						
Materiały i usługi		72885,3	69174,2	3087,1	624,0	-
Materials and services						
Podatek dochodowy od osób prawnych		460,0	460,0	-	-	-
Corporate income tax						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samo- rządu terytorialnego		302,2	302,2	-	-	-
Surplus payments to local government units budgets						

^a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

^a Excluding revenue and costs of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including grants from the state budget as well as payments within the European funds budget.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. *The value of investment outlays since 1999 incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o ra-

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognized, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since

chunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 1047).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII 2015 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

3. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych — ustalono szacunkowo.

4. Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1047).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices as of 31 XII 2015 is understood as:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase of manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

3. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

4. The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (281). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
O G Ó Ł E M T O T A L	10288,7	11364,4	11001,6
sektor publiczny public sector	5524,9	4734,7	4531,0
sektor prywatny private sector	4763,7	6629,8	6470,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	181,4	246,3	235,8
Przemysł Industry	3065,5	4109,5	4075,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	34,6	10,1	14,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	1539,1	2676,7	2708,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	788,5	1058,1	915,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities	703,4	364,5	437,8
Budownictwo Construction	220,7	212,3	310,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	721,5	619,0	646,7
Transport i gospodarka magazynowa ^b Transportation and storage ^b	2757,6	2660,2	2469,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	172,7	68,9	126,7
Informacja i komunikacja Information and communication	87,5	103,1	129,0

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 1 (281). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	60,8	38,8	86,3
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1246,4	1683,1	1569,9
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	121,7	102,2	134,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	42,3	71,2	45,4
<i>Administrative and support service activities</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	351,4	411,9	353,4
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>			
Edukacja	574,1	457,1	280,3
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	300,8	296,6	243,3
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	353,6	255,9	248,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	30,8	28,3	45,6
<i>Other service activities</i>			

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (282). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
O G Ó Ł E M	4133,0	5716,8	5829,3
T O T A L			
sektor publiczny	1315,7	1327,8	1545,2
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	2817,1	4389,1	4284,1
<i>private sector</i>			
w tym:			
<i>of which:</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	52,6	88,8	79,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	2329,0	3785,2	3754,3
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	31,2	9,1	11,2
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	1416,9	2620,9	2656,6
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	778,9	979,3	888,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ	102,0	175,9	198,5
<i>water supply; sewerage, waste management and remedi- ation activities</i>			
Budownictwo	170,4	89,1	163,8
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	563,0	493,9	554,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	295,3	566,2	696,0
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	68,4	51,5	63,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	61,2	82,8	85,4
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	57,5	27,6	45,6
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	128,3	162,8	94,0
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	78,8	59,3	67,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,1	28,6	34,3
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja	20,1	25,9	3,7
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	210,3	222,8	149,1
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	72,1	25,7	34,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	8,9	6,6	4,4
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (283). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2010	2891,9	1151,5	1441,5	287,0
TOTAL 2014	4326,3	1823,5	2137,9	309,6
..... 2015	4352,4	1569,8	2404,9	324,5
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	76,7	64,5	7,3	3,3
Przemysł <i>Industry</i>	2962,9	882,8	1926,8	103,0
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	10,4	1,6	6,2	2,6
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2565,5	653,5	1816,9	89,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	211,1	90,6	73,7	2,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	175,8	137,2	29,9	8,6
Budownictwo <i>Construction</i>	164,5	82,1	59,7	22,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	503,0	227,0	181,1	94,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	160,4	63,5	21,1	75,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	45,9	40,3	5,2	0,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	70,8	17,5	44,0	9,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	32,2	15,7	15,7	0,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	71,3	65,7	5,3	0,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	60,4	20,5	33,4	6,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	13,9	2,8	7,5	3,5
Edukacja <i>Education</i>	3,7	0,7	2,7	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	146,5	61,2	81,7	3,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	36,1	25,4	10,0	0,7
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4,1	-	3,4	0,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe*Fixed assets*TABL. 4 (284). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	109173,1	143532,4	152880,4
sektor publiczny <i>public sector</i>	45224,8	61467,6	6620,0
sektor prywatny <i>private sector</i>	63948,3	82064,9	86680,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6314,0	7060,9	7179,7
Przemysł <i>Industry</i>	36122,5	45781,7	48792,6
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	3411,4	4335,6	4353,4
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	21291,3	27470,6	29761,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6498,9	7347,7	7418,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remedi- ation activities</i>	4920,9	6627,7	7259,0
Budownictwo <i>Construction</i>	1819,2	2414,5	2462,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	5021,3	6619,1	6722,3
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transportation and storage^b</i>	18961,8	30043,2	33202,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	570,4	1239,2	1247,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2412,5	1978,3	2056,8

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 4 (284). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	582,8	664,9	898,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	22982,9	28442,8	29456,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	915,6	1246,7	1505,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	299,7	480,5	602,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4528,4	4592,7	5070,3
Edukacja <i>Education</i>	4000,8	5900,6	6242,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2794,2	4090,5	4274,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1629,4	2683,7	2847,7
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	217,5	293,1	319,6

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (285). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping
prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	48532,5	61561,5	64727,5
w tym: of which:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	883,6	1289,4	1323,0
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	32242,1	40568,8	43223,3
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	3383,8	4260,8	4278,1
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	20531,4	26399,7	28656,8
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6332,8	7092,6	7092,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1994,1	2815,7	3196,4
<i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>			
Budownictwo	1311,8	1575,0	1547,6
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3523,2	4639,0	4645,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	1275,0	1845,6	1887,9
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	377,5	955,5	949,3
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	2260,6	1757,8	1810,5
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	526,7	587,0	815,1
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2575,5	3253,9	2994,6
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	538,0	655,4	892,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	180,2	263,7	349,7
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja	185,0	293,5	288,4
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2103,6	3091,2	3178,5
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	508,3	737,8	770,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	40,2	47,0	49,6
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of Accounts 2010 (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. Gross output includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases and outside services (outside processing, transport services, equip-

obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

ment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM) and costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

*7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.*

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) i prowadzące księgi rachunkowe,
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych

11. *Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) and keeping accounting books,*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as public corporations and non-profit institutions that meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. *The estimation of the hidden economy and illegal activities is included in the regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service*

z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi prostytutki).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług prostytutki przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010–2013 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, dokonaną stosownie do standardowej procedury dotyczącej nadmiernego deficytu (tzw. notyfikacja fiskalna). Rewizja wynika z wdrożenia wytycznych zawartych w najnowszym Podręczniku Deficytu i Długu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (MGDD, edycja 2016). Zmiany związane z wdrożeniem zapisów tego podręcznika mające znaczenie dla Polski dotyczyły między innymi zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz rejestracji abonamentu radiowo-telewizyjnego.

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2015” z dnia 19 X 2016 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2015,9,2.html>.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2014 r.”.

activity (including people providing prostitution services).

*Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trafficking in narcotics as well as smuggling of cigarettes.*

13. *Data from regional accounts for the years 2010–2013 were changed in relation to those published previously as a consequence of revision in the annual national accounts, made due to the standard excessive deficit procedure (the so-called fiscal notification). Revision results from implementing the requirements included in the latest “Manual on Government Deficit and Debt” (MGDD, 2016 edition). Changes connected with introducing the provisions of this manual of importance to Poland, concerned among other things subjective range of the general government sector as well as radio and TV licence fees recording.*

14. *Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2015” of 19 X 2016, available at <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2015,9,2.html>.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2014”.*

TABL. 1 (286). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	55567	65104	67350	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	48875	57795	59719	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw non-financial corporations	22765	28388	29796	46,6	49,1	49,9
instytucji rządowych i samorządowych general government	9667	10768	11165	19,8	18,6	18,7
gospodarstw domowych households	15030	17041	17015	30,8	29,5	28,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	847	1088	986	1,7	1,9	1,7
Przemysł Industry	13014	16940	17976	26,6	29,3	30,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	10931	14265	15294	22,4	24,7	25,6
Budownictwo Construction	4134	4394	4717	8,5	7,6	7,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja ^a Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication ^a	13877	16200	16090	28,4	28,0	26,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	4396	4622	4845	9,0	8,0	8,1
Pozostałe usługi ^a Others activities ^a	12607	14551	15104	25,8	25,2	25,3
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł	26122	30584	31642	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 28.

^a See general notes, item 2 on page 28.

TABL. 2 (287). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU
TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
**BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION
OF INCOME ACCOUNT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Produkcja globalna	105764	125315	128531	Gross output
Zużycie pośrednie	56889	67521	68812	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	48875	57795	59719	Gross value added
w tym koszty związane z za- trudnieniem	22217	25298	26287	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	26559	32460	33506	Gross operating surplus

TABL. 3 (288). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	38990	44610	45703	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18329	20957	21472	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	38848	43993	44918	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18263	20666	21103	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prezentowane dane dotyczą **podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 1068) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. poz. 2009) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

CHAPTER XXIII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

*Presented data concern **entities of the national economy** recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.*

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1068) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 30 XI 2015 (Journal of Laws item 2009) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL. 1 (289). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	139059	152618	162556^b	165155^b	T O T A L
sektor publiczny	6076	6086	6005	5994	public sector
sektor prywatny.....	132983	146532	156506	158141	private sector
Według wybranych form prawnych:					By selected legal forms:
przedsiębiorstwa państwowe.....	10	2	2	2	state owned enterprises
spółki.....	16273	17082	21368	22789	companies
w tym:					of which:
handlowe.....	5822	7452	10452	11846	commercial
cywilne	10320	9495	10771	10798	civil
spółdzielnie	779	731	816	800	cooperatives
fundacje	172	256	387	460	foundations
stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	4059	5610	6536	6846	associations and social organizations
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	108430	118618	121647	122549	natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b By ownership sectors – excluding entities for which the information on the form of ownership does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (290). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- się- bior- stwa pań- stwowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie coope- ratives	
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation			
OGÓŁEM 2005	139059	30629	10	5822	34	739	10320	779	108430
TOTAL 2010	152618	34000	2	7452	20	974	9495	731	118618
..... 2014	162556	40909	2	10452	10	1511	10771	816	121647
..... 2015	165155	42606	2	11846	10	1687	10798	800	122549

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (290). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGION WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity	
		razem total	w tym of which							
			przed- siębior- stwa pań- stwowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies				spółki cywilne civil law partner- ships		spół- dzielnie coope- ratives
				razem total	w tym of which					
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation				
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing	3159	614	-	128	1	21	128	125	2545	
Przemysł..... Industry	16910	3946	-	2347	4	349	1400	74	12964	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	15941	3348	-	1938	3	324	1326	72	12593	
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	482	292	1	158	-	9	21	-	190	
Budownictwo Construction	20735	2129	1	1152	-	128	859	95	18606	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Δ Trade; repair of motor vehiclesΔ	43383	8471	-	3848	1	768	4416	191	34912	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	10937	1061	-	585	1	121	446	6	9876	
Zakwaterowanie i gastro- nomia Δ Accommodation and cater- ing Δ	4648	1034	-	299	1	39	615	27	3614	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (290). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pań- stwowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie coope- ratives		
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury			z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation	
Informacja i komunikacja ... Information and communica- tion	4212	911	-	606	1	42	297	5	3301
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa Financial and insurance activities	4172	471	-	303	-	12	106	46	3701
Obsługa rynku nieruchomości ^ Real estate activities	4563	3464	-	471	-	41	179	173	1099
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	13744	2036	-	1082	-	81	807	14	11708
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^ Administrative and support service activities	4074	1170	-	407	-	57	732	15	2904
Administracja publiczna i ob- rona narodowa; obowiąz- kowe zabezpieczenia spo- łeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	1917	1915	-	3	-	-	-	-	2
Edukacja Education	6960	4478	-	119	-	6	124	7	2482
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	9503	1156	-	352	1	6	331	12	8347
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3682	2524	-	69	-	5	146	5	1158
Pozostała działalność usługowa Other service activities	12418	7088	-	72	-	11	212	5	5330

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (291). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a	
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which jawne unlimited partnerships koman-dytowe limited partnerships
OGÓŁEM	2005	5822	4680	238	4442	1142	1056
TOTAL	2010	7452	5876	238	5638	1576	1341
	2014	10452	8470	266	8204	1982	1448
	2015	11846^b	9739	268	9471	2107	1473
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		128	123	1	122	5	3
Przemysł..... <i>Industry</i>		2347	2029	108	1921	318	229
w tym przetwórstwo przemysłowe		1938	1651	95	1556	287	210
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo		1152	996	26	970	156	101
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3848	2978	50	2928	870	721
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		585	489	10	479	96	76
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		299	255	1	254	44	34
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		606	568	17	551	38	21
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		303	224	9	215	79	47
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		471	354	9	345	117	66
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1082	930	18	912	152	64
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		407	356	3	353	51	30
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		3	3	-	3	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja.....		119	105	1	104	14	11
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		352	201	3	198	151	58
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		69	65	12	53	4	2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		72	60	-	60	12	10
<i>Other service activities</i>							

^a W województwie podkarpackim wśród spółek osobowych zarejestrowane były spółki partnerskie: w 2005 r. — 68, w 2010 r. — 91, w 2014 r. — 116; w 2015 r. — 112. ^b W podziale według sekcji PKD — bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a In Podkarpackie Voivodship there were 68 professional partnerships registered among partnerships in 2005, 91 in 2010, 116 in 2014 and 112 in 2015. ^b By PKD sections - excluding entities for which the information on the predominant kind of activity does not exist in the REGON register.

TABL. 4 (292).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			spółki companies				cywilne civil law partner ships	spółdzielnie co-operatives	
			razem total	w tym of which					
				handlowe companies					
				razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
OGÓŁEM.....	2005	9962	714	330	4	254	371	1	8293
TOTAL.....	2010	15855	891	538	6	454	352	8	14157
	2014	14900	1795	1025	19	887	768	21	12111
	2015	14214	1727	1477	7	1332	250	4	11749
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		157	19	17	-	15	2	-	138
Przemysł..... Industry		1236	216	188	1	164	28	-	1020
w tym przetwórstwo przemysłowe... of which manufacturing		1178	177	150	1	128	27	-	1001
Budownictwo..... Construction		2710	181	150	-	136	31	1	2528
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		3221	491	407	1	365	84	1	2729
Transport i gospodarka magazynowa ... Transportation and storage		1127	139	129	-	123	10	-	986
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		415	61	46	-	43	15	1	351
Informacja i komunikacja..... Information and communication		534	106	100	-	96	6	-	428
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities		358	48	43	1	39	5	-	310
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		235	59	49	1	38	10	-	107
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities		1286	228	201	2	182	27	-	1057
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		545	82	71	-	68	11	-	463
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security		18	-	-	-	-	-	-	-
Edukacja..... Education		464	28	19	-	15	9	-	291
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.... Human health and social work activities		648	38	30	-	24	8	1	595
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation		201	11	9	1	8	2	-	139
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities		896	19	17	-	15	2	-	607

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (293). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą natural persons con- ducting economic activity
			spółki companies					spół- dzielnie co-oper- atives	
			razem total	w tym of which					
				handlowe companies			cywilne civil law partner ships		
				razem total	akcyjne joint stock	z ograni- czoną odpowie- dzialno- ścią with limited liability			
OGÓŁEM TOTAL	2005 2010 2014 2015	9520 8334 11500 11262	514 296 314 324	88 104 110 129	5 3 1 5	63 68 65 72	413 192 203 195	11 7 5 15	8827 7911 10948 10460
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		170	1	-	-	-	1	2	167
Przemysł..... Industry		1004	46	30	1	23	16	2	955
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		962	41	25	1	19	16	2	919
Budownictwo Construction		2058	31	12	3	7	19	-	2026
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych Δ Trade; repair of motor vehicles Δ		3309	108	39	-	15	69	6	3194
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		846	22	7	-	5	15	-	823
Zakwaterowanie i gastronomia Δ Accommodation and catering Δ		389	12	2	-	2	10	-	376
Informacja i komunikacja Information and communication		262	10	8	-	6	2	-	252
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa Financial and insurance activities		354	7	5	-	1	2	1	346
Obsługa rynku nieruchomości Δ Real estate activities		74	14	9	-	5	5	2	56
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		755	28	9	1	4	19	-	724
Administrowanie i działalność wspierają- ca Δ Administrative and support service activities		400	21	2	-	2	19	-	379
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		33	-	-	-	-	-	-	-
Edukacja..... Education		379	5	-	-	-	5	-	255
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		298	12	5	-	1	7	2	284
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		148	4	-	-	-	4	-	130
Pozostała działalność usługowa Other service activities		780	3	1	-	1	2	-	492

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.